PBG

RAPORT ROCZNY 2010

PRZEGLĄD ROKU 2010

Grupa PBG zanotowała w 2010 roku wzrost przychodów ze sprzedaży i zysku netto oraz delikatny spadek zysku operacyjnego. Przychody Grupy wzrosły o 7% do 2740 mln zł, zysk operacyjny spadł o 4% do 272 mln zł, natomiast zysk netto jednostki dominującej wzrósł o 7% do 224 mln zł. Zysk na akcję wyniósł 15,69 zł (w porównaniu do 15,00 zł z końca 2009 roku). Dzięki lepszym wynikom finansowym oraz pozytywnej zmianie w strukturze portfela zamówień, Grupie PBG udało się osiągnąć po raz kolejny dodatnie saldo środków pieniężnych, wygenerowanych w toku działalności operacyjnej w wysokości 434 mln zł. Jest to wynik o 129 mln zł wyższy od osiągniętego na koniec roku 2009. Wygenerowanie dodatniego salda z działalności operacyjnej oraz wpływy z tytułu emisji trzyletnich obligacji w kwocie 450 mln zł spowodowały, że środki pieniężne na koniec 2010 roku wzrosły o 7% i wyniosły 708 mln zł. Jednocześnie pozyskanie finansowania zewnętrznego w formie obligacji wpłynęło na zwiększenie się długu netto Grupy PBG o 63%, do kwoty 708 mln zł.

Po raz kolejny Zarząd PBG SA zarekomendował Radzie Nadzorczej wypłatę dywidendy za rok 2010 – uznawszy to za najlepszy sposób, aby odwdzięczyć się akcjonariuszom za ich wkład włożony w rozwój firmy.

PRZYCHODY

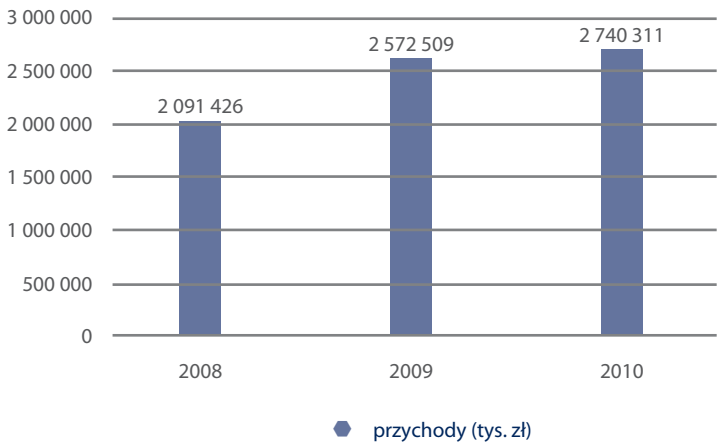

EBIT I EBITDA

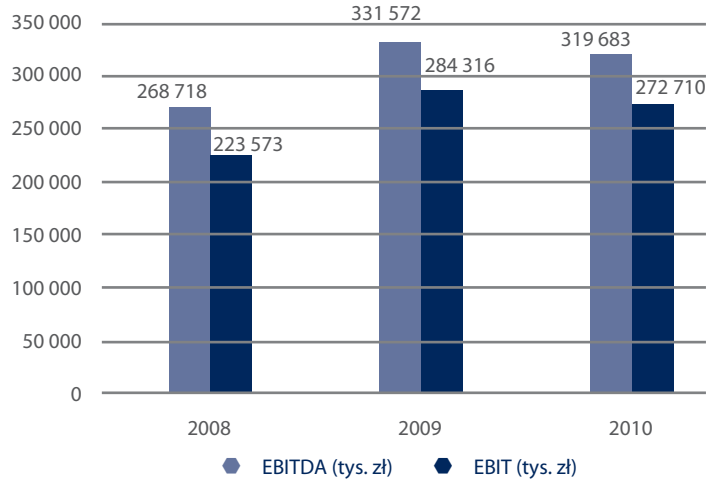

KAPITAŁ WŁASNY I DŁUG NETTO

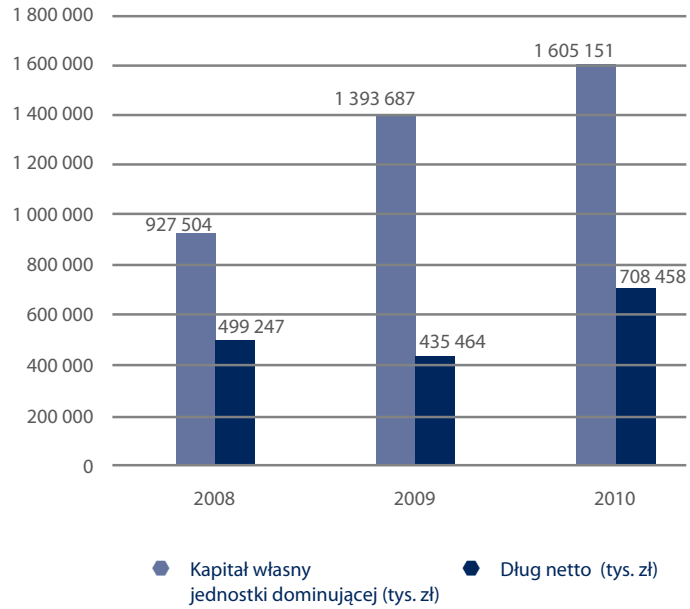

ZYSK NA AKCJĘ

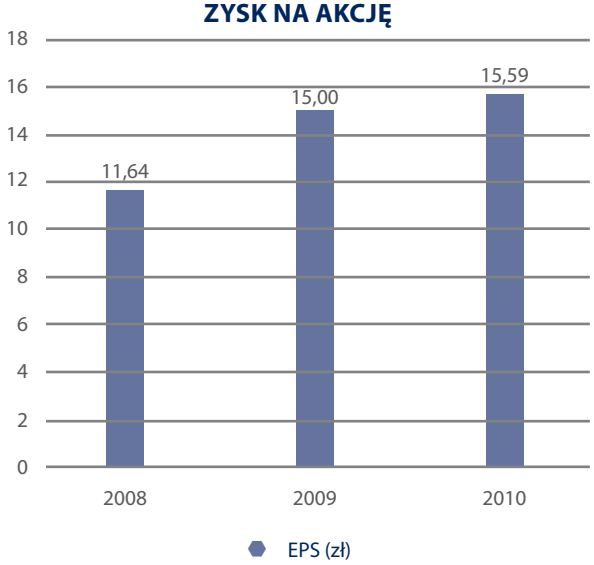

PRZEPŁYWY OPERACYJNE

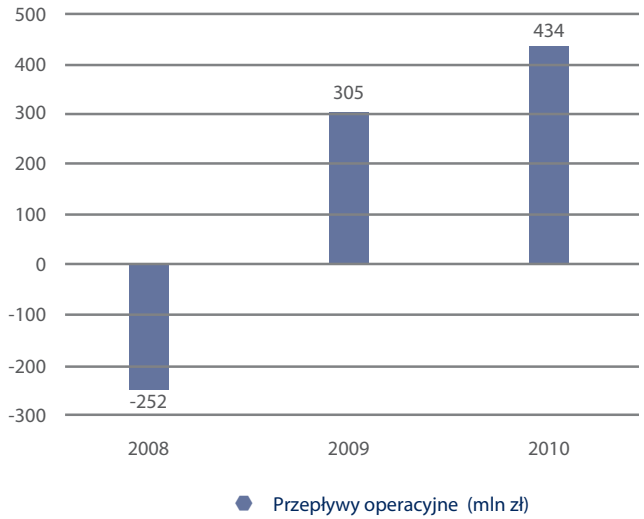

PRZYCHODY WG SEGMENTÓW

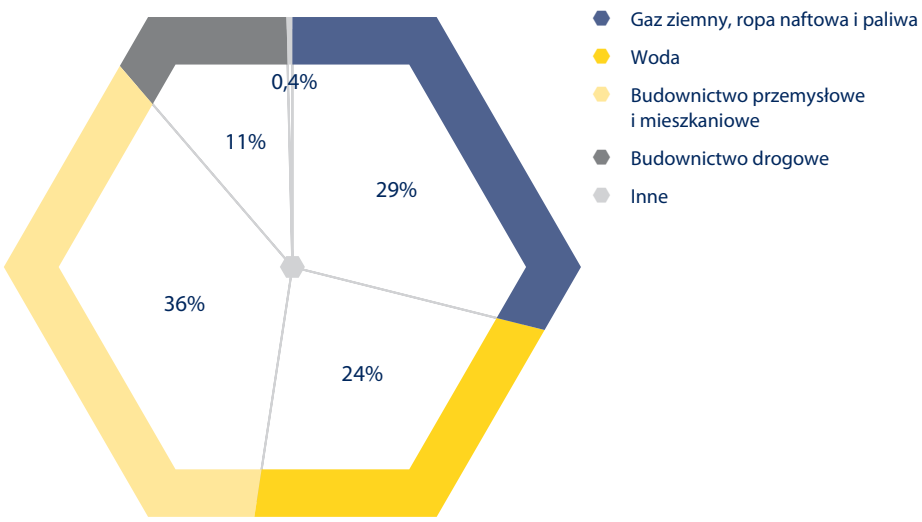

MARŻA BRUTTO W SEGMENTACH

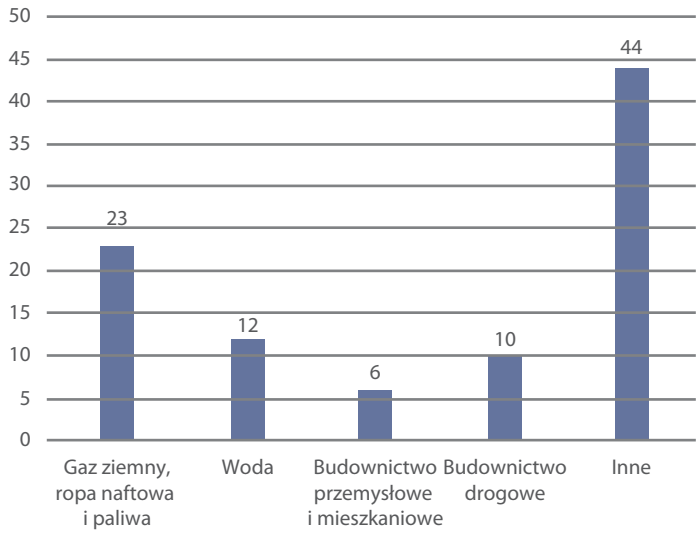

Wybrane dane		2008	2009	2010	Zmiana % r/r
Przychody	w tys. zł	2,091,425	2,572,509	2,740,311	+7
EBITDA[1]	w tys. zł	268,718	331,572	319,683	-4
EBIT	w tys. zł	223,573	284,316	272,710	-4
Zysk przed opodatkowaniem	w tys. zł	213,877	260,448	267,610	+3
Zysk po opodatkowaniu:	w tys. zł	187,254	219,860	218,559	-1
akcjonariuszom podmiotu dominującego	w tys. zł	156,331	209,094	224,315	+7
akcjonariuszom mniejszościowym	w tys. zł	30,923	10,766	(5,756)	-
Zatrudnienie		3 908	3 722	3 977	+7

Dane bilansowe		2008	2009	2010	Zmiana % r/r
Kapitał własny jednostki dominującej	w tys. zł	927,504	1,393,687	1,605,151	+15
Dług netto[2]	w tys. zł	499,247	435,464	708,458	+63
Stan bilansu	w tys. zł	2,840,965	4,015,446	4,754,962	+18

Dane giełdowe		2008	2009	2010	Zmiana % r/r
Zysk na akcję	w tys. zł	11,64	15,00	15,69	+5
Cena akcji na koniec roku	w tys. zł	196,00	203,20	213,00	+5
Liczba akcji na koniec okresu	w tys.	13,430	14,295	14,295	-
Kapitalizacja na koniec roku	w tys. zł	2,632,280	2,904,744	3,044,835	+5

Segmenty operacyjne	Gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa	Woda	Budownictwo przemysłowe i mieszkaniowe	Budownictwo drogowe	Inne
Przychody (w tys. zł)	791 883	644 019	995 284	298 868	10 257
Marża brutto (%)	23	12	6	10	44

[1] EBIT + Amortyzacja

[2] (Kredyty i pożyczki długo- i krótkoterminowe + obligacje) – środki pieniężne netto

NASZA MISJA
Podnoszenie poziomu funkcjonowania społeczeństwa poprzez zastosowanie nowych technologii i rozwiązań.

NASZA STRATEGIA
Systematyczny i długoterminowy wzrost wartości Spółki.

NASZA WIZJA
Chcemy być jedną z najnowocześniejszych spółek w Europie.

NASZE WARTOŚCI
Jakość, skuteczność i nowoczesność.

PBG TO ŚWIADOMY I ZRÓWNOWAŻONY BIZNES.

ARENA
ARENA

SPIS TREŚCI

LIST PREZESA ZARZĄDU PBG SA DO AKCJONARIUSZY **8**

I. RAPORT O ŁADZIE KORPORACYJNYM **11**

1. Ład korporacyjny w PBG SA 12
2. Członkowie i Komitety Rady Nadzorczej 13
3. Raport Rady Nadzorczej 19
4. Zarząd PBG SA 22
5. Raport o wynagrodzeniach 26
6. Raport o ryzyku 28
7. PBG to świadomy i zrównoważony biznes 41

II. SPÓŁKA PBG **59**

1. Wywiad z Prezesem Jerzym Wiśniewskim 60
2. Strategia i model biznesowy 61
3. Perspektywy rynku 70
4. Działalność operacyjna w ramach rozróżnianych segmentów 95
   - 4.1. Segment gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw 95
   - 4.2. Segment wody 98
   - 4.3. Segment budownictwa przemysłowego i mieszkaniowego 101
   - 4.4. Segment budownictwa drogowego 104
   - 4.5. Inne obszary operacyjne 107
5. Pracownicy 110

III. ROK 2010 **119**

1. Historia sukcesu PBG SA 120
2. Akcje i akcjonariusze PBG SA 122
3. Kalendarium najważniejszych wydarzeń 2010 roku 129
4. Przegląd finansowy 133
5. Wywiad z Prezesem Przemysławem Szkudlarczykiem, Wiceprezesem Zarządu ds. Ekonomii i Finansów 145

IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PBG **155**

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA **156**

V. POZOSTAŁE INFORMACJE **175**

1. Dane kontaktowe spółek z GK PBG 176
2. Słownik pojęć 179
3. Kalendarz finansowy 180
4. Przegląd 5-letni 181

Drodzy Akcjonariusze, Współpracownicy, Klienci, Partnerzy i Przyjaciele,

pisząc tegoroczny list jestem pełen optymizmu i nadziei. Nie tylko z powodu minionych wydarzeń, ale przede wszystkim z perspektyw rynku i możliwości dalszego rozwoju. Jestem przekonany, że rok 2011 będzie jednym z kluczowych w historii Grupy PBG, będzie rokiem przełomowym w realizowanej przez nas strategii. Zmiany są nieodzownym elementem rozwoju firmy. Dlatego uważam, że pozwolą one Grupie PBG jeszcze lepiej wykorzystać szanse jakie oferuje dzisiaj rynek. Dziękuję Wszystkim, zarówno Akcjonariuszom jak i Pracownikom, za okazane dotychczas zaufanie, dziękuję Spółkom z Grupy PBG za kolejny rok wspólnej pracy.

Podsumowując rok 2010, należy przede wszystkim podkreślić trudności pierwszego kwartału, na którego słabsze niż zazwyczaj wyniki wpływ miała nadzwyczaj dotkliwa zima. Wymusiła ona nawet kilkumiesięczne przestoje na budowach lub konieczność stosowania znacznie droższych rozwiązań tam, gdzie zatrzymanie prac było niemożliwe. Ponadto, wpływ na działalność spółek budowlanych miało otoczenie rynkowe, które charakteryzowało się zaostrzającą się konkurencją w segmentach związanych z budownictwem ogólnym i szeroko pojętą infrastrukturą, co przełożyło się na poziom cen kontraktów pozyskanych jeszcze w roku 2009. Potwierdzeniem wystudzenia sytuacji w sektorze budowlanym, a zwłaszcza w budownictwie infrastrukturalnym jest spadek rentowności wypracowanych przez Grupę PBG w 2010 roku – w porównaniu do lat poprzednich.

Bez względu na ogólny trend panujący w ubiegłym roku w naszym sektorze, myślę, że wyniki finansowe Grupy PBG za 2010 rok można uznać za zadowalające. Kolejny raz udało nam się dotrzymać prognoz. Wypracowaliśmy zysk netto na najwyższym dotychczas poziomie wynoszącym 224 mln zł albo 15,69 zł na akcję. Przychody ze sprzedaży osiągnęły poziom ponad 2,74 mld zł, co w porównaniu do roku 2009 stanowi 6-procentowy wzrost. Spółki z Grupy PBG wygenerowały dodatnie saldo przepływów z działalności operacyjnej na kwotę blisko 434 mln zł i na koniec roku dysponowały środkami w wysokości 708,5 mln zł. Jednostkowo PBG poradziło sobie jeszcze lepiej. Zysk netto na koniec 2010 roku wyniósł ponad 165 mln zł, co stanowi aż 68-procentowy wzrost w porównaniu do roku 2009, a przychody zostały zwiększone z kwoty 827 mln zł do kwoty 910 mln zł. W związku z tym Zarząd PBG rozważy propozycję wypłaty dywidendy z zysku netto wypracowanego przez Spółkę za 2010 rok na poziomie 1,40 zł na jedną akcję.

Bezsprzecznie komfort patrzenia w przyszłość dają nam nasze ubiegłoroczne osiągnięcia, do których musimy zaliczyć pozyskanie w ramach Konsorcjum kontraktu na budowę terminala LNG. Realizacja tego zadania jest dla nas nie tylko korzyścią niemierzalną, polegającą na umacnianiu marki PBG w Kraju i miejmy nadzieję na Świecie, ale również wymierną korzyścią biznesową. Podkreśleniem konsekwencji w realizacji wcześniejszych planów jest nasz udział w realizacji kontraktów na budowę odcinków autostrad A1 i A4 oraz drogi ekspresowej S5.

W nowym obszarze jakim jest energetyka, świetnie rokujący dla nas początek stanowi skuteczne pozyskanie – samodzielnie jako PBG – pierwszych kontraktów w tej branży. Ich realizacja rozpoczyna proces budowania silnej pozycji naszej Spółki w sektorze budownictwa energetycznego. Mocnym potwierdzeniem naszej obecności w energetyce są postępowania przetargowe, w których z sukcesem razem z naszymi Partnerami przeszliśmy procesy prekwalifikacyjne. Mam na myśli oczywiście gigantyczne postępowania przetargowe, takie jak chociażby bloki w Opolu, Kozienicach, Jaworznie czy też Stalowej Woli. Nie bez znaczenia dla przyszłych planów w tym obszarze ma także nasza strategiczna współpraca

z firmą ALSTOM na rynku polskim. W rynku energetycznym widzimy dużą szansę na znaczące zwiększenie przychodów oraz skali działalności.

Kolejnym istotnym wydarzeniem z 2010 roku jest rozpoczęcie negocjacji z hiszpańskim koncernem OHL, dotyczących nawiązania strategicznej współpracy w Polsce i na Świecie, w ramach której OHL nabędzie pakiety większościowe w spółkach Hydrobudowa Polska SA i Aprivia SA. Transakcję tą traktujemy jako pozyskanie inwestora branżowego dla naszych spółek i partnera strategicznego dla Grupy PBG. Mamy nadzieję na współpracę, która przyniesie wymierne korzyści obu podmiotom. Już w chwili obecnej staramy się o wspólne projekty zarówno w kraju jak i za granicą. Naszą ambicją jest ekspansja na rynki międzynarodowe. Bardzo perspektywicznie i ciekawie zapowiada się współpraca z krajami: Ukrainą, Rosją, Rumunią, Bułgarią oraz Brazylią. Jestem przekonany, że przychody z zagranicy będą w przyszłości w sposób znaczący wpływały na wyniki finansowe osiągane przez Grupę PBG. Po zakończeniu negocjacji i zrealizowaniu transakcji z OHL do Spółki wpłynie ponad 500 mln zł. Będziemy chcieli wykorzystać te środki zgodnie z realizowaną przez nas strategią i przeznaczyć je przede wszystkim na inwestycje w segmencie energetycznym, rozwój działalności na rynkach zagranicznych oraz inwestycje w projekty operatorskie.

Muszę również wspomnieć o zakończeniu realizacji i oddaniu do użytku w ubiegłym roku Stadionu Miejskiego w Poznaniu, pierwszego w Polsce stadionu na Mistrzostwa Europy w Piłce Nożnej EURO 2012. Pamiętajmy, że bieżący rok przyniesie zakończenie budowy kolejnych dwóch: Stadionu Narodowego w Warszawie oraz Baltic Areny w Gdańsku. Cieszę się, że Grupa PBG może uczestniczyć w realizacji tych inwestycji, że robi to z sukcesem. To dla nas duże wyzwanie, ale jeszcze większa satysfakcja.

Zgodnie ze składanymi wcześniej obietnicami w nowy, 2011 rok weszliśmy z portfelem zleceń o wartości przekraczającej 5 mld zł. Jest to dla nas sytuacja komfortowa, bo zapewnia nam przychody na najbliższe lata, a w przypadku kontraktu na budowę terminala LNG portfel przenosi nas nawet do roku 2014. Jak pisałem wcześniej w przeciągu kilku miesięcy spodziewamy się rozstrzygnięć przetargów przekraczających wartość 30 mld zł. Jesteśmy więc spokojni o naszą przyszłość.

Na zakończenie, kolejny już raz, chciałbym Państwa zapewnić, że dołożę wszelkich starań, aby spółka PBG rozwijała się nadal dynamicznie, z korzyścią dla Jej Akcjonariuszy i Pracowników. Jestem przekonany, że konsekwentne realizowanie przyjętej strategii oraz nasza intuicja w biznesie przełoży się pozytywnie na wzrost wartości Spółki.

Jerzy Wiśniewski

Prezes Zarządu PBG SA
Wysogotowo, 21 marca 2011

RAPORT O ŁADZIE KORPORACYJNYM

1. ŁAD KORPORACYJNY W PBG SA

Zasady ładu korporacyjnego obejmują formalne i nieformalne wytyczne, mające na celu regulowanie stosunków pomiędzy wszystkimi podmiotami uczestniczącymi w życiu Spółki – akcjonariuszami, inwestorami, odbiorcami, dostawcami, kadrą zarządzającą i pracownikami. Stosowanie wszystkich jego reguł powinno być dla każdej spółki sprawą priorytetową. Tak jest w przypadku PBG SA. Dzięki temu Spółka staje się bardziej wiarygodna i transparentna.

Reguły i jasność informacji decydują o sukcesie w biznesie. Celem dobrych praktyk jest ograniczenie ryzyka związanego z inwestowaniem w papiery wartościowe spółki. W Polsce zasady ładu korporacyjnego zebrano w dokument „Dobre praktyki w spółkach publicznych" i po raz pierwszy władze Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie opublikowały go we wrześniu 2002 roku. Dokument określał podstawowe zasady etyki biznesowej, którymi w codziennej działalności powinny kierować się spółki giełdowe. Następne wydanie zasad – „Dobre praktyki w spółkach publicznych 2005" – obowiązywało od początku 2005 roku do końca 2007 roku. K olejne zaktualizowanie zasad dobrych praktyk nastąpiło w dniu 1 stycznia 2008. Wydany wtedy dokument „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW" obowiązywał spółki publiczne przez następne dwa lata.

Spółka PBG SA stosuje zasady ładu korporacyjnego opublikowane w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW", zamieszczonym na stronie *http://www.corp-gov.gpw.pl*.

W myśl obowiązku „comply or explain" (przestrzegaj lub wyjaśnij) Zarząd PBG SA zadeklarował również, że w 2010 roku przestrzegał wszystkich zasad wynikających z tego dokumentu.

Zasady obowiązujących obecnie „Dobrych Praktyki Spółek Notowanych na GPW", zmodyfikowane zostały w dniu 19 maja 2010 roku. Dokument został uaktualniony o zmiany w przepisach prawa, międzynarodowe trendy w zakresie dobrych praktyk giełdowych a także oczekiwania uczestników rynku. Obowiązujące obecnie dobre praktyki uznawane są za przewodnik po zasadach ładu korporacyjnego dla firm, które chcą długotrwale budować dobre relacje z akcjonariuszami.

RAPORT DOTYCZĄCY ŁADU KORPORACYJNEGO JEST INTEGRALNĄ CZĘŚCIĄ RAPORTU ROCZNEGO PBG SA.

Treść oświadczeń wraz z komentarzem Spółki dotyczącym każdej z zasad ładu korporacyjnego oraz raport dotyczący stosowania zasad ładu korporacyjnego w PBG SA za 2010 rok, Spółka zamieściła pod następującym adresem internetowym:

http://www.pbg-sa.pl/relacje-inwestorskie/lad-korporacyjny-82/lad-korporacyjny-na-gpw.html

2. CZŁONKOWIE I KOMITETY RADY NADZORCZEJ

CZŁONKOWIE RADY NADZORCZEJ

Kadencja członków Rady Nadzorczej trwa rok, a ich wynagrodzenie określa Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Rada sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Do szczególnych obowiązków należy ocena sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w zakresie jej zgodności z księgami i dokumentami, jak i stanem faktycznym, a także ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty oraz składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego, pisemnego sprawozdania z wyników tej oceny.

Obowiązki i Regulamin Rady Nadzorczej są określone w formalnym dokumencie. Rada Nadzorcza pełni swe obowiązki kolegialnie, ale przekazała część kompetencji określonym osobom lub komitetom, które opisano w dalszej części niniejszego tekstu.

Członek Rady Nadzorczej powinien posiadać należytą wiedzę i doświadczenie oraz mieć możliwość poświęcenia niezbędnej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków. Wysokie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe członków Rady Nadzorczej są warunkiem umożliwiającym jej członkom obiektywizm i niezależność w wyrażaniu opinii i sądów.

Osoby wchodzące w skład Rady Nadzorczej w okresie od **1 stycznia 2010** roku do **21 kwietnia 2010 roku:**

- Maciej Bednarkiewicz – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- Jacek Kseń – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej;
- Wiesław Lindner – Sekretarz Rady Nadzorczej;
- Dariusz Sarnowski – Członek Rady Nadzorczej;
- Adam Strzelecki – Członek Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza, w której skład wchodzili ww. członkowie powołana została w dniu 4 czerwca 2009 roku przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy do pełnienia swoich funkcji na następną kadencję. Kadencja Rady Nadzorczej powołanej w czerwcu 2009 roku wygasła z dniem odbycia Zwyczajnego Wlanego Zgromadzenia Akcjonariuszy i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za 2009 rok.

Dnia 21 kwietnia 2010 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki PBG udzieliło absolutorium wszystkim wymienionym wyżej członkom Rady Nadzorczej. Tego samego dnia Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy wybrało członków Rady Nadzorczej PBG na kolejną kadencję.

Rada Nadzorcza PBG SA **V kadencji** składa się z pięciu członków.

TABELA 1: SKŁAD OSOBOWY RADY NADZORCZEJ (W OKRESIE OD 21 KWIETNIA 2010 ROKU DO 31 GRUDNIA 2010 ROKU I NADAL)

Imię i nazwisko:	**Maciej Bednarkiewicz**
Stanowisko:	Przewodniczący Rady Nadzorczej *Członek niezależny; nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do PBG SA*
Kwalifikacje:	• Uniwersytet Warszawski – Wydział Prawa
Doświadczenie:	• poseł na Sejm X Kadencji • sędzia Trybunału Stanu RP • prezes Naczelnej Rady Adwokackiej • Kancelaria Prawna Maciej Bednarkiewicz, Andrzej Wilczyński i Wspólnicy – komplementariusz • BIG Bank SA – członek Rady Nadzorczej • Millenium Bank SA – przewodniczący Rady Nadzorczej • PZU SA – sekretarz Rady Nadzorczej • Techmex SA – członek Rady Nadzorczej • PBG SA – przewodniczący Rady Nadzorczej od 2004 r.

Imię i nazwisko:	**Jacek Kseń**
Stanowisko:	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej do dnia 21 kwietnia 2010 roku *Członek niezależny; nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do PBG SA*
Kwalifikacje:	• Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu – Wydział Handlu Zagranicznego • Warszawska Szkoła Główna Planowania i Statystyki – doktor międzynarodowych rynków finansowych
Doświadczenie:	• Bank Handlowy – operator na rynkach walutowych • BZ WBK SA – prezes zarządu • PLL LOT – przewodniczący Rady Nadzorczej • Sygnity – przewodniczący Rady Nadzorczej • Orbis – wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej • PBG SA – wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Imię i nazwisko:	**Małgorzata Wiśniewska**
Stanowisko:	Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej od dnia 21 kwietnia 2010 roku i nadal *Członek zależny; nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do PBG SA*
Kwalifikacje:	• Politechnika Poznańska – Wydział Budownictwa Lądowego • MBA – Rotterdam School of Management • Program doskonalenia umiejętności menedżerskich – Canadian International Management Institute • Studia podyplomowe w zakresie Zarządzania oraz Public Relations na Wydziale Finansów i Bankowości w Wyższej Szkole Bankowej w Poznaniu
Doświadczenie:	• PBG SA – członek Rady Nadzorczej w latach 2006-2008 oraz od dnia 21 kwietnia 2010 • Przedsiębiorstwo Uprzemysłowione Budownictwa Rolniczego w Poznaniu – asystent projektanta • PBG SA – kolejno: dyrektor ds. systemu jakości, dyrektor ds. public relations, członek zarządu, wiceprezes zarządu • Prezes Zarządu Poznańskiego Stowarzyszenia Oświatowego od 1997 r. • INFRA SA – prezes zarządu • Hydrobudowa Polska SA – przewodnicząca Rady Nadzorczej • Hydrobudowa 9 SA – zastępca przewodniczącego Rady Nadzorczej • PBG Dom Sp. z o.o. – przewodnicząca Rady Nadzorczej • APRIVIA SA – przewodnicząca Rady Nadzorczej • GasOil Engineering AS – członek Rady Nadzorczej • PBG SA – członek Rady Nadzorczej w latach 21.11.2006 – 31.08.2008 i od 21 kwietnia 2010 r. • Prezes Fundacji PBG

Imię i nazwisko:	**Wiesław Lindner do dnia 21 kwietnia 2010 roku**
Stanowisko:	Sekretarz Rady Nadzorczej *Członek zależny; nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do PBG SA*
Kwalifikacje:	• Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Doświadczenie:	• PGNiG – kierownik działu ekonomicznego; zastępca dyrektora ds. ekonomicznych; zastępca naczelnego dyrektora; naczelny dyrektor • Zakład Naprawy Gazomierzy w Poznaniu – główny księgowy • ATG Sp. z o.o. – członek Rady Nadzorczej • PBG SA – członek Rady Nadzorczej od 2004 r

Imię i nazwisko:	**Dariusz Sarnowski**
Stanowisko:	Sekretarz Rady Nadzorczej *Członek niezależny; nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do PBG SA*
Kwalifikacje:	• Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu – Rachunkowość
Doświadczenie:	• Uprawnienia biegłego rewidenta • W. Frąckowiak i Partnerzy Sp. z o.o. – asystent w Departamencie Konsultingu; asystent w Departamencie Audytu • BZ WBK SA – inspektor w wydziale doradztwa Departamentu Rynków Kapitałowych • Trade Institute – Reemtsma Polska SA – menedżer • BDO Polska Sp. z o.o. – asystent Departamentu Audytu • HLB Frąckowiak i Wspólnicy Sp. z o.o. – asystent Departamentu Audytu • Sarnowski & Wiśniewski Spółka Audytorska – wspólnik; prezes • Usługi Audytorskie DGA Sp. z o.o. – wiceprezes zarządu • Mostostal Poznań SA – członek Rady Nadzorczej • Browary Polskie BROK – STRZELEC SA – członek Rady Nadzorczej • NZOZ „Szpital w Puszczykowie" Sp. z o.o. – członek Rady Nadzorczej • Swarzędz SA – członek Rady Nadzorczej • PBG SA – członek Rady Nadzorczej od 2005 r.

Imię i nazwisko:	**Adam Strzelecki**
Stanowisko:	Członek Rady Nadzorczej *Członek niezależny; nie prowadzi działalności konkurencyjnej w stosunku do PBG SA*
Kwalifikacje:	• Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu – Wydział Prawa i Administracji; doktor nauk prawnych • Uniwersytet Warszawski – Wydział Ekonomii – Bankowość • Wyższa Szkoła Humanistyczno-Ekonomiczna we Włocławku – adiunkt; prodziekan Wydziału Administracji • Toruńska Szkoła Wyższa – wykładowca • Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa i Ochrony w Warszawie – wykładowca
Doświadczenie:	• Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Chełmnie – rewident • Bank Rolny w Chełmnie – inspektor kredytowy • NBP w Chełmnie – główny księgowy • NBP w Lipnie – dyrektor oddziału • NBP Oddział Wojewódzki – dyrektor • Polski Bank Inwestycyjny we Włocławku – dyrektor oddziału • Kredyt Bank SA we Włocławku – dyrektor oddziału • Zakład Doskonalenia Zawodowego Sp. z o.o. – wspólnik; rada nadzorcza • Włocławskie Towarzystwo Naukowe – członek zarządu • PBG SA – członek Rady Nadzorczej od 2004 r.

Imię i nazwisko:	Marcin Wierzbicki
Stanowisko:	Członek Rady Nadzorczej od dnia 21 kwietnia 2010 roku i nadal *Członek niezależny; nie prowadzi działalności konkurencyjnej stosunku do PBG SA*
Kwalifikacje:	• Warsaw School of Economics w Warszawie – Zarządzanie i Marketing • Studia MBA Ross School of Business School na University of Michigan
Doświadczenie:	• TRINITY MANAGEMENT – analityk • Ernst&Young Management Consulting Services – konsultant • ELI LILLY Polska Sp. z o.o. – kolejno: kierownik ds. rozwoju, kierownik dobrych praktyk promocyjnych • CEGEDIM Polska – business unit manager • CEGEDIM Rosja – customer service director russia • CEGEDIM DENDRITE – operations director • ALLIANCE MEDICAL Poland – chief operations officer • Sklep.pl – właściciel sklepu internetowego • ALLIANCE MEDICAL Poland – general manager • POL–AQUA SA – członek Rady Nadzorczej • COMP SA – członek Rady Nadzorczej • PBG SA – członek Rady Nadzorczej od 21 kwietnia 2010 r.

W obecnej kadencji Rada Nadzorcza składa się z pięciu członków.

KOMITETY RADY NADZORCZEJ:

- Komitet Audytu;
- Komitet Wynagrodzeń.

KOMITET AUDYTU – SKŁAD OSOBOWY:

- Małgorzata Wiśniewska – Przewodnicząca Komitetu;
- Dariusz Sarnowski;
- Marcin Wierzbicki.

Komitet Audytu zbiera się stosownie do potrzeb jednak nie rzadziej niż raz na kwartał, odpowiada w szczególności za:

- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej.

KOMITET WYNAGRODZEŃ – SKŁAD OSOBOWY:

- Maciej Bednarkiewicz – Przewodniczący Komitetu;
- Adam Strzelecki.

Komitet wynagrodzeń zbiera się stosownie do potrzeb jednak nie rzadziej niż raz na kwartał, odpowiada w szczególności za:

- ogólne monitorowanie praktyk w zakresie wynagrodzeń i ich poziomu w Spółce;
- ustalanie warunków zatrudnienia Członków Zarządu i kadry kierowniczej Spółki;
- ustalanie planu premiowania na rok obrotowy.

RADA NADZORCZA, ZASADY FUNKCJONOWANIA

Rada Nadzorcza działa na podstawie KSH, Statutu oraz Regulaminu Rady Nadzorczej.

Składa się z minimum pięciu członków powoływanych przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w tajnym głosowaniu na okres roku. Mandaty członków wygasają dopiero z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej.

Członkowie Rady mogą być wybierani ponownie. Rada składa się z członków niezależnych, kryteria niezależności wynikają z przepisów prawa lub regulacji zawartych w dokumentach określających zasady ładu korporacyjnego dotyczące spółek publicznych. Członek Rady Nadzorczej uważany jest za niezależnego, jeżeli:

- nie jest pracownikiem Spółki ani Podmiotu Powiązanego;
- nie jest członkiem władz nadzorczych i zarządzających Podmiotu Powiązanego;
- nie jest akcjonariuszem dysponującym co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki lub walnym zgromadzeniu Podmiotu Powiązanego;
- nie jest członkiem władz nadzorczych i zarządzających lub pracownikiem podmiotu dysponującego co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki lub walnym zgromadzeniu Podmiotu Powiązanego;
- nie jest wstępnym, zstępnym, małżonkiem, rodzeństwem, rodzicem małżonka albo osobą pozostającą w stosunku przysposobienia wobec którejkolwiek z osób wymienionych w punktach poprzedzających.

Warunki wskazane powyżej muszą być spełnione przez cały okres trwania mandatu.

Rada Nadzorcza zobowiązana jest wykonywać stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Corocznie przedkłada ona Walnemu Zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji Spółki ustaloną podczas posiedzenia Rady Nadzorczej.

Zgody Rady Nadzorczej wymaga w szczególności:

- nabycie przedsiębiorstwa lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa;
- tworzenie i likwido wanie oddziałów Spółki w kraju i za granicą;
- przejmowanie odpowiedzialności za cudze zobowiązania (poręczenia, gwarancje, awale wekslowe) przekraczające kwotę stanowiącą wysokość kapitału zakładowego Spółki, z zastrzeżeniem, iż przejmowanie odpowiedzialności za zobowiązania spółek z grupy kapitałowej Spółki nie wymaga zgody Rady Nadzorczej;
- zajmowanie się przez członków Zarządu interesami konkurencyjnymi oraz uczestniczenie w spółkach konkurencyjnych jako wspólnik jawny lub członek władz;
- nabywanie, obejmowanie, zbywanie, rezygnacja z prawa poboru udziałów lub akcji, za wyjątkiem akcji spółek publicznych w ilości nie przekraczającej 1% ogólnej ich liczby;

- wypłata akcjonariuszom zaliczki na poczet dywidendy przewidywanej na koniec roku obrotowego;
- dokonywanie przez Spółkę świadczeń z jakiegokolwiek tytułu z wyjątkiem świadczeń wynikających z tytułu stosunku pracy na rzecz członków zarządu Spółki;
- zawarcie przez Spółkę lub podmiot od niej zależny istotnej umowy z podmiotem powiązanym ze Spółką (z wyjątkiem zawierania umów ze spółkami z grupy kapitałowej Spółki), członkiem rady nadzorczej albo zarządu oraz podmiotami z nimi powiązanymi;
- nabycie lub zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości;
- wybór biegłego rewidenta;
- reprezentowanie Spółki w umowach i sporach pomiędzy Spółką a członkami Zarządu;
- zatwierdzanie Regulaminu Zarządu;
- powoływanie i odwoływanie członków Zarządu;
- opiniowanie spraw przedstawionych przez Zarząd.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI I SAMOOCENA PRACY RADY NADZORCZEJ PBG SA W 2010 ROKU

Rada Nadzorcza działała w roku 2010 w następującym składzie:

od dnia 1 stycznia 2010 roku do dnia 21 kwietnia 2010 roku: Maciej Bednarkiewicz, Jacek Kseń, Wiesław Lindner, Dariusz Sarnowski i Adam Strzelecki;

od dnia 21 kwietnia 2010 roku: Maciej Bednarkiewicz, Dariusz Sarnowski, Adam Strzelecki, Marcin Wierzbicki, Małgorzata Wiśniewska.

Przedmiotem posiedzeń Rady Nadzorczej była kontrola i nadzór nad bieżącą działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Rada Nadzorcza w roku 2010 odbyła 6 posiedzeń, podczas których podjęła uchwały m.in. w przedmiocie:

- wyrażenia zgody na nabycie lub zbycie akcji w spółkach;
- wyrażenia zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości;
- oceny sprawozdania finansowego Spółki za 2009 rok, sprawozdania Zarządu z działalności Spółki w roku 2009 oraz wniosku Zarządu w sprawie podziału zysku osiągniętego w roku 2009;
- oceny skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PBG za rok 2009 oraz sprawozdania z działalności Grupy w roku 2009;
- zaakceptowania porządku obrad ZWZ przedstawionego przez Zarząd;
- przyjęcia sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej zawierającego zwięzłą ocenę sytuacji Spółki;
- wyboru podmiotu właściwego do badania sprawozdań finansowych;
- ustalenia wynagrodzenia zasadniczego i premii dla członków Zarządu.

Dokonując samooceny działalności, Rada Nadzorcza stwierdza, że obowiązki i uprawnienia Rady Nadzorczej zostały opisane w Regulaminie Rady Nadzorczej, którego aktualną wersję przyjęło Walne Zgromadzenie w dniu 21 kwietnia 2010 roku. Rada Nadzorcza spełnia kryteria niezależności opisane w Statucie Spółki oraz „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych". Rada Nadzorcza ze swojego składu powołała Komitet Audytu oraz Komitet Wynagrodzeń.

W okresie objętym sprawozdaniem na bieżąco uzyskiwała rzetelne informacje od Zarządu dotyczące sytuacji finansowej Spółki, przedsięwzięć realizowanych przez Spółkę, akwizycji oraz współpracy z kontrahentami. Wykonując swoje obowiązki Rada Nadzorcza pozyskiwała informacje konieczne do ich wykonywania z dokumentów, informacji oraz prezentacji i wyjaśnień przedstawianych przez Zarząd, a także – w razie potrzeby – pracowników Spółki lub ekspertów na posiedzeniach Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza stwierdza, że współpraca z Zarządem PBG przebiegała bez zakłóceń.

Praca Rady Nadzorczej odbywała się sprawnie, przy współudziale wszystkich jej Członków. Szczegółowe czynności podejmowane przez Radę Nadzorczą znajdują odzwierciedlanie w protokołach posiedzeń, które znajdują się w siedzibie Spółki.

Wszystkie posiedzenia zwołane zostały w sposób zgodny z Regulaminem Rady Nadzorczej, wobec czego Rada Nadzorcza zdolna była do podejmowania ważnych uchwał na każdym z nich.

W opinii członków Rady Nadzorczej, Rada Nadzorcza PBG SA wywiązała się prawidłowo ze wszystkich obowiązków wynikających z przepisów prawa, Statutu Spółki, regulaminów obowiązujących w Spółce oraz „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW".

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMITETU AUDYTU W 2010 ROKU

- Spotkanie organizacyjne celem wyznaczenia zakresu prac na rok 2010/ 2011;
- Spotkania z audytorem PBG oraz spotkania z innymi audytorami;
- Spotkanie związane ze strategią zabezpieczania się przed ryzykami. Spotkanie to odbyło się z Zarządem;
- Spotkanie dotyczące bezpieczeństwa informacji w systemach informatycznych, kontroli procesów planowania zakupów;
- Inicjowanie działań kontrolnych realizowanych przez dział audytu wewnętrznego w spółce PBG SA.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMITETU WYNAGRODZEŃ W 2010 ROKU

- Posiedzenie o charakterze organizacyjnym, porządkowym, organizujące prace w roku 2010/ 2011;
- Cykliczne spotkania dotyczące przygotowania polityki wynagrodzeń oraz systemu premiowania kadry wyższej w spółce PBG SA;
- spotkania przygotowujące do wdrożenia polityki wynagrodzeń w PBG SA.

ZWIĘZŁA OCENA SYTUACJI SPÓŁKI W 2010 ROKU WYDANA PRZEZ RADĘ NADZORCZĄ

W roku 2010 Spółka i jej Grupa Kapitałowa, po raz kolejny, mimo trwającej złej sytuacji na rynku budowlanym i związanej z tym zaostrzonej walki o nowe zlecenia, osiągnęła zakładane cele operacyjne i wypełniła prognozy finansowe.

Zakończona została budowa pierwszego w Polsce Stadionu na Euro 2012 w Poznaniu. Spółki z Grupy PBG równolegle realizują budowę stadionów w Warszawie i Gdańsku, a w sektorze gazowym PBG SA realizuje budowę Podziemnego Magazynu Gazu w Wierzchowicach oraz budowę kopalni ropy naftowej i gazu ziemnego Lubiatów – Międzychód – Grotów. W roku 2010 Konsorcjum z udziałem PBG pozyskało zadanie o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego Polski – dotyczące budowy Terminalu przeładunkowego LNG w Świnoujściu. Spółki z Grupy Kapitałowej pozyskały również znaczące kontrakty w obszarze infrastruktury drogowej na budowę odcinków autostrad A1 i A4 oraz drogi ekspresowej S5.

Rada Nadzorcza PBG stwierdza, że Zarząd Spółki podejmuje działania zmierzające do pozyskania kolejnych kontraktów w nowych obszarach działalności. Realizuje zadania, tworząc Konsorcja z partnerami zagranicznymi, co wpływa na znajomość marki PBG również poza granicami kraju. W roku 2010, spółka PBG szukając Partnera do pozyskiwania zleceń i ich realizacji poza granicami kraju, podjęła rozmowy z hiszpańskim koncernem OHL. Bazą dla współpracy ma być Partnerstwo właścicielskie w spółkach HYDROBUDOWA POLSKA SA i APRIVIA SA. Efektem tej współpracy dla PBG ma być wpływ środków finansowych w 2011 roku w kwocie ponad 500 mln złotych ze sprzedaży pakietów większościowych akcji wyżej wymienionych Spółek, ale przede wszystkim Partnerstwo OHL

w pozyskaniu i realizacji zadań poza granicami Polski i zapewnienie Grupie Kapitałowej PBG przychodów z kontraktów zagranicznych.

Ciekawie rysuje się przyszłość Spółki na rynku polskim, w sektorze energetycznym. W roku 2010 PBG SA zbudowała zespoły, które są gotowe podjąć działania zmierzające do pozyskania kontraktów energetycznych w Polsce. Dowodem efektywności tych działań jest pozytywne przejście przez procesy prekwalifikacyjne w postępowaniach o udzielenie zamówienia na budowę bloków energetycznych w Opolu, Kozienicach, Jaworznie i Stalowej Woli.

Rada Nadzorcza stwierdza, że Zarząd Spółki w sposób stabilny i konsekwentny realizuje przyjętą strategię rozwoju Spółki. Rozpoznaje ryzyka pojawiające się na etapie bieżącej działalności Spółki i umiejętnie nimi zarządza. Zarząd PBG realizuje politykę stabilnej realizacji już pozyskanych zleceń, ale również przykłada dużą wagę do pozyskania nowych rynków, które zapewnią Grupie przychody w kolejnych latach.

Najlepszym potwierdzeniem realizacji założonej strategii są wypracowane przez Spółkę oraz jej Grupę Kapitałową wyniki finansowe. Wyniki te, pomimo trwającego kryzysu oraz ciężkich warunków pogodowych w I kwartale 2010 roku, Rada Nadzorcza i Zarząd Spółki uznają za zadowalające.

Rada Nadzorcza PBG SA
Wysogotowo, 30 marca 2011 roku

Pełną treść dokumentu Spółka zamieściła pod następującym adresem internetowym:
www.pbg-sa.pl/relacje-inwestorskie/lad-korporacyjny-82/raporty.html

4. ZARZĄD PBG SA

CZŁONKOWIE ZARZĄDU

Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy Spółki niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Obowiązki i Regulamin Zarządu zostały określone w formalnym dokumencie, który precyzuje jego rolę. Poszczególni członkowie Zarządu zarządzają powierzonymi im obszarami działalności Spółki, a ich pracą koordynuje Prezes Zarządu.

Obecna kadencja Zarządu upływa w dniu 4 czerwca 2012 roku.

TABELA 2: SKŁAD OSOBOWY ZARZĄDU

Imię i nazwisko:	**Jerzy Wiśniewski**
Stanowisko:	Prezes Zarządu
Kwalifikacje:	• Politechnika Poznańska – Wydział Budownictwa Lądowego • MBA – Rotterdam School of Management • Program doskonalenia umiejętności menedżerskich - Canadian International Management Institute
Doświadczenie:	• PGNiG SA – kierownik eksploatacji systemu transportu gazu • PBG SA – założyciel, główny akcjonariusz i prezes zarządu
Specjalizacja sektorowa:	• Gaz ziemny i ropa naftowa • Ochrona środowiska
Obszar odpowiedzialności w GK PBG:	**Strategia i rozwój**

Imię i nazwisko:	**Tomasz Woroch**
Stanowisko:	Wiceprezes Zarządu
Kwalifikacje:	• Uniwersytet im. Adama Mickiewicza – Wydział Nauk Społecznych, Filozofia • Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie – Górnictwo Otworowe Złóż Węglowodorów • MBA – Rotterdam School of Management • Program doskonalenia umiejętności menedżerskich - Canadian International Management Institute
Doświadczenie:	• Mostostal Poznań – kierownik działu administracji • Stalmost Poznań – wiceprezes zarządu • Piecobiogaz S.C. – wicedyrektor • Technologie Gazowe "Piecobiogaz" – członek zarządu • Hydrobudowa Polska – prezes zarządu • PBG SA – wiceprezes zarządu
Specjalizacja sektorowa:	• Gaz ziemny i ropa naftowa • Ochrona środowiska • Budownictwo energetyczne
Obszar odpowiedzialności w GK PBG:	**Wykonawstwo w sektorze ochrony środowiska, pozyskanie strategicznych kontraktów w obszarze energetycznym**

Imię i nazwisko:	**Przemysław Szkudlarczyk**
Stanowisko:	Wiceprezes Zarządu
Kwalifikacje:	• Politechnika Poznańska – Wydział Maszyn Roboczych i Pojazdów • Politechnika Warszawska – Inżynieria Gazownictwa • MBA – Rotterdam School of Management • Program doskonalenia umiejętności menedżerskich - Canadian International Management Institute
Doświadczenie:	• PGNiG SA – pracownik techniczny przesyłu gazu • Technologie Gazowe "Piecobiogaz" – dyrektor ds. rozwoju, członek zarządu • KRI SA – prezes zarządu • Hydrobudowa Śląsk SA – prokurent • PBG SA – wiceprezes zarządu
Obszar odpowiedzialności w GK PBG:	**Ekonomia i finanse**

Imię i nazwisko:	**Tomasz Tomczak**
Stanowisko:	Wiceprezes Zarządu
Kwalifikacje:	• Politechnika Poznańska – Wydział Maszyn Roboczych i Pojazdów • Akademia Górniczo-Hutnicza – Wydział Wiertnictwa Ropy i Gazu • MBA – Szkoła Biznesowa Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu we współpracy z The Nottingham Trent University • Program doskonalenia umiejętności menedżerskich - Canadian International Management Institute
Doświadczenie:	• VOLVO SERVICE – zastępca service managera • Piecobiogaz – asystent zarządu ds. technicznych • Technologie Gazowe "Piecobiogaz" – asystent zarządu ds. technicznych; kierownik robót; szef projektu; dyrektor ds. technicznych • PBG SA – dyrektor ds. technicznych; członek zarządu; wiceprezes zarządu
Specjalizacja sektorowa:	• Gaz ziemny i ropa naftowa • Paliwa
Obszar odpowiedzialności w GK PBG:	**Wykonawstwo w sektorze gazu ziemnego, ropy naftowej I paliw**

Imię i nazwisko:	**Mariusz Łożyński**
Stanowisko:	Wiceprezes Zarządu
Kwalifikacje:	• Politechnika Poznańska – Wydział Budownictwa Lądowego
Doświadczenie:	• BORM Biuro Projektów – starszy asystent • GEOBUD Poznań – starszy asystent projektanta • Concret – Service Poznań – dyrektor biura • Kulczyk TRADEX – specjalista ds. inwestycji • PTC Poznań – specjalista ds. projektowania inwestycji • PBG SA – kierownik biura technicznego; dyrektor pionu obsługi wykonawstwa; dyrektor ds. przygotowania kontraktów; prokurent; członek zarządu; wiceprezes zarządu
Obszar odpowiedzialności w GK PBG:	**Ofertowanie, pozyskiwanie kontraktów w Grupie PBG, wykonawstwo w sektorze hydrotechniki**

Członkowie Zarządu obecnej kadencji pełnią swoje funkcje od dnia 4 czerwca 2009 roku, na mocy uchwały podjętej przez Radę Nadzorczą PBG SA. Członkowie Zarządu powoływani są na trzy lata. Jeżeli powołanie członka Zarządu następuje w trakcie kadencji Zarządu, powołuje się go na okres do końca tej kadencji. Mandaty członków Zarządu wygasają z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członków Zarządu.

OPIS ZASAD DOTYCZĄCYCH POWOŁYWANIA I ODWOŁYWANIA OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH ORAZ ICH UPRAWNIEŃ

Zarząd działa na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych, Statutu oraz Regulaminu Zarządu. Do jego kompetencji należą sprawy niezastrzeżone przez KSH lub Statut Spółki dla innych organów spółki.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi postanowieniami Statutu (§ 37) Zarząd PBG SA jest wieloosobowy i składa się z Prezesa Zarządu, od jednego do czterech Wiceprezesów oraz maksymalnie trzech Członków Zarządu, powoływanych i odwoływanych przez Radę Nadzorczą. Rada powołuje Prezesa Zarządu, a następnie, na jego wniosek, pozostałych Wiceprezesów i Członków Zarządu. Członkiem Zarządu może być tylko osoba fizyczna, posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych.

Do reprezentowania Spółki upoważnieni są dwaj Wiceprezesi Zarządu działający łącznie albo Wiceprezes i Członek Zarządu działający łącznie, albo Wiceprezes z Prokurentem lub Członek Zarządu z Prokurentem. Prezes Zarządu reprezentuje Spółkę samodzielnie. Zarząd może udzielać pełnomocnictw (ogólnych, rodzajowych – do dokonywania czynności określonego rodzaju oraz szczególne – do dokonania poszczególnej czynności), do działania w imieniu Spółki.

Zarząd może udzielać prokury, do jej ustanowienia wymagana jest zgoda wszystkich Członków Zarządu. Do odwołania prokury uprawniony jest jednoosobowo każdy z członków Zarządu.

Zarząd, kierując się interesem Spółki, określa strategię oraz główne cele działania Spółki i przedkłada je Radzie Nadzorczej, po czym jest odpowiedzialny za ich wdrożenie i realizację. Dba o przejrzystość i efektywność systemu zarządzania Spółką oraz prowadzenie jej spraw zgodnie z przepisami prawa i dobrą praktyką.

Członkowie Zarządu są powoływani, odwoływani i zawieszani w wykonaniu swoich czynności przez Radę Nadzorczą, na zasadach określonych w KSH oraz Statucie. Propozycje kandydatur przed-

stawia Prezes Zarządu. Rada Nadzorcza zawiera i rozwiązuje umowy z Członkami Zarządu, przy czym w imieniu Rady umowy podpisuje jej Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący. W tym samym trybie dokonuje się innych czynności związanych ze stosunkiem pracy Członka Zarządu.

Rada Nadzorcza ustala wynagrodzenie Członków Zarządu z uwzględnieniem jego motywacyjnego charakteru mającego na celu zapewnienie efektywnego zarządzania Spółką.

Mandat Członka Zarządu wygasa:

- z chwilą odwołania go ze składu Zarządu;
- z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji Członka Zarządu;
- z chwilą śmierci;
- z chwilą złożenia rezygnacji.

Deklaracja rezygnacji z pełnienia danej funkcji powinna być doręczona Radzie Nadzorczej, z kopią skierowaną do Zarządu.

Bez zgody Rady Nadzorczej Członek Zarządu nie może:

- zajmować się interesami konkurencyjnymi w stosunku do Spółki;
- uczestniczyć w spółce konkurencyjnej jako wspólnik spółki cywilnej, spółki osobowej lub jako członek organu spółki kapitałowej, bądź uczestniczyć w innym konkurencyjnym podmiocie, jako członek organu;
- brać udziału w konkurencyjnej spółce kapitałowej, w przypadku posiadania w niej co najmniej 10% udziałów albo akcji, bądź prawa do powoływania co najmniej jednego członka zarządu.

Wszelkie czynności wykraczające poza zwykły zarząd wymagają uchwały Zarządu. W szczególności uchwały Zarządu wymagają następujące sprawy:

- podejmowanie decyzji dotyczących istotnych projektów inwestycyjnych i sposobów ich finansowania;
- określanie strategicznych planów rozwoju Spółki, definiowanie celów finansowych Spółki,
- określanie struktury organizacyjnej Spółki;
- ustalanie regulaminów i innych wewnętrznych aktów normatywnych Spółki;
- ustalanie wewnętrznego podziału kompetencji pomiędzy Członków Zarządu;
- ustalanie założeń polityki kadrowo-płacowej, w tym założeń do planów motywacyjnych.

Za wyjątkiem powyższych spraw, Członkowie Zarządu są odpowiedzialni za samodzielne prowadzenie spraw Spółki, co wynika z podziału obowiązków. W przypadku przeszkody w ich wykonywaniu, są oni zobowiązani niezwłocznie poinformować Zarząd. Prezes Zarządu decyduje, który z pozostałych Członków Zarządu będzie wykonywał obowiązki w zastępstwie.

WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ ORAZ CZŁONKÓW ZARZĄDU PBG SA

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej została określona Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki PBG SA z dnia 10 grudnia 2005 roku. Wysokość wynagrodzenia członków Zarządu z uwzględnieniem jego motywacyjnego charakteru ustala Rada Nadzorcza. Członkowie Zarządu powoływani są Uchwałą Rady Nadzorczej. Zatrudnieni są na podstawie umów o pracę. Zgodnie z Uchwałą Rady Nadzorczej PBG SA członkom Zarządu przysługuje płaca zasadnicza oraz premie i dodatki wynikające z przepisów o wynagrodzeniu. Wartość wynagrodzenia uzależniona jest od indywidualnych obowiązków oraz od obszarów odpowiedzialności powierzonych poszczególnym członkom Zarządu i Rady Nadzorczej.

TABELA 3: WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU Z TYTUŁU PEŁNIENIA FUNKCJI W JEDNOSTCE DOMINUJĄCEJ

Wynagrodzenia członków Zarządu [tys. zł]	01.01 – 31.12.2010			01.01 – 31.12.2009		
	Wynagrodzenie zasadnicze	Inne świadczenia*	Razem	Wynagrodzenie zasadnicze	Inne świadczenia*	Razem
Jerzy Wiśniewski	2 550	–	2 550	1 200	3	1 203
Tomasz Woroch	420	–	420	420	2	422
Przemysław Szkudlarczyk	320	–	320	300	2	302
Tomasz Tomczak	320	–	320	300	2	302
Mariusz Łożyński	310	–	310	300	2	302
RAZEM	**3 920**	**–**	**3 920**	**2 520**	**11**	**2 531**

*INNE ŚWIADCZENIA: UBEZPIECZENIE OD ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ CZŁONKÓW ZARZĄDU

TABELA 4: WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU Z TYTUŁU PEŁNIENIA FUNKCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH, WSPÓŁZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH

Wynagrodzenia członków Zarządu [tys. zł]	01.01 – 31.12.2010			01.01 – 31.12.2009		
	Wynagrodzenie zasadnicze	Inne świadczenia*	Razem:	Wynagrodzenie zasadnicze	Inne świadczenia*	Razem
Jerzy Wiśniewski	–	–	–	–	–	–
Tomasz Woroch	–	–	–	65	–	65
Przemysław Szkudlarczyk	36	–	36	36	–	36
Tomasz Tomczak	12	–	12	9	–	9
Mariusz Łożyński	–	–	–	–	–	–
RAZEM	**48**	**–**	**48**	**110**	**–**	**110**

*INNE ŚWIADCZENIA: UBEZPIECZENIE OD ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ CZŁONKÓW ZARZĄDU

TABELA 5: WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ Z TYTUŁU PEŁNIENIA FUNKCJI W JEDNOSTCE DOMINUJĄCEJ

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej [tys. zł]	01.01 – 31.12.2010			01.01 – 31.12.2009		
	Wynagrodzenie zasadnicze	Inne świadczenia*	Razem	Wynagrodzenie zasadnicze	Inne świadczenia*	Razem
Maciej Bednarkiewicz	120	–	120	120	1	121
Jacek Kseń	32	–	32	96	1	97
Wiesław Lindner	20	–	20	60	1	61
Dariusz Sarnowski	52	–	52	36	1	37
Adam Strzelecki	36	–	36	36	1	37
Marcin Wierzbicki	24	–	24	–	–	–
Małgorzata Wiśniewska	64	–	78	–	–	–
RAZEM	**348**	**–**	**362**	**348**	**5**	**353**

*INNE ŚWIADCZENIA: UBEZPIECZENIE OD ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ

TABELA 6: WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ Z TYTUŁU PEŁNIENIA FUNKCJI W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH, WSPÓŁZALEŻNYCH I STOWARZYSZONYCH

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej [tys. zł]	01.01 – 31.12.2010			01.01 – 31.12.2009		
	Wynagrodzenie zasadnicze	Inne świadczenia*	Razem	Wynagrodzenie zasadnicze	Inne świadczenia*	Razem
Maciej Bednarkiewicz	–	–	–	–	–	–
Jacek Kseń	–	–	–	–	–	–
Wiesław Lindner	–	–	–	–	–	–
Dariusz Sarnowski	–	–	–	–	–	–
Adam Strzelecki	–	–	–	–	–	–
Marcin Wierzbicki	–	–	–	–	–	–
Małgorzata Wiśniewska	233	1	234	–	–	–
RAZEM	**233**	**1**	**234**	**–**	**–**	**–**

*INNE ŚWIADCZENIA: UBEZPIECZENIE OD ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ

6. RAPORT O RYZYKU

6.1. RYZYKO I ZAGROŻENIA

RYZYKO I ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE

Koniunktura gospodarcza w Polsce

Pomimo globalnych zawirowań w różnych częściach świata w 2010 roku, Polska wciąż stosunkowo dobrze opierała się wszelkim wahaniom koniunkturalnym, w porównaniu z większością gospodarek krajów europejskich i światowych. Według wstępnych szacunków produktu krajowego brutto przygotowanego przez Główny Urząd Statystyczny, w 2010 roku PKB wzrósł o 3,8%. Oczywiście, tempo tego wzrostu w porównaniu z latami poprzednimi, uległo znacznemu wyhamowaniu, jednakże i tak dynamika na poziomie 3,8% PKB plasuje nasz kraj jako jednego z liderów pośród państw Unii Europejskiej. Głównym czynnikiem dodatniego poziomu produktu krajowego brutto była przede wszystkim konsumpcja wewnętrzna. Pomimo wciąż utrzymującej się niższej dynamiki płac (przeciętne realne wynagrodzenie brutto wzrosło w całym roku o 1,4%) i rosnącego bezrobocia, to jednak nadal była ona o 3,9% wyższa niż w roku 2009. Kolejnymi ważnymi elementami wpływającymi na wzrost gospodarczy były: silny wkład eksportu netto w PKB, którego prognozowana dynamika wzrostu kształtowała się na poziomie 10,3% oraz nakłady inwestycyjne pozostające praktycznie na identycznym poziomie jak w roku 2009, czemu sprzyjały środki unijne i projekty związane z EURO 2012.

Na realizację założonych przez Grupę PBG celów strategicznych oraz na planowane wyniki finansowe, wpływają między innymi opisane powyżej czynniki makroekonomiczne, do których zaliczamy: wzrost produktu krajowego brutto, inwestycje strukturalne, ogólną kondycję polskiej gospodarki oraz zmiany legislacyjne. Niekorzystne zmiany wskaźników makroekonomicznych mogą wpłynąć na zmniejszenie planowanych przychodów lub na zwiększenie kosztów działalności.

Prognozy dotyczące koniunktury gospodarczej w Polsce na rok 2011 przewidują utrzymanie wzrostu produktu krajowego brutto na poziomie zbliżonym do wyniku z 2010 roku. Dane za ubiegły rok pozwalają z optymizmem patrzeć w przyszłość, nawet pomimo faktu, że polską gospodarkę czekają trudne reformy związane m.in. z systemem emerytalnym i obniżeniem deficytu budżetowego. Według prognoz przygotowanych przez polskie i międzynarodowe instytucje finansowe, wzrost gospodarczy w Polsce w całym roku będzie kształtował się na poziomie blisko 3,5% PKB. Natomiast według założeń NBP, średnioroczna inflacja konsumencka wyniesie w tym roku 2,5-3,0%, a zamierzony cel inflacyjny zostanie osiągnięty już w połowie 2011 roku. Zakłada się, że do pierwszej połowy bieżącego roku, presja inflacyjna może wzrastać, a spowolnienie powinno nastąpić w drugiej połowie, jeżeli Rada Polityki Pieniężnej zaostrzy politykę monetarną. W dalszym ciągu prognozowany jest wysoki poziom konsumpcji wewnętrznej wynikający m.in. ze stabilizacji sytuacji na rynku pracy oraz zwiększonego popytu na nowych pracowników (prognozuje się spadek bezrobocia do poziomu około 10,8%) oraz wzroście wynagrodzenia brutto o 3,3%. Według prognoz makroekonomicznych, w 2011 roku należy liczyć na wzrost inwestycji na poziomie około 7-procentowym, co będzie wynikało w głównej mierze z rekordowej aktywności w inwestycjach infrastrukturalnych współfinansowanych ze środków unijnych. Wzrost ten będzie dodatkowo wspierany przez odbudowę stanu zapasów, pod warunkiem utrzymania przez Radę Polityki Pieniężnej w kolejnych kwartałach

niskiego poziomu stóp procentowych, co przy ponownie zwiększonej aktywności kredytowej banków, pozwala mieć nadzieję na dostęp do tańszych źródeł finansowania zewnętrznego. Obecnie realizowane są projekty współfinansowane przez Unię Europejską z zatwierdzonego budżetu Wspólnoty na lata 2007-2013, w którym przewidziano dla Polski kwotę 63 mld euro.

Ryzyko konkurencji

Grupa Kapitałowa PBG prowadzi działalność na konkurencyjnym rynku specjalistycznych usług budowlanych w branży gazowej, naftowej, paliwowej, wodno-kanalizacyjnej, drogowej, deweloperskiej oraz związanej z budownictwem dla przemysłu energetycznego. Obok ceny, istotnymi czynnikami decydującymi o przewadze konkurencyjnej są: posiadane doświadczenie w realizacji złożonych, specjalistycznych przedsięwzięć, odpowiednie referencje, wysoka jakość świadczonych usług oraz sprawna organizacja umożliwiająca realizację kontraktów w umownym terminie i przy założonej efektywności.

Grupa PBG ogranicza ryzyko konkurencji poprzez:

- wyszukiwanie niszowych produktów i usług;
- dbanie o wysoką jakość świadczonych usług;
- systematyczne podnoszenie kwalifikacji w zakresie nowoczesnych technologii, co umożliwia tworzenie i plasowanie na rynku konkurencyjnej oferty usług;
- dywersyfikację obszarów działalności;
- zawieranie sojuszy strategicznych z renomowanymi firmami zagranicznymi funkcjonującymi na rynku polskim i rynkach zagranicznych;
- rozszerzanie działalności biznesowej poza granicami Polski, m.in. w takich krajach jak Ukraina, Bułgaria czy Rumunia.

Na rynkach, na których obecna jest Grupa PBG można zidentyfikować następującą konkurencję krajową i zagraniczną.

TABELA 7: KONKURENCJA KRAJOWA I ZAGRANICZNA

Rynek	Segment Działalności	Konkurencja Krajowa	Konkurencja Zagraniczna
GAZ ZIEMNY I ROPA NAFTOWA	PODZIEMNE MAGAZYNY GAZU	- Naftobudowa - Investgas	- ABB - Sofregas
	INSTALACJE LNG	- Polimex Mostostal	- Tractebel - Linde - Costain - Air Products - DAEWOO Engeneering&Construction
	PRZESYŁ	- Naftomontaż Krosno - Gazobudowa Zabrze - Gazobudowa Poznań - Gazomontaż Wołomin - POL-AQUA - ZRUG Poznań	**brak**
	RAFINERIE	- Naftomontaż Krosno - Polimex Mostostal	- ABB
	DOSTAWY SPECJALISTYCZNYCH URZĄDZEŃ GAZOWYCH I INFRASTRUKTURA TOWARZYSZĄCA	- Control Process - Bartimpex - Stalbud - Polimex Mostostal	- ABB - KAWASAKI
	INSTALACJE WYDOBYCIA	- Naftomontaż Krosno	- Tractebel - Linde - Costain - Air Products

WODA	INFRASTRUKTURA WODNO-KANALIZACYJNA	- POL-AQUA - Hydrobudowa Gdańsk - Budimex - Polimex Mostostal - WARBUD	- SKANSKA - STRABAG - Ferrovial
	HYDROTECHNIKA	brak	- SKANSKA - STRABAG - Bilfinger Berger - Ferrovial
	RENOWACJE SIECI WODOCIĄGOWYCH I KANALIZACYJNYCH	brak	- Per Aarslef - Diringer&Scheidel - Ludwig Pfeifer
MAGAZYNY PALIW	MAGAZYNY PALIW	- POL-AQUA - Polimex Mostostal	- Bilfinger Berger
BUDOWNICTWO	BUDOWNICTWO PRZEMYSŁOWE BUDOWNICTWO SPECJALISTYCZNE BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	- WARBUD - POL-AQUA - Budimex - Dom Development - Hochtief Polska - Echo Investment - Instal Kraków	- SKANSKA - STRABAG
DROGI	BUDOWNICTWO DROGOWE BUDOWNICTWO MOSTOWE	- Budimex - Mostostal Warszawa - Hochtief Polska - Polimex Mostostal - WARBUD - POL-DRÓG	- SKANSKA - STRABAG - MOTA - COLAS
ENERGETYKA	BUDOWA BLOKÓW ENERGETYCZNYCH	- Polimex Mostostal - Rafako - Mostostal Warszawa	- Alstom - Hitachi - Siemens - Samsung

Na rynku **gazu ziemnego i ropy naftowej** PBG posiada ugruntowaną pozycję na terenie całej Polski. Jest ona efektem wysokiej jakości świadczonych usług, wieloletniego doświadczenia kadry pracowniczej, nowoczesnego parku maszynowego oraz referencji pozwalających na wykonywanie szerokiego zakresu prac. Rynek ten można podzielić na: specjalistyczne usługi budowlane wymagające odpowiedniego know-how i referencji, gdzie PBG spotyka praktycznie tylko konkurencję zagraniczną oraz na usługi budowlane mniej skomplikowane, takie jak na przykład: budowa gazociągów, gdzie występuje przede wszystkim konkurencja krajowa. Na rynku gazu ziemnego i ropy naftowej skuteczność pozyskiwania zleceń jest bardzo wysoka, dlatego też PBG szacuje swój udział w rynku na poziomie około 50%.

Rynek budownictwa ogólnego i infrastruktury, do którego zaliczyć można budowę oczyszczalni ścieków, wodociągów i kanalizacji cechuje dosyć duża konkurencja składająca się zarówno z podmiotów krajowych jak i zagranicznych. Mimo to, można w nim znaleźć segmenty, w których konkurencja zostaje ograniczona z uwagi na niezbędne kwalifikacje oraz referencje. W przypadku budowy czy też modernizacji obiektów sieciowych, takich jak: wodociągi czy kanalizacje, swój udział w rynku, Grupa PBG szacuje na poziomie kilkunastoprocentowym. W przypadku budowy bardziej skomplikowanych obiektów, o większej wartości jednostkowej, takich jak: kolektory ściekowe, oczyszczalnie ścieków czy też ujęcia wody, konkurencja jest ograniczona, co powoduje, że udział w rynku jest odpowiednio wyższy. Grupa Kapitałowa PBG na rynku ochrony środowiska posiada ugruntowaną pozycję z uwagi na doświadczenie i referencje jakimi może się wykazać Grupa Hydrobudowa Polska.

Udział Polski w strukturach Unii Europejskiej

Przynależność Polski do struktur europejskich przyczyniła się do zwiększenia zainteresowania pojawieniem się na polskim rynku światowych firm świadczących podobne usługi, co Grupa PBG. Może to skutkować nasileniem się konkurencji oraz obniżeniem marż. Zazwyczaj jednak podmioty zagraniczne ubiegają się o zamówienia w konsorcjach z firmami polskimi, aby zabezpieczyć sobie lokalny potencjał wykonawczy.

Pozyskując szereg kontraktów o znacznej wartości PBG oraz spółki z jej Grupy Kapitałowej pokazały, że są dobrze przygotowane do konkurowania także z podmiotami zagranicznymi. Poza tym, otwarcie rynków europejskich może również stanowić szansę zaistnienia Grupy PBG na geograficznie nowych rynkach.

Celem jak najlepszego wykorzystania możliwości wypływających z wejścia Polski do Unii Europejskiej PBG oraz spółki z jej Grupy Kapitałowej:

- tworzą sojusze strategiczne przy realizacji przedsięwzięć z firmami zagranicznymi działającymi na rynku polskim;
- wdrożyły i doskonalą wysoką kulturę zarządzania;
- oferują pożądaną jakość wykonywanych usług, potwierdzoną wdrożonymi normami: PN-EN ISO 9001:2001, PN-EN 729-2, AQAP 2110:2003;
- systematycznie podnoszą kwalifikacje pracowników, a w szczególności w zakresie unikatowych technologii, co umożliwia tworzenie i plasowanie na rynku konkurencyjnej oferty usług.

Ryzyko związane z sezonowością branży

Większość przychodów ze sprzedaży Grupa PBG generuje z działalności budowlano-montażowej, w której występuje charakterystyczna dla całej branży sezonowość sprzedaży. Na sezonowość sprzedaży największy wpływ mają poniższe, niezależne od Grupy, czynniki:

- warunki atmosferyczne w okresie zimowym, ograniczające wykonywanie w znacznej części robót. Nie można wykluczyć występowania trudniejszych od przeciętnych warunków atmosferycznych, które mogą mieć wpływ na zmniejszenie przychodów Grupy;
- planowane przez klientów większości cykli inwestycyjnych w sposób, który zapewnia ich zakończenie w ostatnich miesiącach roku.

W związku z powyższym przychody Grupy PBG są najniższe w pierwszym kwartale, a ich znaczny wzrost można zaobserwować w drugiej połowie roku.

Niekorzystne zmiany przepisów podatkowych

W Polsce następują częste zmiany przepisów prawa regulujące opodatkowanie działalności gospodarczej. Istnieje ryzyko zmiany obecnych przepisów podatkowych, w taki sposób, że nowe regulacje mogą okazać się mniej korzystne dla Spółek z Grupy PBG lub ich klientów, co w konsekwencji może przełożyć się w sposób bezpośredni lub pośredni na pogorszenie wyników finansowych Spółek. Spółki z Grupy PBG monitorują zmiany przepisów podatkowych i dokonują niezbędnych zmian w ramach Grupy, celem minimalizacji tego ryzyka.

Kurs walutowy

Cały 2010 rok charakteryzował się zmianami na polskim rynku walutowym, gdzie przez większość roku byliśmy świadkami osłabiania się polskiej waluty w stosunku do euro i dolara amerykańskiego. Prognozy analityczne przygotowane na 2011 rok zakładają możliwość dalszego osłabiania się złotówki w pierwszych miesiącach roku i powrotu na ścieżkę wzrostu w drugim półroczu. Pozytywny wpływ relatywnie wysokiego wzrostu gospodarczego będzie zneutralizowany przez wysoki deficyt budżetowy oraz rosnący dług publiczny w finansach publicznych. Kształtowanie się kursu złotówki może zależeć przede wszystkim od kursu waluty amerykańskiej i sytuacji na global-

nych rynkach kapitałowych, tak więc od czynników, nie do końca mających podstawy fundamentalne w polskiej gospodarce. Ponadto należy pamiętać o tym, że próby prognozowania kursu walutowego w perspektywie długoterminowej wydają się wysoce ryzykowne, biorąc pod uwagę niestabilność rynków z jaką mieliśmy do czynienia w ostatnich latach. Ryzyko związane z wahaniami kursu walut ma bezpośredni wpływ także na Grupę PBG, gdyż realizuje ona kontrakty współfinansowane przez fundusze unijne, które również nominowane są w euro. Ponadto, część kosztów ponoszona w ramach realizacji kontraktów, a dotycząca głównie zakupów urządzeń, realizowana jest także w walutach obcych: euro i dolarach kanadyjskich. Grupa PBG minimalizuje ryzyko kursowe poprzez wykorzystanie odpowiednich instrumentów finansowych oraz poprzez przenoszenie części tego ryzyka na podwykonawców i dostawców materiałów i urządzeń. W przypadku zakupów zagranicznych maszyn i urządzeń o znacznej wartości, związanych z realizowanymi kontraktami, ryzyko kursowe minimalizowane jest również poprzez zabezpieczenie dostępnymi na rynku instrumentami finansowymi.

RYZYKO I ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE

Ryzyko związane z utratą kluczowych pracowników

Działalność spółki PBG oraz pozostałych spółek z jej Grupy Kapitałowej prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o wiedzę i doświadczenie wysoko kwalifikowanej kadry pracowniczej, w szczególności inżynierskiej.

Istnieje potencjalne ryzyko odejścia pracowników o kluczowym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju Grupy PBG, co mogłoby mieć wpływ na poziom świadczonych usług.

Ryzyko związane z utratą kluczowych pracowników ograniczają następujące czynniki:

- wysoka wewnętrzna kultura organizacyjna, dzięki której pracownicy identyfikują się ze Spółką i jej Grupą Kapitałową;
- odpowiednie kształtowanie motywacyjno-lojalnościowych systemów wynagrodzeń;
- zarządzanie wiedzą i szeroki program szkoleń;
- szerokie możliwości rozwoju i kariery w dynamicznie rozwijających się spółkach.

Ryzyko związane z niewywiązaniem się z warunków umowy

Umowy dotyczące realizacji kontraktów budowlanych zawierają szereg klauzul odnośnie należytego i terminowego wykonania kontraktu, właściwego usunięcia wad i usterek, z czym związane jest wniesienie przez spółkę kaucji gwarancyjnej lub zabezpieczenie kontraktu gwarancją bankową lub ubezpieczeniową. Zabezpieczenie zwykle wnoszone jest w dniu podpisana kontraktu i rozliczane po zakończeniu realizacji kontraktu. Wysokość zabezpieczenia uzależniona jest od rodzaju kontraktu. Zwykle jego wysokość kształtuje się na poziomie 10%. W sytuacji, gdy PBG SA lub spółki z Grupy nie wywiążą się lub wywiążą się niewłaściwie z realizowanych umów, istnieje ryzyko wystąpienia przez kontrahentów spółek z roszczeniami zapłaty kar umownych lub odstąpienia od umowy.

W celu minimalizacji tego ryzyka Grupa podejmuje następujące działania:

- ubezpieczenie kontraktów, w tym podwykonawców;
- ciągłe doskonalenie organizacji poprzez: program szkoleń przygotowujący grupę pracowników do egzaminów na certyfikowanych „project manager" oraz szerokie wykorzystanie narzędzi informatycznych w procesie projektowania i zarządzania przedsięwzięciem.

Uzależnienie od kluczowych odbiorców

Głównymi odbiorcami usług spółki PBG z segmentu gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw są w chwili obecnej PGNiG oraz Polskie LNG (spółka w 100% zależna od spółki Gaz-System). Wynika to z realizacji dla tych klientów trzech kontraktów o znaczącej wartości jednostkowej na kwotę 4,7 mld zł netto (w tym dla PGNiG blisko 2,5 mld zł, dla Polskie LNG ponad 2,2 mld zł). Należy jednak podkreślić, że strategia spółki PBG dotycząca całej Grupy Kapitałowej zakłada realizację projektów o wysokiej wartości jednostkowej, co może spowodować zwiększenie udziału sprzedaży na rzecz jednego odbiorcy w przychodach ogółem. W ubiegłych dwóch latach spółki z Grupy PBG, oprócz wymienionych wyżej, pozyskały cztery kontrakty znaczące o wysokiej wartości jednostkowej. Dotyczą one: budowy spalarni odpadów (gdzie klientem jest Zakład Utylizacyjny w Gdańsku), rozbudowy stadionu w Poznaniu (gdzie klientem jest Euro Poznań 2012), budowy stadionu w Gdańsku (gdzie klientem jest Biuro Inwestycji Euro Gdańsk 2012) oraz budowy Stadionu Narodowego w Warszawie (gdzie klientem jest Narodowe Centrum Sportu) – na kwotę ogółem sięgającą 2,4 mld zł. Aby ograniczyć ryzyko związane z uzależnieniem od kluczowych odbiorców Grupa PBG systematycznie pozyskuje nowych odbiorców usług, takich jak na przykład: GDDKiA, Polskie LNG, KGHM, Wojsko-NATO, PKN Orlen, PERN, LOTOS, Naftobazy, OLPP oraz podmioty zagraniczne.

Udział kluczowych odbiorców w przychodach ze sprzedaży Grupy zaprezentowany został w kolejnym punkcie tego rozdziału.

WYKRES 1: STRUKTURA ODBIORCÓW GRUPY PBG W 2010 ROKU

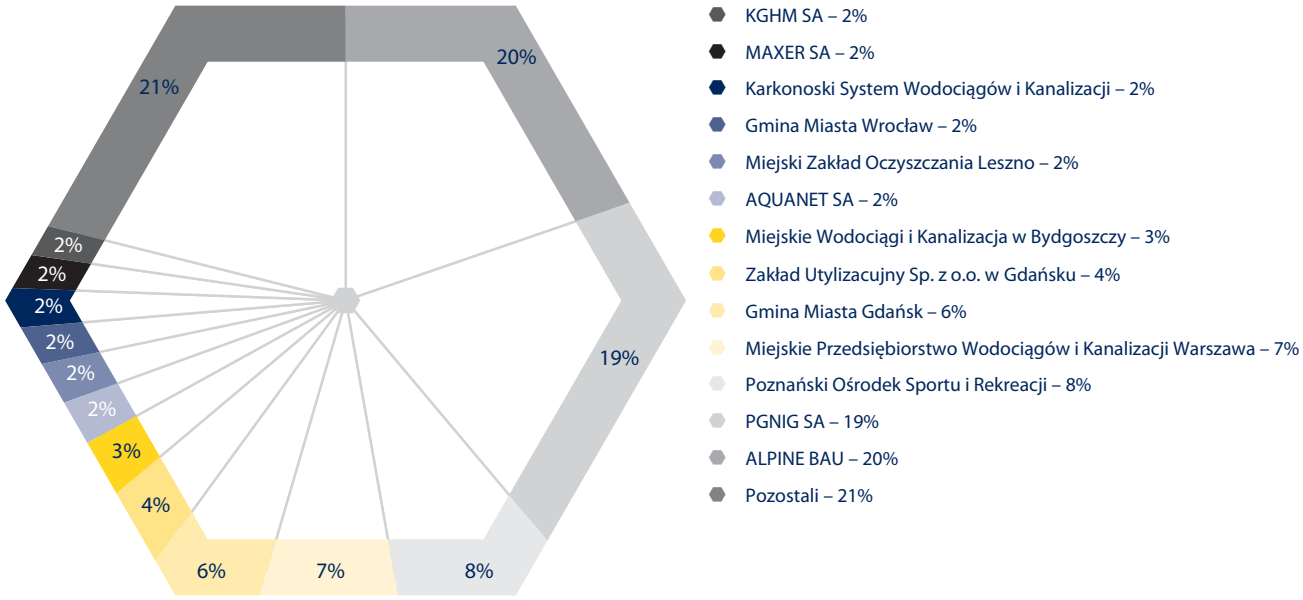

Spółki zamierzają dalej minimalizować niniejsze ryzyko poprzez:

- dywersyfikację źródeł przychodów i pozyskiwanie nowych klientów;
- realizację kontraktów, przede wszystkim dla samorządów, finansowanych z funduszy unijnych;
- działalnie na rynkach zagranicznych.

Ryzyko związane z prowadzoną działalnością operacyjną

Z działalnością spółek, zwłaszcza w zakresie prac na czynnych obiektach, wiążą się zagrożenia polegające między innymi na możliwości wystąpienia awarii skutkującej stratami ludzkimi i materialnymi.

Grupa przeciwdziała temu zagrożeniu poprzez:

- ubezpieczenie działalności spółek od odpowiedzialności cywilnej;
- systematyczne doposażanie pracowników w najnowocześniejszy sprzęt ochronny;
- treningi i podnoszenie kwalifikacji pracowników;
- stały nadzór nad stosowanymi urządzeniami;
- stałe szkolenia i nadzór bhp.

6.2. IDENTYFIKACJA I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

RYZYKO DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Grupa Kapitałowa PBG narażona jest na ryzyko związane z instrumentami finansowymi, do których przede wszystkim zaliczyć należy:

- ryzyko rynkowe obejmujące ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej;
- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności.

Zarządzanie ryzykiem finansowym Grupy Kapitałowej koordynowane jest przez Spółkę dominującą, w bliskiej współpracy z Zarządami oraz dyrektorami finansowymi spółek zależnych. W procesie zarządzania ryzykiem najważniejsze są następujące cele:

- zabezpieczenie krótkoterminowych oraz średnioterminowych przepływów pieniężnych;
- stabilizacja wahań wyniku finansowego Grupy Kapitałowej;
- wykonanie zakładanych prognoz finansowych poprzez spełnienie założeń budżetowych;
- osiągnięcie stopy zwrotu z długoterminowych inwestycji wraz z pozyskaniem optymalnych źródeł finansowania działań inwestycyjnych.

Grupa PBG nie zawiera transakcji na rynkach finansowych w celach spekulacyjnych. Od strony ekonomicznej przeprowadzane transakcje mają charakter zabezpieczający przed określonym ryzykiem. Ponadto, Grupa wyznaczyła formalnie część instrumentów pochodnych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej zgodnie z wymogami MSR 39 (instrumenty pochodne zabezpieczające).

RYZYKO RYNKOWE

Wszystkie cele zarządzania ryzykiem rynkowym należy rozpatrywać łącznie, a ich realizacja jest zdeterminowana przede wszystkim przez sytuację wewnętrzną oraz warunki rynkowe. Grupa PBG stosuje konsekwentne i stopniowe podejście w zarządzaniu ryzykiem rynkowym. Strategia zarządzania ryzykiem rynkowym określa zasady zarządzania każdą z ekspozycji poprzez zdefiniowanie procesu pomiaru ekspozycji, parametrów zabezpieczania danego ryzyka, instrumentów stoso-

wanych dla celów zabezpieczeń, jak również obowiązującego dla zabezpieczeń danego źródła ryzyka horyzontu czasowego. Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym są realizowane poprzez wskazane do tego komórki organizacyjne pod nadzorem Komitetu Ryzyka, Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki. Główną techniką zarządzania ryzykiem rynkowym są strategie na rynku instrumentów pochodnych jak i hedging naturalny. Dopuszcza się stosowanie następujących rodzajów instrumentów:

- transakcje forward;
- transakcje IRS;
- transakcje swap.

Grupa Kapitałowa stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w celu zabezpieczenia przed ryzykiem zmian kursu walutowego i stopy procentowej. Przed zawarciem transakcji zabezpieczającej, jak i w trakcie jej istnienia Grupa Kapitałowa potwierdza i dokumentuje, że między zmianami wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego a zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej istnieje silna negatywna korelacja. Skuteczność zabezpieczenia podlega ciągłej ocenie i monitorowaniu. Zasady rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych przewidują odnoszenie na kapitał własny skutecznej części wyniku z wyceny transakcji zabezpieczających w okresie, w którym transakcje te są wyznaczone jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych. Kwoty odłożone z tego tytułu w kapitale własnym, przenoszone są następnie do rachunku zysków i strat w momencie realizacji zabezpieczanej transakcji.

Ryzyko walutowe

Grupa Kapitałowa narażona jest na ryzyko zmian kursów walutowych ze względu na fakt, że:

- w ramach strategii rozwoju planuje szerszą ekspansję na rynki zagraniczne;
- w przypadku realizacji dużych kontraktów dokonuje importu materiałów (występuje ryzyko związane z wahaniami kursów innych walut, np. USD/PLN; EUR/PLN);
- Grupa Kapitałowa stosując zaawansowane technologie zaopatruje się w sprzęt specjalistyczny często poza granicami kraju.

TABELA 8: AKTYWA ORAZ ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ PBG WYRAŻONE W WALUTACH OBCYCH, PRZELICZONE NA PLN KURSEM ZAMKNIĘCIA OBOWIĄZUJĄCYM NA DZIEŃ BILANSOWY

Wyszczególnienie	Wartość wyrażona w walucie (w tys.)								Wartość po przeliczeniu (w tys.)
	EUR	USD	GBP	CAD	UAH	BGN	NOK	RUB	PLN
Stan na 31.12.2010									
Aktywa finansowe (+):	43 798	432	-	753	4	64	-	-	182 728
Zobowiązania finansowe (-):	(19 458)	(2 304)	-	(919)	-	-	(1)	(23)	(94 316)
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	**24 340**	**(1 872)**	**-**	**550**	**138 433**	**-**	**-**	**-**	**88 412**
Stan na 31.12.2009									
Aktywa finansowe (+):	81 393	8 225	-	1 867	7 877	-	-	-	353 326
Zobowiązania finansowe (-):	(38 533)	(1053)	(58)	(885)	(1 290)	-	-	-	(226 978)
Ekspozycja na ryzyko walutowe razem	**42 860**	**7 172**	**(58)**	**982**	**6 587**	**-**	**-**	**-**	**126 348**

Ryzyko stóp procentowych

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zminimalizowaniu wahań przepływów odsetkowych z tytułu aktywów oraz zobowiązań finansowych oprocentowanych zmienną stopą procentową. Grupa Kapitałowa jest narażona na ryzyko stopy procentowej w związku z następującymi kategoriami aktywów oraz zobowiązań finansowych:

- udzielone pożyczki;
- nabyte papiery dłużne skarbowe, bankowe i komercyjne, takie jak obligacje czy bony skarbowe;
- depozyty;
- otrzymane kredyty i pożyczki;
- wyemitowane papiery dłużne;
- leasing finansowy;
- instrumenty pochodne oparte na oprocentowaniu (IRS).

W celu zabezpieczenia ryzyka związanego ze zmienną stopą procentową, Grupa Kapitałowa stosuje instrumenty zabezpieczające typu IRS.

Zgodnie z wymogami umowy na linię kredytową na finansowanie inwestycji kapitałowych Jednostka Dominująca była zobowiązana do ograniczenia ryzyka stopy procentowej. Spełniając wymogi Banku, w dniu 23 lipca 2008 roku Jednostka Dominująca zawarła transakcję typu IRS na 50% wartości kredytu pozostałego do spłaty z terminem zapadalności do 31 grudnia 2013 roku. Transakcja IRS polega na zamianie płatności odsetkowych wg zmiennej stopy WIBOR 1M na płatności odsetkowe liczone wg stałej stopy procentowej.

Dla ww. transakcji pochodnej zabezpieczającej część ryzyka przepływów pieniężnych z tytułu stopy procentowej Grupa Kapitałowa stosuje rachunkowość przepływów pieniężnych.

TABELA 9: AKTYWA FINANSOWE I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE OPROCENTOWANE NA BAZIE ZMIENNYCH STÓP PROCENTOWYCH NA DZIEŃ BILANSOWY (W TYS. ZŁ)

Ekspozycja na ryzyko stopy %	31.12.2010 Wartość narażona na ryzyko	31.12.2009 Wartość narażona na ryzyko
Aktywa finansowe	1 173 016	799 587
Zobowiązania finansowe	(1 448 719)	(130 786)
Ekspozycja na ryzyko stopy %	**(275 703)**	**(331 199)**

RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako brak możliwości wywiązania się ze zobowiązań przez wierzycieli Grupy Kapitałowej. Ryzyko kredytowe związane jest z trzema głównymi obszarami:

- wiarygodność kredytowa klientów, z którymi zawiera się transakcje fizycznej sprzedaży produktów/ usług;
- wiarygodność kredytowa instytucji finansowych (banków), z którymi zawiera się transakcje zabezpieczające;
- wiarygodność kredytowa podmiotów, w które inwestuje się, albo których papiery wartościowe się nabywa.

Obszary, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego, to:

- środki pieniężne i lokaty bankowe;
- instrumenty pochodne;
- należności z tytułu dostaw i usług;
- udzielone pożyczki;
- dłużne papiery wartościowe;
- udzielone gwarancje i poręczenia.

Maksymalna ekspozycja spółki Grupy PBG na ryzyko kredytowe określana jest poprzez wartość bilansową następujących aktywów finansowych zaprezentowanych w tabeli poniżej.

TABELA 10: MAKSYMALNA EKSPOZYCJA SPÓŁKI NA RYZYKO KREDYTOWE OKREŚLANA POPRZEZ WARTOŚĆ BILANSOWĄ WYSZCZEGÓLNIONYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Pożyczki	270 604	272 481
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe	1 210 817	1 045 798
Pochodne instrumenty finansowe	5 044	28 961
Papiery dłużne	–	–
Jednostki funduszy inwestycyjnych	106 902	–
Pozostałe klasy pozostałych aktywów finansowych	87 006	36 437
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	708 506	660 281
Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	1 229 762	1 030 287
Ekspozycja na ryzyko kredytowe razem:	**3 618 644**	**3 074 245**

Grupa Kapitałowa w sposób ciągły monitoruje zaległości klientów oraz wierzycieli w regulowaniu płatności, analizując ryzyko kredytowe indywidualnie lub w ramach poszczególnych klas aktywów, określonych ze względu na ryzyko kredytowe (wynikające np. z branży, regionu lub struktury odbiorców). Ponadto, w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym Grupa Kapitałowa dokonuje transakcji z kontrahentami o potwierdzonej wiarygodności.

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje depozytowe działają w sektorze finansowym. Są to wyłącznie banki zarejestrowane w Polsce lub działające w Polsce w formie oddziałów banków zagranicznych, należące do europejskich instytucji finansowych posiadających rating w przeważającej części na średniowysokim poziomie, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową. Biorąc pod uwagę powyższe jak również krótkoterminowy charakter inwestycji, uznaje się, że ryzyko kredytowe dla środków pieniężnych i lokat bankowych jest niskie.

Jednostka Dominująca narażona jest na ten rodzaj ryzyka kredytowego z tytułu zmiany wartości godziwej jednostek uczestnictwa w specjalistycznych funduszach inwestycyjnych. Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość bilansowa inwestycji w jednostki uczestnictwa wynosiła 106,902 tys. zł. Wyceny wartości godziwej jednostek uczestnictwa dokonuje się jako iloczyn wartości jednostek i ilości posiadanych jednostek funduszu.

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa Kapitałowa zawiera transakcje pochodne działają w sektorze finansowym. Są to instytucje finansowe (banki) posiadające średniowysoki rating[1]. Dysponują one odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

TABELA 11: WYCENA TRANSAKCJI W INSTRUMENTACH POCHODNYCH KURSÓW WALUT I STOPY % ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ WEDŁUG STANU NA DZIEŃ BILANSOWY (W TYS. ZŁ)

	31.12.2010	31.12.2009
Aktywa finansowe	5 044	28 961
Zobowiązania finansowe	(11 677)	(59 809)
Saldo z wyceny instrumentów pochodnych	(6 633)	(30 848)

Biorąc pod uwagę dywersyfikację podmiotową oraz współpracę z instytucjami finansowymi o średniowysokim ratingu, jak również wartość godziwą zobowiązań wynikających z transakcji pochodnych Grupa Kapitałowa nie jest narażona na ryzyko kredytowe w związku z zawartymi transakcjami pochodnymi.

Grupa PBG od wielu lat współpracuje z kilkunastoma klientami, którzy są zdywersyfikowani pod względem branży. W 2010 roku udział w przychodach ze sprzedaży Grupy Kapitałowej największych odbiorców nie przekraczał jednak kilkunastu procent.

Analizę należności jako najistotniejszej kategorii aktywów narażonych na ryzyko kredytowe, pod kątem zalegania oraz strukturę wiekową należności zaległych nie objętych odpisem, przedstawiają poniższe tabele.

TABELA 12: BIEŻĄCE I ZALEGŁE NALEŻNOŚCI FINANSOWE NA DZIEŃ BILANSOWY

Wyszczególnienie	31.12.2010		31.12.2009	
	Bieżące	Zaległe	Bieżące	Zaległe
Należności z tytułu dostaw i usług netto	817 739	316 218	737 313	253 969
Pozostałe należności finansowe netto	57 921	3 232	39 832	1 056
Należności finansowe	875 660	319 450	777 145	255 025

[1] Przez średniowysoki rating rozumie się rating A+ do A- w agencjach Standard&Poor's i Fitch oraz od A1 do A3 w agencji Moodys.

TABELA 13: STRUKTURA WIEKOWA NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH ZALEGŁYCH NA DZIEŃ BILANSOWY

	31.12.2010		31.12.2009	
	Należności z tytułu dostaw i usług	Pozostałe należności finansowe	Należności z tytułu dostaw i usług	Pozostałe należności finansowe
Należności krótkoterminowe zaległe				
do 1 miesiąca	154 363	747	126 412	15
od 1 do 6 miesięcy	112 739	234	125 666	36
od 6 do 12 miesięcy	49 451	2 220	22 899	-
powyżej roku	13 020	27 059	3 571	55 831
Zaległe należności finansowe	329 573	30 260	278 548	55 882

W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej powyższe aktywa finansowe, które nie są zaległe oraz objęte odpisem z tytułu utraty wartości na poszczególne dni bilansowe, uznać można za aktywa o dobrej jakości kredytowej. Z tego też względu Grupa Kapitałowa nie ustanawiała zabezpieczeń oraz innych dodatkowych elementów poprawiających warunki kredytowania.

W odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług, Grupa Kapitałowa nie jest narażona na ryzyko kredytowe w związku z pojedynczym znaczącym kontrahentem lub grupą kontrahentów o podobnych cechach. W oparciu o historycznie kształtujące się tendencje zalegania z płatnościami, zaległe należności nie objęte odpisem nie wykazują znacznego pogorszenia jakości - większość z nich mieści się w przedziale do 6 miesięcy i nie zachodzą obawy co do ich ściągalności.

Grupa Kapitałowa prowadzi działalność na rynku specjalistycznych usług budowlanych w branży gazowej, naftowej, paliwowej, wodno-kanalizacyjnej, drogowej oraz infrastrukturalnej, w związku z tym nie dochodzi do koncentracji ryzyka kredytowego.

Grupa Kapitałowa zawiera porozumienia (kompensaty) o rozliczeniach netto w celu obniżenia ekspozycji na ryzyko kredytowe, przy dwustronnej akceptacji takiego rozliczenia.

RYZYKO PŁYNNOŚCI

Grupa Kapitałowa narażona jest na ryzyko utraty płynności tj. zdolności do terminowego regulowania zobowiązań finansowych. Spółki z Grupy Kapitałowej zarządzają ryzykiem płynności poprzez monitorowanie terminów płatności oraz zapotrzebowania na środki pieniężne w zakresie obsługi krótkoterminowych płatności (transakcje bieżące, monitorowane w okresach tygodniowych) oraz długoterminowego zapotrzebowania na gotówkę na podstawie prognoz przepływów pieniężnych aktualizowanych w okresach miesięcznych. Zapotrzebowanie na gotówkę porównywane jest z dostępnymi źródłami pozyskania środków (w tym zwłaszcza poprzez ocenę zdolności pozyskania finansowania w postaci kredytów) oraz konfrontowane jest z inwestycjami wolnych środków.

TABELA 14: ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ W POSZCZEGÓLNYCH PRZEDZIAŁACH TERMINÓW WYMAGALNOŚCI NA DZIEŃ BILANSOWY (W TYS. ZŁ)

Wyszczególnienie	Krótkoterminowe		Długoterminowe			Zobowiązania razem bez dyskonta	Zobowiązania wartość bilansowa
	do 6 mies.	6 do 12 mies.	1 do 3 lat	3 do 5 lat	powyżej 5 lat		
Stan na 31.12.2010							
Kredyty w rachunku kredytowym i bieżącym	232 046	274 945	73 193	-	-	580 184	579 643
Pożyczki	-	5 627	6 700	-	-	12 327	12 327
Dłużne papiery wartościowe	-	-	825 000	-	-	825 000	836 904
Leasing finansowy	5 360	5 364	9 061	60	-	19 845	19 845
Pochodne instrumenty finansowe	3 598	7 626	-	-	-	11 224	11 224
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	793 135	69 420	24 030	2 916	1 043	890 544	890 544
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	**1 034 139**	**362 982**	**937 984**	**2 976**	**1 043**	**2 339 124**	**2 350 487**
Stan na 31.12.2009							
Kredyty w rachunku kredytowym i bieżącym	105 599	380 710	88 357	10 139	3 241	588 046	585 304
Pożyczki	5 493	2 878	140	-	-	8 511	10 440
Dłużne papiery wartościowe	-	125 000	375 000	-	-	500 000	506 440
Leasing finansowy	6 464	10 044	15 881	297	-	32 686	32 686
Pochodne instrumenty finansowe	26 991	32 264	553	-	-	59 808	59 809
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	745 853	12 822	34 192	7 013	937	800 817	798 785
Ekspozycja na ryzyko płynności razem	**890 400**	**563 718**	**514 123**	**17 449**	**4 178**	**1 989 868**	**1 993 464**

TABELA 15: WOLNE LIMITY KREDYTOWE GRUPY W RACHUNKACH BIEŻĄCYCH NA DZIEŃ BILANSOWY

w tys. zł	31.12.2010	31.12.2009
Przyznane limity kredytowe	439 929	381 629
Wykorzystane kredyty w rachunku bieżącym	174 879	179 723
Wolne limity kredytowe w rachunku bieżącym	**265 050**	**201 906**

7. PBG TO ŚWIADOMY I ZRÓWNOWAŻONY BIZNES

Jerzy Wiśniewski (Prezes Zarządu PBG):

W moim wyobrażeniu CSR to przede wszystkim równowaga, równowaga na każdym poziomie, w każdym aspekcie i w każdym z nas. Po pierwsze zadowolony Pracownik, po drugie świadomość ochrony środowiska, a po trzecie działalność biznesowa. Musimy dbać o to, aby to co robimy nie miało w przyszłości negatywnego wpływu na środowisko naturalne i równoważyło te trzy aspekty. W moim odczuciu hasłem wspólnym dla CSR jest słowo pomagam. Pomagam dzieląc się doświadczeniem, informacjami, pomagam zachowywać dla przyszłych pokoleń to, co otrzymaliśmy od natury, pomagam zrozumieć, że warto jest żyć uczciwie i trwać w swoich przekonaniach. Pomagam żyć innym i rozwijać swoje talenty, dzieląc się wypracowanym zyskiem.

W 2010 roku, Zarząd Spółki powołał **zespół ds. społecznej odpowiedzialności biznesu** raportujący bezpośrednio do Najwyższego Kierownictwa. Celem powołania zespołu było ustrukturyzowanie aktualnych działań z zakresu CSR, promowanie idei oraz wspieranie i monitorowanie społecznie odpowiedzialnych aktywności PBG. Zespół tworzą pracownicy z różnych działów zarówno Spółki jak i całej Grupy. W ramach ugruntowania wiedzy dotyczącej Społecznej Odpowiedzialności Biznesu przeprowadzono cykl szkoleń. Spotkania obejmowały część teoretyczną, a także warsztaty praktyczne, na których między innymi dokonano mapowania kluczowych interesariuszy, klasyfikacji dotychczasowych aktywności z zakresu CSR oraz wybrano aktywności sztandarowe. Dodatkowym działaniem wewnątrz organizacji była akcja informacyjna na temat wagi Społecznej Odpowiedzialności Biznesu. Udostępniono pracownikom zakładkę w wewnętrznym Intranecie, w całości poświęconą tym zagadnieniom. Ukoronowaniem akcji oraz podsumowaniem prac zespołu było spotkanie panelowe Pracowników z Zarządem Spółki, który przedstawił kierunki polityki CSR w poszczególnych segmentach działalności organizacji. Panelowe spotkania będą już na stałe wypełniać kalendarium wydarzeń Spółki.

Przemysław Szkudlarczyk (Wiceprezes Zarządu PBG):

Pracujemy w spółce publicznej i wiemy, że przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych liczy się czas i wiarygodność. Przestrzegamy Dobrych Praktyk, zasad ładu korporacyjnego oraz wszystkich regulacji wymaganych przez prawo oraz Giełdę Papierów Wartościowych, a także dokładamy wszelkich starań aby zapewnić inwestorom najnowocześniejsze narzędzia przekazu informacji.

Nieprzerwanie staramy się budować jak najwyższą wartość dla Akcjonariuszy, a naszym priorytetem jest zapewnienie równego dostępu do rzetelnej informacji. To sprawia, że Spółka postrzegana jest jako transparentna.

Debiut PBG na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych miał miejsce w lipcu 2004 roku. Konsekwencją tego kroku były zmiany w funkcjonowaniu Spółki, wynikające z zaistnienia na rynku kapitałowym. Spółka zaimplementowała wszystkie przepisy prawne odnoszące się do spółek notowanych na giełdzie. Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi jednoznacznie precyzuje, że w momencie dopuszczenia przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd do publicznego obrotu, spółka emitująca papiery wartościowe zobowiązana jest przekazywać inwestorom wszelkie informacje potrzebne do podejmowania decyzji inwestycyjnych. Decyzja o wejściu na giełdę była zatem jednoznaczna ze zgodą na dokładne prześwietlenie sytuacji finansowej oraz systematyczne ujawnianie informacji o bieżącej działalności.

Podstawą **Dobrych Praktyk giełdowych** są zasady wyznaczone przez ład korporacyjny. Respektowanie tych zasad jest dla PBG sprawą najwyższej wagi. W tegorocznym oświadczeniu, opracowanym na podstawie dokumentu „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW", kolejny raz poświadczyliśmy przestrzeganie wszystkich zasad ładu korporacyjnego, a ponadto stosowanie się także do większości rekomendacji rozdziału pierwszego Dobrych Praktyk. Spółka PBG odstąpiła od rekomendacji nr 1, 2 i 3 w zakresie opisanym w „Oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego przez spółkę PBG SA za rok 2010", umieszczonym pod adresem internetowym:

http://www.pbg-sa.pl/pub/uploaddocs/oswiadczenie-o-stosowaniu-zasad-ladu-korporacyjnego-za-rok-2010.pdf

Działalność związana z prowadzeniem relacji inwestorskich posiada wysoki priorytet w spółce PBG SA. **Dział Relacji Inwestorskich,** utworzony w 2004 roku, podlega Prezesowi Zarządu oraz Wiceprezesowi Zarządu ds. Ekonomii i Finansów. Głównym jego zadaniem jest prowadzenie otwartej platformy komunikacyjnej z inwestorami i akcjonariuszami, w celu zagwarantowania jak najłatwiejszego dostępu do informacji. Dbamy o równy dostęp do informacji dla inwestorów instytucjonalnych oraz indywidualnych, a komunikacja z rynkiem odbywa się w myśl zasady transparentności.

Począwszy od 2009 roku, **systematycznie organizujemy konferencje z inwestorami i analitykami** po publikacji okresowych wyników finansowych, a także od 2010 roku przy okazji istot-

nych zdarzeń z życia Spółki. Konferencja gwarantuje bezpośrednią dostępność Prezesa Spółki oraz Wiceprezesa ds. Ekonomii i Finansów – dla całej społeczności inwestorskiej. Konferencjom każdorazowo towarzyszy transmisja online umożliwiająca uczestnictwo osobom znajdującym się w różnych miejscach na świecie. Aby zagwarantować równoczesny dostęp do informacji inwestorom zagranicznym, wszystkie konferencje w 2010 roku odbyły się w dwóch językach: polskim oraz angielskim – przy wykorzystaniu tłumacza symultanicznego.

W celu usprawnienia komunikacji, w 2010 roku, dokonane zostały kolejne **modernizacje strony internetowej.** Jako działania najistotniejsze wymienić należy przystosowanie strony do potrzeb osób niedowidzących – poprzez synchronizację witryny z syntezatorem mowy IVONA. Syntezator umożliwia przetwarzanie tekstu na mowę, który następnie jest czytany przez wirtualnego lektora. Witryna internetowa została **przystosowana do obsługi Facebooka,** największego i najbardziej popularnego serwisu społecznościowego, z liczbą użytkowników przekraczającą 500 mln. W ten sposób na bieżąco informujemy na nim o najważniejszych wydarzeniach. Nasze działania zostały docenione przez organizatorów konkursu „Złota Strona Emitenta", w którym otrzymaliśmy pierwszą nagrodę drugi rok z rzędu.

W 2010 roku, PBG zaproszone zostało do udziału **w autorskim programie Stowarzyszenia Inwestorów Indywidualnych: „10 na 10",** mającym na celu kreowanie oraz promowanie najwyższych standardów w obszarze komunikacji spółek giełdowych z inwestorami indywidualnymi. W programie trwającym do kwietnia 2011 roku, udział wzięło 10 spółek notowanych na Warszawskiej Giełdzie. Program miał na celu przedstawienie działań prowadzonych przez relacje inwestorskie przy uwzględnieniu najlepszych standardów w dziedzinie komunikacji finansowej z rynków międzynarodowych. Program ma swoją stronę internetową: *www.10na10.pl*. W ramach uczestnictwa w programie przedstawiciele relacji inwestorskich PBG po raz kolejny wzięli udział w eventach dedykowanych inwestorom indywidualnym, takich jak: **Konferencja Profesjonalny Inwestor** oraz **Wall Street.**

Tomasz Tomczak
(Wiceprezes Zarządu PBG):

Strategia określająca postępowanie Spółki względem środowiska naturalnego została określona w 2004 roku wraz z wdrożeniem Zintegrowanego Systemu Zarządzania jakością, środowiskiem i bezpieczeństwem pracy oraz standardu SCC* (Safety Checklist for Contractors). Proekologiczne inicjatywy w PBG podejmowane są na bieżąco w dwóch obszarach – na terenie siedziby firmy oraz w miejscach prowadzonych realizacji. Zgodnie z ogłoszoną deklaracją zobowiązaliśmy się do „spełniania wymagań ustawodawstwa, przepisów prawnych i innych wymagań, w zakresie jakości, ochrony środowiska i zidentyfikowanych aspektów środowiskowych" oraz „zapobiegania zanieczyszczeniom w środowisku naturalnym".

Świadomość pracowników wpływa pozytywnie na proekologiczne funkcjonowanie całej organizacji. Zgodnie z przyjętą strategią, Spółka **dokłada wszelkich starań, aby działalność w jak najmniejszym stopniu wpływała na środowisko naturalne.** Ochrona środowiska na terenie firmy opiera się na działaniach podejmowanych w kilku obszarach: gospodarka odpadami, racjonalne korzystanie z zasobów środowiska, ograniczanie emisji szkodliwych substancji do ziemi i atmosfery, gotowość w przypadku wystąpienia awarii środowiskowej, podnoszenie świadomości pracowników w zakresie ochrony środowiska oraz egzekwowanie przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych przez firmy podwykonawcze podczas realizacji przedsięwzięć. Działania te możliwe są dzięki zastosowaniu odpowiednich rozwiązań technicznych i organizacyjnych.

Spółka PBG nie prowadzi procesów produkcyjnych, które byłyby źródłem emisji gazów cieplarnianych (GHG). Bezpośrednimi źródłami emisji GHG jest spalanie paliw przez środki transportu, spalanie gazu ziemnego w celach grzewczych oraz emisja gazów z instalacji klimatyzacyjnej. Pośrednia emisja generowana jest przez elektrownię, która dostarcza energie elektryczną do siedziby firmy. **Budynki ogrzewane są za pomocą gazu ziemnego,** uważanego za najbardziej ekologiczne ze wszystkich paliw kopalnych. Spalanie gazu ziemnego umożliwia uzyskanie energii, przy jednoczesnym ograniczeniu emisji szkodliwych substancji zanieczyszczających do atmosfery, tj. NOx, SO2, pyłów, emitowanych w znacznych ilościach podczas spalania innych paliw kopalnych, tj. węgiel kamienny czy olej opałowy.

W maju 2010 roku, PBG po raz pierwszy **przystąpiło do międzynarodowego projektu – Carbon Disclosure Project,** którego celem jest ograniczanie emisji gazów cieplarnianych oraz zapobieganie zmianom klimatycznym. Udział w projekcie rozpoczęto od oszacowania i ujawnienia wielkości emisji gazów cieplarnianych. Przedstawiono korzystne z punktu widzenia ochrony atmosfery rozwiązania, tj. stosowanie gazu ziemnego na potrzeby ogrzewania pomieszczeń, posiadanie własnej kogeneracji oraz stosowanie technologii minimalizującej emisję metanu do atmosfery podczas

napraw instalacji gazowych. Udział w projekcie pozwala na wymianę doświadczeń z innymi firmami w zakresie ograniczania wpływu na klimat, wdrażanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, a także ułatwia budowanie strategii zrównoważonego rozwoju.

W 2002 roku na terenie PBG zainstalowano elektrociepłownię blokową (kogenerację) wytwarzającą energię elektryczną w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła. Podstawowym jej paliwem jest gaz ziemny GZ-50, alternatywnym zaś gaz pozyskany z instalacji gazu skroplonego LNG. Energia konsumowana jest przez odbiorniki przyłączone do sieci na terenie firmy, w przypadku zwiększonego zapotrzebowania na energię, pobierana jest z sieci energetyki zawodowej Enea Operator. Ciepło wytworzone w kogeneracji jest ciepłem odpadowym i jego produkcja jest praktycznie pozbawiona kosztów. Wykorzystywane jest do celów użytkowych, tj. c.w.u. (ciepła woda użytkowa), c.o. (centralne ogrzewanie), absorpcyjna wytwornica wody lodowej (na potrzeby wody lodowej zasilającej klimakonwektory). Niedawno przeprowadzone **inwestycje mające na celu ograniczenie zużycia mediów,** to zainstalowanie dwóch nagrzewnic wodnych na jednej z hal produkcyjnych. Pozwoliły one zwiększyć sprawność wytwarzania energii w skojarzeniu i umożliwiły podjęcie działań, w celu uzyskania świadectw pochodzenia energii wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji gazowej.

Po uzyskaniu koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej oraz po przeprowadzeniu audytu przez akredytowaną jednostkę, spółka **PBG uzyskała Prawa Majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia za energię.**

Spółka wdrożyła również program pozwalający na ograniczenie zużycia energii elektrycznej. W ciągu ostatnich kilku lat wszystkie żarowe źródła światła zostały wymienione na świetlówki energooszczędne. Zoptymalizowano również ilość źródeł oświetlenia zewnętrznego oraz wewnętrznego.

Teren PBG podlega szczególnym wymaganiom pod względem ochrony wód podziemnych. Siedziba firmy znajduje się na obszarze ochronnym dla ujęcia wody Wysogotowo. Wody opadowe spływające z parkingów, placów manewrowych oraz dróg podlegają oczyszczeniu przed odprowadzeniem do środowiska. Wyposażyliśmy teren firmy w system kanalizacji deszczowej oraz osadniki i separatory, których zadaniem jest oczyszczenie z węglowodorów ropopochodnych zawartych w paliwach oraz olejach pochodzących ze środków transportu. Po przejściu przez system urządzeń oczyszczających wody kierowane są do rowów infiltracyjno-retencyjnych lub gromadzone są w zbiorniku retencyjnym. W celu zapewnienia wysokiej skuteczności zastosowanych przez nas urządzeń oczyszczających, separatory i osadniki poddawane są regularnym przeglądom i czyszczeniu.

Spółka PBG dysponuje rozbudowaną bazą sprzętowo-transportową. Na terenie firmy znajduje się również zbiornik z przepracowanymi olejami. **Spółka jest przygotowana na wypadek wycieku substancji ropopochodnych do środowiska,** zarówno w przypadku wystąpienia awarii środków transportu, jak też rozszczelnienia zbiornika oleju. Opracowano Instrukcję na wypadek awarii. Zakupione zostały Zestawy EKO, w skład których wchodzą materiały sorpcyjne oraz sprzęt służący do zbierania sorbentu zanieczyszczonego substancjami ropopochodnymi.

PBG wytwarza odpady komunalne oraz makulaturę, odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych oraz zużyte tonery. Ponadto spółka wykonawcza PBG Technologia wytwarza odpady przemysłowe. **Wszystkie odpady magazynowane są selektywnie,** w sposób zapobiegający przedostawaniu zanieczyszczeń do środowiska - w szczelnych pojemnikach lub kontenerach, a podłoże w miejscach magazynowania odpadów zabezpieczone jest przed przedostawaniem zanieczyszczeń do gruntu. Prowadzony jest stały monitoring ilości wytwarzanych odpadów, Spółka działa zgodnie z postanowieniem decyzji zatwierdzającej Program gospodarki odpadami niebezpiecznymi WS.IX.7647-166/10 z dnia 15.09.2010 roku.

W siedzibie firmy powstają ścieki socjalno-bytowe, które do grudnia 2010 roku gromadzone były w zbiornikach bezodpływowych, a następnie wywożone transportem asenizacyjnym do punktu zlewczego zorganizowanego na sanitarnej kanalizacji komunalnej. W chwili obecnej ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej.

Tomasz Tomczak (Wiceprezes Zarządu PBG):

Ochrona środowiska jest uwzględniana już na etapie projektowania wykonywanych obiektów. W tej fazie przestrzegane są wszystkie zalecenia i nakazy wynikające z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji inwestycji. Dokładamy wszelkich starań, aby w trudnych warunkach placu budowy, stosować rozwiązania bezpieczne i najmniej ingerujące w środowisko naturalne. Dla większych przedsięwzięć opracowujemy plany BZŚ (bezpieczeństwo – zdrowie – środowisko) uwzględniające wytyczne dotyczące ochrony środowiska na placu budowy.

Podczas realizacji inwestycji stawiane są **wysokie wymagania w zakresie ochrony środowiska nie tylko w stosunku do PBG, ale i w stosunku do dostawców usług i firm podwykonawczych.** W umowach zawartych z podwykonawcami, zawarte są zapisy zobowiązujące do przestrzegania wymagań wynikających z przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska. Obejmują m.in. uzyskanie stosownych decyzji i pozwoleń, minimalizowanie negatywnego wpływu na środowisko, przedstawienie przedstawicielom PBG procedur przeciwdziałania zidentyfikowanym zagrożeniom środowiska naturalnego, ochronę szaty roślinnej na terenie budowy, prowadzenia racjonalnej gospodarki odpadami. W przypadku dużych przedsięwzięć, powoływana jest osoba/ y odpowiedzialne za stały nadzór nad spełnianiem wymagań ochrony środowiska, także podwykonawców. Audyty przeprowadzane corocznie przez jednostki certyfikujące UDT-CERT oraz Zakład Systemów Jakości i Zarządzania wykazują spełnianie wymogów norm zarządzania środowiskowego. W trakcie realizacji przedsięwzięć PBG korzysta również z usług spółki wykonawczej PBG Technologia, która **stosuje technologie hermetyczne z zastosowaniem urządzeń firmy T. D. Williamson.** Technologia hermetyczna wykorzystywana jest podczas remontów i modernizacji sieci gazowych oraz w trakcie włączania nowych układów do istniejących instalacji gazowych. Jej zastosowanie umożliwia uniknięcie upuszczania gazu ziemnego do atmosfery oraz emisji metanu – uznawanego za istotny czynnik powodujący efekt cieplarniany.

Przykładem realizacji spełniającej najwyższe standardy środowiskowe jest budowa kopalni gazu ziemnego i ropy naftowej Lubiaków – Międzychód – Grotów. Inwestycja ta zlokalizowana jest na terenie chronionym „NATURA 2000". Przed rozpoczęciem realizacji, Spółka zleciła naukowcom z Uniwersytetu Wrocławskiego i Zielonogórskiego wykonanie szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej terenu. Efektem tego było podjęcie szeregu rozwiązań ograniczających negatywny wpływ budowy na zwierzęta i roślinność. Przed przystąpieniem do pracy, każdy pracownik Projektu LMG przechodzi szkolenia i zapoznawany jest z szeregiem wymagań środowiskowych, a w tym z chronionymi gatunkami zwierząt.

SPOŁECZEŃSTWO

Jerzy Wiśniewski (Prezes Zarządu PBG):

Pomaganie to kwestia wewnętrznego wyboru każdego człowieka. Dla mnie osobiście jest to odruch naturalny. Majątek bez wątpienia stwarza większe możliwości oraz pozwala na budowanie efektu skali niesionej pomocy. Pomaganie to działanie w wielu aspektach. Mieści się to także w kulturze pracy i strategii naszej Spółki, a nawet Grupy. Wspieranie potrzebujących traktujemy jak obowiązek, a nie wyświadczanie łaski. Dofinansowujemy tych, którzy krzewią pozy-

tywne wartości, zajmują się takimi sferami jak: edukacja, tradycje narodowe, patriotyzm, kultura i sport. Społeczna odpowiedzialność biznesu to rzetelna praca, a w sensie działań charytatywnych – wspieranie tych osób, środowisk i instytucji, za którymi nie stoi żadna siła w postaci reklamy, marketingu czy lobbingu. Mam na myśli m.in. Polaków na Wschodzie, hospicja, szpitale, ochronki dla dzieci, świetlice i domy dziecka. To tym grupom staramy się systematycznie pomagać, i nie oczekujemy niczego w zamian. Musimy być również odpowiedzialni tam, gdzie zdarzają się tragedie wywołane czynnikami natury, chorobami, w stosunku do ludzi, którzy są obdarzeni różnymi talentami, ale nie potrafią odnaleźć się we współczesnej rzeczywistości.

Społeczność jest dla spółki PBG jedną z podstawowych wartości, dlatego też **w dniu 26 października 2010 roku powołana została FUNDACJA PBG.**

Małgorzata Wiśniewska (Prezes Fundacji PBG)

W zakresie działalności statutowej i biznesowej Fundacji PBG współpracować będziemy ze wszystkimi podmiotami w Grupie, a celem naszym będzie kreowanie wizerunku Spółek z Grupy PBG jako spójnego i czytelnego dla wszystkich interesariuszy. Z dniem 1 kwietnia 2011, powołany został zespół realizujący zadania w obszarze wizerunku, komunikacji medialnej, kultury i sztuki, nauki i edukacji, a także w obszarze marketingu sportowego. Jestem przekonana, że nasza rozpoczynająca się współpraca będzie owocna i w najbliższym czasie przyniesie zauważalne korzyści.

W działalności dobroczynnej biorą udział pracownicy, co pozwala postrzegać firmę jako wrażliwą i zaangażowaną. **Wolontariat pracowniczy** jest świadectwem zaufania PBG do swoich pracowników realizujących indywidualne i grupowe projekty. Wsparcie Spółki w tym zakresie dotyczy pomocy logistycznej czy finansowej. Naszą ideą jest niesienie pomocy tym, którzy są nam najbliżsi i najbardziej tego potrzebują. Spółka szczyci się cyklicznie organizowanymi akcjami, które na stałe wpisały się w działalność PBG. **„Wszystkie dzieci nasze są"** to nazwa corocznie organizowanej zbiórki paczek świątecznych dla dzieci z ochronek, domów dziecka i rodzin ubogich. Pracownicy przygotowują paczki od 2002 roku i każdego roku baza adresatów jest aktualizowana. Już po raz piąty zorganizowano **akcję pracowniczą „Oddajemy Krew do Banku Krwi PBG".** Akcja ma na celu propagowanie honorowego krwiodawstwa. Z Banku Krwi PBG mogą korzystać wszyscy pracownicy z Grupy PBG oraz ich rodziny w sytuacji zdarzeń losowych. W październiku 2010 roku zebrano 14 litrów krwi.

Zarząd PBG pozostaje nieustannie wrażliwy na potrzebę niesienia pomocy tam, gdzie jest ona w danej chwili nieodzowna. W roku 2001 tereny południowej Polski dotknęła groźna powódź, pozostawiając setki ludzi bez dachu nad głową. PBG jako jedna z pierwszych spółek włączyła się w niesienie konkretnej pomocy finansowej. Podobne przykłady działań miały miejsce **w roku 2010. Po powodzi zagwarantowano pomoc rodzinom z miejscowości Golina.** Spółki z Grupy przekazały darowizny na rzecz powodzian, które umożliwiły zakup najpotrzebniejszych sprzętów, mebli i wyposażenia. Pracownicy zorganizowali zbiórkę wyprawek szkolnych dla dzieci, środków czystości, żywności i artykułów wyposażenia wnętrz. Dzieci z tych rodzin otrzymały również bożonarodzeniowe paczki w ramach akcji „Wszystkie dzieci nasze są".

Sztandarowym, CSR-owym projektem jest założona w 2002 roku, na terenie Spółki, galeria firmowa „PBG Gallery". Jej kuratorami są artyści, profesorowie, wykładowcy związani z Uniwersytetem Artystycznym w Poznaniu. Dla pracowników jest ona miejscem, które daje niepowtarzalną okazję do spotkań z artystami i twórczością. Galeria promuje artystów młodych i jeszcze nieznanych, ale także gości oraz twórców cenionych i uznawanych. W „PBG Gallery" średnio co miesiąc przygotowywana jest wystawa i odbywają się wernisaże, których klimat i specyficzna atmosfera znane są w środowisku artystycznym Poznania. Galeria gościła wielu uznanych artystów z naszego miasta, a nawet Polski. „PBG Gallery" popularyzuje twórczość artystyczną i kształci świadomość wizualną wśród gości i pracowników firmy. Obcowanie ze sztuką każdego dnia ma ogromny wpływ na budowanie kultury organizacyjnej Spółki. **„PBG Gallery" przyczynia się do rozwoju i upowszechniania kultury na terenie Wielkopolski.** Dzięki niej wiadomo, że możliwe jest łączenie biznesu i sztuki. W 2010 roku „PBG Gallery" zorganizowało 11 wystaw oraz liczne spotkania z artystami.

ORGANIZACJE, STOWARZYSZENIA, KLUBY

Angażowanie się w rozwój polskiej gospodarki nie tylko poprzez realizowanie kolejnych inwestycji, ale także dzięki uczestniczeniu w działalności stowarzyszeń branżowych stawia PBG wśród firm, które na każdej płaszczyźnie dbają o przyszłość i unowocześnienia stosowane w danej branży poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń. Członkostwo PBG w organizacjach ma charakter dobrowolny, umożliwia poparcie ze strony Spółki dla środowisk, których interesy reprezentują poszczególne organizacje, oddziałując m.in. na kształtowanie nowoczesnej gospodarki i standard życia społeczeństwa. Pomaga w procesie doskonalenia kadry ekonomicznej, inżynierskiej, personalnej. Gwarantuje dostęp do najnowszej wiedzy naukowo-technicznej oraz udział w wymianie dobrych i sprawdzonych praktyk.

Do stowarzyszeń związanych z obszarem gazownictwa należą: **Izba Gospodarcza Gazownictwa** (PBG jest jej założycielem i członkiem od 2003 roku). Głównym celem, jaki stawia przed sobą Izba, jest reprezentowanie interesów gospodarczych jej członków oraz przygotowanie programów rozwojowych gazownictwa); **SITPNiG** – Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego (od 1997 roku). Celem SITPNiG jest wykorzystanie potencjału intelektualnego środowiska inżynierów i techników związanych z przemysłem naftowym i gazowniczym oraz inspirowanie przedsięwzięć naukowo-technicznych na rzecz gospodarki kraju i ochrony środowiska naturalnego.

Zdywersyfikowana działalność Spółek z Grupy PBG skłania do członkowstwa w stowarzyszeniach reprezentujących takie branże jak: **Izba Gospodarcza Budownictwa we Wrocławiu (od 2008 roku), czy też Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa** (od 2007 roku).

PBG należy także do stowarzyszeń działających na polu kontroli i zapewniania jakości, takich jak **Krajowa Organizacja Partnerska** (NPO), będąca polskim przedstawicielstwem Europejskiej Fundacji Zarządzania Jakością (EFQM), **Klub Polskie Forum ISO 9000** (od 1999 roku). Poza tym, PBG należy do lokalnych stowarzyszeń: **Wielkopolskiej Izby Przemysłowo-Handlowej** (od 2002 roku), działającej na rzecz podtrzymywania zdrowych zasad rynku i konkurencji oraz **Stowarzyszenia Absolwentów Politechniki Poznańskiej** (od roku 2005). Współpraca z tą organizacją oparta jest na wymianie wiedzy naukowej, technicznej, a także dotyczącej jakości. Oferowany przez naszą Spółkę system praktyk studenckich, udział w targach pracy (w latach 2008, 2009, 2010) oraz uczestnictwo naszych pracowników w konferencjach organizowanych na uczelni, to między innymi najważniejsze kierunki wspólnych działań.

PBG, jako spółka notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, od 2004 roku, została członkiem **Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.** Stowarzyszenie reprezentuje spółki notowane na GPW oraz dąży do szerzenia i wymiany wiedzy umożliwiającej rozwój rynku kapitałowego i nowoczesnej gospodarki rynkowej w Polsce.

KAPITAŁ LUDZKI

Małgorzata Wiśniewska (Prezes Fundacji PBG):

Fundamentem naszej działalności są ludzie. Na początku pozyskiwaliśmy pracowników na podstawie rekomendacji przyjaciół i znajomych. Dzięki temu udało się zbudować zespół osób oddanych i zaangażowanych w budowanie wspólnego sukcesu. Ci doświadczeni chętnie dzielili się i do dziś dzielą się wiedzą, którą młodzi tak chętnie chłoną. Dziś większość młodych pracowników to managerowie, zarządzający nieraz dużymi zespołami, pracującymi nad skomplikowanymi organizacyjnie zadaniami. Cieszy nas to, że sami rozwijają wiele zagadnień, a w przypadku poważniejszych decyzji proszą nas o radę. Dzielą się z nami nie tylko problemami zawodowymi, ale również osobistymi. Wiedzą, że z całym Zarządem Spółki darzymy ich szacunkiem, wierzymy w ich potencjał i możliwości. Myślę, że udało nam się stworzyć w firmie wyjątkową atmosferę i kulturę organizacyjną, która sprzyja realizacji celów nie tylko Spółki, ale i osobistych naszych pracowników.

Podstawą polityki zarządzania zasobami ludzkimi w Grupie PBG jest rozwój i doskonalenie pracowników.

Pozyskiwanie pracowników odbywa się poprzez tworzenie konkurencyjnych warunków pracy i płacy, tj. wysoką wewnętrzną kulturę organizacyjną. Proces rekrutacyjny prowadzony jest wewnątrz Spółki. Spółka zatrudnia zarówno wykwalifikowanych fachowców, jak i osoby młode, szukające możliwości wykazania się w pierwszej pracy. Współpracuje z uczelniami technicznymi i Akademią Ekonomiczną. W okresie wakacyjnym zgłaszają się uczniowie i studenci. Od aplikujących kandydatów oczekuje się zaangażowania, entuzjazmu i chęci rozwoju.

Grupa PBG zapewnia wszystkim pracownikom możliwość korzystania z pakietu Funduszu Świadczeń Socjalnych. Obejmuje on m.in. pomoc socjalną w postaci pożyczek i zapomóg (Kasa Zapomogowo-Pożyczkowa), dofinansowywania wypoczynku pracowników i ich rodzin, dofinansowywanie biletów do kin, teatrów i na koncerty. Wszyscy pasjonaci mogą rozwijać swoje zainteresowania w powstałych przy PBG: klubach, kołach, zespołach, Galerii sztuki czy Szkole Językowej. Jako przykłady wymienić tutaj można Klub tenisowy „Return", Klub Żeglarski „PBG Sailing Club", Koło Wędkarskie „MERLIN", zespół muzyczny „PBG Band", Ligę Piłkarską czy Ligę Bowlingową. Dbając o jak najlepszą kondycję psychofizyczną pracowników firma organizuje dla nich imprezy, wyjazdy i spotkania integracyjne. Będąc na bieżąco z życiem kulturalnym Poznania, już w 2007 roku rozpoczęta została udana współpraca z Teatrem Polskim, a w 2010 roku z Teatrem Wielkim w Poznaniu.

Mariusz Łożyński (Wiceprezes Zarządu PBG):

Mając świadomość tego, że wszyscy wpływamy na sukces, inwestujemy w naszych Pracowników. Każdy z nich jest niezwykle ważnym ogniwem. To dzięki nim firma jest w miejscu, w którym jest. Mamy świadomość tego, że rozwój Spółki oraz budowanie konkurencyjnej przewagi na rynku są możliwe dzięki nowoczesnym technologiom, ale przede wszystkim dzięki wysoko wykwalifikowanej kadrze. Dążymy do tego, aby każdy z Pracowników z satysfakcją podejmował nowe wyzwania i doskonalił swoje kwalifikacje. Rynki zagraniczne stanowią perspektywę przyszłego rozwoju. Zdobycie umiejętności językowych, które pozwolą swobodnie porozumiewać się w określonych sytuacjach zawodowych czy prywatnych stało się koniecznością, dlatego współfinansujemy naukę na wyższych uczelniach, kursach i szkoleniach branżowych oraz miękkich, jak również organizujemy różnego rodzaju szkolenia wewnętrzne.

PBG od lat wykorzystuje wiedzę, doświadczenie i zasoby po to, by wspomagać edukację Pracowników. Spółka posiada wdrożoną procedurę regulującą system szkoleń i zasady podnoszenia kwalifikacji. Od lat konsekwentnie realizowany jest projekt podnoszenia poziomu znajomości języków obcych. W tym celu funkcjonuje na terenie firmy **Szkoła Językowa,** w której pracownicy mogą pobierać lekcje języka angielskiego, niemieckiego, włoskiego, hiszpańskiego i rosyjskiego. Zasady ubiegania się o wsparcie finansowe na ten cel są określone w Zarządzeniu Spółki. W 2010 roku łączna liczba godzin szkoleniowych wyniosła 11097, a budżet szkoleniowy opiewał na ponad 352 tys. zł. W planach na lata 2011–2012 jest pozyskanie dofinansowania na szkolenia ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Na bieżąco prowadzona jest analiza potrzeb szkoleniowych, w oparciu o przyjęte plany szkoleń, tworzona na początku każdego roku. Pracownicy mogą oddolnie zgłaszać swoje potrzeby. W dużej mierze wynikają one z ocen okresowych pracowników. Na podstawie badań potrzeb szkoleniowych i w zgodzie ze strategią PBG powstał m.in. specjalny pakiet szkoleń dla pracowników, którzy ukończyli 45 rok życia. W ramach doskonalenia działalności w zakresie Ochrony Środowiska wypracowany został system szkoleń przeznaczony dla różnych grup pracowników oraz osób nowozatrudnionych. Program szkoleń dostosowany jest do specyfiki pracy objętych nim osób.

Spółka ułatwia również **uzupełnianie wiedzy i umiejętności w szkołach średnich i na uczelniach wyższych.** Szczególnym zainteresowaniem objęte są uczelnie techniczne. Aby ułatwić zdobywanie wiedzy na oddalonej od siedziby spółki Akademii Górniczo-Hutniczej, PBG udostępnia wykładowcom krakowskiej uczelni sale konferencyjne na terenie Wysogotowa. Gwarantem doskonalenia umiejętności jest program wsparcia finansowego nauki, opisany w Regulaminie finansowania nauki dla pracowników PBG podnoszących kwalifikacje zawodowe i wykształcenie. Pracownicy uczestniczą czynnie w sympozjach i konferencjach, zaznaczając obecność Grupy PBG na rynku.

Tomasz Woroch (Wiceprezes Zarządu PBG):

Z całą odpowiedzialnością możemy realizować strategię opartą o wejście na rynek energetyczny, wykorzystując nasze dotychczasowe doświadczenie w zakresie współpracy z partnerami zagranicznymi. Wykwalifikowana kadra, standardy zarządzania kontraktami, dalekosiężność i nasza odwaga pozwalają z optymizmem patrzeć w przyszłość.

Spółka ułatwia również uzupełnianie wiedzy i umiejętności w szkołach średnich i na uczelniach wyższych. Szczególnym zainteresowaniem objęte są uczelnie techniczne. Aby ułatwić zdobywanie wiedzy na oddalonej od siedziby spółki Akademii Górniczo-Hutniczej, PBG udostępnia wykładowcom krakowskiej uczelni sale konferencyjne na terenie Wysogotowa. Gwarantem doskonalenia umiejętności jest program wsparcia finansowego nauki, opisany w Regulaminie finansowania nauki dla pracowników PBG podnoszących kwalifikacje zawodowe i wykształcenie. Pracownicy uczestniczą czynnie w sympozjach i konferencjach zaznaczając obecność Grupy PBG na rynku.

Powierzchnia działki to ok. 34 ha.

Powierzchnia zabudowy to 45 000 m².

Powierzchnia użytkowa to 36 600 m².

Kubatura obiektu to 947 153 m³.

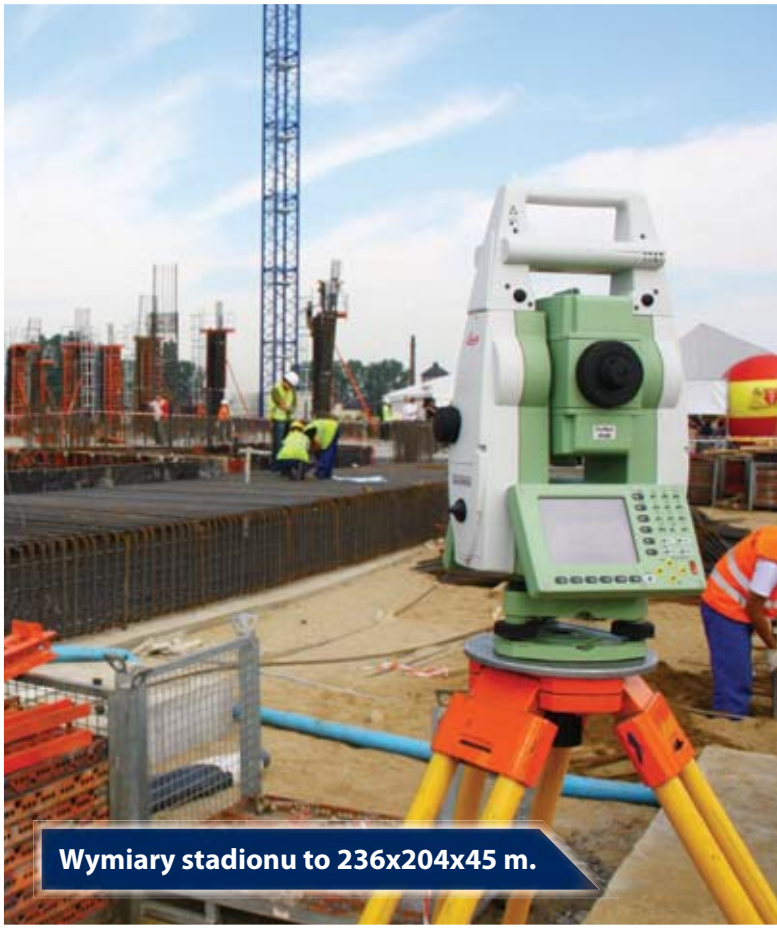
Wymiary stadionu to 236x204x45 m.

Stadion ma długość 213,30 m, szerokość - 220,27 m i wysokość - 56,16 m.
Samo boisko zajmuje przestrzeń 105 na 68 m, środek boiska znajduje się na 157 m n.p.m.

Powierzchnia całkowita pomieszczeń stadionu to 72 906,72 m^3.

Łączna kubatura stadionu to 314 480,64 m³.

Kubatura Stadionu to ponad 1 000 000 m^3 (bez dachu)
– więcej niż Pałac Kultury wraz ze wszystkimi przyległymi pomieszczeniami.

Powierzchnia użytkowa stadionu to ponad 200 000 m^3, czyli 3 powierzchnie Galerii Mokotów.

Budowa Stadionu
Narodowego
PBG

Powierzchnia całkowita obiektu: 203 920 m²

SPÓŁKA PBG

1. WYWIAD Z PREZESEM JERZYM WIŚNIEWSKIM

1. Panie Prezesie, w podsumowującym ubiegły rok Liście do Akcjonariuszy wspomina Pan o transakcji z hiszpańskim OHL, dotyczącej sprzedaży 51% akcji Hydrobudowy Polska oraz 50,1% akcji Aprivii oraz wymienia Pan korzyści, jakie ta współpraca kapitałowa i biznesowa miałyby przynieść Grupie PBG. Tymczasem, dzisiaj już wiemy, że negocjacje zostały zawieszone, a transakcja nie zostanie zrealizowana w tym roku. Jak to zadziała na ewentualne plany rozwoju Grupy PBG?

Trudno ocenić kiedy wrócimy do rozmów, ale jestem przekonany, że przesunięcie transakcji z OHL nie wpłynie negatywnie na plany rozwoju PBG. Będziemy się koncentrować przede wszystkim na pozyskiwaniu kontraktów w segmentach: energetycznym, gazowym, infrastrukturalnym i hydrotechnicznym. W każdym z tych segmentów przewidujemy znaczący udział Hydrobudowy, jako spółki budowlanej. Z transakcji wpłynąć miało ponad 500 mln zł, które wykorzystać chcieliśmy przede wszystkim na rozwój nowego segmentu działalności, jakim jest w naszej Grupie budownictwo energetyczne. Plany te zostaną zrealizowane, jednak będziemy musieli poszukać innego źródła finansowania, niż środki własne.

2. Czy mógłby Pan przybliżyć powód zawieszenia negocjacji? Czy akcjonariusze spółki Hydrobudowa Polska mogą być spokojni o jej przyszłość?

Decyzja o zawieszeniu negocjacji została podjęta wspólnie przez obie strony i wynikała ze znaczącego spadku kursu akcji, a przez to wyceny rynkowej Hydrobudowy Polska na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, w porównaniu z ceną uzgodnioną w transakcji. Rozmowy mogą zostać wznowione po osiągnięciu przez kurs Spółki poziomu z początku negocjacji. W tym momencie należy również wspomnieć o tym, że zarówno OHL jak i PBG potwierdzają zamiar kontynuowania współpracy w zakresie pozyskiwania i realizacji kontraktów budowlanych w Polsce i za granicą.

Hydrobudowa Polska ma gotowy plan działania żeby optymalnie wykorzystać swój potencjał, zwiększyć efektywność i poprawić wyniki, konsolidując branżowo spółki w ramach Grupy PBG, co pozwoli uporządkować udział w liderowaniu na kontraktach, jak i znacząco obniży koszty stałe. Zgodnie z opublikowaną prognozą, w 2011 roku Grupa Kapitałowa Hydrobudowy Polska wypracować ma około 50 mln zł czystego zysku przy przychodach szacowanych na około 1,6 mld zł, oznacza to zaledwie 1-procentowy wzrost przychodów ze sprzedaży, ale aż 37-procentowy wzrost zysku netto w porównaniu z wynikami osiągniętymi w ubiegłym roku. Prognoza jest konserwatywna i opiera się w większości na kontraktach z aktualnego portfela zamówień Grupy Kapitałowej Hydrobudowy Polska.

3. Jakich zmian w Grupie PBG należy się spodziewać w bieżącym roku? Jakieś nowe wielkie wyzwania na horyzoncie?

Zmiany związane będą przede wszystkim ze strukturą Grupy Kapitałowej PBG i będą się koncentrowały przede wszystkim na poprawie efektywności. Co do wyzwań, to myślę, że są ogromne. Z jednej strony to realizacja bardzo medialnych i skomplikowanych inwestycji na EURO 2012, z drugiej konsekwentne wdrażanie założonej przez nas strategii, która aktualnie opiera się przede wszystkim na segmencie energetycznym. Mam sporo pomysłów i bardzo dużo energii na ich realizację. Kto wie, może spółce PBG uda się kolejny raz pozytywnie zaskoczyć inwestorów?

2. STRATEGIA I MODEL BIZNESOWY

MODEL BIZNESOWY

Model biznesowy Grupy PBG oparty jest na świadczeniu specjalistycznych usług budowlanych. Grupa zwiększa systematycznie swoje przychody oraz zyski poprzez wchodzenie na nowe rynki zbytu, a także działanie w segmentach, gdzie konkurencja jest ograniczona z uwagi na niezbędne kwalifikacje, doświadczenie oraz referencje. Zarządzanie operacyjne i strategiczne Grupą PBG ułatwia prosta struktura, w której za każdy obszar działalności odpowiada Spółka Wiodąca, odpowiedzialna za pozyskiwanie i realizację kontraktów, poszerzanie usług, organizowanie finansowania oraz konsolidację innych podmiotów. W Grupie PBG rozwijany jest obszar zarządzania projektami i inżynieringu, a zaangażowanie własnych sił wykonawczych koncentruje się na realizacji prac zaawansowanych technologicznie. W przypadku realizacji przedsięwzięć wymagających zastosowania technologii lub urządzeń produkowanych za granicą, Grupa PBG nawiązuje współpracę z partnerami zagranicznymi do realizacji kontraktów w formule konsorcjum. Model taki pozwala na urzeczywistnienie kontraktów zgodnie z wyznaczonym harmonogramem prac oraz przy zakładanym budżecie. Wykonywanie specjalistycznych prac budowlanych i skupianie swojej działalności na niszowych rynkach sprawiają, że Grupa PBG osiąga jedne z najwyższych rentowności wśród spółek z sektora budowlanego notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Obecnie Zarząd PBG SA koncentruje się na stworzeniu Grupy budowlanej, specjalizującej się w zarządzaniu projektami o dużej wartości jednostkowej i jednocześnie skomplikowanych technologicznie. Pozwoli to na dalszy rozwój Grupy i dopasowanie jej struktury do warunków rynkowych.

STRATEGIA

Strategią działalności PBG jest systematyczny i długoterminowy wzrost wartości Grupy poprzez budowę jednej z największych grup inżynieryjno-budowlanych w Europie

Odbywa się to poprzez:

- rozwijanie działalności na rynkach związanych z budownictwem specjalistycznym, takich jak: gaz ziemny, energetyka, ropa naftowa, paliwa, spalarnie odpadów oraz biomasy;
- poszerzanie referencji w obszarach core businessu poprzez doskonalenie kadry inżynierskiej, rozwijanie umiejętności zarządzania projektem i realizację coraz to bardziej skomplikowanych projektów;
- systematyczne zwiększanie przychodów ze sprzedaży przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiej rentowności prowadzonej działalności;
- pozyskiwanie i realizację rentownych kontraktów o wysokiej wartości jednostkowej z wykorzystaniem połączonych potencjałów Spółek z Grupy Kapitałowej w segmentach rynku, na których konkurencja jest ograniczona z uwagi na wymagane referencje i kwalifikacje;
- dywersyfikację działalności o nowe obszary, takie jak: operatorstwo, projekty PPP oraz koncesje;
- rozwijanie działalności deweloperskiej – projekty w kraju i za granicą;

- ekspansję na rynki zagraniczne, w tym: Ukraina, Bułgaria, Rumunia, Rosja, Katar i Ameryka Południowa;
- udział w szeroko pojętym rynku budownictwa infrastrukturalnego i drogowego poprzez konsolidację spółek: Hydrobudowa Polska i APRIVIA.

Działania mające na celu realizację założonej strategii PBG oraz jej Grupy kapitałowej w perspektywie najbliższego okresu:

1. Umacnianie pozycji lidera w obszarze gazu ziemnego w Polsce.

W lipcu 2010 roku konsorcjum z udziałem Grupy PBG (Saipem – Techint – Snamprogetti – PBG - PBG Export) zostało wybrane przez spółkę Polskie LNG na generalnego wykonawcę projektu pod nazwą: „Opracowanie projektu wykonawczego oraz wybudowanie i przekazanie do użytkowania terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu". Jest to kontrakt o największej w historii Polski wartości jednostkowej, który w chwili obecnej opiewa na kwotę 2,2 mld zł netto, a udział Grupy PBG wynosi w nim 33%. Na ostatnim etapie postępowania przetargowego, konsorcjum z udziałem PBG rywalizowało z dwoma podmiotami: konsorcjum Daewoo Engineering & Construction (konkurencja zagraniczna) oraz konsorcjum z udziałem spółki Tecnimont i Polimex Mostostal (konkurencja zagraniczna i krajowa). Jest to już trzeci, po kopalni ropy naftowej i gazu ziemnego LMG oraz podziemnym magazynie gazu w Wierzchowicach, znaczący i strategiczny dla kraju kontrakt z segmentu gazu i ropy, który Grupa PBG wygrała na przestrzeni ostatnich trzech lat.

Strategia dotycząca aktywnego pozyskiwania i realizacji kontraktów w obszarze gazu ziemnego o znaczącej wartości jednostkowej będzie kontynuowana. W 2011 roku największym przetargiem z tego segmentu, jest kontrakt na zagospodarowanie złóż gazu ziemnego w Różańsku, szacowany na poziomie 1 mld zł. Dodatkowo, ogłoszonych zostanie szereg przetargów na wybudowanie infrastruktury służącej do przesyłu gazu z budowanego terminalu LNG do pozostałych części Polski. W chwili obecnej, PBG złożyło lub przygotowuje się do złożenia ofert, w tego rodzaju przetargach, na kwotę ok. 2 mld zł.

2. Umacnianie pozycji w obszarze ropy naftowej i paliw w Polsce poprzez udział w przetargach związanych z inwestycjami takich podmiotów jak: PGNiG, PKN Orlen, PERN, LOTOS i NATO.

3. Udział w rynku hydrotechnicznym.

W roku 2010 ogłoszono długo oczekiwany przetarg na budowę zbiornika retencyjnego Racibórz na rzece Odrze, o szacowanej wartości około 800 mln zł. Grupa PBG uczestniczy w przetargu w konsorcjum z OHL. Ponadto, w bieżącym roku, spodziewane jest ogłoszenie kilku innych przetargów związanych z inwestycjami hydrotechnicznymi.

4. Udział w budowie spalarni odpadów komunalnych.

Szans rozwojowych Grupa PBG upatruje również w budowie spalarni odpadów. Tego rodzaju obiekty, zgodnie z wymogami Unii Europejskiej, mają powstać we wszystkich aglomeracjach powyżej 350 tys. mieszkańców. Najwcześniej inwestycje w spalarnie odpadów uruchomić mają miasta: Poznań, Bydgoszcz, Szczecin, Kraków i Konin. W latach 2011 - 2012 planowane są realizacje 11 obiektów o łącznej wartości 6 mld zł.

5. Ekspansja działalności na rynku budownictwa energetycznego w Polsce poprzez:

- **powołanie spółki PBG Energia Sp. z o.o. odpowiedzialnej za sektor budownictwa energetycznego w Grupie PBG;**
- **nawiązanie strategicznej współpracy ze światowymi firmami zajmującymi domi-**

nującą pozycję na rynku energetycznym, dotyczącej wspólnego pozyskania i realizacji kontraktów na rynku krajowym;

- **budowanie własnych kompetencji i referencji poprzez pozyskiwanie i realizację zleceń o coraz większej wartości jednostkowej.**

W lutym 2010 roku PBG zakończyło transakcję nabycia 25% plus 1 akcji w spółce Energomontaż Południe SA. Był to pierwszy krok w kierunku rozpoczęcia działalności w segmencie budownictwa energetycznego. Ponadto, na początku 2011 roku w strukturach Grupy PBG powołana została spółka PBG Energia. Spółka ta utworzona została na bazie spółki PBG Export, do której od 1 kwietnia zostanie wniesiony pion energetyczny, funkcjonujący dotychczas w spółce PBG. PBG Energia będzie odpowiadać za pozyskiwanie oraz realizację kontraktów z segmentu energetycznego oraz rozwój na tym rynku. Aktualnie, w portfelu zamówień z rynku energetycznego znajdują się projekty pozyskane w ubiegłym roku o wartości blisko 230 mln zł.

W związku z przygotowaniami do udziału w największych projektach inwestycyjnych w Polsce, Grupa PBG nawiązała sojusze strategiczne z zagranicznymi podmiotami specjalizującymi się w budownictwie energetycznym i posiadającymi niezbędne kwalifikacje.

Aktualnie, konsorcjum z udziałem Grupy PBG (PBG – Techint Compagnia Technica Internazionale – Ansaldo) uczestniczy w procesie przetargowym związanym z budową dwóch bloków energetycznych w Elektrowni Opole. Szacowana wartość inwestycji wynosi ok. 10 mld zł. Obecnie trwa ostatnia faza przetargu, którego rozstrzygnięcie planowane jest na trzeci kwartał 2011 roku. Pozyskanie kontraktu mogłoby w sposób znaczący wpłynąć na zwiększenie wartości portfela Grupy i w przyszłości pozytywnie wpłynąć na wyniki finansowe. Udział spółek z Grupy PBG w konsorcjum wynosi 33%, co przekłada się na około 3 mld zł.

Ponadto, w maju 2010 roku PBG podpisało strategiczne porozumienie o współpracy z firmą ALSTOM, światowym potentatem w dziedzinie energetyki. Spółki uznały, że ich uzupełniająca się oferta, doświadczenie, potencjał finansowy, ludzki i sprzętowy pozwolą na efektywną współpracę przy pozyskiwaniu i realizacji największych zamówień z branży budownictwa energetycznego w Polsce.

Grupa PBG i ALSTOM, biorą obecnie udział w pięciu postępowaniach przetargowych na budowę bloków energetycznych, zarówno węglowych jak i parowo-gazowych. Ogółem wartość projektów, o które stara się konsorcjum szacowana jest na poziomie około 16 mld zł. Trzy przetargi dotyczą budowy bloków napędzanych węglem i są to:

- Budowa bloku energetycznego w Elektrowni Kozienice II. Szacowana wartość inwestycji wynosi około 5 mld zł, rozstrzygnięcie powinno nastąpić w czwartym kwartale 2011 roku;
- Budowa bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III. Szacowana wartość inwestycji wynosi około 5 mld zł, rozstrzygnięcie planowane jest na pierwszy kwartał 2012 roku;
- Budowa nowego bloku energetycznego w Elektrowni Turów. Szacowana wartość inwestycji wynosi około 2,5 mld zł, natomiast wykonawca ma zostać wybrany w pierwszym kwartale 2012 roku.

Dwa przetargi związane są z budową bloków napędzanych turbinami parowo-gazowymi. Jeden z nich ma powstać w Elektrowni Stalowa Wola, drugi w Elektrowni Włocławek. Szacowana wartość tych inwestycji wynosi około 1,6 mld zł każda i powinny one zostać rozstrzygnięte do końca 2011 roku. Ponadto, Grupa PBG przygotowuje się do udziału również w innych przetargach z segmentu budownictwa energetycznego o łącznej wartości ponad 3,2 mld zł.

6. Ekspansja na rynki zagraniczne poprzez:

- **strategiczną współpracę z OHL;**
- **rozwijanie działalności na Ukrainie;**
- **rozpoczęcie działalności w Bułgarii oraz Rumunii poprzez współpracę z lokalnymi partnerami oraz firmami międzynarodowymi;**
- **realizację kontraktów eksportowych we współpracy z polskimi bankami;**
- **pozyskiwanie kontraktów na budowę instalacji dla gazu ziemnego i ropy naftowej, o coraz większej wartości jednostkowej dla inwestorów w Norwegii, Katarze i Ameryce Południowej;**
- **udział w postępowaniach przetargowych i realizację kontraktów związanych z organizacją Mistrzostw Świata w piłce nożnej ROSJA 2018 oraz KATAR 2022.**

Działalność zagraniczna Grupy PBG w 2010 roku prowadzona była głównie poprzez spółki Energopol Ukraina i PBG Ukraina z siedzibą w Kijowie, EXCAN w Edmonton (Kanada) oraz GOE w Popradzie (Słowacja).

Poza tym Grupa PBG poszukuje nowych możliwości ekspansji na rynki zagraniczne, między innymi w Bułgarii oraz Rumunii. W zeszłym roku założona została spółka PBG Bułgaria, której zadaniem jest pozyskiwanie, wspólnie z lokalnymi partnerami, kontraktów na realizację inwestycji w zakresie budownictwa infrastrukturalnego, w tym z obszaru ochrony środowiska i budowy dróg oraz związanego z instalacjami dla gazu ziemnego i ropy naftowej. Rozwój na tychże rynkach w dużym stopniu umożliwią środki z Unii Europejskiej przeznaczone w formie dotacji dla nowych członków UE, którymi Bułgaria i Rumunia będą dopiero od 2007 roku.

Z punktu widzenia Grupy PBG interesujące są także zagraniczne rynki budowy szeroko pojętej infrastruktury dla gazu ziemnego i ropy naftowej w takich krajach jak: Norwegia, Katar czy Brazylia. Są to obecnie jedne z największych rynków inwestycyjnych w tym obszarze na świecie. W głównej mierze dzięki swoim własnym zasobom błękitnego paliwa oraz ropy.

Szczególnie interesującym rynkiem jest Brazylia, w której odkryto w 2007 roku gigantyczne złoża ropy naftowej pod dnem Atlantyku. W październiku 2010 roku, spółka Petrobras, przeprowadziła emisję akcji na ponad 70 mld dolarów. Pozwoli to sfinansować inwestycje brazylijskiej firmy, która przez pięć lat chce wyłożyć 224 mld dolarów na inwestycje i eksploatację tych ogromnych złóż szacowanych na co najmniej 50 mld baryłek ropy. Jest to półtora razy więcej niż potwierdzone zasoby Libii bądź Nigerii, które są z kolei największymi producentami ropy w Afryce.

Grupa PBG upatruje swoich szans na wymienionych powyżej rynkach we współpracy z międzynarodowymi podmiotami, ponieważ posiada niezbędne referencje oraz zdobywane przez lata doświadczenie potrzebne do wykonywania tego typu instalacji.

Nowe możliwości zapewnia program inwestycyjny związany z organizacją Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej w Katarze w 2022 roku. Grupa PBG została dostrzeżona przez tamtejszych inwestorów jako wykonawca trzech z czterech stadionów w Polsce, będących arenami Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 r. Łączny plan inwestycyjny Kataru opiewający na 104 mld dolarów, zakłada wybudowanie dziewięciu nowych stadionów, oraz zrealizowania szeregu inwestycji infrastrukturalnych, takich jak lotniska, autostrady, koleje, metro, hotele itp. Zarząd PBG planuje powołać w 2011 roku przedstawicielstwo PBG w Katarze, które pozwoli na rozpoczęcie działalności Grupy PBG w rejonie Bliskiego Wschodu.

W przypadku rynku rosyjskiego Grupa PBG zainteresowana jest budową obiektów infrastrukturalnych z zakresu obiektów sportowych i autostrad. Przygotowywane są już pierwsze oferty do prze-

targów związanych zarówno z budową jak i operatorstwem autostrad w Rosji.

Istotna w rozwoju działalności zagranicznej Grupy PBG może okazać się współpraca z hiszpańską Grupą OHL, która od lat obecna jest na rynkach światowych. Złożone już zostały pierwsze wspólne oferty na budowę autostrad w Rumunii.

7. Inwestycje w projekty związane z operatorstwem infrastrukturalnym, PPP i koncesjami.

Jednym z istotnych kierunków rozwoju Grupy PBG w przyszłości będą inwestycje w projekty infrastrukturalne związane z operatorstwem, realizacją przedsięwzięć w formule PPP oraz koncesyjnej. Przedmiotem zainteresowania są projekty dotyczące budowy i operatorstwa autostrad, produkcji energii elektrycznej z małych elektrowni wodnych oraz biogazowni, wytwarzania ciepła ze spalarni odpadów komunalnych, operatorstwa sieci wodociągowych i kanalizacji, parkingów podziemnych oraz innych obiektów infrastrukturalnych. Pod uwagę brane są cztery zasadnicze modele współpracy:

- **BOT** – Build – Operate – Transfer (Buduj – Eksploatuj – Przekaż);
- **DBFO** – Design – Build – Finance – Operate (Projektuj – Buduj – Finansuj – Eksploatuj);
- **BOO** – Build – Own – Operate (Buduj – Posiadaj – Eksploatuj);
- **BTL** – Build – Transfer – Lease (Buduj – Przekaż – Dzierżaw).

Tego rodzaju inwestycje Grupy PBG będą miały na celu zdywersyfikowanie działalności oraz wejście na rynki zapewniające długoterminowe i stabilne przychody ze sprzedaży, bez względu na panującą koniunkturę w branży budowlanej.

8. Udział w rynku infrastrukturalnym w Polsce poprzez spółkę Hydrobudowa Polska SA:

- **ugruntowanie pozycji w obszarze infrastrukturalnym;**
- **udział w realizacji kontraktów związanych z organizacją mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012.**

Obecnie konsorcjum z udziałem spółki Hydrobudowa Polska przygotowuje się do przetargu na budowę nowego dworca kolejowego w Łodzi. Szacunkowa wartość tej inwestycji wynosi 2,5 mld zł. Udział w przetargu możliwy jest dzięki posiadanym specjalistycznym referencjom w zakresie budowy tuneli w terenie miejskim i mikrotunelingu. Rozstrzygnięcie przetargu planowane jest do końca półrocza 2011 roku.

Hydrobudowa Polska bierze aktywny udział w pozyskaniu kontraktów związanych z przygotowaniem do EURO 2012. 11 marca 2011 roku konsorcjum z OHL podpisało kontrakt na budowę Trasy Słowackiego – Łączącej Port Lotniczy z Portem Morskim w Gdańsku, o wartości blisko 130 mln zł netto.

Aktualnie, wartość złożonych wspólnie z OHL ofert w przetargach wynosi około 5 mld PLN.

Poza możliwością zdobycia zleceń o dużej wartości jednostkowej, Hydrobudowa ma możliwość uczestniczenia jako podwykonawca w innych zadaniach pozyskanych przez pozostałe spółki z Grupy PBG, takich jak: kontrakty drogowe, w sektorze gazowym, czy też przy realizacji obiektów energetycznych.

9. Udział w rynku budownictwa drogowego w Polsce poprzez spółkę APRIVIA SA oraz inwestycje w projekty związane z kopalniami kruszyw:

- **pozyskiwanie kontraktów o znaczącej wartości jednostkowej;**
- **udział w projektach zapewniających dostęp do złóż kruszyw niezbędnych do budowy dróg i kolei.**

Rok 2010 był bardzo owocny pod względem ilości przetargów na budowę dróg w Polsce. Szczególnie jeżeli chodzi o autostrady i drogi ekspresowe. Obrana strategia zaczęła przynosić rezultaty. Grupa PBG wraz ze swoimi partnerami zagranicznymi podpisała w ubiegłym roku umowy na kwotę blisko 3,8 mld zł, z czego około 50% to wartość udziału spółek z Grupy PBG w tych kontraktach. Są to m.in. odcinki autostrad A1 oraz A4, a także odcinek drogi ekspresowej S5.

Obecnie spółki drogowe biorą udział w postępowaniach przetargowych na budowę dróg krajowych, ekspresowych i autostrad na łączną kwotę wynoszącą ponad 4 mld zł. Ponadto, do końca roku 2011 Grupa APRIVIA planuje złożyć oferty na łączną kwotę około 18,5 mld zł.

W celu uzupełnienia referencji i zwiększenia prawdopodobieństwa pozyskania kontraktów spółki z Grupy PBG zawiązały strategiczną współpracę z międzynarodowymi podmiotami, takimi jak: Alpine Bau, SIAC, SRB Civil Engineering oraz OHL.

Dodatkowo, PBG zaangażowane jest w projekt inwestycyjny zapewniający dostęp do złóż kruszyw niezbędnych do budowy dróg i kolei. W październiku ubiegłego roku przejęło kontrolę nad Strateg Capital – firmą odpowiedzialną za realizację projektu oraz eksploatację kopalni i sprzedaż surowca. Przewidywane wydobycie w roku bieżącym wyniesie 1,7 mln ton, a w roku 2011 ma przekroczyć 2 mln ton rocznie.

10. Inwestycje w projekty deweloperskie oraz komercyjne.

Ważnym obszarem działalności Grupy PBG będzie w następnych kilku latach budownictwo związane z projektami deweloperskimi, jak również przeznaczonymi do komercjalizacji. Spółką odpowiedzialną za ten obszar jest PBG Dom. Zauważalna jest wyraźna poprawa warunków rynkowych w ostatnich miesiącach w tym segmencie. Rynek nieruchomości podnosi się z kryzysu, którego doświadczył w latach 2009/ 2010, co rodzi szanse na realizacje nowych oraz wstrzymanych projektów.

PBG Dom realizuje obecnie dziewięć czynnych projektów. Należą do nich osiedla mieszkaniowe w Poznaniu oraz Gdańsku, biurowiec Skalar Office w Poznaniu, a także apartamenty oraz hotel Hampton by Hilton w Świnoujściu. Łączna powierzchnia bieżących projektów to blisko 120 tys. m^2.

W trakcie przygotowania oraz rozważanych do przejęcia jest trzynaście projektów. Są to osiedla mieszkaniowe i biurowce na terenie całej Polski, lecz w szczególności takich miast jak Warszawa, Poznań oraz Kraków.

11. Zabezpieczenie finansowania działalności spółek z Grupy PBG poprzez:

- **korzystanie z krótko i długoterminowych źródeł finansowania w celu zabezpieczenia finansowania działalności operacyjnej i inwestycyjnej;**
- **organizację finansowania długoterminowych projektów inwestycyjnych;**
- **zarządzanie limitami w celu zabezpieczenia zdolności gwarancyjnych pod planowane przetargi i realizację kontraktów.**

Obecnie limity kredytowo gwarancyjne dla Grupy PBG przekroczyły kwotę 3,5 mld zł i umożliwiają one uczestnictwo we wszystkich strategicznie ważnych przetargach planowanych w roku 2011. Finansowanie poszczególnych kontraktów realizowane jest za pomocą krótkoterminowych linii obrotowych, kredytów celowych i obligacji.

W 2010 roku spółka PBG pozyskała dodatkowe źródła finansowania długiem w celu optymalizacji struktury zadłużenia. Wyemitowane zostały obligacje na kwotę 450 mln zł, co pozwoli dostosować strukturę finansowania kontraktów do okresu ich trwania, który w związku z coraz większą ich wartością, ulega wydłużeniu.

W 2011 roku PBG nadal będzie starać się o systematyczne zwiększanie limitów gwarancyjnych, ubezpieczeniowych i kredytowych w celu uczestniczenia we wszystkich planowanych procesach przetargowych.

STRATEGIA W PRAKTYCE

Realizacja celów strategicznych możliwa jest między innymi dzięki odpowiedniej organizacji Grupy Kapitałowej PBG w poszczególnych obszarach działalności. Zarząd PBG wyznacza kierunki rozwoju danej spółki oraz określa jej rolę w Grupie. Każda spółka odpowiada za realizację projektów zgodnie z jej profilem działalności oraz posiadanymi zasobami.

WYKRES 1: SCHEMAT NAJWAŻNIEJSZYCH SPÓŁEK TWORZĄCYCH GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PBG, WG STANU NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 2010 ROKU (UDZIAŁ PROCENTOWY PBG W GŁOSACH)

WYKRES 2: AKTUALNY SCHEMAT NAJWAŻNIEJSZYCH SPÓŁEK TWORZĄCYCH GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PBG (UDZIAŁ PBG W GŁOSACH)

Za **rynek gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw** odpowiada spółka PBG, która od samego początku swojej działalności świadczyła tego rodzaju usługi. Spółka PBG jest liderem w tej branży na rynku krajowym. Pozycję lidera zdobyła poprzez strategiczną współpracę z firmami międzynarodowymi, dzięki której wprowadzała na rynek polski zaawansowane technologicznie rozwiązania. Zdobyte referencje oraz niezbędne doświadczenie mogły zostać wykorzystane do pozyskania największych inwestycji realizowanych w Polsce w tym właśnie obszarze. Rynek gazu i ropy jest szczególnie ważny dla Grupy, w perspektywie kilku najbliższych lat będzie miał znaczący udział w osiąganych wynikach finansowych.

Strategia Grupy PBG zakłada rozpoznawanie przychodów ze sprzedaży z segmentu gazu ziemnego i ropy naftowej na poziomie 1 mld zł rocznie, przez następne trzy lata.

Za rynek budownictwa energetycznego odpowiadają: PBG oraz PBG Energia. Ponadto, aktualnie działalność w tym segmencie wspierają spółki: GasOil Engineering, Excan and Oil Engineering, AQUA oraz Energomontaż Południe.

Zgodnie z przyjętą strategią, działalność Grupy w energetyce pozwoli na dalsze dynamiczne zwiększenie osiąganych przychodów. W chwili obecnej zidentyfikowane przez Grupę PBG inwestycje w obszarze budownictwa energetycznego, na najbliższe dwa lata wynieść mają około 30 mld zł. Jest to rynek, w którym Grupa zamierza czynnie uczestniczyć.

Strategia Grupy PBG zakłada rozpoznawanie przychodów ze sprzedaży z tego rynku na poziomie kilkuset mln zł rocznie, począwszy od 2012 roku.

Za **rynki zagraniczne** odpowiada przede wszystkim spółka PBG oraz spółki wspierające tą działalność: PBG Ukraina, Energopol-Ukraina oraz PBG Bułgaria. Pozyskiwanie zagranicznych zleceń oraz ich realizacja oparta będzie na współpracy z firmami międzynarodowymi, takimi jak na przykład: OHL oraz na współpracy z partnerami lokalnymi na danym rynku. W chwili obecnej spółki z Grupy PBG ofertują bądź przygotowują się do złożenia ofert w Rumunii, Bułgarii, Rosji oraz na Ukrainie. Działania mające na celu wyście PBG za granice kraju zostały mocno zintensyfikowane. Z uwagi na pojawiające się perspektywy oraz możliwości zawarcia sojuszy strategicznych z międzynarodowymi partnerami biznesowymi przychody z rynków zagranicznych mogą w przyszłości, w sposób znaczący wpływać na wyniki finansowe. Strategia Grupy PBG zakłada rozpoznawanie przychodów ze sprzedaży z rynków zagranicznych na poziomie kilkuset mln zł rocznie, począwszy od 2012 roku.

Za **rynek związany z budownictwem mieszkaniowym i komercyjnym** odpowiada spółka PBG Dom. W jej Grupie Kapitałowej znajduje się 16 spółek zależnych. Są to spółki celowe, powołane do realizacji danego projektu deweloperskiego lub też komercyjnego. Obszar związany z rynkiem budowy lub/ i komercjalizacji nieruchomości w perspektywie długoletniej, może okazać się bardzo istotną działalnością dla całej Grupy PBG.

W strategii dla PBG Dom założono inwestycje na poziomie nawet 100 mln zł rocznie przez kolejne 2 lata pod warunkiem pojawienia się odpowiednich projektów.

Za rynek **związany z szeroko pojętą infrastrukturą oraz budownictwem ogólnym** odpowiada spółka Hydrobudowa Polska. W jej Grupie Kapitałowej znajdują się: Hydrobudowa 9 oraz PRG Metro. Aktualnie, negocjowana jest umowa sprzedaży 51% akcji spółki Hydrobudowa Polska hiszpańskiej spółce OHL za kwotę 431 mln zł. Realne jest zrealizowanie transakcji w pierwszym półroczu 2011 roku. PBG pozostanie akcjonariuszem Hydrobudowy Polska, po sprzedaży będzie posiadało między 12 a 15% akcji tej Spółki. Zarząd PBG nie wyklucza zwiększenia udziału w przyszłości. Udział w rynku budownictwa ogólnego i infrastrukturalnego w Polsce będzie możliwy poprzez konsolidację wyników generowanych przez Grupę Hydrobudowa Polska.

Za **rynek związany z budownictwem drogowym** odpowiada spółka APRIVIA. W jej Grupie Kapitałowej znajdują się: Dromost, PRID i Betpol. Aktualnie, negocjowana jest umowa sprzedaży 50,1% akcji spółki APRIVIA hiszpańskiej spółce OHL za kwotę 75 mln zł. Realne jest zakończenie negocjacji do końca marca i zrealizowanie transakcji w pierwszym półroczu 2011 roku. Po sprzedaży, PBG będzie posiadało 49,9% akcji spółki APRIVIA. Udział w rynku budownictwa drogowego w Polsce będzie możliwy poprzez konsolidację wyników generowanych przez Grupę APRIVIA.

RYNEK GAZU ZIEMNEGO, ROPY NAFTOWEJ I PALIW ORAZ GAZ ŁUPKOWY

GAZ ZIEMNY

Polski rynek usług wykonawczych w zakresie gazownictwa postrzegany jest jako bardzo perspektywiczny ze względu na oczekiwane miliardowe inwestycje w tym sektorze, związane przede wszystkim z realizacją założeń polityki energetycznej Polski i dostosowaniem do wymagań związanych z członkostwem Polski w Unii Europejskiej. Podmiotami, na których spoczywa obowiązek realizacji zadań wynikających m.in. ze wspomnianej polityki energetycznej Polski, są przede wszystkim Grupa PGNiG oraz OGP Gaz-System. W konsekwencji powyższe spółki są wiodącymi inwestorami projektów w zakresie infrastruktury gazowej, a ich plany obejmują szerokie spektrum zadań inwestycyjnych - od budowy stacji gazowych do budowy kopalni gazu czy gazociągu, które stanowią atrakcyjne źródło zamówień dla spółek budowlanych specjalizujących się w usługach wykonawczych w zakresie gazownictwa.

Opracowana przez Ministerstwo Gospodarki „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku" z dnia 10 listopada 2009 roku nakreśla główne kierunki rozwoju branży gazowniczej. W celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego oraz rozwoju gospodarczego kraju, Ministerstwo Gospodarki wyznaczyło osiem głównych obszarów zadań inwestycyjnych dla spółek Skarbu Państwa:

- zwiększenie zasobów gazu ziemnego;
- zwiększenie możliwości wydobywczych gazu ziemnego na terytorium Polski;
- zapewnienie alternatywnych źródeł i kierunków dostaw gazu do Polski;
- rozbudowa systemu przesyłowego i dystrybucyjnego gazu ziemnego;
- zwiększenie pojemności magazynowych gazu ziemnego;
- pozyskanie dostępu do złóż gazu ziemnego poza granicami Polski;
- pozyskanie gazu z wykorzystaniem technologii zagazowania węgla;
- gospodarcze wykorzystanie metanu, poprzez eksploatację z naziemnych odwiertów powierzchniowych.

Zapotrzebowanie Polski na gaz ziemny wynosi obecnie ok. 15 mld m^3 gazu w ujęciu rocznym, z czego ok. 30% zaspokajane jest przez wydobycie krajowe. Pozostałą ilość gazu Polska importuje, głównie z Rosji w ramach tzw. „kontraktu jamalskiego".

W związku z przewidywanym wzrostem zapotrzebowania na gaz ziemny w najbliższych latach, a także w świetle ukraińsko-rosyjskiego kryzysu gazowego w 2009 roku oraz urzeczywistniających się planów budowy Gazociągu Północnego, kwestia inwestycji w infrastrukturę gazowniczą poprawiających bezpieczeństwo energetyczne kraju stała się priorytetem rządu polskiego. Realizacja celu poprawy bezpieczeństwa energetycznego Polski będzie możliwa jedynie poprzez projekty inwestycyjne o dużej skali, wymagające nakładów kapitałowych rzędu miliardów złotych. Pieniądze na rozbudowę krajowej infrastruktury gazowej będą pochodziły ze środków własnych Grupy PGNIG i OGP Gaz-System oraz Unii Europejskiej (w ramach programu operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko"). Sama Grupa PGNiG na zadania inwestycyjne związane z realizacją strategii do 2015 roku planuje przeznaczyć 25-32 mld zł. Bardzo ważną rolę w finansowaniu polskich projektów inwestycyj-

nych będą odgrywały środki z Unii Europejskiej. Na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 - 2013 Komisja Europejska przeznaczyła 28 mld euro. Z 15 priorytetów objętych programem – dwa obejmują sektor gazowy:

- **priorytet IX** – infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna – 748 mln euro oraz,
- **priorytet X** – bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii – 974 mln euro.

WYKRES 3: PROGNOZOWANE ZAPOTRZEBOWANIE NA GAZ ZIEMNY

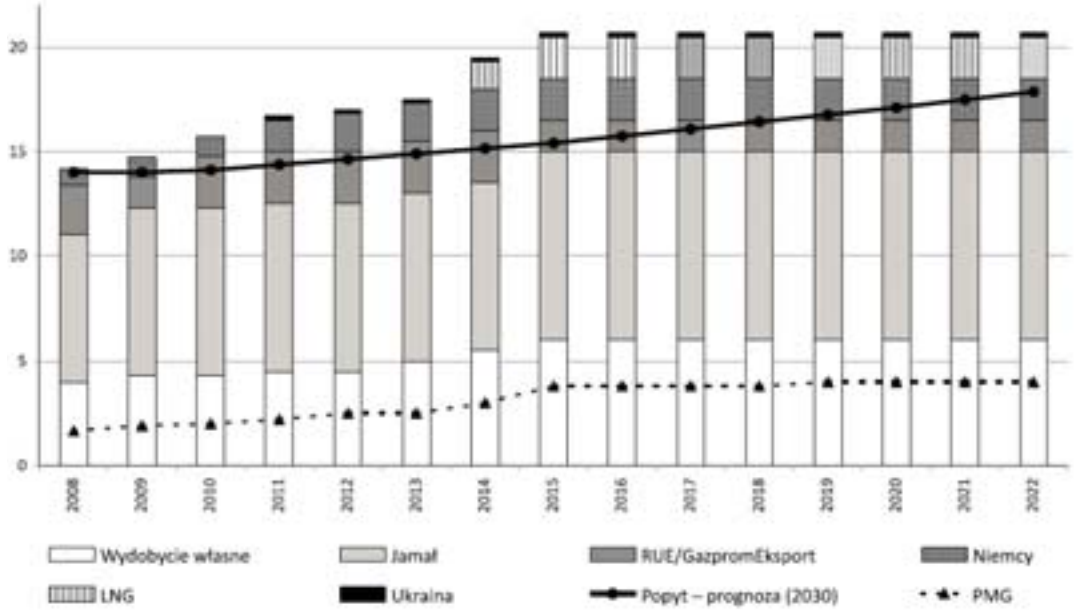

ŹRÓDŁO: MACIEJ KALISKI, ADAM SZURLEJ, *ZAPOTRZEBOWANIE NA GAZ ZIEMNY W POLSCE I MOŻLIWOŚCI JEGO ZASPOKAJANIA, „POLITYKA ENERGETYCZNA"* 2009, TOM 12, ZESZYT 2/2.

Sztandarowym projektem inwestycyjnym związanym ze zwiększeniem bezpieczeństwa energetycznego Polski jest budowa terminalu LNG w Świnoujściu. Wartość tej inwestycji wynosi w chwili obecnej około 2,65 mld zł, a za projekt odpowiedzialna jest spółka celowa w 100% zależna od OGP Gaz-System - Polskie LNG Sp. z o.o. 15 lipca 2010 roku nastąpiło podpisanie umowy z wykonawcą, na którego zostało wybrane konsorcjum firm w składzie: PBG, Saipem (lider), Techint Compagnia Tecnica Internazionale, Snamprogetti Canada, PBG Export. Terminal ma zostać oddany do użytkowania do 30 czerwca 2014 roku. Początkowo terminal w Świnoujściu pozwoli na odbiór 5 mld m^3 gazu rocznie.

Kolejnym projektem związanym z dywersyfikacją dostaw gazu jest budowa tzw. Interkonektora, czyli gazociągu łączącego polski Cieszyn z czeską siecią Moravia, dzięki któremu Polska będzie mogła importować lub eksportować gaz za pomocą czeskiego systemu przesyłowego. Budowa wartego 7 mln euro interkonektora ma zostać ukończona do 2011 roku i powinien on zapewniać Polsce 0,5 mld m^3 gazu rocznie. Gazociąg Cieszyn – Moravia ma istotne znaczenie dla bezpieczeństwa energetycznego Polski, ponieważ będzie to drugi interkonektor łączący polską sieć gazową z siecią Unii Europejskiej, a za jego pomocą będzie możliwy import gazu z Norwegii, a w przyszłości z regionu Morza Kaspijskiego.

Projektem mającym także przyczynić się do dywersyfikacji dostaw gazu jest projekt budowy gazociągu Baltic Pipe, który miałby łączyć polskie Niechorze z systemem przesyłowym Danii, umożliwiając import gazu ze złóż norweskich. Gaz ze złóż norweskich miałby być dostarczany do Danii

nitką gazociągu Skanled, jednakże konsorcjum w którego skład wchodzi m.in. PGNiG, zdecydowało o zawieszeniu tego projektu ze względu na niekorzystne warunki ekonomiczne. Pomimo zawieszenia projektu Skanled OGP Gaz-System postanowił kontynuować prace i do końca 2011 roku ma być przygotowany projekt techniczny przedsięwzięcia oraz badanie dna Bałtyku. Przepustowość mierzącego 240 km długości Baltic Pipe ma wynosić 3 mld m^3 gazu rocznie.

ŹRÓDŁO: WYPOWIEDŹ PREZESA OGP GAZ-SYSTEM JANA CHAHAJA DLA PAP Z DNIA 24.09.2009 R.

WYKRES 4: STRUKTURA DOSTAW GAZU ZIEMNEGO DO POLSKI

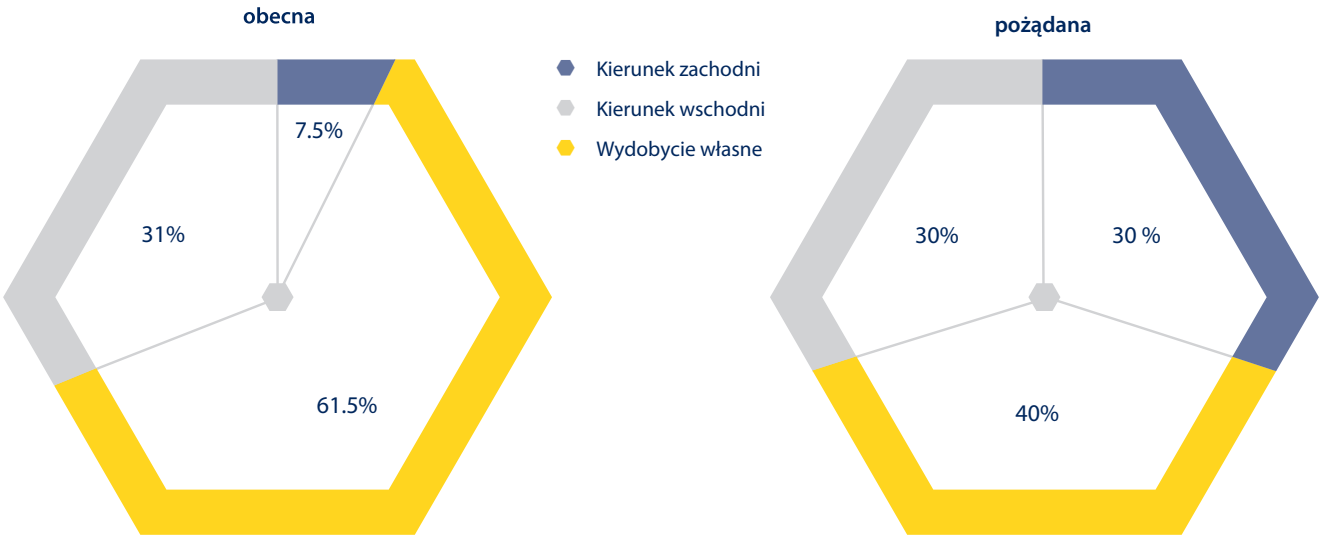

ŹRÓDŁO: RAPORT KRAJOWY PREZESA URZĘDU ENERGETYKI 2010.

Zgodnie z„Raportem Rocznym 2010" Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw paliw gazowych ma stan techniczny infrastruktury przesyłowej. Pomimo, iż w 2008 roku funkcjonowanie systemu przesyłowego nie budziło zastrzeżeń, to jego struktura wiekowa oraz znaczne wyeksploatowanie w przyszłości, może być zagrożeniem dla ciągłości dostaw surowca.

WYKRES 5: STRUKTURA WIEKOWA GAZOCIĄGÓW PRZESYŁOWYCH W POLSCE

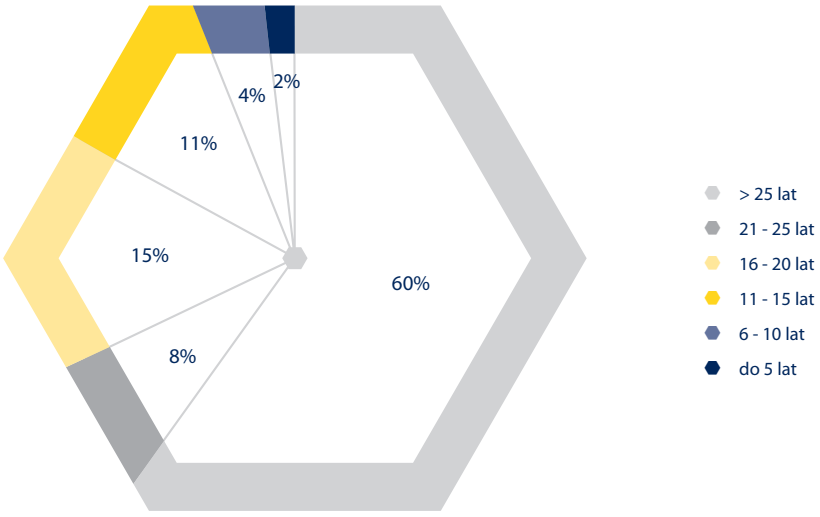

ŹRÓDŁO: RAPORT KRAJOWY PREZESA URZĘDU ENERGETYKI 2010.

RYSUNEK 1: STAN I PERSPEKTYWY SIECI PRZESYŁOWEJ GAZU ZIEMNEGO W POLSCE

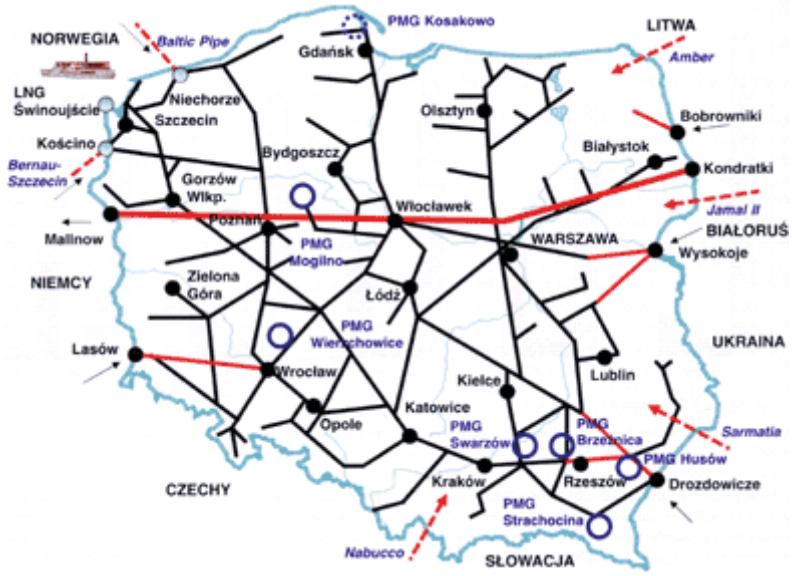

ŹRÓDŁO: HTTP://RYNEKGAZU.PL

Ponadto prezes URE zwraca uwagę na słabo rozwiniętą sieć przesyłową gazu, brak rezerw przepustowości, niedostateczną integrację polskiego systemu gazowniczego z systemami krajów sąsiednich, zwłaszcza należących do Unii Europejskiej. Prezes URE wskazuje przede wszystkim na konieczność likwidacji tzw. „wąskich gardeł", czyli miejsc występowania ograniczeń przepustowości. Największe trudności z przesyłem gazu wysokometanowego i zwiększeniem mocy odbiorców gazu w punktach „wyjścia" z systemu przesyłowego występują w północno-zachodniej części Polski, która wymaga największych nakładów inwestycyjnych w najbliższym czasie, również związanych z budową terminalu LNG w Świnoujściu.

Zadania inwestycyjne związane z rozwojem sieci przesyłowej będą realizowane przez OGP Gaz-System, który planuje w latach 2009-2014 poczynić inwestycje rzędu 8 mld zł i wybudować ponad 1000 km nowych gazociągów. Planowane inwestycje obejmują następujące projekty:

TABELA 1: PLANOWANE INWESTYCJE W ZAKRESIE BUDOWY GAZOCIĄGÓW

Lp.	Nazwa projektu	Kwota w zł
1.	Budowa gazociągu Szczecin – Gdańsk o długości 267 km, który będzie stanowił element północnej sieci magistralnej łączącej aglomeracje Gdańska i Szczecina. Inwestycja jest kontynuacją budowy gazociągu Goleniów – Nowogard – Płoty	1,13 mld
2.	Budowa gazociągu Szczecin – Lwówek, w celu zwiększenia przepustowości gazociągu Odolanów – Police, gazociąg Szczecin – Lwówek będzie stanowił magistralę przesyłową dla gazu odbieranego z terminalu LNG. Inwestycja będzie podzielona na dwa etapy: budowa gazociągu Szczecin – Gorzów Wlkp. (106 km) oraz Gorzów Wlkp. – Lwówek (80 km)	865 mln
3.	Budowa gazociągu Gustorzyn – Odolanów, w celu połączenia dwóch głównych węzłów systemowych: Gustorzyna i Odolanowa oraz magazynów Wierzchowice i Mogilno, co zwiększy możliwości przesyłu paliwa gazowego	778 mln
4.	Modernizacja gazociągu Rembelszczyzna – Gustorzyn pozwoli na poprawę bezpieczeństwa przesyłu gazu tym gazociągiem do odbiorców, wzmocnienie układów zasilania w kierunku węzła Uniszki oraz stworzy warunki do przesyłu większych strumieni paliwa gazowego dla północno-wschodniej części Polski	767 mln
5.	Budowa gazociągu Jeleniów – Dziwiszów, w wyniku której powstanie pierścień gwarantujący większą niezawodność oraz elastyczność pracy całego systemu na Dolnym Śląsku	185 mln
6.	Budowa gazociągu Włocławek – Gdynia, do zakończenia którego brakuje budowy 64 km gazociągów	143 mln
7.	Budowa gazociągu Polkowice – Żary mająca na celu zagwarantowanie stabilnej i bezpiecznej pracy systemu gazu naazotowanego	100 mln

RYSUNEK 2: SYSTEM GAZOCIĄGÓW PRZESYŁOWYCH – INWESTYCJE GAZ–SYSTEM SA DO 2014 ROKU

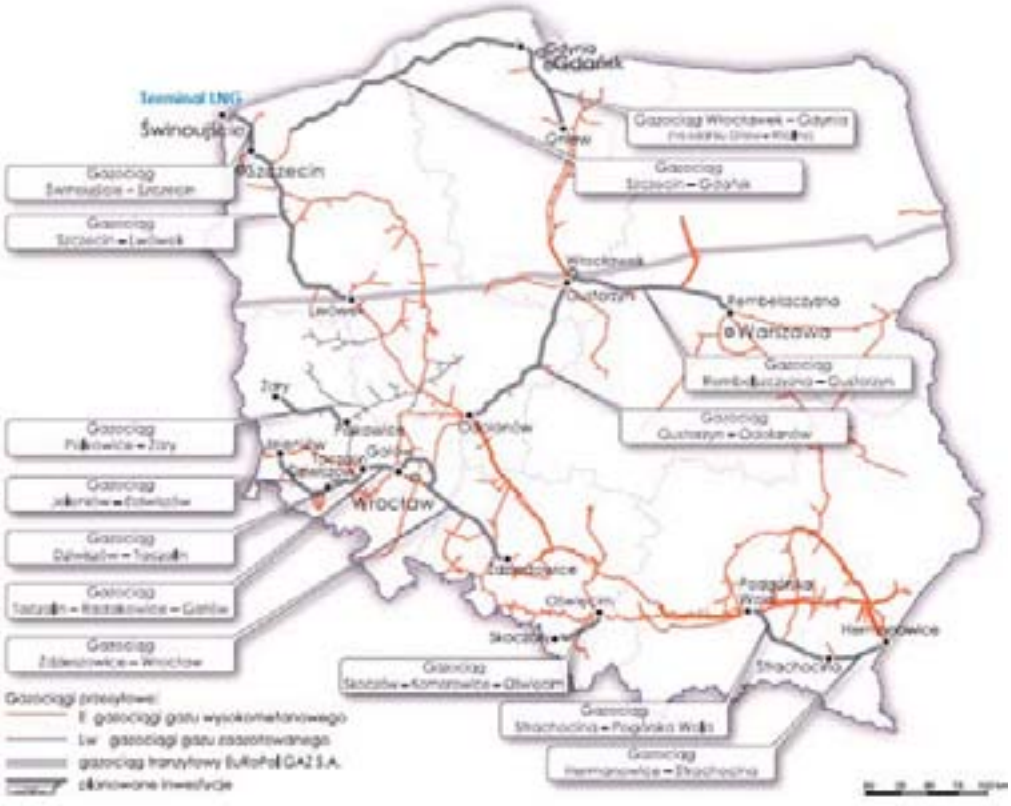

ŹRÓDŁO: GAZ–SYSTEM SA.

Wraz z rozwojem sieci przesyłowej należy się spodziewać rozbudowy sieci dystrybucyjnej gazu zarządzanej przez spółki z Grupy PGNiG.

Zwiększenia wydobycia gazu przez krajowe podmioty stanowi kolejny obszar inwestycji mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Polski. Inwestycje w tym zakresie będą przeprowadzone przez Grupę PGNiG i będą obejmowały zwiększenie krajowego wydobycia gazu, jak i zapewnienie dostępu do gazu wydobywanego ze złóż zagranicznych np. norweskich. W 2009 roku Grupa PGNiG wydobyła ze złóż krajowych 4,1 mld m^3 gazu. Zgodnie z przyjętą w 2008 strategią Grupa PGNiG planuje zwiększyć wydobycie gazu ziemnego do poziomu ok. 6,2 mld m^3 gazu rocznie w najbliższych latach, poprzez zwiększenie wydobycia krajowego gazu do ok. 4,5 mld m^3 gazu oraz rozpoczęcie wydobycia z zagranicznych złóż w 2011 roku. Docelowo po roku 2015 minimum 1,5 mld m^3 będzie pochodzić z tzw. „equity gas" (czyli gazu wydobywanego przez konsorcjum, w którego skład wchodzi PGNiG, do którego polska firma ma prawo proporcjonalnie do udziału w konsorcjum) na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. Najważniejszą inwestycją z zakresu zwiększenia krajowego wydobycia gazu i podwojenia wydobycia ropy naftowej jest zagospodarowanie złóż gazu i ropy Lubiaków – Międzychód – Grotów. W 2008 roku Grupa PGNiG wybrała wykonawcę i podpisała wart 1,7 mld zł kontrakt na realizację zadania budowy kopalni ropy i gazu z Grupą PBG, który przewiduje oddanie kopalni do użytku w roku 2013.

Kolejnym bardzo ważnym aspektem, niezbędnym dla bezpieczeństwa energetycznego Polski są inwestycje w pojemności magazynowe gazu. Magazyny gazu pozwalają na utrzymanie odpowiedniego poziomu rezerw na wypadek krótkotrwałych przerw w dostawach gazu, w wyniku awarii lub ograniczeń dostaw surowca. Ponadto magazyny zapewniają utrzymanie stałego poziomu wydobycia w ciągu roku. W okresach zmniejszonego zapotrzebowania na gaz następuje zatłaczanie gazu

do magazynu, a w momencie szczytowego zapotrzebowania jego odbiór. PGNiG posiada w eksploatacji 6 magazynów o pojemności 1,61 mld m^3, co stanowi 11,3% rocznego zapotrzebowania klientów. Magazyny zlokalizowane są w różnych strukturach geologicznych i mają różną moc zatłaczania i odbioru gazu.

RYSUNEK 3: MAGAZYNY GAZU ZIEMNEGO W POLSCE

ŹRÓDŁO: PGNIG SA.

Strategia PGNiG zakłada zwiększenie pojemności magazynowych o ok. 2 mld m^3 do 3,8 mld m^3 w 2015 roku. Największym projektem w tym obszarze jest rozbudowa magazynu gazu w Wierzchowicach z 0,5 mld m^3 do pojemności 3,5 mld m^3 w 2015 roku. Obecnie trwa pierwszy etap tego zadania inwestycyjnego, który zakończy się w 2012 roku rozbudową magazynu do pojemności 1,2 mld m^3. Warte 1,3 mld zł prace prowadzone są przez konsorcjum, pod przewodnictwem Grupy PBG. Poza rozbudową magazynu w Wierzchowicach PGNiG zrealizuje następujące inwestycje w pojemności magazynowe:

- rozbudowa magazynu w Mogilnie – **220 mln zł;**
- budowa magazynu gazu Kosakowie – **667 mln zł;**
- rozbudowa magazynu w Strachocinie – **550 mln zł.**

TABELA 2: PLANOWANE INWESTYCJE W POJEMNOŚCI MAGAZYNOWE GAZU W POLSCE W LATACH 2010-2015

Nazwa magazynu	Rodzaj inwestycji	Pojemność czynna (mld m³)	Pojemność docelowa (mld m³)	Rok ukończenia inwestycji
Bonikowo	–	0,20	–	–
Brzeźnica	–	0,07	–	–
Daszewo	–	0,03	–	–
Husów	rozbudowa	0,35	0,50	2011
Kosakowo	budowa	–	0,25	2020
Mogilno	rozbudowa	0,38	0,80	2018
Strachocina	rozbudowa	0,15	0,33	2011
Swarzów	–	0,09	–	–
Wierzchowice	rozbudowa	0,58	3,50	2015
Razem		1,85	5,38	

ŹRÓDŁO: PGNIG SA.

Ponadto w latach 2009 - 2012 w Polsce na szeroką skalę są i będą realizowane inwestycje w związku z przygotowaniem infrastruktury krajowej, głównie transportowej, do Mistrzostw Europy w piłce nożnej w 2012 roku. Przy budowie autostrad, dróg ekspresowych oraz obwodnic niezbędna będzie przebudowa istniejących sieci gazowniczych.

Na polskim rynku pojawiają się także prywatni dystrybutorzy gazu ziemnego (np. KRI SA) lub firmy zajmujące się poszukiwaniem złóż gazu, takie jak np. FX Energy czy Aurelian Gas&Oil. Spółki te planują również inwestycje w rozbudowę istniejącej sieci przesyłowej, dystrybucyjnej i instalacji do wydobycia gazu.

Na realizację Strategii Grupy Kapitałowej PGNiG w perspektywie roku 2015 PGNiG planuje przeznaczyć kwotę między 25 a 32 mld zł. Plany inwestycyjne Grupy **Gaz-System** na lata 2007 - 2013 wynoszą natomiast około **8 mld zł.**

GAZ ŁUPKOWY

W kontekście ostatnich doniesień dotyczących perspektyw rozwoju sektora gazu ziemnego w Polsce, niewątpliwie należy wspomnieć **o gazie łupkowym,** jako o surowcu, który może w bliskiej przyszłości diametralnie odmienić oblicze Polski na światowym rynku produkcji i obrotów surowcem. Polska wydaje się krajem o wyjątkowo dużym potencjale. Według różnych analiz, w Polsce może znajdować się od 1,5 do 3 bln m^3 gazu w łupkach. Dla porównania, roczne zapotrzebowanie Polski na gaz to ok. 15 mld m^3.

W zależności od źródła, szacuje się, że w przeciągu trzech najbliższych lat inwestorzy wydadzą **1,5 – 2 mld dolarów** na inwestycje związane z poszukiwaniami. Na wiosnę 2011 roku wzmożone zostaną prace firm, które poszukują gazu łupkowego w Polsce. Kolejne odwierty zapowiedzieli już najwięksi potentaci na tym rynku. Każda z firm, które otrzymały koncesje na poszukiwania gazu łupkowego w Polsce, musi wydać ok. 15 mln dolarów na wykonanie jednego, pełnego odwiertu. Taki po-

ziom wydatków potwierdzają przedstawiciele przedsiębiorstw, które prowadzą już prace wiertnicze w naszym kraju.

Istotną kwestią są zobowiązania wynikające z przyznanych koncesji na poszukiwanie gazu oraz spełnienie kryteriów w nich zawartych. Każdy inwestor jest zobligowany do wykonania co najmniej dwóch odwiertów, przeważnie w okresie trzech lat. Nie wystarczy wykonać tutaj samego wiercenia pionowego. Niezbędne w tym przypadku są jeszcze zabiegi tzw. szczelinowania oraz odwierty w poziomie. Wszystko to ma na celu dokładniejsze określenie zasobów danego złoża. Ministerstwo Środowiska przyznało do tej pory ponad 70 koncesji. Przy założeniu, że nie każdy inwestor wypełni obowiązek wynikający z koncesji, w ciągu trzech lat w kraju wykonanych zostanie ponad 100 odwiertów, a zatem ich łączny koszt wyniesie co najmniej 1,5 mld dolarów.

Pierwsze pilotażowe prace zostały wykonane przez koncerny Lane Energy z Conoco Philips, a także ExxonMobil. Poszukiwania prowadzi także koncern Chevron. Natomiast w połowie lutego 2011 roku, BNK Petroleum poinformowało o sukcesie pierwszego wiercenia na Pomorzu. W związku z tym planowane są kolejne dwa odwierty, jeszcze w pierwszym półroczu tego roku. Można zatem zauważyć, iż wszystkie największe podmioty gospodarcze świata specjalizujące się w obszarze wydobywania gazu, są obecne w Polsce.

Na rynku panuje zgodność, co do stwierdzenia, że wykonanie zobowiązań koncesyjnych przez firmy pozwoli z dużym prawdopodobieństwem określić zasobność złóż i możliwości eksploatacji oraz ułatwi prognozowanie produkcji.

Jednakże pierwsze odwierty, które są obecnie wykonywane na terenie kraju, stanowią tylko początek drogi prowadzącej do dokładniejszego określenia zasobów gazu łupkowego w Polsce oraz, w dłuższej perspektywie czasowej, jego wydobycia. Firmy mające koncesje na poszukiwania będą musiały, jeśli uznają to za uzasadnione ekonomicznie, starać się o zezwolenia na wydobycie surowca. Proces taki wymaga czasu, przynajmniej półtora roku – jak twierdzą eksperci. Dlatego też najbardziej realne wydają się prognozy, że produkcja gazu łupkowego na skalę przemysłową nie będzie możliwa wcześniej niż za 7 - 10 lat.

Coraz częściej wspominanym zagadnieniem staje się zatem kwestia przetransportowania nowoodkrytego i możliwego do wydobycia gazu ze złóż do sieci. Konieczne będzie wybudowanie gazociągów i obiektów gazowych. Dla Grupy PBG i jej spółki wiodącej PBG SA, która to jest liderem na polskim rynku jeśli chodzi o wykonywanie instalacji dla przemysłu gazowego, stanowi to bardzo dobrą wiadomość, gdyż potencjalny rynek budowlany z zakresu gazu ziemnego może ulec znacznemu wzrostowi.

ROPA NAFTOWA I PALIWA

W obszarze ropy naftowej pozycja Grupy PBG związana jest z planami inwestycyjnymi PKN ORLEN SA, LOTOS SA, NATO, OLPP, PERN „Przyjaźń" SA oraz innych podmiotów działających w sektorze paliwowym. **Do czynników istotnych dla rozwoju rynku ropy naftowej i paliw zaliczyć możemy:**

- **Plany inwestycyjne PKN Orlen SA** na lata 2011 - 2013 na kwotę **6 mld zł;**
- **Plany inwestycyjne Lotos SA** na lata 2011 - 2015 na kwotę około **5,7 mld zł,** w tym dokończenie realizacji Programu 10+ [zwiększenie zdolności przerobowych ropy naftowej z poziomu 6 mln ton do 10,5 mln ton; wzrost stopnia konwersji ropy naftowej; instalacje hydrokrakingu (MHC), hydrosiarczania olejów napędowych (HDS), przerobu ciężkiej pozostałości próżniowej (ROSE)]. Pozostałe plany obejmują głównie wydobycie ropy naftowej na szelfie Morza Bałtyckiego –planowany budżet to powyżej 3 mld zł, a także

na Morzu Norweskim i Morzu Północnym. W założeniu wydobycie wzrośnie do 20% przerobu, czyli w roku 2015 do 1,2 mln ton rocznie, w następnych latach będzie dalej rosło.

WYKRES 6: KWOTY PLANOWANYCH INWESTYCJI LOTOS W LATACH 2011 - 2015 W MLD ZŁ

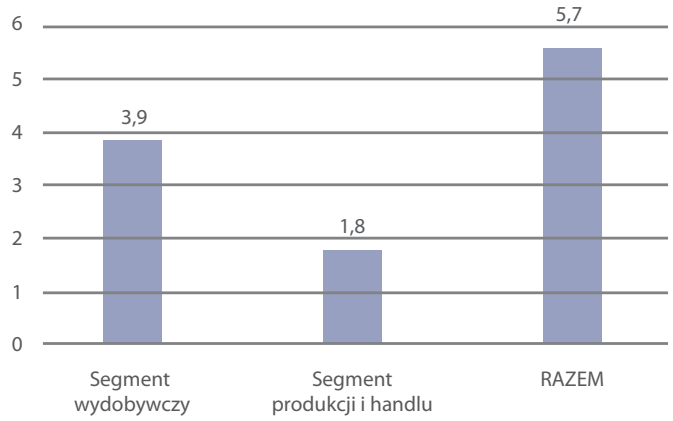

ŹRÓDLO: LOTOS.

Zwiększenie wydobycia ropy naftowej planuje również **Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo:**

- W Polsce: z planowanych około 570 tys. ton w roku 2011, do około 900 tys. ton w roku 2012. Na poziomie 480-500 tysięcy ton utrzymywać się będzie krajowe wydobycie w latach 2011 i 2012;
- **Za granicą:** z planowanych około 90 tys. ton w roku 2011, do około 400 tys. ton (na Szelfie Norweskim).

W 2015 roku wzrost wydobycia wyniesie około 1,3 mln ton (z około 0,5 mln do około 1,8 mln ton rocznie). 1mln ton ropy naftowej ma być wydobywany w Polsce.

Planowane budżety na poszukiwania gazu ziemnego i ropy naftowej przedstawiają się następująco:

- **PGNiG:**

  do 2015 roku około **600-650 mln zł** rocznie w Polsce;

  do 2015 roku około **300-500 mln zł** rocznie za granicą.
- **Orlenu:**

  około 420 mln zł w kraju i za granicą.
- Ponadto, **inwestycje NATO** w Polsce w latach 2011 – 2014 mają wynieść **1 mld euro,** w tym bazy magazynowe paliw – 0,7 mld zł.
- **Plany budowy ropociągów:** Adamów – Płock i Odessa – Brody.

Obecnie PERN „Przyjaźń" SA koncentruje głównie swoje plany na rozwoju infrastruktury surowcowej. Postępuje ona w dwóch niezależnych od siebie kierunkach.

Kierunek wschodni – trwa budowa trzeciej nitki rurociągu z Adamowa do Płocka. Nowy rurociąg pozwoli na dostosowanie przepustowości polskich rurociągów do obecnych możliwości przesyłu północną częścią rurociągu „Przyjaźń". Pełne zakończenie inwestycji planowane jest w 2011 - 2012 roku. Inwestycja w rurociąg „Przyjaźń" jest reakcją spółki na rosnący popyt na rosyjską ropę naftową. Polska jest jednym z głównych szlaków eksportowych tego surowca. Nowy rurociąg, oprócz ważnych kwestii związanych z bezpieczeństwem energetycznym kraju, umożliwi dodatkowo rozwój usługi tranzytu ropy naftowej przez Polskę.

Kierunek południowy – PERN „Przyjaźń" SA wspólnie z ukraińską Ukrtransnaftą, kontynuuje prace zmierzające do budowy rurociągu Brody – Płock, którym możliwe będą dostawy kaspijskiej ropy do w rafinerii zlokalizowanych w Europie Środkowej i Zachodniej. Wstępnie zakłada się, że rurociągiem Brody – Płock będzie możliwy transport nawet do 25 mln ton kaspijskiej ropy naftowej rocznie.

RYSUNEK 4: MAPA RUROCIĄGÓW W POLSCE

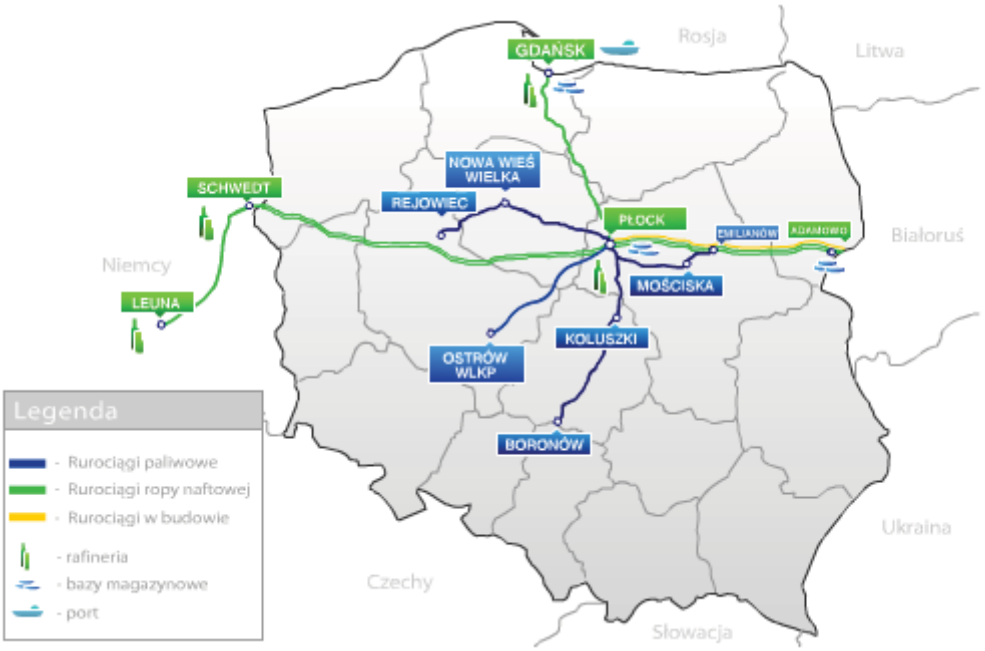

ŹRÓDŁO: WWW.PERN.COM.PL

RYSUNEK 5: MAPA RUROCIĄGÓW W EUROPIE

ŹRÓDŁO: WWW.PERN.COM.PL

RYNEK ZWIĄZANY Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA I HYDROTECHNIKĄ

Jednym z kluczowych dokumentów odnoszących się do inwestycji z zakresu ochrony środowiska jest przyjęty i zatwierdzony przez Komisję Europejską 7 grudnia 2007 roku, a następnie zatwierdzony uchwałą Rady Ministrów z 3 stycznia 2008 roku- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 - 2013. Program ten – zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007 - 2013 (NSRO) – stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w NSRO celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Głównym celem programu jest poprawa atrakcyjności Polski i jej regionów dzięki inwestycjom w sześciu obszarach – poczynając od transportu, poprzez środowisko, energetykę, kulturę, ochronę zdrowia i na szkolnictwie wyższym kończąc – poprzez realizację celów szczegółowych, z których najważniejszymi z punktu widzenia Grupy Kapitałowej PBG są:

- Budowa infrastruktury zapewniającej, że rozwój gospodarczy Polski będzie dokonywał się przy równoczesnym zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego;
- Zwiększenie dostępności głównych ośrodków gospodarczych w Polsce poprzez powiązanie ich siecią autostrad i dróg ekspresowych oraz alternatywnych wobec transportu drogowego środków transportu;
- Zapewnienie długookresowego bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez dywersyfikację dostaw, zmniejszenie energochłonności gospodarki i rozwój odnawialnych źródeł energii.

Oznacza to, że do wzrostu nakładów na infrastrukturę techniczną, w budowie której specjalizuje się Grupa PBG, dodatkowo przyczynia się napływ środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. W szczególności dotyczy to finansowania budowy wodociągów, kanalizacji i oczyszczalni ścieków. Dla zobrazowania wpływu środków pochodzących z funduszy unijnych na wielkość przychodów z segmentu wody należy wskazać, iż w latach 2000 - 2003 na dofinansowanie inwestycji w zakresie ochrony środowiska i hydrotechniki Polska otrzymała z funduszy unijnych 0,7 mld euro. Łączna kwota środków do wykorzystania na lata 2004 - 2006 wyniosła już 4,2 mld euro. Natomiast **łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 - 2013 wyniesie 38,9 mld euro** (w cenach bieżących), z czego 35,4 mld euro stanowić będzie wkład publiczny. Wkład publiczny będzie składać się ze środków Unii Europejskiej wynoszących 27,9 mld euro (w tym ze środków Funduszu Spójności – 22,2 mld euro oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 5,7 mld euro), a także krajowych środków publicznych w wysokości 7,5 mld euro. Obok środków publicznych, w realizację programu będą zaangażowane również środki prywatne – pomoc kierowana do przedsiębiorstw będzie podlegała zasadom konkurencji. Łączna wartość środków prywatnych została oszacowana na poziomie 3,5 mld euro. Kwota ta może ulec wzrostowi o 2 mld euro, jeśli zostaną zaciągnięte przez Polskę planowane pożyczki z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI).

WYKRES 7: ŚRODKI UE ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO (W MLD EURO)

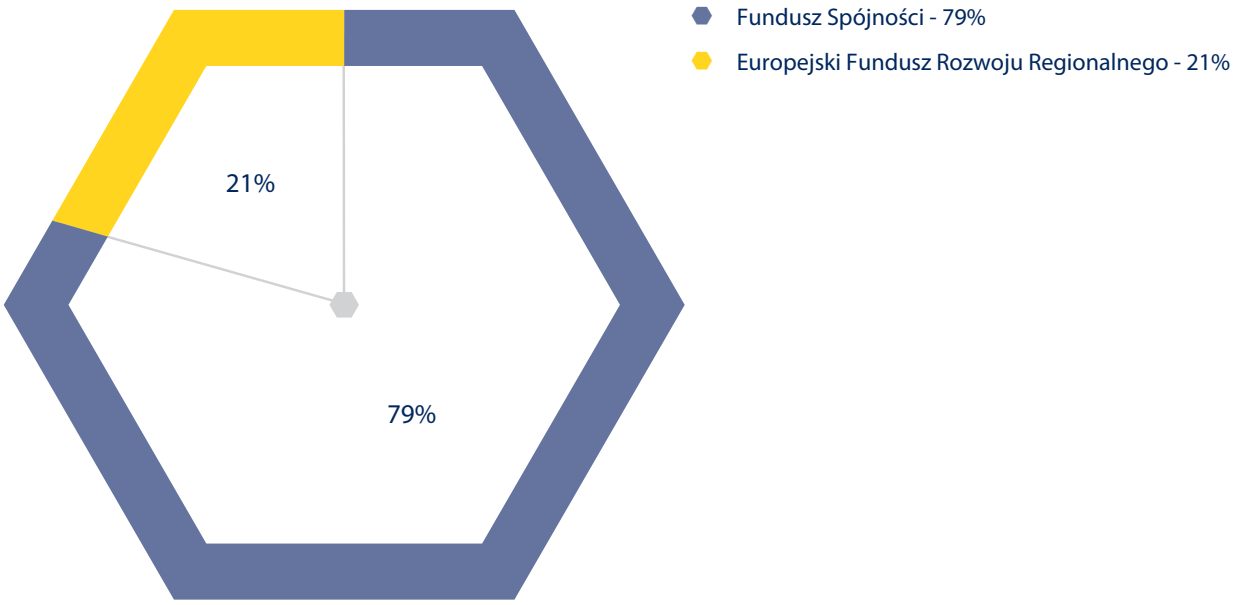

TABELA 3: PODZIAŁ ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH PROGRAMU INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO POMIĘDZY POSZCZEGÓLNE PRIORYTETY

	Program Infrastruktura i Środowisko	Wkład wspólnotowy [w tys. euro]		%	
		EFRR	FS	EFRR	FS
1	2	3	4	5	6
P I	Gospodarka wodno-ściekowa		2 783 943		12,6%
P II	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi		1 215 740		5,5%
P III	Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska		556 788		2,5%
P IV	Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska	200 000		3,5%	
P V	Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych	89 800		1,6%	
P VI	Drogowa i lotnicza sieć TEN-T		8 802 367		39,7%
P VII	Transport przyjazny środowisku		7 676 019		34,6%
P VIII	Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe	2 945 490		51,3%	
P IX	Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna		748 037		3,4%
P X	Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł energii	974 280		17,0%	
P XI	Kultura i dziedzictwo kulturowe	489 970		8,5%	
P XII	Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia	349 990		6,1%	
P XIII	Infrastruktura szkolnictwa wyższego	500 000		8,7%	
P XIV	Pomoc techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	187 800		3,3%	
P XV	Pomoc techniczna – Fundusz Spójności		393 459		1,8%
	Razem alokacja 2007 - 2013	**5 737 330**	**22 176 353**	**100,0%**	**100,0%**

ŹRÓDŁO: PGNIG SA.

Podział środków UE dostępnych w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko pomiędzy poszczególne sektory przedstawia się następująco:

- transport – **19,4 mld euro;**
- środowisko – **4,84 mld euro;**
- energetyka – **1,7 mld euro;**
- pomoc techniczna – **581 mln euro;**
- szkolnictwo wyższe – **500 mln euro.**
- kultura – **490 mln euro;**
- zdrowie – **350 mln euro;**

WYKRES 8: PODZIAŁ ŚRODKÓW UE W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO POMIĘDZY SEKTORAMI (W MLN EURO)

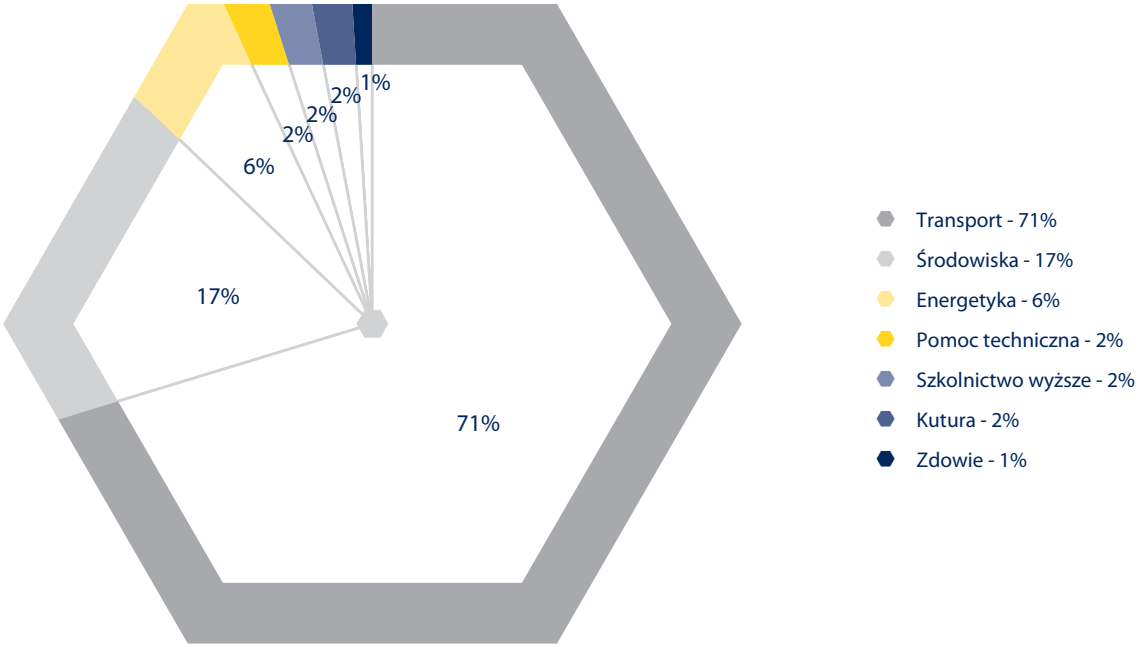

Program, zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia (NSRO) zatwierdzonymi 7 maja 2007 roku przez Komisję Europejską, stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w nich celów, przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko jest również ważnym instrumentem realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej, a wydatki na cele priorytetowe UE stanowią w ramach programu 66,24% całości wydatków ze środków unijnych.

ŹRÓDŁO: WWW.POIS.GOV.PL

Szacuje się, że w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (w latach 2007-2013) wartość inwestycji na **budownictwo hydrotechniczne** wyniesie co najmniej **4,8 mld euro.** Pula pieniędzy wzrośnie do blisko **6 mld euro** gdy uwzględni się wkład własny inwestorów (na poziomie około 20% każdej planowanej inwestycji).

ŹRÓDŁO: WWW.FUNDUSZEEUROPEJSKIE.GOV.PL

Beneficjentami funduszy unijnych są przede wszystkim samorządy terytorialne. Pozyskanie przez nie środków będzie skutkować wzrostem popytu na usługi oferowane przez Grupę Kapitałową PBG. Jako jedne z głównych priorytetów Funduszu Spójności w zakresie ochrony środowiska zostały uznane poprawa gospodarki wodno-ściekowej oraz poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego. W pierwszym obszarze zostało zatwierdzonych **26 projektów, natomiast w drugim 17 projektów.**

Do największych planowanych projektów zalicza się:

w gospodarce wodno-ściekowej:

TABELA 4: PLANOWANE PROJEKTY W GOSPODARCE WODNO-ŚCIEKOWEJ

Lp.	Nazwa projektu	Kwota w zł
1.	zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków w Warszawie, faza IV	**2,2 mld**
2.	oczyszczanie ścieków na Żywiecczyźnie	**858 mln**
3.	kompleksowa ochrona wód podziemnych aglomeracji kieleckiej	**630 mln**
4.	uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Mikołów	**498 mln**
5.	rozbudowa i modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków w Lublinie	**488 mln**
6.	uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w dorzeczu Parsęty, faza II	**459 mln**
7.	kanalizacja obszaru Parku Krajobrazowego „Puszcza Zielonka" i okolic	**361 mln**
8.	modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno-ściekowej Nowego	**335 mln**
9.	uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	**279 mln**

w obszarze retencjonowania wody oraz zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego:

TABELA 5: PLANOWANE PROJEKTY W OBSZARZE RETENCJONOWANIA WODY ORAZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA PRZECIWPOWODZIOWEGO

Lp.	Nazwa projektu	Kwota w zł
1.	budowa zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny na rzece Odrze	**1,28 mld**
2.	modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego	**680 mln**
3.	zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław (6 projektów)	**647 mln**
4.	modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego – przebudowa systemu ochrony przeciwpowodziowej miasta Wrocławia	**572 mln**
5.	modernizacja zbiornika wodnego Nysa	**467 mln**
6.	modernizacja stopnia wodnego we Włocławku	**153 mln**

Według szacunków Ministerstwa Środowiska, łączna wartość prac związanych **z infrastrukturą hydrotechniczną** wyniesie do 2020 roku ponad **23 mld zł.** Kwota ta obejmuje zarówno nowe inwestycje jak i modernizację części wyeksploatowanych obiektów. Jedną z najważniejszych inwestycji jest **„Program ODRA 2006"** (szacowany łączny koszt głównych inwestycji to ponad **0,52 mld euro).** Celem programu jest m.in. zbudowanie systemów zabezpieczeń przeciwpowodziowych, usu-

nięcie szkód powodziowych i energetyczne wykorzystanie rzek. Pieniądze na inwestycje będą pochodzić częściowo z funduszy pomocowych Unii Europejskiej. Zgodnie z planem finansowym Ministerstwa Środowiska, w latach 2002 – 2016 na **budowle przeciwpowodziowe** trafi prawie **3,1 mld zł. Odbudowa i modernizacja wałów** będzie kosztować **364,5 mln zł.**

RYNEK BUDOWNICTWA INFRASTRUKTURALNEGO

W rozwoju tych rynków niezmiernie istotne znaczenie będą miały inwestycje związane z organizacją w Polsce Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej - **EURO 2012.** Szacowana łączna wartość inwestycji w Polsce i na Ukrainie wynieść ma blisko **38 mld euro**, z czego około 60% pochłoną przedsięwzięcia realizowane w Polsce. Na inwestycje związane z **modernizacją i budową stadionów** przewidziano kwotę około **2,9 mld euro.** Największe inwestycje związane z modernizacją i budową stadionów w Polsce zostały już zakontraktowane.

Na modernizację, rozbudowę oraz budowę lotnisk w ośmiu miastach w Polsce planowane wydatki mogą sięgnąć nawet **396 mln euro** - przeznaczonych z budżetu UE, plus **390 mln euro** finansowanych przez władze lokalne wyżej wymienionych miast. Plany dotyczące inwestycji w porty lotnicze są ujęte w „Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, Priorytet VI: Drogowa i lotnicza sieć TEN-T". Zaakceptowano 14 projektów, natomiast 8 znajduje się na liście rezerwowej.

Poniżej opisane zostały najważniejsze projekty:

TABELA 6: PLANOWANE PROJEKTY W GOSPODARCE WODNO-ŚCIEKOWEJ

Lp.	Nazwa projektu	Kwota w zł
1.	rozbudowa terminalu pasażerskiego i istniejącej infrastruktury portu lotniczego w Krakowie	**630 mln**
2.	modernizacja infrastruktury lotniskowej portu lotniczego w Warszawie	**575 mln**
3.	rozbudowa i modernizacja portu lotniczego w Katowicach	**416 mln**
4.	rozbudowa i modernizacja infrastruktury lotniskowej w porcie lotniczym Ławica w Poznaniu	**395 mln**
5.	budowa drugiego terminalu pasażerskiego wraz z infrastrukturą, a także rozbudowa i modernizacja infrastruktury lotniskowej i portowej w porcie lotniczym w Gdańsku oraz modernizacja infrastruktury lotniskowej po stronie airside	**360 mln**
6.	budowa nowego terminalu pasażerskiego oraz rozbudowa i modernizacja istniejącej infrastruktury portu lotniczego w Rzeszowie	**335 mln**
7.	modernizacja infrastruktury lotniskowej portu lotniczego we Wrocławiu	**313 mln**
8.	rozbudowa i modernizacja portu lotniczego w Szczecinie – Goleniów	**121 mln**

Przedsięwzięciem kluczowym dla Grupy PBG może się także okazać **budowa spalarni odpadów** w największych polskich miastach. Jest to jeden z najważniejszych warunków, które Polska musi spełnić, ażeby wypełnić wymogi Unii Europejskiej związane z gospodarką odpadami.

Poprzez ratyfikację w roku 2003 traktatu akcesyjnego Polska zobowiązała się, że do 2013 roku ograniczy o połowę ilość śmieci, które trafiają na wysypiska. Dodatkowo, muszą one podlegać segregacji jakościowej, co oznacza, że będą mogły się tam znaleźć tylko takie odpady, które są biodegradowalne.

Wraz z datą 16 lipca 2010 r. na składowiska śmieci trafiać może tylko 75% odpadów ulegających biodegradacji. Niestety, Polska nie spełnia tego kryterium, co spowodowało naliczanie przez Komisję Europejską kar w wysokości 40 tysięcy euro dziennie. Natomiast jeśli nie spełnimy do 2013 r. zobowiązań akcesyjnych, kwota ta wzrośnie do 250 tysięcy euro za dzień.

Inwestycje w tego rodzaju projekty są zatem bardzo pilne i konieczne. Wpisują się one w ramy „Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 - 2013". Priorytet II dotyczy właśnie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi. Zgłoszonych i zaakceptowanych zostało 18 projektów na łączną kwotę 5,6 mld zł. Do najważniejszych z nich zaliczamy:

TABELA 7: INWESTYCJE W PROJEKTY ZWIĄZANE Z GOSPODARKĄ ODPADAMI I OCHRONY POWIERZCHNI ZIEMI

Lp.	Nazwa projektu	Kwota w zł
1.	system gospodarki odpadami dla miast Górnośląskiego Związku Metropolitarnego wraz z budową zakładów termicznej utylizacji odpadów	**1,08 mld**
2.	gospodarka odpadami komunalnymi w Krakowie łącznie z budową zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów	**703 mln**
3.	gospodarka odpadami komunalnymi w Łodzi łącznie z budową zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów	**640 mln**
4.	budowa zakładu unieszkodliwiania odpadów w Olsztynie	**518 mln**
5.	zintegrowany system gospodarki odpadami dla aglomeracji białostockiej	**414 mln**
6.	budowa spalarni odpadów dla Bydgosko – Toruńskiego Obszaru Metropolitarnego	**400 mln**
7.	budowa spalarni odpadów dla Szczecińskiego Obszaru Metropolitarnego	**300 mln**

Budowa zakładów termicznego przekształcania odpadów może być realizowana w trzech formułach. Pierwsza z nich zakłada powstanie spalarni z wykorzystaniem funduszy pochodzących z Unii Europejskiej. Kolejną formułą jest połączenie formuły partnerstwa publiczno-prywatnego, z wykorzystaniem środków unijnych. Jest to sposób pionierski, według którego powstało zaledwie kilka projektów na terenie UE. Ostatnią formułą jest zrealizowanie inwestycji poprzez samorządy.

Grupa PBG, w celu zwiększenia swoich szans w procesach przetargowych na tak skomplikowane instalacje, jakimi są spalarnie odpadów, nawiązała współpracę ze światowym liderem w tej branży. Szczególnie interesującą wydaje się być formuła związana z partnerstwem publiczno-prywatnym. Daje to potencjalną możliwość rozszerzenia działalności spółki, która poza wybudowaniem obiektu, może stać się także jego operatorem.

RYNEK BUDOWNICTWA DROGOWEGO

Wieloletni program budowy dróg krajowych na lata 2011 - 2015 zakłada, że do końca roku 2013 zrealizowane będą poniższe zadania:

- Stworzenie sieci autostrad o łącznej długości ok. 810,4 km (w tym odcinki budowane w systemie Partnerstwa Publiczno Prywatnego - 168,3km);
- Stworzenie sieci dróg ekspresowych o łącznej długości ok. 782,5 km.

RYSUNEK 6: PROGRAM BODOWY DRÓG KRAJOWYCH NA LATA 2011 - 2015

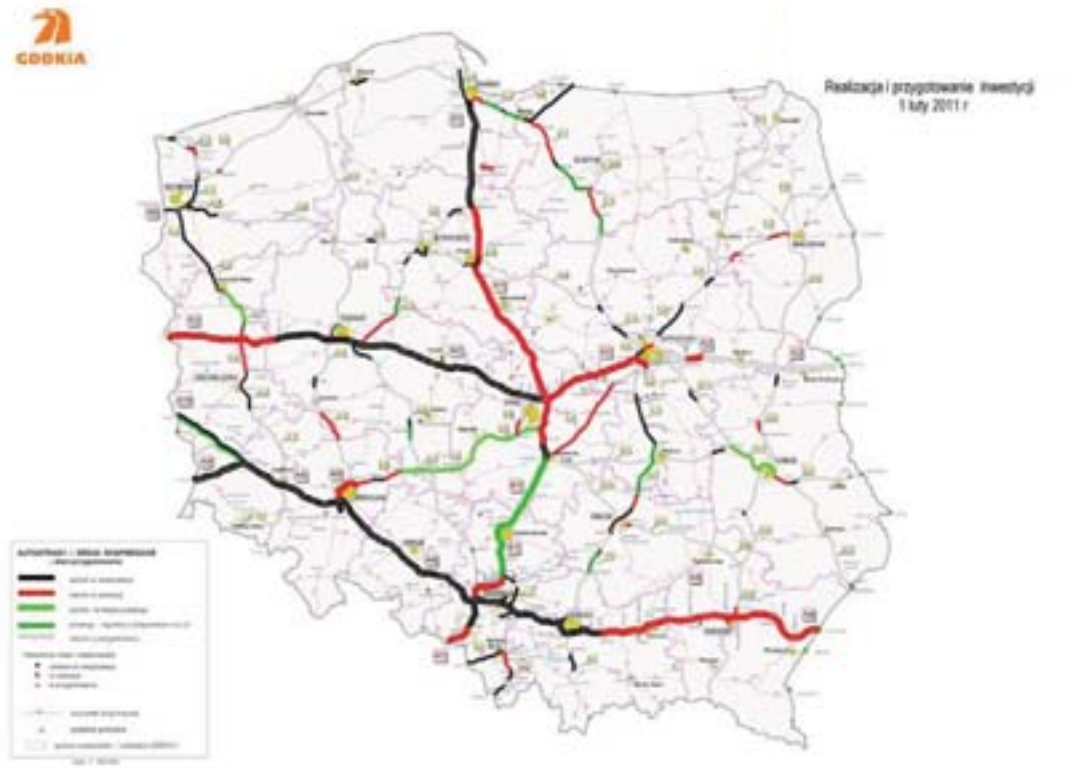

ŹRÓDŁO: GDDKIA.

- Budowa 26 obwodnic drogowych o łącznej długości 203 km w miejscowościach dotkniętych wysoką uciążliwością ruchu tranzytowego z zachowaniem dbałości o ochronę obwodnic przed nową zabudową;
- Przebudowa odcinków dróg krajowych pod kątem poprawy bezpieczeństwa ruchu w ramach programu „Drogi zaufania" (program ochrony życia i zdrowia użytkowników dróg krajowych realizowany od 2007 r. przez GDDKiA).

Łączna kwota na realizację zadań z zakresu remontów i przebudów dróg krajowych na lata 2011 – 2013 wynosi 9,4 mld zł, w tym:

- Poprawa stanu nawierzchni na drogach krajowych tak, aby w 2012 roku 66% sieci dróg krajowych było w stanie dobrym.

Priorytetowe inwestycje do 2013 roku, to budowa następujących autostrad i dróg ekspresowych:

- Autostrada A1 – zakończenie budowy na całym przebiegu;
- Autostrada A2 – zakończenie budowy na odcinku Świecko – Mińsk Mazowiecki, rozpoczęcie budowy odcinka Mińsk Mazowiecki – wschodnia granica państwa;

- Autostrada A4/A18 – zakończenie budowy na całym przebiegu;
- Autostrada A8 – zakończenie budowy na całym przebiegu;
- Drogi ekspresowe: S1, S2, S3, S5, S7, S8, S17, S19, S69.

Na realizację programu w latach 2011 - 2013 ustalony został następujący budżet: **72,4 mld zł,** z czego 63,3 mld zł pochodzić będzie z Krajowego Funduszu Drogowego, pozostałe 9,1 mld zł z budżetu państwa. W związku z zaoszczędzonymi pieniędzmi, z funduszy z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na przetargach kolejowych, na realizację programu wpłynie dodatkowa kwota o wartości ok. **4,8 mld zł.** Zwiększenie puli środków umożliwi budowę odcinków dróg ekspresowych S3 oraz S17 z listy rezerwowych. W sumie na budowę dróg w latach 2011 - 2013 przeznaczone będzie **77,2 mld zł.**

WYKRES 9: FINANSOWANIE PROGRAMU DRÓG KRAJOWYCH DO 2013 ROKU (MLD ZŁ)

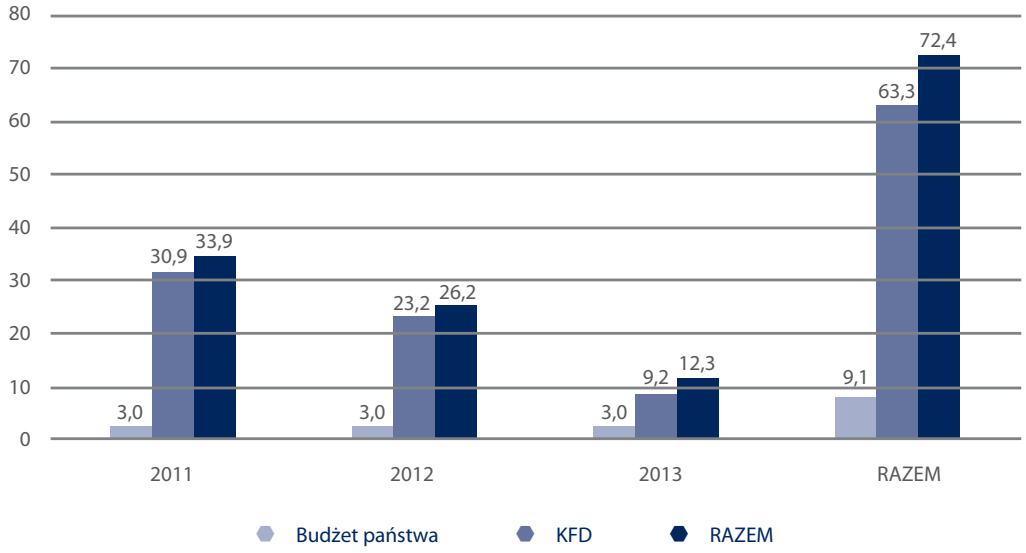

WYKRES 10: FINANSOWANIE PROGRAMU DRÓG KRAJOWYCH DO 2013 ROKU (MLD ZŁ)

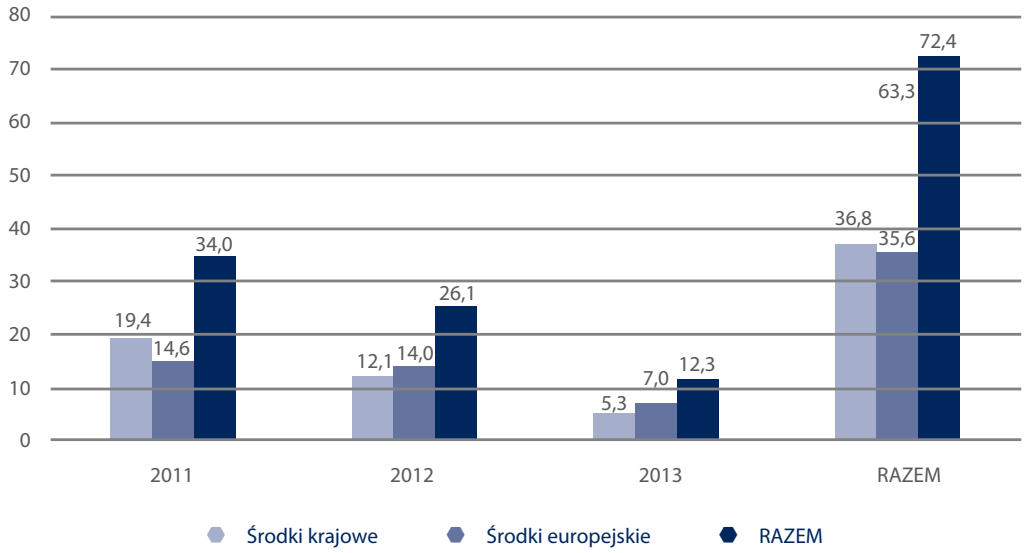

Ustalenie budżetu na realizację programu do roku 2015 oraz przypisanie do przedmiotowych środków zakresu rzeczowego jest planowane na rok 2012. Wtedy też „Wieloletni Program Budowy Dróg" będzie zaktualizowany.

Natomiast, aby zwiększyć pulę środków na interwencję w przypadku klęsk żywiołowych, stworzono Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (FSUE), który może wspomagać Krajowy Fundusz Drogowy. Po powodzi w maju i w czerwcu 2010 roku państwo polskie zwróciło się do wyżej wymienionego funduszu z prośba o wsparcie. Do komisji Europejskiej wpłynął wniosek o zapotrzebowanie na kwotę 902,3 mln zł na „likwidację skutków popowodziowych". Wniosek został złożony przez resort infrastruktury.

W systemie Partnerstwa Publiczno Prywatnego wykonywane są obecnie dwa zadania:

- Autostrada A1 na odcinku Nowe Marzy – Toruń (62,4 km). Koniec budowy – 2011 rok;
- Autostrada A2 na odcinku Świecko – Nowy Tomyśl (105,9 km). Koniec budowy – 2012 rok.

Natomiast na etapie analiz znajdują się kolejne dwa zadania w systemie PPP:

- Autostrada A1 na odcinku Tuszyn – Pyrzowice (138,9 km);
- Autostrada A2 na odcinku Warszawa – granica państwa.

RYSUNEK 7: SIEĆ DRÓG KRAJOWYCH – STAN NA 1 STYCZNIA 2011

ŹRÓDŁO: GDDKIA.

RYSUNEK 8: DOCELOWY UKŁAD DRÓG KRAJOWYCH

ŹRÓDŁO: GDDKIA.

RYSUNEK 9: PROGRAM PRZEBUDOWY DRÓG KRAJOWYCH 2011 - 2015 (STAN NA 15 LISTOPADA 2010 ROKU)

ŹRÓDŁO: MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY.

Nie bez znaczenie pozostaje fakt organizacji Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 w Polsce i na Ukrainie, co zdecydowanie wpływa na przyspieszenie inwestycji związanych z **budową dróg,** z których najważniejsze to:

TABELA 8: NAJWIĘKSZE INWESTYCJE ZWIĄZANE Z BUDOWĄ AUTOSTRAD W POLSCE

Lp.	Nazwa projektu	Długość (km)	Łączna kwota (zł)
1.	Budowa autostrady A1	**298,7**	**21,4 mld**
2.	Budowa autostrady A2	**196,0**	**8,4 mld**
3.	Budowa autostrady A4	**297,4**	**13,2 mld**
4.	Budowa autostrady A8 (obwodnica Wrocławia)	**35,0**	**4 mld**

Kolejnym programem inwestycyjnym jest „Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 - 2011". Zakłada on, że w latach 2009 - 2011 zrealizowane będą zadania, takie jak budowa lub przebudowa około 6 tysięcy kilometrów dróg gminnych i powiatowych.

Każdego roku, w latach 2009 – 2011, budżet państwa planuje wydać kwotę w wysokości **1 mld zł** na realizację zadań dotacji celowej, zaś jednostki samorządu terytorialnego mają zapewnić co najmniej **1 mld zł** wkładu własnego. Środki pozyskane od lokalnych lub regionalnych samorządów mają prawo stanowić wkład własny wnioskodawców, mogą być otrzymane od władz terytorialnych lub innych podmiotów. Z budżetów województw mogą być współfinansowane tylko takie projekty, których przypadek jest szczególny i uzasadniony.

Budżet programu to **6 mld zł: 3 mld zł** z budżetu państwa, a **3 mld zł** z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

500 mln zł wydane będzie na poniższe inwestycje Programu:

- „Wsparcie przebudowy, budowy lub remontu kluczowych odcinków dróg gminnych i powiatowych prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego";
- „Wsparcie tworzenia powiązań sieci dróg powiatowych i gminnych z siecią dróg wojewódzkich i krajowych, prowadzące do zwiększenia dostępności lokalnych ośrodków gospodarczych".

WYKRES 11: STAN WDROŻENIA PROGRAMU BUDOWY AUTOSTRAD I DRÓG KRAJOWYCH NA 15 LISTOPADA 2010 ROKU W KM

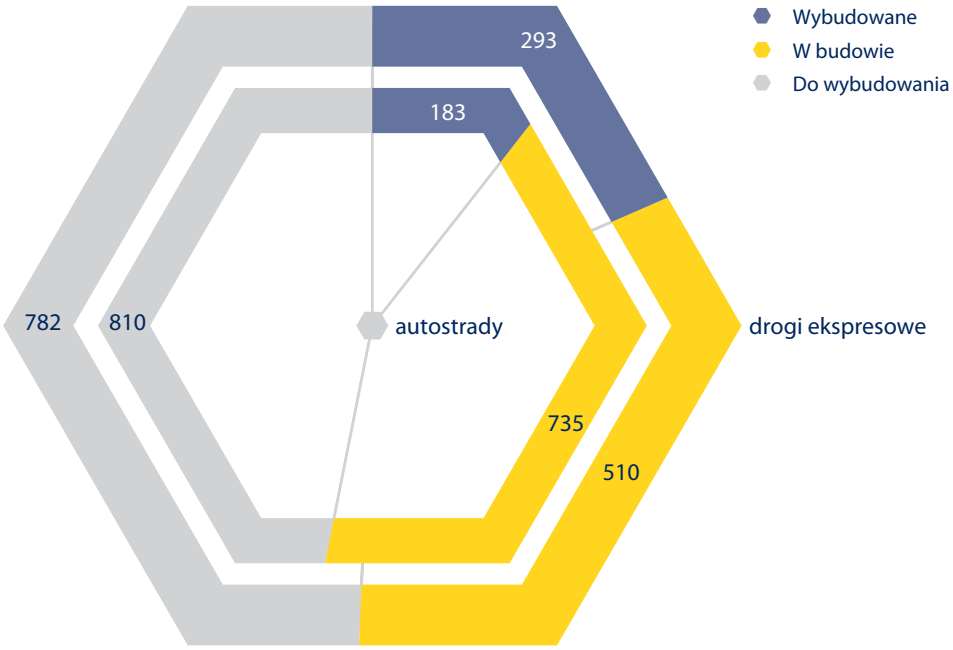

ŹRÓDŁO: MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY.

Grupa PBG upatruje wiele szans rozwoju w segmencie budowy dróg. Historycznie, GK PBG skupiała się na uczestniczeniu w kontraktach o małej wartości na rynkach lokalnych. Taka strategia cały czas jest aktualna, gdyż zapewnia generowanie relatywnie wysokich marż, dochodzących nawet do 10% na poziomie zysku netto. Jednakże wraz ze wzrostem rynku, Grupa PBG zaczęła widzieć swoje szanse także na rynku budowy dróg ekspresowych oraz autostrad. Zaowocowało to w 2010 roku pozyskaniem kontraktów jak budowa autostrady A1 i A4 oraz drogi ekspresowej S5, na łączną kwotę ponad 4 mld zł.

RYNEK BUDOWNICTWA ENERGETYCZNEGO

Rynek budownictwa energetycznego w Polsce będzie jednym z największych motorów napędowych polskiego sektora budowlanego przez następne kilka lat. Zwiększające się nakłady na inwestycje w budownictwie energetycznym związane są z rosnącym popytem na energię oraz konieczną modernizacją starych elektrowni. Roczne zużycie elektryczności w Polsce wynosi obecnie 155 TWh (2010r.) i jak podaje Eurostat, jest to szósty wynik w całej Europie (po Francji, Niemczech, Wielkiej Brytanii, Włoszech i Hiszpanii). Przekłada się to na 4 MWh na osobę, w porównaniu do wartości 6,5 MWh, jaka jest średnio zużywana w krajach starej Piętnastki (EU-15).

WYKRES 12: PROGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ BRUTTO W POLSCE DO ROKU 2030 (TWH)

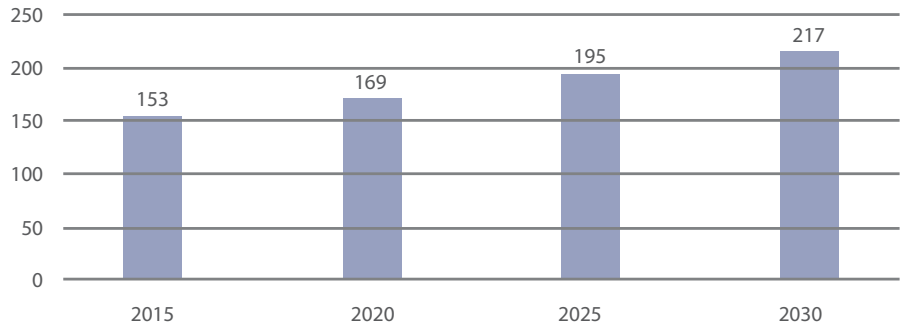

ŹRÓDŁO: MINISTERSTWO GOSPODARKI.

Ministerstwo Gospodarki przewiduje umiarkowany wzrost finalnego zapotrzebowania na energię elektryczną, co jest spowodowane przewidywanym wykorzystaniem istniejących jeszcze rezerw transformacji rynkowej i działań efektywnościowych w gospodarce. Zapotrzebowanie na moc szczytową wzrośnie z poziomu 26 GW w 2010 r. do ok. 34,5 GW w 2030 r. Zapotrzebowanie na energię elektryczną brutto wzrośnie z poziomu ok. 155 TWh w 2010 r. do ok. 217 TWh w 2030 r.

W tym miejscu należy także wspomnieć o narzuconym Polsce przez Unię Europejską programie 3X20%, który wynika z Dyrektywy UE nr 2009/28/WE. Jego realizacja ma zakończyć się do roku 2020. Ma on polegać na redukcji emisji CO2 o 20% w stosunku do stanu z 1990 roku, pokrywaniu zapotrzebowania w 20% z odnawialnych źródeł energii oraz zredukowaniu w konsumpcji energii o 20%.

Powyższe wymagania powodują, że w optymalnej kosztowo strukturze źródeł energii elektrycznej pojawiają się elektrownie jądrowe, których tempo rozwoju jest ograniczone względami organizacyjno-technicznymi. „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku" zakłada, że pierwszy blok jądrowy pojawi się w roku 2020. Do 2030 r. powinny pracować trzy bloki jądrowe o sumarycznej mocy netto 4,5 GW (4,8 GW brutto). Dodatkowo, osiągnięcie celów unijnych w zakresie energii odnawialnej wymagać będzie produkcji energii elektrycznej brutto z OZE w 2020 r. na poziomie ok. 31 TWh, co stanowić będzie 18,4% produkcji całkowitej, a w 2030 r. – poziom 39,5 TWh, co oznacza ok. 18,2% produkcji całkowitej. Największy udział będzie stanowiła energia z elektrowni wiatrowych – w 2030 r. ok. 18 TWh, co stanowić będzie ok. 8,2% przewidywanej produkcji całkowitej brutto. Produkcja energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji będzie wzrastać z poziomu 24,4 TWh w 2006 r. do 47,9 TWh w 2030 r. Udział produkcji energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji w krajowym zapotrzebowaniu na energię elektryczną brutto wzrośnie z poziomu 16,2% w 2006 r. do 22% w 2030 r.

ŹRÓDŁO: MINISTERSTWO GOSPODARKI.

Średni wiek bloków energetycznych należących do polskich producentów energii wynosi 40 lat, jednak około jedna czwarta ze wszystkich bloków w Polsce ma ponad 40 lat. Oznacza to emisję dużej ilości dwutlenku węgla, która zgodnie z zaleceniami Unii Europejskiej musi być zredukowana o 20% do roku 2020. Do końca roku 2012 co najmniej 4.1. GW bloków musi zostać zmodernizowanych. Szacuje się, iż 15 GW bieżących mocy produkcyjnych będzie musiało być wyłączonych do roku 2030, z powodu wieku i względów środowiskowych. W zależności od źródła, szacuje się, że **inwestycje w sektor energetyczny w Polsce sięgną od 150 do 200 miliardów złotych** w przeciągu następnych 9 lat. Czterech czołowych graczy na rynku energii, tj. PGE, Tauron, Energa i Enea, planują znaczne zwiększenie swoich nakładów inwestycyjnych w nadchodzących latach. Chcą się skupić nie tylko na wybudowaniu nowych jednostek napędzanych konwencjonalnymi źródłami energii, ale także na elektrowniach napędzanych za pomocą odnawialnych źródeł energii. Inwestycje związane będą także z utrzymaniem obecnych jednostek. Ze wstępnych planów powyżej wymienionych przedsiębiorstw, **PGE planuje zainwestować 30 mld zł do roku 2013 oraz następne 63 mld zł do roku 2023 (włączając w to wybudowanie elektrowni atomowej), Tauron 30 mld zł do roku 2020, Energa 20 mld zł do roku 2015 oraz Enea 20 mld zł do roku 2020.** Co ważne, poza czterema ww. grupami energetycznymi, poważne inwestycje planują również zagraniczni inwestorzy działający na rynku polskim (RWE, Gdf Suzez, CEZ, EDF oraz Fortum), a także podmioty niezwiązane dotąd bezpośrednio z branżą elektroenergetyczną, jak PGNiG, PKN Orlen, Lotos, KGHM czy Kulczyk Holding.

Jak wynika z opracowanego przez firmę badawczą PMR raportu „Budownictwo energetyczne w Polsce 2010 – Prognozy rozwoju i planowane inwestycje", największy przyrost nowych mocy wytwórczych w energetyce spodziewany jest w latach 2014 - 2016, kiedy to do użytku oddane zostaną bloki o mocy 8-10 GW. Natomiast w celu uruchomienia w Polsce oraz pozostałych krajach UE, w latach 2016 – 2020, nowych jednostek wytwórczych należy już teraz podejmować decyzje inwestycyjne (biorąc pod uwagę wiekowość istniejących instalacji) i formułować założenia do przetargów na urządzenia generujące. Zgodnie z wymogiem „capture ready", obiekty o mocy co najmniej 300 MW elektrycznych muszą być realizowane jako gotowe do rozbudowy o instalacje wychwytu i sprężania dwutlenku węgla. Za szczególnie interesującą, innowacyjną technologię wykorzystania węgla w energetyce zawodowej, uważana jest koncepcja skojarzonej produkcji metanolu i amoniaku w połączeniu z wytwarzaniem energii elektrycznej w oparciu o zgazowanie węgla, która to w najbliższych latach może okazać się wiodącą na polskim rynku.

WYKRES 13: WIEK BLOKÓW ENERGETYCZNYCH W POLSCE

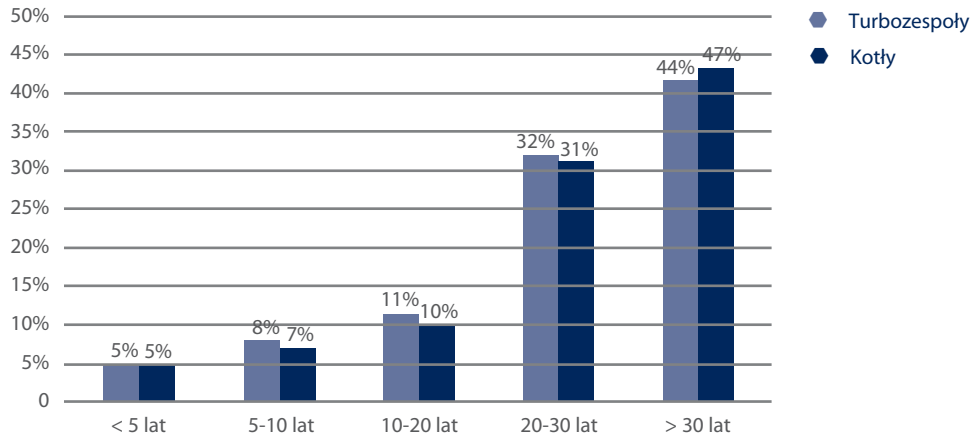

ŹRÓDŁO: URZĄD REGULACJI ENERGETYKI.

TABELA 9: NAJWAŻNIEJSZE PRZETARGI W SEKTORZE BUDOWNICTWA ENERGETYCZNEGO W ROKU 2011

Lp.	Nazwa projektu	Kwota w zł
1.	Budowa bloków energetycznych nr 5 i 6 w PGE Elektrowni Opole SA	**PLN 10 bn**
2.	Budowa bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne, opalanego węglem kamiennym o mocy elektrycznej netto min. 900 MWe w Kozienice II Sp. z o.o.	**PLN 5 bn**
3.	Budowa nowych mocy w technologiach węglowych w PKE SA-budowa bloku energetycznego o mocy 800-910MWe na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III	**PLN 5 bn**
4.	Budowa nowego bloku energetycznego w Elektrowni Turów	**PLN 3,0 bn**
5.	Budowa bloku parowo-gazowego 430 MWe na terenie elektrowni Stalowa Wola	**PLN 2,0 bn**
6.	Budowa bloku gazowo-parowego we Włocławku	**PLN 2,0 bn**
7.	Zaprojektowanie i wykonanie robót betonowych dla bloku energetycznego w Rybniku, wyposażenia uzupełniającego, pionu wentylacyjnego oraz chłodni kominowej	**PLN 1,5 bn**
8.	Zabudowa instalacji katalitycznego odazotowania spalin dla kotłów OP-650 nr 4,5,6,7,8, w Elektrowni Kozienice SA	**PLN 400 m**
9.	Fortum Wrocław - kocioł odzysknicowy (moc turbiny 280-320 MW)	**PLN 400 m**
10.	Budowa bloku energetycznego, opalanego biomasą o mocy 20 Mwe w ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o. w Elblągu	**PLN 200 m**

4. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA W RAMACH ROZRÓŻNIANAYCH SEGMENTÓW

Oferta Spółek z Grupy Kapitałowej PBG obejmuje kompleksową realizację zadań z uwzględnieniem branży projektowej, mechanicznej, budowlanej oraz automatyki i pomiarów w obszarach:

- instalacji do wydobycia, przetwarzania, przesyłu i magazynowania gazu ziemnego i ropy naftowej oraz paliw;
- budownictwa inżynieryjnego z zakresu ochrony środowiska, hydrotechniki oraz renowacji wodociągów i kanalizacji;
- budownictwa przemysłowego i kubaturowego;
- budownictwa drogowego.

Wdrażamy nowoczesne technologie przyjazne środowisku. Stale podnosimy potencjał wykonawczy. Posiadamy zdolność realizacji największych budowlanych projektów w Polsce i uczestniczenia w realizacjach międzynarodowych dzięki potencjałowi finansowemu. Świadomie zarządzamy budżetami, budując zaufanie instytucji finansowych.

Podstawą naszego sukcesu jest wiedza i doświadczenie wyszkolonej i wyspecjalizowanej kadry inżynierskiej oraz wykonawczej. Macierzowe zarządzanie zespołami umożliwia elastyczne reagowanie na wymagania Klienta oraz zmieniające się warunki towarzyszące realizacji projektu.

Jesteśmy liderem w wielu obszarach realizacji: robót ziemnych, budowlanych, drogowych, technologicznych, instalacyjnych, elektrycznych, automatyki przemysłowej, pomiarów i ochrony katodowej.

Obecnie, Grupa Kapitałowa PBG wyróżnia cztery główne segmenty, w ramach których prowadzi swoją działalność operacyjną:

- **gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa;**
- **woda;**
- **budownictwo przemysłowe i mieszkaniowe;**
- **budownictwo drogowe.**

4.1. SEGMENT GAZU ZIEMNEGO, ROPY NAFTOWEJ I PALIW

Wprowadziliśmy na rynek polski hermetyczną metodę wykonywania prac na czynnych gazociągach firmy T.D. Williamson. W 1999 roku jako pierwsi w Polsce zaprojektowaliśmy i wykonaliśmy w systemie generalnej realizacji inwestycji bezobsługową kopalnię gazu ziemnego. Także jako pierwsi w Polsce zaprojektowaliśmy i wykonaliśmy instalacje regazyfikacji skroplonego gazu (LNG). Aparatura wykorzystywana jest przy gazyfikacji i ciepłownieniu miast i gmin oraz przez odbiorców przemysłowych. Projektujemy i wykonujemy systemy kogeneracji oraz instalacje CNG i LCNG.

Opracowane technologie oraz zdobyte przy realizacji kopalni gazu ziemnego doświadczenie wykorzystujemy przy budowie kopalni ropy naftowej. W 2003 roku wybudowaliśmy pierwsze w historii naszej spółki bezobsługowe kopalnie ropy naftowej. W 2005 roku, w związku z rosnącymi wymogami w ochronie środowiska, jako pierwsi w Polsce wykonaliśmy system doczyszczania wód złożowych. Rok później opracowaliśmy i wdrożyliśmy system podziemnego wygrzewania ropy naftowej, w celu jej łatwiejszego wydobycia.

Ponadto, Grupa PBG realizuje inwestycje w formule generalnego wykonawstwa polegające zarówno na budowie nowych obiektów, jak i modernizacji istniejących baz magazynowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W zakresie budowy i naprawy zbiorników magazynowych pracujemy również na czynnych obiektach. Na zlecenie NATO realizujemy zadania modernizacji i rozbudowy istniejących składów MPS oraz dostawy i wykonania podziemnych zbiorników magazynowych dla myśliwców F-16 w bazach wojskowych na terenie całej Polski. Wykonanie projektów w obszarze budownictwa wojskowego łączy się z dostępem do informacji niejawnych, oznaczonych klauzulą „POUFNE". Jako nieliczni w Polsce spełniamy oczekiwania Inwestora w tym zakresie.

W obszarze gazu ziemnego projektujemy oraz wykonujemy:

- glikolowe instalacje osuszania gazu
- sita molekularne
- instalacje aminowe
- instalacje skraplania gazu LNG
- układy usuwania rtęci
- układy usuwania siarkowodoru
- instalacje usuwania azotu
- instalacje frakcjonowania LPG i C5+
- stacje regazyfikacji LNG
- stacje redukcyjno-pomiarowe oraz pomiarowo-rozliczeniowe
- mieszalnie gazu oraz węzły rozdzielcze na sieci przesyłowej
- gazociągi przesyłowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą
- kompresory i inne

Opracowane technologie oraz zdobyte przy realizacji kopalni gazu ziemnego doświadczenie wykorzystujemy przy budowie kopalni ropy naftowej.

W 2003 roku wybudowaliśmy pierwsze w historii naszej spółki bezobsługowe kopalnie ropy naftowej.

W 2005 roku, w związku z rosnącymi wymogami w ochronie środowiska, jako pierwsi w Polsce wykonaliśmy system doczyszczania wód złożowych. Rok później opracowaliśmy i wdrożyliśmy system podziemnego wygrzewania ropy naftowej w celu jej łatwiejszego wydobycia.

W obszarze ropy naftowej projektujemy oraz wykonujemy następujące instalacje:

- separacji dwufazowej
- separacji trójfazowej
- stabilizacji
- usuwania chlorków
- usuwania siarki
- usuwania siarkowodoru
- usuwania merkaptanów

W obszarze baz paliw płynnych kompleksowo wykonujemy:

- projekty budowlane i wykonawcze
- nadziemne oraz podziemne instalacje technologiczne przesyłu i magazynowania
- instalacje technologiczne odzysku par benzyn
- instalacje dystrybucyjne i rozładowcze
- instalacje dozowania dodatków koncernowych do paliw
- instalacje bezpieczeństwa i monitoringu
- instalacje sanitarne
- infrastrukturę elektroenergetyczną i AKP
- kontenerowe zespoły prądotwórcze i systemy awaryjnego zasilania energią elektryczną
- instalacje sterowania i nadzoru
- kompletne systemy przeciwpożarowe
- elementy infrastruktury kolejowej (tory, bocznice)
- tace szczelne
- konstrukcje stalowe
- zabezpieczenia antykorozyjne
- drogi i place betonowe oraz asfaltowe

Ponadto oferujemy:

- prefabrykację warsztatową konstrukcji stalowych pieców rafineryjnych wraz z montażem
- remonty i modernizacje zakładów rafineryjnych

SPÓŁKI Z GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE GAZU ZIEMNEGO, ROPY NAFTOWEJ I PALIW

PBG

Spółka świadczy specjalistyczne usługi w zakresie kompleksowego wykonawstwa instalacji dla gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw. Prowadzoną działalność wykonuje jako generalny realizator lub podwykonawca w zakresie: projektowania, wykonawstwa, remontów, eksploatacji i serwisu w obszarze: wydobycia – gazu ziemnego, ropy naftowej, przesyłu – gazu ziemnego, ropy naftowej, magazynowania – gazu ziemnego, paliw, LNG, LPG, C5+ oraz CNG. W segmencie paliw natomiast, PBG realizuje inwestycje w formule generalnego wykonawstwa polegające zarówno na budowie nowych obiektów, jak i modernizacji istniejących baz magazynowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

EXCAN
OIL AND GAS ENGINEERING LTD

Spółka inżynierska zajmująca się projektowaniem i kompletacją urządzeń do budowy instalacji w obszarze gazu ziemnego i ropy naftowej. Siedziba Spółki mieści się w Edmonton (prowincja Alberta) w Kanadzie.

GasOil Engineering A.S.

GasOil jest firmą inżynierską, projektową i wykonawczą działającą na rynku międzynarodowym. Oferta spółki obejmuje analizy, przygotowanie studium, projektowanie, analizę finansową, zarządzanie projektami, dostawy w systemie pod klucz oraz nadzór nad realizacją zadań w obszarze gazu ziemnego i ropy naftowej. Siedziba Spółki mieści się w Popradzie na Słowacji.

SPRZEDAŻ

Rynek zbytu dla usług z segmentu gazu ziemnego i ropy naftowej obejmuje przede wszystkim teren naszego kraju. Nie bez znaczenia dla obecności na rynkach zagranicznych było włączenie do Grupy PBG – spółki GasOil Engineering, która sprzedaje swoje usługi na rynkach międzynarodowych (takich jak: Niemcy, Czechy, Izrael czy Gana). Największymi odbiorcami usług Grupy w tym segmencie są PGNiG oraz Gaz-System.

TABELA 10: SPRZEDAŻ USŁUG Z SEGMENTU GAZU ZIEMNEGO I ROPY NAFTOWEJ

Przychody ze sprzedaży	Rok 2010 (w tys. zł)	Rok 2009 (w tys. zł)	Różnica (w tys. zł)	Różnica (w %)
gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa (przesył, dystrybucja, wydobycie)	791 883	483 128	+308 755	+64

Udział segmentu gazu ziemnego, ropy naftowej i paliw w przychodach ze sprzedaży Grupy w 2010 roku wyniósł 29% i zwiększył się aż o 64% – w stosunku do roku ubiegłego. W związku z podpisaniem w 2008 roku kontraktu na budowę kopalni ropy naftowej dla spółki Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA – na kwotę netto 1,4 mld zł oraz kontraktu o niewiele mniejszej wartości na budowę podziemnego magazynu gazu w Wierzchowicach – na kwotę 1,1 mld złotych netto, a także w 2010 roku, największego historycznie kontraktu na budowę terminalu LNG w Świnoujściu – na kwotę (aktualnie) 2,2 mld zł netto, PBG spodziewa się wzrostu przychodów ze sprzedaży z sektora gazu ziemnego i ropy naftowej w kolejnych latach. Są to obecnie najbardziej znaczące z realizowanych projektów przez Grupę Kapitałową PBG.

4.2. SEGMENT WODY

W segmencie tym budujemy instalacje zmniejszające zanieczyszczenie wody, gleby i powietrza, przez co znacząco wpływamy na poprawę stanu środowiska naturalnego. Kompleksowo realizujemy inwestycje budownictwa hydrotechnicznego, obiekty ochrony środowiska i wodno-kanalizacyjne. Posiadamy potencjał sprzętowy, finansowy i kadrowy do pozyskania oraz samodzielnej realizacji nawet największych przedsięwzięć. Jesteśmy liderem na rynku usług renowacji sieci. Wykorzystujemy najnowocześniejsze technologie bezwykopowej odnowy, konserwacji i naprawy systemów rurociągów infrastruktury podziemnej.

W zakresie obiektów ochrony środowiska kompleksowo realizujemy:

WODA

- stacje uzdatniania wody
- magistrale i sieci wodociągowe
- odnowę sieci wodociągowych
- automatykę i pomiary
- instalacje elektryczne
- projektowanie
- ochronę przed korozją

ŚCIEKI

- oczyszczalnie ścieków
- kolektory i sieci kanalizacyjne
- odnowę sieci kanalizacyjnych
- automatykę i pomiary
- instalacje elektryczne

ODPADY

- zakłady gospodarki odpadami
- składowiska odpadów
- rekultywacje
- automatykę i pomiary
- instalacje elektryczne
-

W zakresie obiektów hydrotechnicznych kompleksowo realizujemy:

- budowę zbiorników hydrotechnicznych (suchych i mokrych, przeciwpowodziowych, rolniczych)
- regulację rzek
- budowle piętrzące, stopnie wodne
- śluzy
- elektrownie wodne
- budowle komunikacyjne (mosty) itp.

SPÓŁKI Z GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE WODY

HYDROBUDOWA POLSKA S.A.
GRUPA PBG

Spółka specjalizuje się w kompleksowej realizacji i serwisie inwestycji budownictwa inżynieryjnego, hydrotechnicznego, obiektów ochrony środowiska i wodnokanalizacyjnych.

HYDROBUDOWA 9 GRUPA PBG

Spółka zajmuje się usługami budowlanymi w zakresie instalacji, ochrony środowiska, hydrotechniki, drogownictwa i budownictwa kubaturowego.

METOREX GRUPA PBG

Spółka świadczy usługi budowlane w zakresie wykonawstwa sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, cieplnych, gazowych, melioracji budownictwa wodnego, oczyszczalni ścieków oraz nawierzchni dróg i placów.

KWG GRUPA PBG

Spółka ta specjalizuje się w realizacji inwestycji infrastrukturalnych związanych z ochroną środowiska, takich jak: wodociągi i kanalizacje, przepompownie i oczyszczalnie ścieków oraz sieci gazowe wysokiego, średniego i niskiego ciśnienia oraz stacje redukcyjno-pomiarowe i kotłownie gazowe.

AQUA S.A.

Spółka jest wiodącą w rejonie wielkopolskim firmą projektową, wyspecjalizowaną w obsłudze dużych inwestycji komunalnych, takich jak: ujęcia i stacje uzdatniania wody, oczyszczalnie ścieków, sieci i przepompownie kanalizacyjne, wodociągowe, obiekty i infrastruktura związana z drogownictwem. Wykonuje projekty we wszystkich stadiach: koncepcje, programy funkcjonalno-użytkowe, projekty budowlane i wykonawcze, pełnienie nadzorów, aż po rozruchy obiektów. Spółka notowana jest na rynku New Connect.

SPRZEDAŻ

Rynkiem zbytu usług z segmentu wody jest teren całego kraju, co wynika z faktu pozyskiwania kontraktów od różnego rodzaju podmiotów, zlecających realizację obiektów w ściśle określonych, wskazanych przez siebie miejscach. Głównymi zleceniodawcami Grupy są jednostki samorządu terytorialnego oraz podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, w tym podmioty gospodarcze należące do jednostek samorządu terytorialnego.

TABELA 11: SPRZEDAŻ USŁUG Z SEGMENTU WODY

Przychody ze sprzedaży	Rok 2010 (w tys. zł)	Rok 2009 (w tys. zł)	Różnica (w tys. zł)	Różnica (w %)
woda (hydrotechnika i ochrona środowiska, renowacje)	644 019	996 045	-352 026	-35

Segment wody jest kolejnym istotnym obszarem działalności Grupy PBG. W 2010 roku stanowił on 24% przychodów ze sprzedaży, w porównaniu do 39% w 2009 roku. Kontrakty realizowane w tym segmencie są kontaktami współfinansowanymi przez Unię Europejską, charakteryzują się dużą wartością jednostkową i związane są z inwestycjami dotyczącymi ochrony środowiska oraz hydrotechniki. Zatwierdzony dla Polski budżet inwestycyjny na lata 2007 - 2013 przewiduje 63 miliardów euro na inwestycje związane między innymi: z infrastrukturą, ochroną środowiska i hydrotechniką, co pozwala sądzić, iż rynek ten w przeciągu kilku następnych lat nadal pozostanie atrakcyjny.

4. 3. SEGMENT BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO I MIESZKANIOWEGO

W obszarze tym Grupa PBG wykonuje realizacje związane z infrastrukturą dla budownictwa mieszkaniowego, obiektów przemysłowych, a także w zakresie usług deweloperskich, w sektorze nieruchomości komercyjnych na bazie własnych gruntów i obiektów budowlanych. Obecnie największe realizowane kontrakty w tym segmencie dotyczą budowy i modernizacji stadionów: w Poznaniu, Gdańsku i Warszawie, w związku z organizacją w Polsce EURO 2012.

W obszarze budownictwa przemysłowego i kubaturowego wykonujemy:

- obiekty sportowe – stadiony
- infrastrukturę przemysłową
- sortownie odpadów
- uzgodnienia formalno-prawne
- niwelacje terenu
- odwadnianie terenu
- palowanie
- fundamenty
- place
- konstrukcje betonowe i stalowe
- doprowadzenie do obiektów wszelkich mediów technologicznych
- sieci elektryczne
- sieci c.o. i c.w.
- wentylacje, klimatyzacje, ogrzewnictwo

ponadto:

- budujemy kompleksy mieszkalno-usługowo-handlowe
- opracowujemy nowe koncepcje zagospodarowania
- zajmujemy się zarządzaniem oraz obrotem nieruchomości
- porządkujemy stan prawny nieruchomości
- organizujemy struktury formalno-prawne projektów deweloperskich

SPÓŁKI Z GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

Realizacja obiektów sportowych – **Hydrobudowa Polska, PBG**
Realizacja sortowni odpadów – **Hydrobudowa Polska, Hydrobudowa 9**

Spółka jest jednym z generalnych wykonawców tuneli warszawskiego metra i obiektów towarzyszących, takich jak wentylatornie szlakowe, komora rozjazdów, przejścia podziemne, mikrotunele. Od roku 2001 spółka rozszerzyła działalność o rynek wodno-kanalizacyjny. Spółka PRG Metro wzmocniła potencjał wykonawczy spółki Hydrobudowa Polska SA oraz umożliwiła jej dywersyfikację obszarów działalności, w tym wkroczenie na zupełnie nowe rynki związane na przykład z budową metra.

SPÓŁKI Z GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO

Spółka prowadzi działalność developerską w zakresie budowy osiedla mieszkaniowego w miejscowości Lusówko położonej blisko Poznania. Poza tym, zadaniem spółki jest gospodarka nieruchomościami oraz gruntami będącymi w posiadaniu wszystkich spółek z Grupy Kapitałowej PBG. PBG Dom pełni wiodącą rolę w segmencie budownictwa mieszkaniowego.

PBG DOM INVEST I Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

PBG INVEST III Sp. z o.o.

Spółka prowadzi działalność budowlaną i developerską.

PBG DOM Invest III Sp. z o.o. sp. k.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

PBG DOM Invest IV Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

PBG DOM Invest V Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

PBG DOM Invest VI Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

PBG DOM Invest VII Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

PBG DOM Invest VIII Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

PBG DOM Invest IX Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

PBG DOM Invest X Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

Gdyńska Projekt Sp. z o.o.

Przedmiotem działalności Spółki jest kupno, sprzedaż, wynajem i zarządzanie nieruchomościami. Spółka prowadzi działalność budowlaną i developerską.

Górecka Projekt Sp. z o.o.

Spółka prowadzi działalność budowlaną i developerską.

Złotowska 51 Sp. z o.o.

Przedmiotem działalności Spółki jest budowa mieszkań na sprzedaż i wynajem. Inwestycja w Spółkę ma na celu wspólną realizację projektu deweloperskiego.

City Development Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

Villa Poznań Sp. z o.o.

Przedmiotem działania spółki jest zrealizowanie projektu deweloperskiego.

Kino Development Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

Quadro House Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do realizacji projektu deweloperskiego.

SPRZEDAŻ

Usługi w zakresie budownictwa przemysłowego i mieszkaniowego realizowane są na terenie całego kraju.

TABELA 12: SPRZEDAŻ USŁUG Z SEGMENTU BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO I MIESZKANIOWEGO

Przychody ze sprzedaży	Rok 2010 (w tys. zł)	Rok 2009 (w tys. zł)	Różnica (w tys. zł)	Różnica (w %)
budownictwo przemysłowe i mieszkaniowe (budownictwo, infrastruktura dla obiektów przemysłowych)	995 284	877 489	+117 795	+13

Udział segmentu budownictwa przemysłowego i mieszkaniowego w przychodach ze sprzedaży w 2010 roku wyniósł 36%, co jest wielkością aż o 2% większą w porównaniu do roku 2009. Jak przewidywano, w związku z pojawiającymi się nowymi perspektywami na tym rynku, dotyczącymi głównie inwestycji infrastrukturalnych, takich jak na przykład: budowa obiektów infrastrukturalnych, sortowni czy też spalarni odpadów w największych miastach w Polsce, przychody GK PBG z budownictwa przemysłowego wzrosły istotnie w porównaniu do roku ubiegłego i mogą one rosnąć także w latach kolejnych. Obecnie najbardziej znaczące projekty realizowane w ramach omawianego segmentu to kontrakt na budowę Stadionu Narodowego w Warszawie – o wartości 1 mld 252 mln zł oraz kontrakt na budowę stadionu Baltic Arena w Gdańsku – za kwotę 427 mln zł.

4.4. SEGMENT BUDOWNICTWA DROGOWEGO

W segmencie tym Grupa PBG realizuje zadania związane z wykonawstwem robót drogowo-mostowych. Posiadamy wytwórnie mas bitumicznych oraz laboratoria badawcze, nadzorujące działalność produkcyjną. Produkujemy masy mineralno-bitumiczne o najwyższych standardach, przeznaczone na drogi o dużym natężeniu ruchu.

W obszarze budownictwa drogowego oferujemy:

- budowę i modernizację dróg i ulic w różnych kategoriach funkcjonalnych
- kompleksowe wykonawstwo robót drogowych, w tym:
- robót ziemnych
- kanalizacji
- przepustów
- wszelkiego rodzaju podbudów
- robót nawierzchniowych bitumicznych oraz cementowych
- wykonawstwo robót mostowych
- produkcję mas bitumicznych różnych standardów
- produkcję betonów różnych klas
- recycling na zimno dróg i placów
- stabilizację i homogenizację gruntu
- produkcję mieszanek mineralno-bitumicznych
- frezowanie nawierzchni
- recycling gruzu budowlanego
- usługi sprzętowo-transportowe
- szeroki asortyment badań laboratoryjnych

SPÓŁKI Z GRUPY PBG DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE BUDOWY DRÓG

APRIVIA GRUPA PBG

Spółka odpowiada za konsolidację spółek z segmentu budowy dróg oraz umacnianie pozycji Grupy Kapitałowej PBG w obszarze budownictwa drogowego, w tym za pozyskiwanie i realizację kontraktów oraz za organizację finansowania.

Spółka zajmuje się usługami budowlanymi w zakresie obiektów komunikacyjnych oraz produkcją mas bitumicznych.

Spółka jest wykonawcą robót drogowych, mostowych i inżynierskich, w tym robót ziemnych, kanalizacji, przepustów, wykonuje także wszelkiego rodzaju podbudowy, stabilizację gruntów oraz roboty nawierzchniowe, zarówno bitumiczne, jak i cementowe. Przedsiębiorstwo posiada Wytwórnię Mas Bitumicznych z laboratorium badawczym.

Obszar działalności Spółki to przede wszystkim prace drogowe, w tym: recykling na zimno z zastosowaniem spienionych bitumów, frezowanie nawierzchni asfaltowych i betonowych. Betpol wytwarza także mieszanki mineralno-bitumiczne na zimno oraz beton towarowy. Ponadto świadczy usługi z zakresu prac rozbiórkowych, wykonuje konstrukcje stalowe oraz prace montażowo-budowlane, prace instalacyjne i żelbetonowe. Włączenie do Grupy Kapitałowej spółki Betpol wzmocniło działalność Grupy w obszarze budownictwa drogowego.

Spółka posiadająca tereny i koncesję do uruchomienia produkcji kruszywa. Włączenie spółki do Grupy Kapitałowej PBG stworzyło zaplecze materiałowe dla Spółek z obszaru budownictwa drogowego.

BATHINEX Sp. z o.o.

Spółka posiadająca tereny i koncesję do uruchomienia produkcji kruszywa – pole „Brodziszów-Kłośnik" ze złożami granodiorytu – kwaśnej skały magmowej typu głębinowego o strukturze drobnokrystalicznej. Włączenie spółki do Grupy Kapitałowej PBG stworzyło zaplecze materiałowe dla Spółek z obszaru budownictwa drogowego.

STRATEG CAPITAL Sp. z o.o.

Spółka celowa realizująca i inwestycję związaną z uruchomieniem kopalni kruszyw w Tłumaczowie, zarządzająca eksploatacją złóż oraz zajmująca się sprzedażą kruszyw.

HBP DROGI Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do pozyskania i realizacji projektu infrastrukturalnego.

SPRZEDAŻ

Obecnie Spółki z segmentu budownictwa drogowego ubiegają się i realizują zlecenia na terenie całego kraju w zakresie budowy dróg lokalnych, ekspresowych oraz autostrad.

TABELA 13: SPRZEDAŻ USŁUG Z SEGMENTU BUDOWY DRÓG

Przychody ze sprzedaży	Rok 2010 (w tys. zł)	Rok 2009 (w tys. zł)	Różnica (w tys. zł)	Różnica (w %)
drogi (budowa dróg)	298 868	187 022	+111 846	+60

W 2009 roku udział przychodów z segmentu budowy dróg w przychodach ze sprzedaży ogółem wyniósł 7%, co stanowi dokładnie taką samą wartość jak w roku ubiegłym. Wypracowane przychody, w porównaniu do wyniku osiągniętego na koniec 2008 roku, zwiększyły swoją wartość i wyniosły 187 mln zł, w porównaniu do blisko 141 mln zł, co stanowi wzrost o 32%.

4.5. INNE OBSZARY OPERACYJNE

Poza spółkami wymienionymi w powyższych punktach, wyróżnić należy siedem kolejnych spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PBG, które działają w odrębnych obszarach nieopisanych powyżej.

OBSZAR WYKONAWSTWA

PBG technologia

Spółka prowadzi działalność produkcyjno-montażową w zakresie: produkcji i montażu konstrukcji stalowych, produkcji i montażu urządzeń oraz instalacji, produkcji i montażu zbiorników stalowych, realizacji kompleksowych projektów instalacji dla przemysłu, a w szczególności dla przemysłu petrochemicznego. Spółka ta w przyszłości dodatkowo zajmować się będzie działalnością stricte wykonawczą w zakresie usług budowlanych.

PBG Operator Sp. z o.o.

Spółka celowa powołana do pozyskania i realizacji projektu infrastrukturalnego.

OPERACJE ZAGRANICZNE

PBG UKRAINA Publiczna Spółka Akcyjna

Spółka PBG Ukraina zawiązana została w celu prowadzenia działalności biznesowej skupiającej się na badaniu rynku ukraińskiego oraz nawiązywaniu kontaktów z firmami w zakresie budownictwa i usług towarzyszących.

Wschodni Invest Sp. z o.o.

Spółka Wschodni Invest Sp. z o.o. posiada w swoim portfelu i zarządza działalnością deweloperską spółki Energopol – Ukraina

Energopol Ukraina

Posiada prawo do nieruchomości gruntowej o powierzchni 63.000 m^2, położonej w Kijowie, na której planuje się przeprowadzenie inwestycji deweloperskiej o wielkości powierzchni zabudowy około 250.000 m^2. Spółka świadczy usługi w bardzo szerokim zakresie całego procesu inwestycyjnego, w tym: robót ogólnobudowlanych, produkcyjnych i projektowych. Posiada doświadczenie w handlu oraz wszelkich pracach związanych z modernizacją obiektów przemysłowych.

PBG Bułgaria Sp. z o.o.

Celem działalności przedstawicielstwa jest badanie rynku związanego z budownictwem infrastrukturalnym w Bułgarii, nawiązywanie kontaktów z lokalnymi firmami w zakresie budownictwa i usług towarzyszących.

NOWY OBSZAR DZIAŁALNOŚCI – BUDOWNICTWO ENERGETYCZNE

ENERGOMONTAŻ-POŁUDNIE SA

Energomontaż-Południe SA specjalizuje się w montażu, modernizacji i naprawie urządzeń i instalacji dla elektrowni i elektrociepłowni zawodowych oraz przemysłowych. Spółka aktywnie uczestniczy także w budowie nowych, kompletnych obiektów energetycznych. W ramach tego obszaru Energomontaż wykonuje prace w zakresie: kotłów energetycznych, obiektów i instalacji towarzyszących kotłom energetycznym, rurociągów parowych i technologicznych, kanałów spalin i powietrza, konstrukcji stalowych. Energomontaż-Południe SA oferuje usługi również koksowniom, cementowniom, zakładom chemicznym i rafineryjnym w zakresie instalacji, montaży urządzeń i instalacji przemysłowych.

PBG energia

Zadaniem Spółki jest pozyskiwanie zleceń w segmencie energetycznym oraz nadzór nad ich realizacją.

WSPARCIE DLA SPÓŁEK Z GRUPY KAPITAŁOWEJ PBG

AVATIA GRUPA PBG

AVATIA Sp. z o.o.

Przedmiotem działalności Spółki jest świadczenie usług informatycznych, w tym między innymi: doradztwo w zakresie informatyki, wdrażanie systemów informatycznych, przetwarzanie danych oraz usługi w zakresie technologii informatycznych i komputerowych. Avatia jako członek Grupy Kapitałowej PBG, pełni funkcję wsparcia informatycznego dla wszystkich Spółek z Grupy.

UDZIAŁ SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI GK PBG ORAZ OSIĄGANE NA NICH MARŻE

WYKRES 14: UDZIAŁ SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI GRUPY PBG W PRZYCHODACH ZE SPRZEDAŻY W LATACH 2009 - 2010

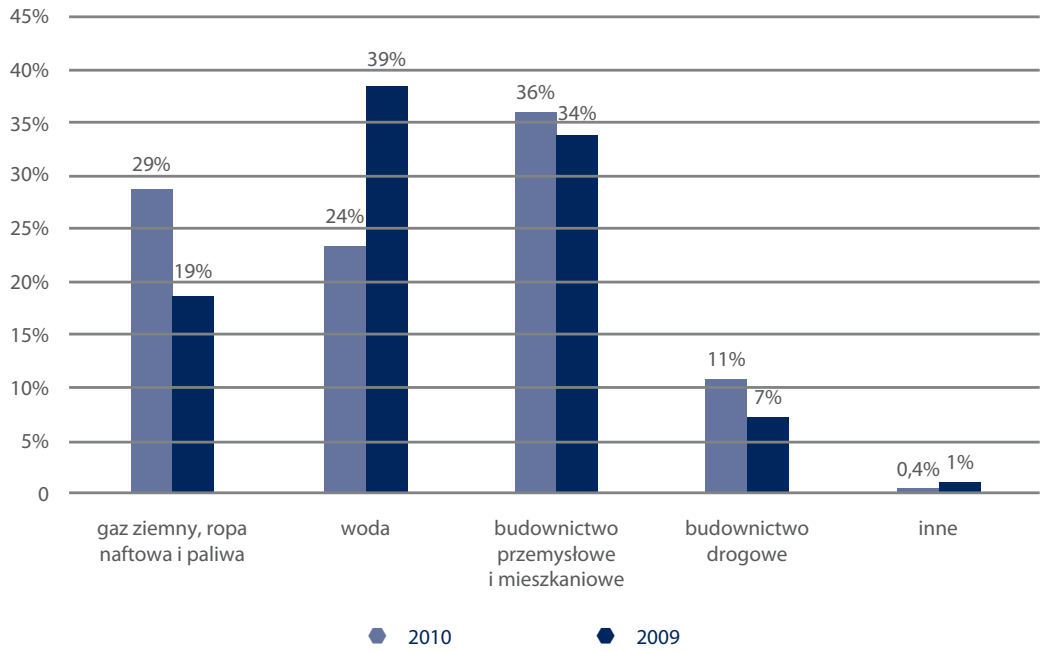

WYKRES 15: KSZTAŁTOWANIE SIĘ MARŻY BRUTTO ZE SPRZEDAŻY W SEGMENTACH DZIAŁALNOŚCI GRUPY PBG W LATACH 2009 - 2010

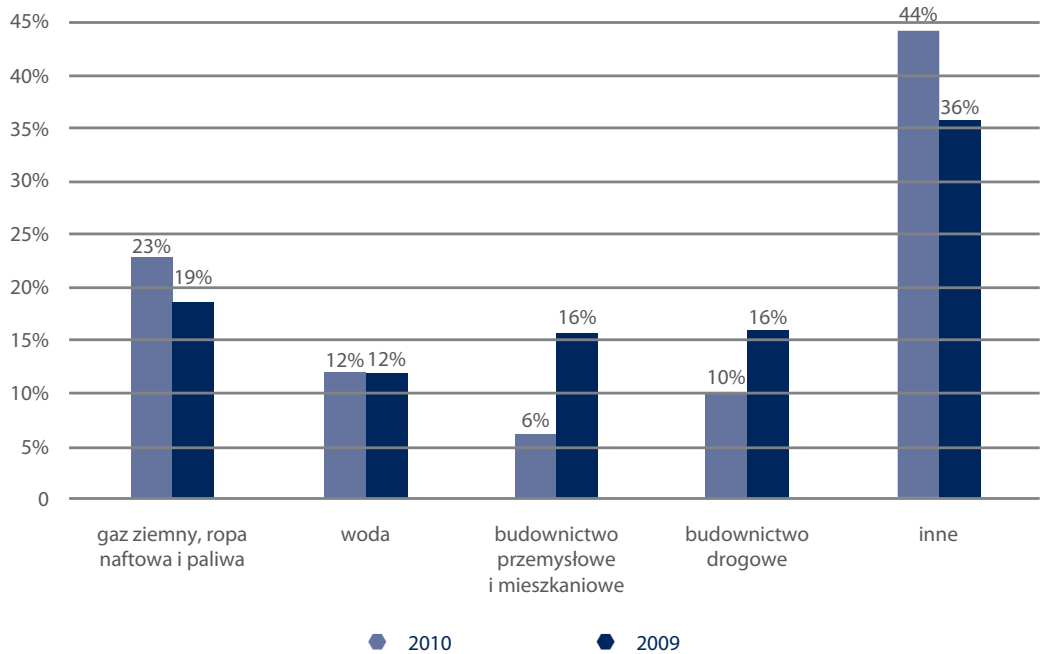

5. PRACOWNICY

W działalności biznesowej Grupa PGB kieruje się wysokimi standardami etycznymi, budując partnerskie relacje z klientami, otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz pracownikami. W kontaktach z innymi podmiotami, klientami oraz we wszystkich relacjach międzyludzkich, pracownicy Spółki kierują się przede wszystkim takimi zasadami jak: profesjonalizm, odpowiedzialność, rzetelność, wiarygodność i uczciwa konkurencja.

Najsilniejszą stroną Grupy PBG jest doświadczenie, wykształcenie i ambicja pracowników. Każdy z nich przygotowany jest do tego, aby brać pełną odpowiedzialność za powierzane mu zadania. Wyjątkowa kultura organizacyjna i rodzinna atmosfera, budują świadomość wpływu każdego z NAS na osiągane sukcesy Grupy.

Grupa skutecznie komunikuje swoim pracownikom jakie są wobec nich oczekiwania oraz jakie cele warto zrealizować. NASI pracownicy w sposób rzetelny wykonują powierzone im obowiązki zawodowe i utrzymują dobre relacje z klientami i partnerami. To prowadzi do systematycznego budowania pozytywnego wizerunku Grupy w jej otoczeniu – zarówno wewnętrznym jak i zewnętrznym.

Jednym z głównych założeń polityki zarządzania zasobami ludzkimi w Grupie jest stały rozwój i doskonalenie pracowników, co zapewnia im możliwość rozwoju zawodowego i w konsekwencji, możliwość awansu. Niezależnie od szczebla w hierarchii organizacji, pracownicy mają równy dostęp do systemu szkoleń. Pracodawca wychodzi naprzeciw potrzebom pracownika, umożliwiając podnoszenie kwalifikacji zgodnie z wymaganiami obejmowanego stanowiska oraz zgodnie z perspektywami jego dalszego rozwoju zawodowego.

WYKRES 16: ZATRUDNIENIE NA KONIEC ROKU (PORÓWNANIE OBEJMUJE PIĘĆ LAT)

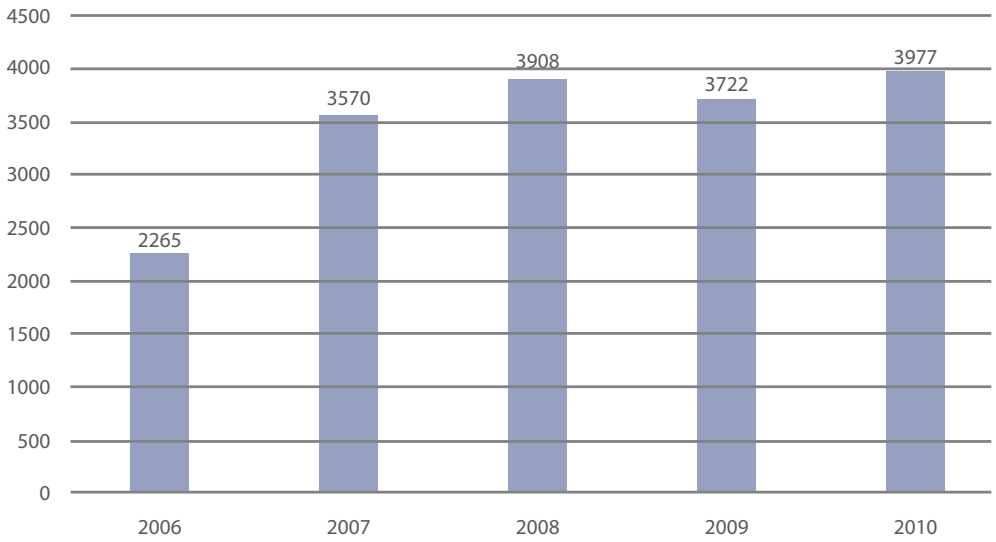

Powierzchnia trybun to 22 700 m^2.

Całkowita ilość użytego betonu to 50 000 m^3.

HERKULES

40 000m³ - to ilość wylanego betonu – 1 „gruszka" betonu to około 9m³ – czyli w sumie przyjechało około 4 000 „gruszek".

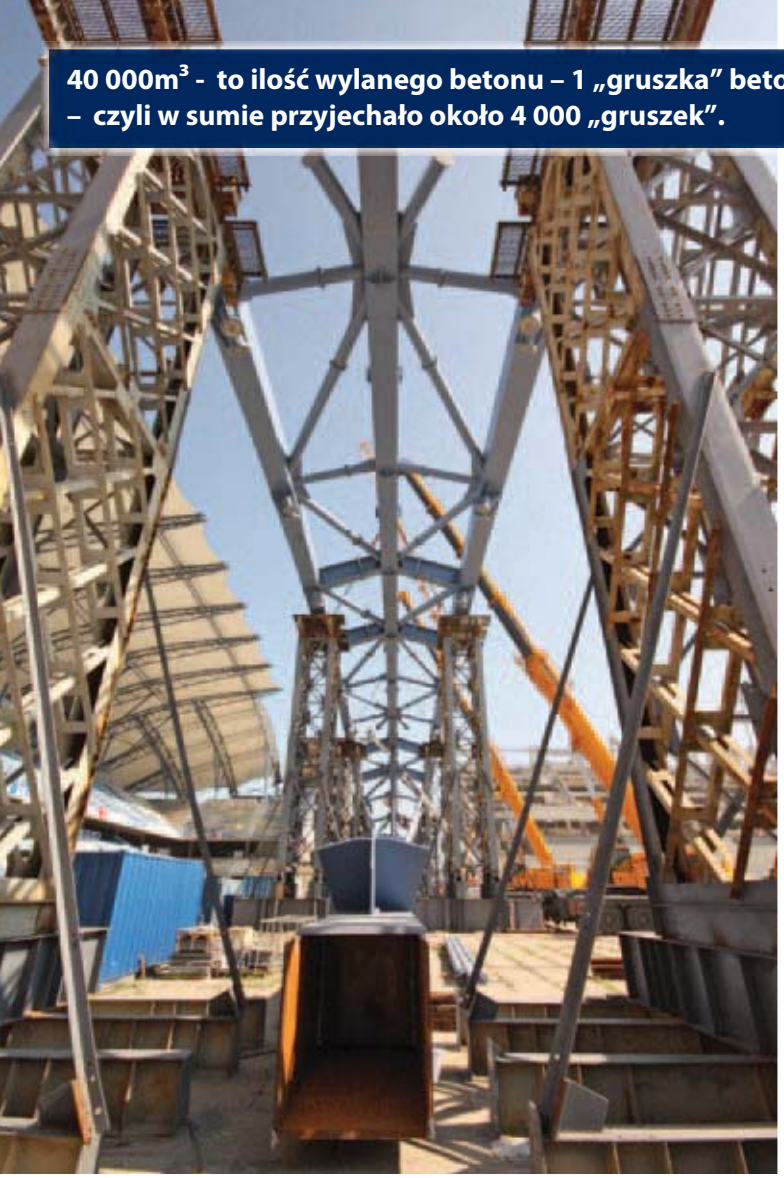

Ramy żelbetowe rozstawione w układzie poprzecznym.

Wysokość pylonu to 56 m, czyli ponad połowa długości boiska piłkarskiego.

Ilość betonu: 173 000 m^3 czyli ponad 400 000 ton.
To tyle ile potrzebne jest do postawienia 5 700 domów jednorodzinnych.

Długość kabli dla mediów wynosi 400 km, czyli tyle ile z Warszawy do Łeby.

ROK 2010

1. HISTORIA SUKCESU PBG SA

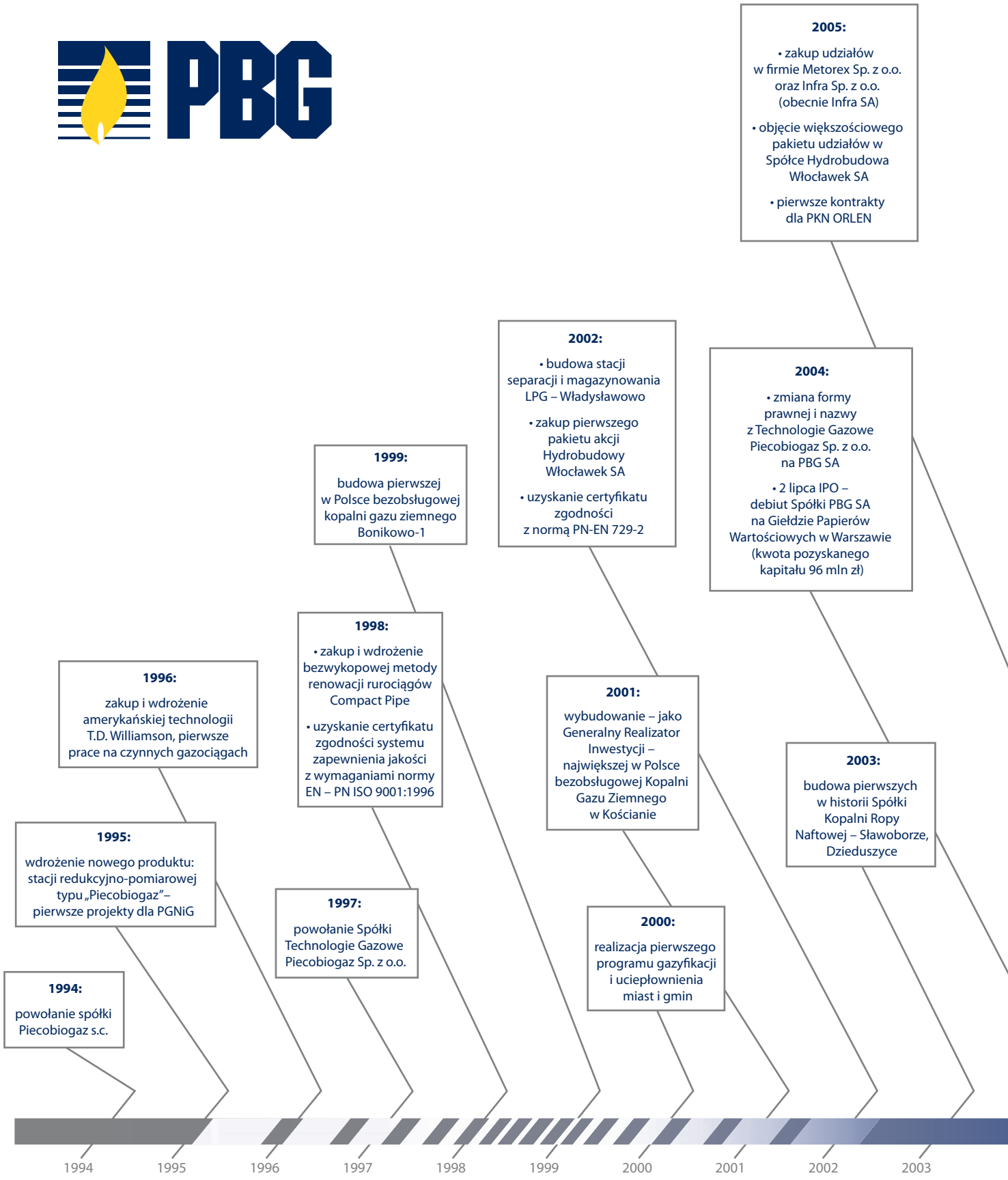

2006:

• styczeń – II emisja akcji PBG (kwota pozyskanego kapitału 138 mln PLN)

• nabycie Spółki KB Gaz SA (obecnie KWG SA)

• nabycie udziałów w Spółce Hydrobudowa Śląsk SA

2007:

• styczeń – III emisja akcji PBG (kwota pozyskanego kapitału 350 mln PLN)

• połączenie Hydrobudowy Włocławek SA oraz Hydrobudowy Śląsk SA i utworzenie jednego z największych podmiotów działających na rynku ochrony środowiska i hydrotechniki w Polsce (obecna nazwa Spółki to Hydrobudowa Polska SA)

• nowe Spółki w GK PBG (Hydrobudowa 9 SA, GasOil Engineering AS, Excan Oil&Gas Engineering LTD, Przedsiębiorstwo Drogowo-Mostowe Dromost Sp. z o.o., PRID SA, PBG Dom Sp. z o.o., Apartamenty Poznańskie Sp. z o.o., Brokam Sp. z o.o., Bathinex Sp. z. o.o., PRIS Sp. z o.o.)

2008:

• nowe Spółki w GK PBG (Betpol SA, Aprivia SA, Avatia Sp. z o.o., Wiertmar Sp. z o.o., Budwil Sp. z o.o., Gdyńska Projekt Sp. z o.o., Hydrobudowa Polska Konstrukcje Sp. z o.o. – obecnie PBG Technologia Sp. z o.o., PRG Metro Sp. z o.o., Górecka Projekt Sp. z o.o., Dawil Sp. z o.o. – obecnie PBG Dom Invest 1 Sp. z o.o.)

• podpisanie wielomilionowych kontraktów z PGNiG: na zagospodarowanie złóż Lubiatów–Międzychód–Grotów oraz budowę Podziemnego Magazynu Gazu w Wierzchowicach

• podpisanie pierwszej umowy związanej z EURO 2012 – na budowę Stadionu Miejskiego w Poznaniu

2009:

• powiększenie składu GK PBG o Spółki: PBG Export Sp. z o.o., KM Investment Sp. z o.o. (obecnie Złotowska 51 Sp. z o.o.), PBG Dom Management I Sp. z o.o., City Development Sp. z o.o., Villa Poznań Sp. z o.o., PBG Ukraina Publiczna Spółka Akcyjna, PBG Dom Management Sp. z o.o. (obecnie Quadro House Sp. z o.o.), Kino Development Sp. z o.o.

• zbycie udziałów w Spółce PRIS Sp. z o.o. i Wiertmar Sp. z o.o.

• zdobycie zleceń związanych z budową stadionów na EURO 2012: Stadionu BALTIC ARENA w Gdańsku oraz Stadionu Narodowego w Warszawie

• czerwiec – IV emisja akcji PBG (kwota pozyskanego kapitału 190 mln zł)

• wejście na rynek ukraiński poprzez nabycie 100% udziału w Spółce Wschodni Invest Sp. z o.o. posiadającej 51% udziału w Spółce Energopol Ukraina z siedzibą w Kijowie

2010:

• powiększenie składu Grupy Kapitałowej PBG o spółki: PBG Dom Invest III Sp. z o.o., PBG Dom Invest IV Sp. z o.o., PBG Dom Invest V Sp. z o.o., PBG Dom Invest III Sp. z o.o. sp. k., PBG Dom Invest VIII, PBG Dom Invest IX, PBG Dom Invest X, PBG Dom Invest VI Sp z o.o., PBG Dom Invest VII Sp. z o.o., PBG Bułgaria Sp. z o.o.;

• wejście na rynek energetyczny poprzez nabycie 25% + 1 akcja w Spółce Energomontaż-Południe

• zbycie udziałów w Spółce Infra SA

pierwsze duże kontrakty w budownictwie drogowym na budowę odcinków autostrady A1 i A4

• wybór oferty złożonej przez konsorcujm z udziałem PBG na budowę terminala LNG w Świnoujściu

• zbycie udziałów w spółce Infra SA

• podpisanie z hiszpańską spółką OHL porozumienia potwierdzającego zainteresowanie nawiązaniem współpracy kapitałowej w zakresie oferowania usług na rynku budowlanym i operatorskim w Polsce i za granicą; poprzez zbycie akcji HBP SA i APRIVIA SA

• nowe spółki w GK PBG: HBP Drogi Sp. z o.o., AQUA SA

2011:

• tymczasowe zawieszenie negocjacji z OHL dotyczących zbycia przez PBG akcji spółek zależnych: HYDROBUDOWA POLSKA SA oraz APRIVIA SA, ze względu na spadek wartości spółek z branży budowlanej notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie SA; podtrzymanie zamiaru kontynuowania współpracy z OHL w zakresie pozyskiwania i realizacji kontraktów budowlanych w Polsce i zagranicą, pomimo zawieszenia negocjacji

• ekspansja na rynek energetyczny – wzrost zaangażowania w akcje spółki Energomontaż-Południe do poziomu 66%

• ekspansja na rynek energetyczny – podpisanie przedwstępnej umowy dotyczącej przejęcia większościowego pakietu akcji spółki RAFAKO SA

2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011

2. AKCJE I AKCJONARIUSZE PBG SA

HISTORIA PBG SA NA RYNKU KAPITAŁOWYM

- IPO – cena emisyjna 32 zł za akcję (czerwiec 2004)
- Kurs w dniu debiutu na GPW – 35 zł (2 lipca 2004)
- SPO – cena emisyjna 92 zł za akcję (styczeń 2006)
- SPO – cena emisyjna 250 zł za akcję (styczeń 2007)
- SPO – cena emisyjna 220 zł za akcję (czerwiec 2009)
- Cena maksymalna – 438 zł za akcję (4 maja 2007)
- Aktualna cena rynkowa – 194,50 zł za akcję (21 marca 2011)
- Wartość rynkowa – 2,78 mld zł (wg kursu z dnia 21 marca 2011)
- Indeks MSCI EM – z dniem 1 czerwca 2007 roku wejście Spółki do wskaźnika rynków wschodzących
- Indeks WIG 20 – z dniem 18 czerwca 2007 roku wejście Spółki w indeks 20 największych i najbardziej płynnych spółek na GPW – BLUE CHIPS

CENA AKCJI SPÓŁKI PBG SA OD DNIA DEBIUTU NA GIEŁDZIE PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

WYKRES 1: CENA AKCJI PBG SA OD 1 STYCZNIA 2010 DO 31 GRUDNIA 2010

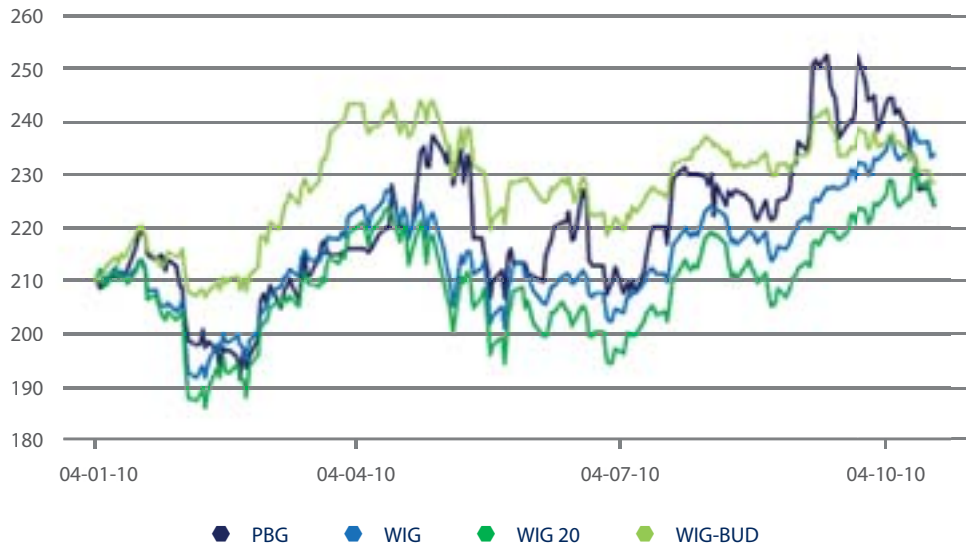

WYKRES 2: CENA AKCJI PBG SA OD DEBIUTU DO MARCA 2011

WARTOŚĆ RYNKOWA NA TLE BRANŻY

WYKRES 3: NAJWIĘKSZE SPÓŁKI BUDOWLANE POD WZGLĘDEM KAPITALIZACJI NOTOWANE NA GPW (NA DZIEŃ 31.12.2010)

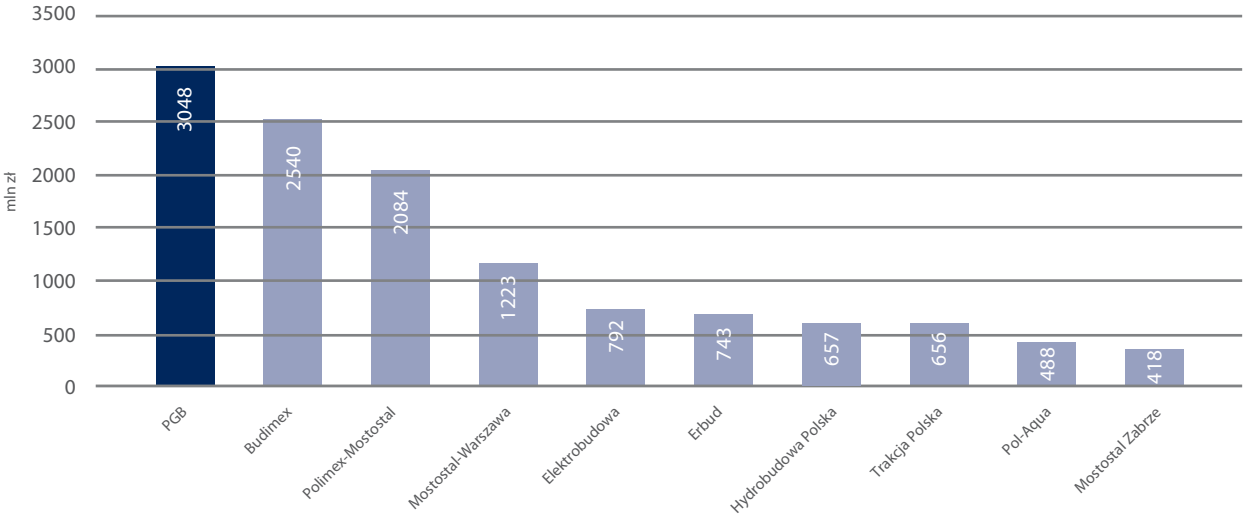

TABELA 1: KLUCZOWE DANE DOTYCZĄCE AKCJI

Kluczowe dane na akcje		2010	2009	Zmiana % r/r
Zysk	**w zł**	15,69	15,00	+5
Kapitał własny	**w zł**	112,29	97,49	+15
Najwyższy kurs akcji	**w zł**	252,00	242,90	+4
Najniższy kurs akcji	**w zł**	192,00	182,00	+5
Cena akcji na koniec roku	**w zł**	213,00	203,20	+5
Wskaźnik P/E max		21,78	35,35	-38
Wskaźnik P/E min		16,59	26,49	-37
Wskaźnik P/E na koniec roku		18,41	29,57	-38
Liczba akcji na koniec okresu	**szt.**	14 295 000	14 295 000	-
Liczba akcji w obrocie giełdowym	**szt.**	10 055 000	10 055 000	-
Kapitalizacja na koniec roku	**w tys. zł**	3,044,835	2,904,744	+5
Średnia dzienna wartość obrotów	**w tys. zł**	10,399	15,128	-31

STRUKTURA AKCJONARIATU

Kapitał akcyjny Spółki wynosi obecnie 14 295 tys. zł i dzieli się na 3 740 000 akcji imiennych, uprzywilejowanych co do głosu, oraz 10 555 000 akcji zwykłych na okaziciela. Wartość nominalna akcji uprzywilejowanych i akcji zwykłych wynosi 1 złoty każda. Jedna akcja uprzywilejowana uprawnia do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Blisko 99,9% akcji uprzywilejowanych znajduje się w posiadaniu pana Jerzego Wiśniewskiego, który jest założycielem spółki PBG, jej głównym akcjonariuszem i jednocześnie pełni w niej funkcję Prezesa Zarządu.

TABELA 2: KAPITAŁ AKCYJNY PBG SA

Akcje PBG	Ilość akcji	Rodzaj akcji	Ilość akcji	Ilość głosów	Ilość akcji w obrocie
seria A	**5 700 000**	**uprzywilejowane co do głosu**	**3 740 000**	**7 480 000**	**0**
		Zwykłe	**1 960 000**	**1 960 000**	**1 960 000**
seria B	**1 500 000**	**Zwykłe**	**1 500 000**	**1 500 000**	**1 500 000**
seria C	**3 000 000**	**Zwykłe**	**3 000 000**	**3 000 000**	**3 000 000**
seria D	**330 000**	**Zwykłe**	**330 000**	**330 000**	**330 000**
seria E	**1 500 000**	**Zwykłe**	**1 500 000**	**1 500 000**	**1 500 000**
seria F	**1 400 000**	**Zwykłe**	**1 400 000**	**1 400 000**	**1 400 000**
seria G	**865 000**	**Zwykłe**	**865 000**	**865 000**	**865 000**
		suma kapitał, głosy, obrót	**14 295 000**	**18 035 000**	**10 555 000**

WYKRES 4: STRUKTURA GŁOSÓW NA WZA

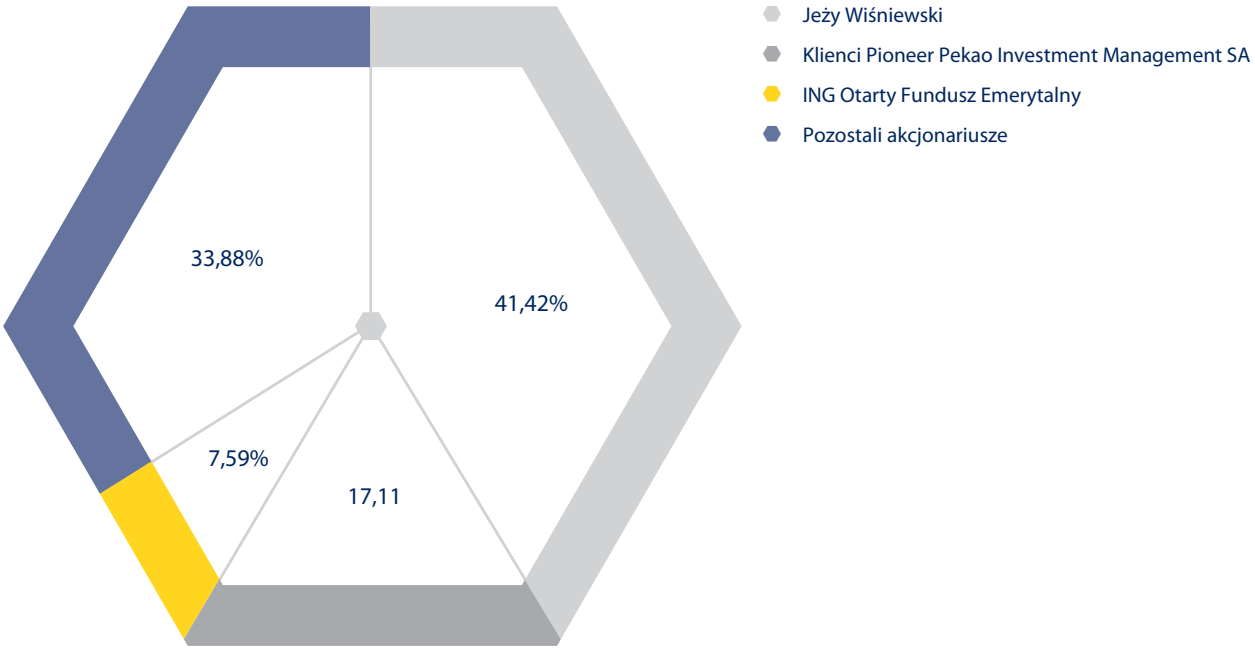

TABELA 3: KLUCZOWE DANE DOTYCZĄCE AKCJI

Stan na 31 grudnia 2010 roku				
Akcjonariusz	**Liczba akcji**	**Łączna wartość nominalna (PLN)**	**Udział w kapitale zakładowym (%)**	**Udział w ogólnej liczbie głosów (%)**
Jerzy Wiśniewski	4.235.054 akcji, w tym: 4.235.054 akcji imiennych uprzywilejowanych	4.235.054	29,63%	45,70%
Klienci Pioneer Pekao Investment Management SA	2.228.695 akcji zwykłych	2.228.695	15,59%	12,02%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny	1.369.463 akcji zwykłych	1.369.463	9,58%	7,59%
Stan na dzień złożenia sprawozdania				
Akcjonariusz	**Liczba akcji**	**Łączna wartość nominalna (PLN)**	**Udział w kapitale zakładowym (%)**	**Udział w ogólnej liczbie głosów (%)**
Jerzy Wiśniewski	3.735.054 akcji, w tym: 3.735.054 akcji imiennych uprzywilejowanych	3.735.054	26,13%	41,42%
Klienci Pioneer Pekao Investment Management SA	3.085.288 akcji zwykłych	3.085.288	21,58%	17,11%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny	1.369.463 akcji zwykłych	1.369.463	9,58%	7,59%

RELACJE INWESTORSKIE

Głównym zadaniem RI jest ustanowienie otwartej platformy komunikacyjnej z inwestorami i udziałowcami spółki PBG, w celu zagwarantowania możliwie jak najłatwiejszego dostępu do informacji. Spółka komunikuje się z rynkiem przestrzegając zasady transparentności.

W 2010 roku przedstawiciele PBG uczestniczyli w licznych spotkaniach z inwestorami oraz w konferencjach. Zarząd i pracownicy Działu Relacji Inwestorskich spotkali się z dziesiątkami inwestorów osobiście, jak również przedstawiali Spółkę i jej strategię podczas konferencji wideo i telefonicznych. Ponadto, strona internetowa relacji inwestorskich stanowi ważne medium komunikacyjne i dostarcza wszystkim zainteresowanym wielu informacji o firmie, jak również umożliwia ściąganie raportów rocznych, okresowych i bieżących, kalendarza finansowego, informacji o Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy oraz rekomendacjach wydanych przez analityków.

Nasze dążenie do stałego polepszania relacji inwestorskich doceniane są w środowisku finansowym poprzez przyznawane nagrody.

Bardzo ważną nagrodą przyznaną spółce PBG w październiku ubiegłego roku było, otrzymanie miana „Złotej Strony Emitenta". Strona PBG, drugi rok z rzędu, została uznana za najlepszą stronę w kategorii witryn internetowych spółek giełdowych z WIG20 i mWIG40. Konkurs na „Złotą Stronę Emitenta" składał się z trzech etapów, podczas których oceniane były wszystkie strony spółek giełdowych zarówno pod względem zawartych w nich treści merytorycznych, łatwości dostępu do poszczególnych informacji, ale także estetyki. Jury składające się ze specjalistów z różnych dziedzin brało pod uwagę m.in. jasność komunikatu, intuicyjność i ergonomię nawigacji, jak również poprawność zastosowanych technologii.

Kolejnym, niezwykle ważnym wyróżnieniem dla PBG było zdobycie drugiego miejsca w głównej kategorii konkursu na najlepszy raport roczny przedsiębiorstw za 2009 rok. Ponadto, w tym samym konkursie, PBG otrzymało wyróżnienie za najlepsze sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki.

REKOMENDACJE I INSTYTUCJE REKOMENDUJĄCE

Instytucje, które na bieżąco analizują PBG i rekomendują jej akcje to:

- CitiGroup Investment Research;
- UniCredit CAiB Poland SA;
- IDM SA;
- Millennium DM SA;
- DI BRE BANK SA;
- Banco Espirito Santo SA;
- Ipopema Securities SA;
- Wood & Company Financial Services AS;
- ING Securities SA;
- DM BZ WBK SA;
- Erste Securities Polska SA;
- Deutsche Bank Securities SA;
- KBC Securities N.V. (SA) Oddział w Polsce;
- Beskidzki Dom Maklerski SA;

- Goldman Sachs International;
- Credit Agricole Cheuvreux;
- Raiffeisen Centrobank AG.

TABELA 4: REKOMENDACJE WYDANE W 2010 ROKU

Data wydania rekomendacji	Instytucja wydająca rekomendację	Rekomendacja	Cena docelowa (w zł)
15.01.2010	UniCredit CAIB	TRZYMAJ	223,00
21.01.2010	KBC	KUPUJ	245,30
25.01.2010	ING Securities	KUPUJ	266,00
26.01.2010	Ipopema	TRZYMAJ	225,00
22.02.2010	DI BRE	REDUKUJ	172,30
24.02.2010	Goldman Sachs	KUPUJ	299,00
25.02.2010	Beskidzki Dom Maklerski	AKUMULUJ	220,80
19.03.2010	DM BZ WBK	KUPUJ	300,00
07.04.2010	DI BRE	SPRZEDAJ	173,20
09.04.2010	Espirito Santo	KUPUJ	248,10
09.04.2010	CA Cheuvreux	KUPUJ	245,00
16.04.2010	Erste	AKUMULUJ	245,00
20.04.2010	Wood	TRZYMAJ	234,00
26.04.2010	KBC	KUPUJ	247,00
28.04.2010	Deutsche Bank	KUPUJ	270,00
13.05.2010	DI BRE	SPRZEDAJ	194,00
11.06.2010	Goldman Sachs	KUPUJ	283,00
19.07.2010	DI BRE	REDUKUJ	194,00
26.07.2010	ING Securities	SPRZEDAJ,	220,00
03.08.2010	Beskidzki Dom Maklerski	REDUKUJ	210,00
09.09.2010	KBC	TRZYMAJ	261,64
15.09.2010	Ipopema,	TRZYMAJ	246,00
08.10.2010	KBC	KUPUJ	273,50
04.11.2010	Raiffeisen	REDUKUJ	200,00
07.12.2010	Wood	TRZYMAJ	227,90
10.12.2010	Erste	REDUKUJ	205,00
20.12.2010	Espirito Santo	KUPUJ	253,00

Podsumowanie:

27 rekomendacji z czternastu instytucji finansowych, w tym:

- 11 rekomendacji **KUPUJ;**
- 6 rekomendacji **TRZYMAJ;**
- 3 rekomendacje **SPRZEDAJ;**
- 2 rekomendacje **AKUMULUJ;**
- 5 rekomendacji **REDUKUJ.**

TABELA 5: REKOMENDACJE WYDANE DO DNIA ZŁOŻENIA SPRAWOZDANIA

Data wydania rekomendacji	Instytucja wydająca rekomendację	Rekomendacja	Cena docelowa (w zł)
02.01.2011	DM IDMSA	TRZYMAJ	244,60
03.01.2011	Deutsche Bank	TRZYMAJ	240,00
14.01.2011	Ipopema	SPRZEDAJ	200,00
20.01.2011	Citi	SPRZEDAJ	201,00
24.01.2011	ING	SPRZEDAJ	180,00
24.01.2011	UniCredit CA IB	TRZYMAJ	215,00
25.01.2011	Wood	TRZYMAJ	228,00
11.02.2011	Wood	TRZYMAJ	227,90
21.02.2011	KBC Securities	TRZYMAJ	215,60
25.02.2011	Goldman Sachs	NEUTRALNIE	218,00

INFORMACJE O SPÓŁCE I O AKCJACH

TABELA 6: KONTAKT DO RELACJI INWESTORSKICH

Dział Relacji Inwestorskich	Kinga Banaszak–Filipiak
Numer telefonu	+48 (0) 61 66 46 423
Numer telefonu komórkowego	+48 (0) 691-470-491
E-mail	kinga.banaszak@pbg-sa.pl
Strona internetowa	www.pbgsa.pl
GPW	PBG
Reuters	PBGG.WA
Bloomberg	PBG PW
ISIN	PLPBG0000029

3. KALENDARIUM NAJWAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ 2010 ROKU

STYCZEŃ

- Zawiązanie spółek zależnych – PBG Dom Invest III; PBG Dom Invest IV; PBG Dom Invest V; PBG Dom Invest III Sp. z o.o. sp. k. przez PBG DOM w celu realizacji projektów deweloperskich.
- Zawarcie umowy podwykonawczej związanej z budową Stadionu Narodowego pomiędzy Elektrobudowa, Qumak – Sekom, „AGAT" a Hydrobudową Polska z Alpinie Construction na wykonanie robót elektroenergetycznych, słaboprądowych i BMS, o wartości 91 mln zł netto.
- Zawarcie umowy podwykonawczej związanej z budową Stadionu Narodowego pomiędzy Imtech a Hydrobudową Polska na wykonanie kanalizacji sanitarnej oraz sieci zewnętrznych o wartości 118 mln zł netto.
- Zawarcie umowy pomiędzy Strateg Capital a PBG na budowę zakładu kopalni i zakładu przeróbczego kruszywa – melafiru w Tłumaczowie. Łączna wartość umów zawartych ze spółką Strateg Capital w okresie ostatnich 12 miesięcy wyniosła 168 mln zł netto i przekroczyła równowartość umowy znaczącej.

LUTY

- Podniesienie kapitału zakładowego w spółce PBG Dom z 12.357.200,00 zł do 55.000.000,00 zł. PBG posiada 100 % udziałów spółki PBG DOM. Transakcja miała na celu zabezpieczenie działalności operacyjnej Spółki.
- Nabycie akcji Energomontaż Południe – zakończenie transakcji, w wyniku której spółka PBG nabyła 17.743.002 akcji firmy Energomontaż Południe, stanowiących 25% + 1 głos w ogólnej liczbie głosów. Jest to inwestycja długoterminowa związana z wejściem na rynek budownictwa energetycznego.

MARZEC

- Podpisanie umowy pomiędzy Control Process, PBG i GasOil Engineering a spółką Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM na realizację inwestycji pod nazwą „Budowa pod klucz Tłoczni Jarosław II dla zadania inwestycyjnego pn. Modernizacja Tłoczni Jarosław" o wartości 117 mln zł netto. Udział PBG w wynagrodzeniu wyniesie ok. 50%.
- Podpisanie umowy pomiędzy PBG a Przedsiębiorstwem Inżynierskim Ćwiertnia na wykonanie usług budowlanych, w wyniku której przekroczony został próg umowy znaczącej, łączna wartość umów zawartych w okresie ostatnich 12 miesięcy wyniosła 111,5 mln zł netto.

KWIECIEŃ

- Objęcie dodatkowych udziałów przez PBG w spółce Hydrobudowa Polska - w wyniku przeprowadzonej transakcji PBG zwiększyło swój udział w spółce Hydrobudowa Polska do 63,05% w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów.

MAJ

- Podpisanie porozumienia o współpracy pomiędzy PBG a ALSTOM Power regulującego zasady współpracy pomiędzy Spółkami do złożenia wspólnej oferty na zamówienie pod nazwą „Budowa bloku energetycznego w Elektrowni Kozienice".
- Zbycie przez PBG udziałów w spółce Infra - przeprowadzenie transakcji związane było z realizacją strategii porządkowania organizacji Grupy Kapitałowej PBG.

CZERWIEC

- Podpisanie aneksu do umowy zawartej pomiędzy konsorcjum: HYDROBUDOWA POLSKA, ALPINE BAU DEUTSCHLAND, ALPINE BAU, ALPINE Construction Polska, AK-BUD KURANT, PBG a spółką „Euro Poznań 2012" do zadania „Rozbudowa Stadionu Miejskiego przy ul. Bułgarskiej 5/7 w Poznaniu dla potrzeb EURO 2012" wydłużającego termin realizacji umowy do dnia 29.07.2010 r.
- Podpisanie aneksu do umowy zawartej pomiędzy konsorcjum: ALPINE BAU DEUTSCHLAND z ALPINE BAU, ALPINE Construction Polska, HYDROBUDOWA POLSKA, PBG a Narodowym Centrum Sportu na wykonanie wielofunkcyjnego Stadionu Narodowego w Warszawie wraz z infrastrukturą towarzyszącą, wydłużającego termin realizacji umowy do dnia 30.06.2011 r.
- Podpisanie umowy pomiędzy PBG, APRIVIA, HYDROBUDOWA POLSKA, SRB Civil Engineering, John Sisk&Son a Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad na wykonanie zadania „Budowa Autostrady A-1 Toruń-Stryków, Odcinek III Brzezie-Kowal od km 186+348 do km 215+850" o wartości 703 mln zł netto.
- Podpisanie umowy pomiędzy SRB Civil Engineering, PBG, APRIVIA, HYDROBUDOWA POLSKA, John Sisk&Son a Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad na wykonanie zadania „Budowa Autostrady A-1 Toruń-Stryków, Odcinek I Czerniewice-Odolion od km 151+900 do km 163+300, Odcinek II Odolion-Brzezie od km 163+300 do 186+366" o wartości 765 mln zł netto.

LIPIEC

- Podpisanie umowy pomiędzy SIAC Construction z PBG, APRIVIA, HYDROBUDOWA POLSKA a Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad na budowę autostrady A4 Tarnów – Rzeszów na odcinku Krzyż – Dębica Pustynia o wartości 1 mld 435 mln zł netto.
- Podpisanie umowy pomiędzy PBG a KGHM Polska Miedź na wykonanie i dostarczenie Turbozespołów Gazowych dla zadania pn: „Budowa bloku gazowo-parowego w wysokosprawnej kogeneracji oraz Budowa Bloków Gazowo-Parowych w EC Głogów i EC Polkowice" o wartości 95 mln zł netto.
- Podpisanie umowy pomiędzy Saipem, Techint Compagnia Tecnica Internazionale, Snamprogetti Canada, PBG, PBG Export a Polskim LNG, dotyczącej opracowania projektu wykonawczego oraz wybudowania i przekazania do użytkowania terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu o wartości 2 mld 415 mln zł netto.
- Podpisanie umowy pomiędzy PRG Metro, HYDROBUDOWA POLSKA, HYDROBUDOWA 9, INFRA a MPWiK w m.st. Warszawa na wykonanie II etapu budowy kolektorów do oczyszczalni ścieków „Czajka" o wartości 145 mln zł netto.
- Podpisanie umowy pomiędzy ALPINE Bau, PBG, APRIVIA, HYDROBUDOWA POLSKA a Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad na wykonanie odcinka drogi ekspresowej S5: odcinek Poznań (A2 – węzeł „Głuchowo") – Wrocław (A8 – węzeł „Widawa"), odcinek Kaczkowo – Korzeńsko, (Obwodnica Bojanowa i Rawicza), o wartości 777 mln zł netto.

SIERPIEŃ

- Zawarcie aneksu do umowy pomiędzy HYDROBUDOWA POLSKA, PBG, HYDROBUDOWA 9, Korporacja Budowlana DORACO, VAUCHE a Zakładem Utylizacyjnym z siedzibą w Gdańsku na wykonanie zadania „Projektowanie i budowa zakładu unieszkodliwiania odpadów w Gdańsku Szadółkach, roboty budowlano – montażowe" wydłużającego termin realizacji umowy do dnia 22.05.2011 r.

WRZESIEŃ

- Zawiązanie spółek zależnych – PBG Dom Invest VIII; PBG Dom Invest IX; PBG Dom Invest X w celu realizacji projektów deweloperskich.
- Podpisanie porozumienia pomiędzy PBG a Obrascón Huarte Lain Construcción Internacional potwierdzającego zainteresowanie nawiązaniem współpracy kapitałowej poprzez zbycie akcji w spółkach HBP i APRIVIA.
- Zawiązanie spółki zależnej – PBG Bułgaria. Transakcja długoterminowa związana jest z wejściem Grupy PBG na rynek budownictwa w Bułgarii.
- Zawiązanie spółek zależnych – PBG Dom Invest VI; PBG Dom Invest VII w celu realizacji projektów deweloperskich.

PAŹDZIERNIK

- Nabycie udziałów w spółce STRATEG CAPITAL prze PBG. Po transakcji PBG posiada 80% udziałów w spółce STRATEG CAPITAL. Transakcja przeprowadzona w celu zapewnienia dostępu do kruszywa dla kontraktów na budowy dróg i kolei.
- Nabycie 100% udziałów w spółce Bathinex przez PBG.
- Zawarcie umowy na finansowanie projektu inwestycyjnego pomiędzy sponsorem PBG a spółką STRATEG CAPITAL - zawarcie umowy spowodowało przekroczenie progu umowy znaczącej, łączna wartość zawartych w okresie 12 miesięcy umów wynosi 166 mln zł netto. Objęcie obligacji przez PBG stanowiło warunek zawarcia umów przez STRATEG CAPITAL z bankami na uruchomienie kredytów inwestycyjnych. Termin wykupu obligacji mija 29 grudnia 2017 roku. Zaangażowanie PBG w zakresie udzielonego wsparcia finansowego na działalność Spółki wyniosło 105 mln zł netto.

LISTOPAD

- Podpisanie umowy pomiędzy APRIVIA, PBG, HYDROBUDOWA POLSKA, Husar Budownictwo Inżynieryjne, SRB Civil Engineering, John Sisk&Son, Roadbridge a Gminą Miasto Włocławek na zadanie: „Przebudowa drogi krajowej nr 1, Etap II (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko)" o wartości 91 mln zł netto.

GRUDZIEŃ

- Nabycie akcji spółki AQUA przez PBG. PBG nabyło 81,69% akcji w spółce AQUA, co stanowi 81,69 % w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Spółki. Jest to inwestycja długoterminowa, mająca na celu wzmocnienie Grupy Kapitałowej w obszarze inżynieringu.

4. PRZEGLĄD FINANSOWY

Rok 2010 obfitował w wiele wydarzeń, które miały istotny wpływ na kształtowanie się sytuacji zarówno finansowej, majątkowej jak i ekonomicznej Grupy Kapitałowej PBG. Po raz kolejny Grupa zakończyła rok z najlepszymi wynikami w swojej dotychczasowej historii. W dalszym ciągu istotny wpływ na kondycję finansową Grupy PBG miał jej podmiot dominujący, który również osiągnął rekordowe wyniki finansowe zwiększając zysk netto o 67 mln zł do poziomu ponad 165 mln zł oraz powiększając swoje przychody ze sprzedaży do blisko 910 mln zł, tj. o 10% więcej niż w roku ubiegłym. Osiągnięcie takich pozytywnych wyników nie byłoby możliwe bez podpisania rentownych kontraktów oraz realizacji zaprognozowanych wcześniej budżetów.

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Na koniec 2010 roku Grupa PBG odnotowała w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrost przychodów ze sprzedaży o 7%. Przychody Grupy zwiększyły się z kwoty **2 572 509 tys. zł w roku 2009** na kwotę **2 740 311 tys. zł w roku 2010.** Koszty własne sprzedaży w analizowanym okresie rosły o cztery punkty procentowe szybciej od przychodów, tj. o 10% i na koniec 2010 roku wyniosły 2 393 075 tys. zł.

WYKRES 5: HISTORYCZNE KSZTAŁTOWANIE SIĘ POZYCJI PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY (PORÓWNANIE OBEJMUJE PIĘĆ LAT)

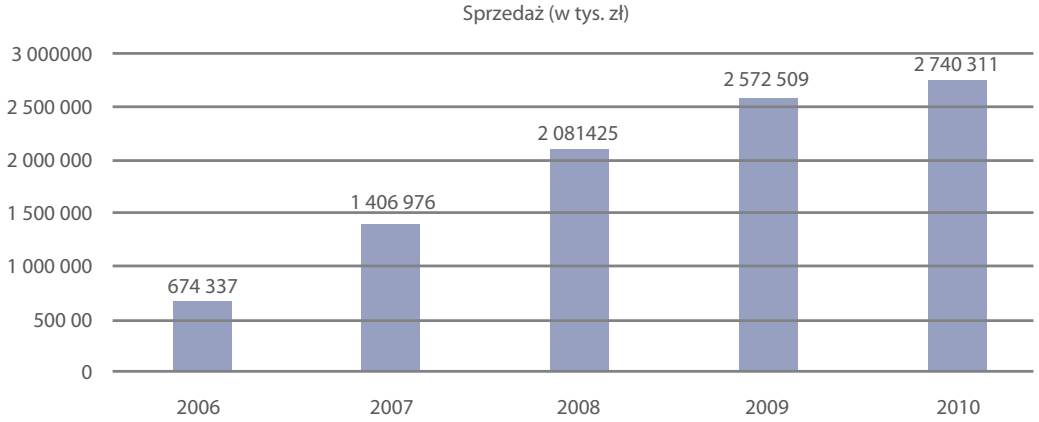

Trend sprzedaży usług Grupy PBG na przełomie kilku ostatnich lat zachowuje tendencję wzrostową. Jest to efekt związany z ciągłym rozwojem Grupy oraz zdobywania większej ilości kontraktów o dużej wartości jednostkowej, a tym samym posiadania coraz to większego portfela zamówień.

EBITDA

Na koniec 2010 roku wypracowany przez Grupę PBG wskaźnik EBITDA (zysk operacyjny powiększony o amortyzację) wyniósł **319 683 tys. zł,** co w porównaniu z kwotą **331 572 tys. zł,** zanotowaną na koniec 2009 roku, daje **spadek o 4 %.**

WYKRES 6: HISTORYCZNE KSZTAŁTOWANIE SIĘ POZYCJI EBITDA (PORÓWNANIE OBEJMUJE PIĘĆ LAT)

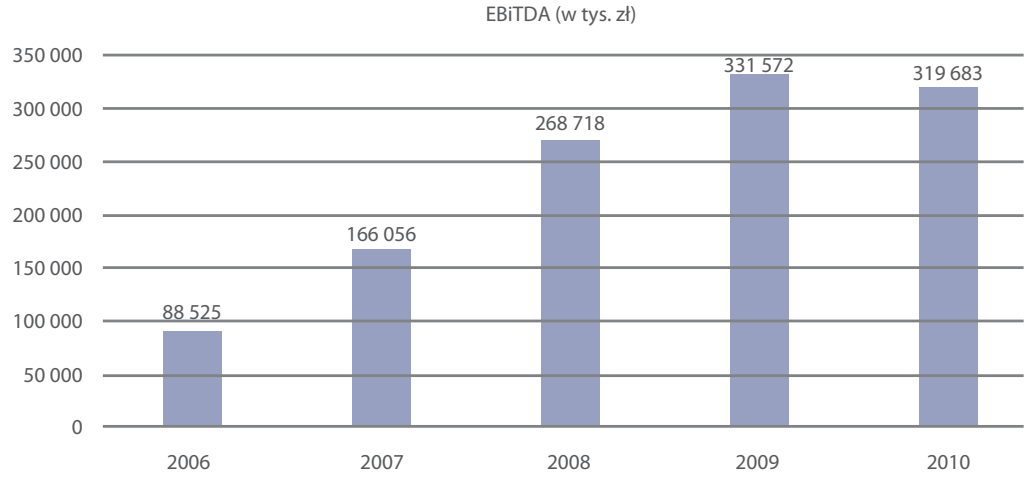

ZYSK OPERACYJNY – EBIT

W 2010 roku Grupa PBG odnotowała – w porównaniu do roku 2009 – spadek zysku operacyjnego o 4%. Zysk operacyjny Grupy zmniejszył się z kwoty **284 316 tys. zł** na kwotę **272 710 tys. zł.**

WYKRES 7: HISTORYCZNE KSZTAŁTOWANIE SIĘ POZYCJI ZYSKU OPERACYJNEGO (PORÓWNANIE OBEJMUJE PIĘĆ LAT)

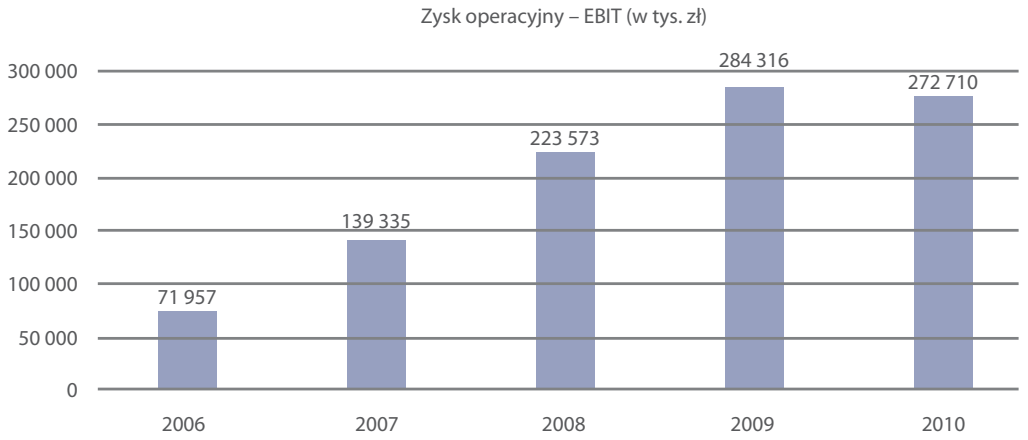

MARŻA OPERACYJNA

W porównaniu do roku 2009 w 2010 roku Grupa PBG odnotowała spadek marży operacyjnej o **1,1%.** Marża operacyjna spadła z poziomu **11,1% do poziomu 10,0%.**

WYKRES 8: HISTORYCZNE KSZTAŁTOWANIE SIĘ MARŻY OPERACYJNEJ (PORÓWNANIE OBEJMUJE PIĘĆ LAT)

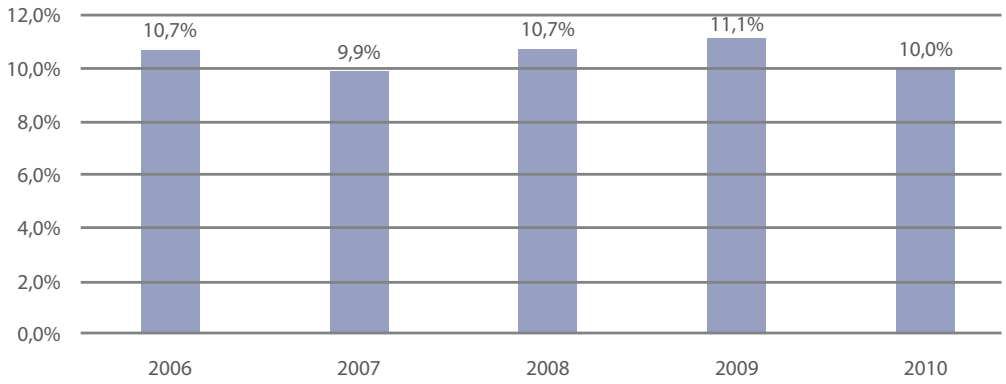

ZYSK NETTO NA AKCJĘ (EPS)

W 2010 roku wskaźnik zysku netto na akcję odnotował w porównaniu do roku 2009 wzrost o 5%. Wskaźnik ten wzrósł z kwoty 15,00 zł na kwotę 15,69 zł. Jednocześnie należy zauważyć, że jest to wartość najwyższa z wypracowanych do tej pory na przestrzeni analizowanego okresu pięcioletniego.

WYKRES 9: HISTORYCZNE KSZTAŁTOWANIE SIĘ POZYCJI WSKAŹNIKA EPS (PORÓWNANIE OBEJMUJE PIĘĆ LAT)

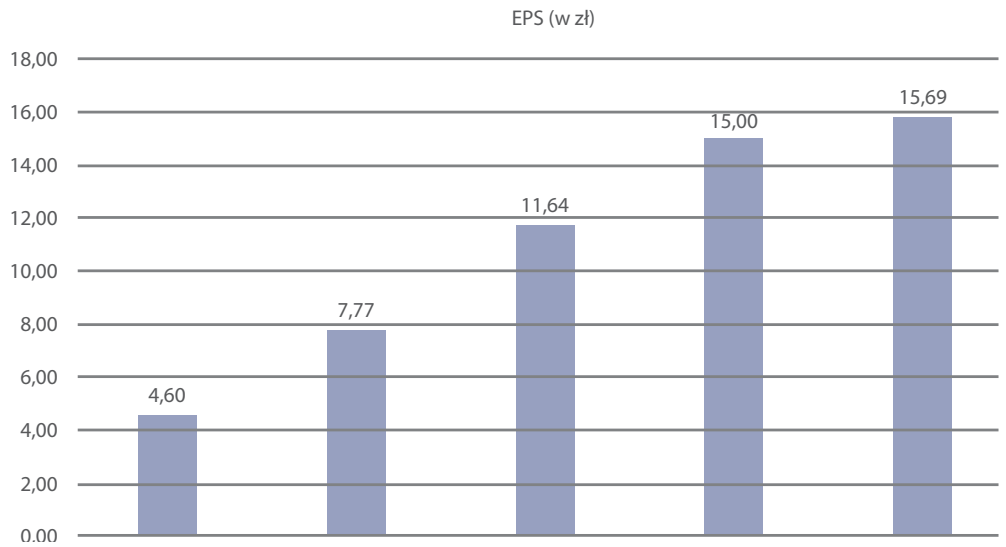

ZMIANY NA RYNKACH ZBYTU

W 2010 roku przychody z poszczególnych obszarów działalności spółek z Grupy Kapitałowej PBG generowane były głównie na rynku krajowym i kształtowały się następująco:

TABELA 7: PRZYCHODY WG SEGMENTÓW W LATACH 2009-2010

Przychody ze sprzedaży	Rok 2010 (w tys. zł)	Rok 2009 (w tys. zł)	Różnica (w tys. zł)	Różnica (w %)
gaz ziemny, ropa naftowa i paliwa (przesył, dystrybucja, wydobycie)	791 883	483 128	+308 755	+64
woda (hydrotechnika i ochrona środowiska, renowacje)	644 019	996 045	-352 026	-35
budownictwo przemysłowe i mieszkaniowe (budownictwo, infrastruktura dla obiektów przemysłowych)	995 284	877 489	+117 795	+13
drogi (budowa dróg)	298 868	187 022	+111 846	+60
inne (sprzedaż towarów i materiałów oraz produktów, pozostałe usługi)	10 257	28 825	-18 568	-64
Przychody ze sprzedaży razem	**2 740 311**	**2 572 509**	**+167 802**	**+7**

Zmiany na rynkach zbytu są konsekwencją realizowanej strategii pozyskiwania kontraktów o wysokiej specjalizacji technologicznej, ekspansji na rynku gazu ziemnego i ropy naftowej oraz rozszerzeniu działalności o rynek budowy dróg i inwestycji infrastrukturalnych.

Działalność Grupy PBG koncentruje się przede wszystkim na rynku krajowym i rynek ten Spółka uważa za najważniejszy, ze względu na: inwestycje współfinansowane przez Unię Europejską, planowane inwestycje związane z instalacjami do produkcji skroplonego gazu ziemnego oraz całą infrastrukturą towarzyszącą (tłocznie gazu, gazociągi, inne), inwestycje realizowane w ramach organizacji w Polsce Mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012 oraz planowane inwestycje w sektorze energetycznym. Podejmowane są jednak działania mające na celu wkroczenie na rynki zagraniczne, głównie w sektorze gazu ziemnego i ropy naftowej oraz szeroko pojętej infrastruktury. Historycznie spółka PBG realizowała kontrakty dla klientów: z Łotwy, Norwegii czy Pakistanu. Aktualnie, prowadzone są prace związane z rozszerzeniem działalności Grupy PBG na takich rynkach zagranicznych jak: Ukraina, Rosja, Rumunia, Bułgaria, Katar i Ameryka Południowa. W kilku wymienionych państwach, PBG powołało już, lub jest w trakcie powołania, swojego oddziału w formie przedstawicielstwa lub spółki celowej. Podejmowane są również pierwsze kroki mające na celu pozyskanie tamtejszych podwykonawców, czy też firm partnerskich.

W przyszłości rynki zagraniczne mogą okazać się znaczącym źródłem generowania przychodów Grupy PBG.

TABELA 8: DYNAMIKA RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

PBG Rachunek Zysków i Strat (w tys. zł)	2010	2009	2010/2009
Przychody ze sprzedaży	2 740 311	2 572 509	107%
Koszt własny sprzedaży	2 393 075	2 182 566	110%
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	**347 236**	**389 943**	**89%**
Koszty sprzedaży	73	0	0%
Koszty ogólnego zarządu	109 096	109 764	99%
Zysk ze sprzedaży	**238 067**	**280 179**	**85%**
Pozostałe przychody operacyjne	66 863	31 143	215%
Pozostałe koszty operacyjne	33 603	27 006	124%
Udział w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności	1 383	0	0%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	**272 710**	**284 316**	**96%**
Przychody finansowe	64 015	30 717	208%
Koszty finansowe	71 324	58 850	121%
Zyski/ straty z inwestycji	2 209	4 265	52%
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	267 610	260 448	103%
Podatek dochodowy	49 051	40 588	121%
Zysk netto	218 559	219 860	99%
przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	**224 315**	**209 094**	**107%**
przypadający akcjonariuszom mniejszościowym	-5 756	10 766	0%

Na koniec 2010 roku wypracowany przez Grupę PBG zysk netto osiągnął poziom ponad 224 mln zł i był o 15 mln zł większy, w porównaniu do wyniku osiągniętego na koniec 2009 roku, co daje 7-procentowy wzrost. Jednakże, na pozostałych poziomach rachunku zysków i strat, zauważyć można tendencję spadkową: zysk brutto ze sprzedaży, w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego spadł o 11% i wyniósł nieco ponad 347 mln zł, zysk ze sprzedaży odnotował spadek o 15% i wyniósł 238 mln zł, zysk operacyjny odnotował natomiast 4-procentowy spadek i wyniósł niecałe 273 mln zł.

W 2010 roku koszty własne sprzedaży wyniosły 2 393 075 tys. zł i wzrosły o 10% w porównaniu do ich analogicznej wartości z końca roku 2009. Zmienił się udział omawianych kosztów zmiennych w przychodach ze sprzedaży. Ich wartość na koniec 2010 roku stanowiła 87,3% przychodów w porównaniu do 84,8% na koniec 2009 roku, co stanowi wzrost o 2,6 punktu procentowego.

Koszty ogólnego zarządu w całym 2009 roku wyniosły 109 mln zł i jest to prawie taki sam wynik, jak w analogicznym okresie roku poprzedniego. Udział kosztów ogólnego zarządu w przychodach ze sprzedaży zmniejszył się w omawianym okresie, w porównaniu do wyniku osiągniętego w 2009 roku z 4,3% do 4,0%, co stanowi spadek o 0,3%. Spadek kosztów ogólnego zarządu związany jest przede wszystkim z oddelegowaniem części pracowników do realizacji największych kontrak-

tów i ujęcia w związku z tym kosztów z nimi związanych w kosztach własnych sprzedaży (tj. kosztach zmiennych kontraktu).

AKTYWA

Struktura aktywów na przestrzeni analizowanego okresu uległa pewnym zmianom. Aktywa trwałe na koniec 2010 roku stanowiły prawie 34% ogólnej sumy aktywów i ich udział względem analogicznego okresu roku poprzedniego wzrósł o 9%. Z kolei aktywa obrotowe odnotowały w całym 2009 roku spadek udziału w strukturze aktywów ogółem, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego i stanowiły 66%. Najistotniejszą pozycją aktywów trwałych stanowiącą 42% ich wartości są rzeczowe aktywa trwałe. Drugą co do istotności pozycją w aktywach trwałych, stanowiącą 22% ich wielkości, jest wartość firmy przejęta w ramach połączenia jednostek gospodarczych. W pozycji tej ujęto między innymi: wartość firmy spółki Hydrobudowa Polska w kwocie 43,6 mln zł oraz wartość firmy spółki Hydrobudowa 9 w kwocie 176,4 mln zł. Kolejną istotną pozycją są nieruchomości inwestycyjne, których wartość stanowi 18% wartości aktywów trwałych ogółem (ujęto w niej między innymi nieruchomość przy ul. Góreckiej w Poznaniu – Skalar Office, oszacowaną na poziomie ponad 110 mln zł).

Na przestrzeni analizowanego okresu zmieniła się również struktura aktywów obrotowych. Największy udział w strukturze aktywów obrotowych w 2010 roku zanotowały należności z tytułu dostaw i usług, stanowiące 42% majątku obrotowego. Jest to o 5% więcej niż w roku ubiegłym. Drugą co do istotności pozycją w majątku obrotowym są środki pieniężne i ich ekwiwalenty, które odpowiadają 22% wartości majątku obrotowego. Trzecią co do wartości pozycją w aktywach obrotowych są należności z tytułu umów o usługę budowlaną, stanowiące 12% ich wartości.

WYKRES 10: AKTYWA W TYS. ZŁ

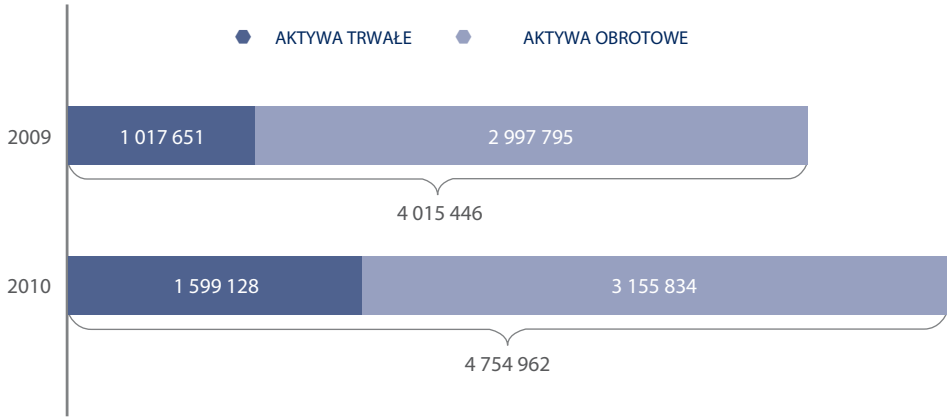

WYKRES 11: PROCENTOWY UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH POZYCJI W AKTYWACH (AKTYWA >1%)

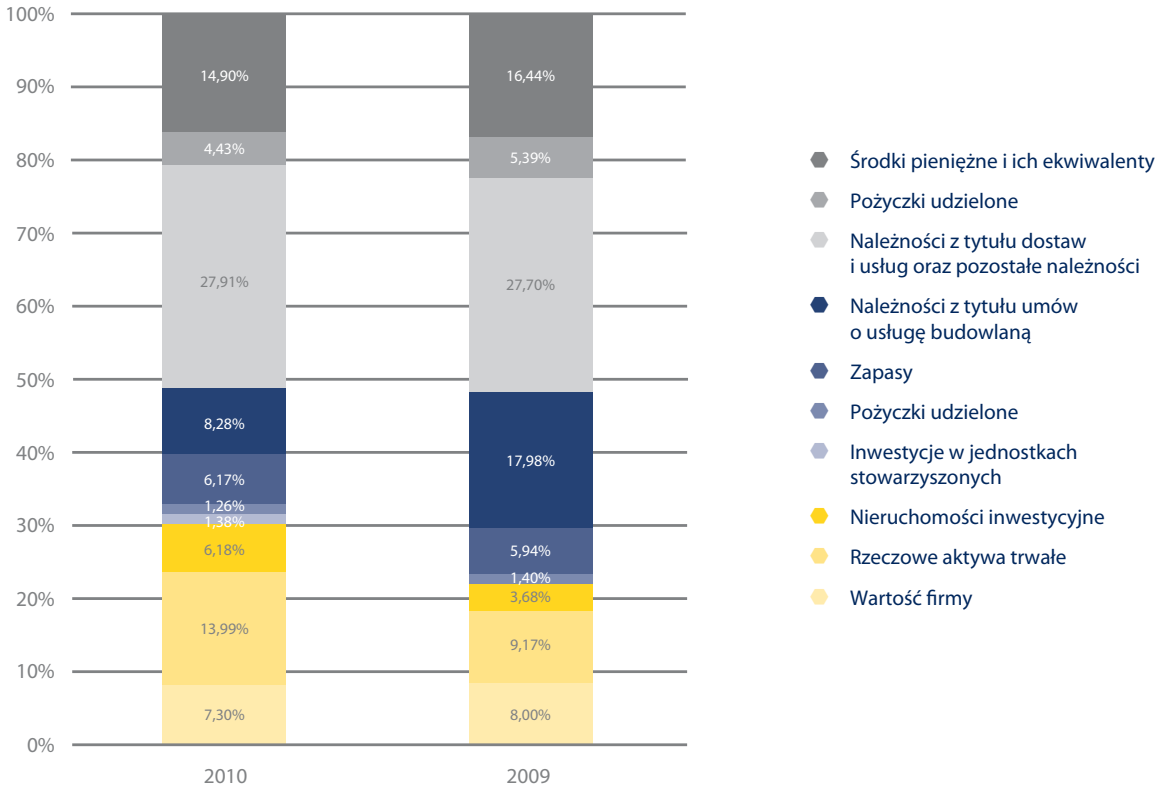

PASYWA

W analizowanym okresie zmieniła się struktura finansowania majątku Grupy PBG. Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej stanowił 34% wartości pasywów ogółem. Udział zobowiązań długoterminowych w sumie bilansowej wzrósł o 7% i wynosił 21%. Zmniejszył się natomiast udział zobowiązań krótkoterminowych i na koniec 2010 roku stanowił 41% w porównaniu do 45% z analogicznego okresu roku poprzedniego. W zobowiązaniach długoterminowych najwyższą wartość stanowiły pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe, w których ujęto wyemitowane w 2010 roku przez Spółkę PBG SA obligacje na kwotę 450 mln zł.

WYKRES 12: PASYWA W TYS. ZŁ

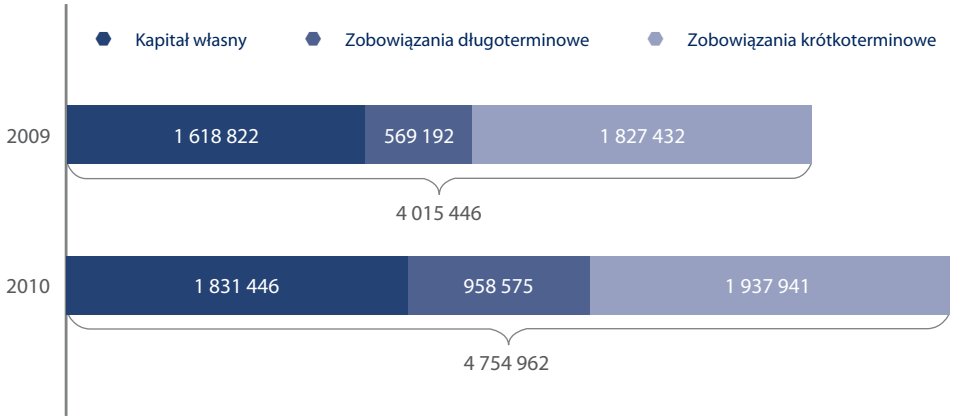

WYKRES 13: PROCENTOWY UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH POZYCJI W PASYWACH (PASYWA >1%)

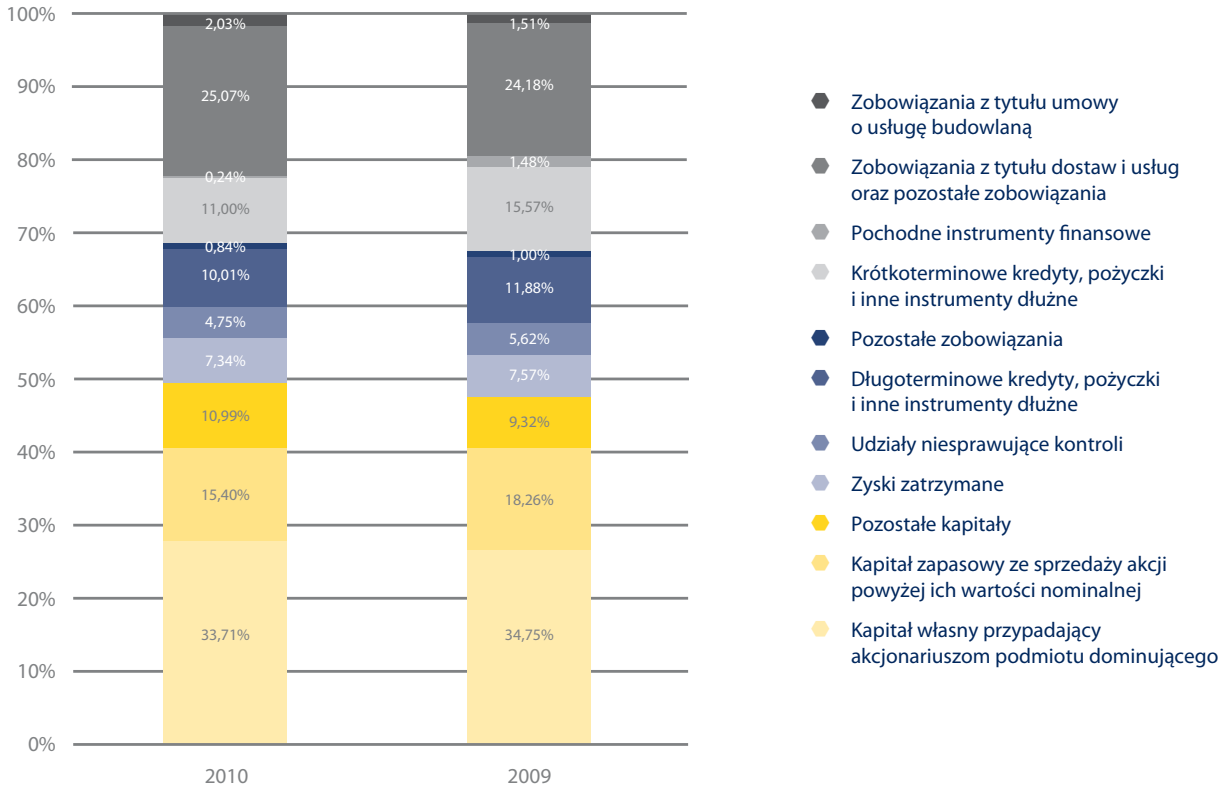

TABELA 9: RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (TYS. ZŁ)

	2010	2009
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	+433 582	+305 060
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-529 951	-350 566
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	+144 866	+416 920
Środki pieniężne netto na koniec okresu	+708 509	+660 281

W rachunku przepływów pieniężnych w 2010 roku można zauważyć podobne tendencje jak w roku 2009. W analizowanym okresie Grupa wygenerowała dodatnie saldo środków pieniężnych w toku działalności operacyjnej w kwocie 434 mln zł. Saldo środków pieniężnych wygenerowanych w toku działalności inwestycyjnej kształtowało się na poziomie -530 mln zł. Na poziom ten duży wpływ miały wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych w kwocie ponad 138 mln zł oraz wydatki na nabycie jednostek zależnych w kwocie 122 mln zł. Na kwotę tą składa się między innymi zakup udziałów w spółkach Energomontaż Południe oraz AQUA. W analizowanym okresie spółki z Grupy udzieliły pożyczek na łączną kwotę 225 mln zł i otrzymały spłatę pożyczek w wysokości 191 mln zł. Udzielone pożyczki są przede wszystkim pożyczkami celowymi na realizację projektów inwestycyjnych. Do pozostałych podmiotów znaczącą pozycję stanowią pożyczki udzielone do spółki Infra w wysokości 34 mln zł. W omawianym okresie saldo środków pieniężnych wygenerowanych w toku działalności finansowej kształtowało się na poziomie blisko 145 mln zł. Na poziom ten duży wpływ miała przeprowadzona w październiku 2010 roku przez podmiot dominujący emisja kolejnej puli obligacji na kwotę 450 mln zł. W omawianym okresie spółki z Grupy zaciągnęły łącznie 118 mln zł

kredytów jednocześnie spłacając 206 mln zł.

Zaobserwowana sytuacja ekonomiczna Grupy PBG wskazuje na to, że Grupa utrzymuje się w fazie dynamicznego rozwoju. Ponadto, posiada zdolność do pozyskiwania kapitału z zewnątrz (emisja obligacji oraz zaciągnięcie kredytów). Kapitał ten oraz środki wygenerowane w działalności operacyjnej niezbędne są do realizacji zaplanowanych inwestycji oraz pozyskiwania i finansowania kontraktów o charakterze strategicznym.

INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH KREDYTACH, UMOWACH POŻYCZEK

W 2010 roku spółki z Grupy PBG zaciągnęły w sumie 118 mln zł kredytów bankowych jednocześnie spłacając 206 mln zł. Na koniec 2010 roku wartość zadłużenia z tytułu kredytów w Grupie PBG wynosi razem 592 mln zł, z czego 79 mln zł to zadłużenie długoterminowe a 513 mln zł to zadłużenie krótkoterminowe

Ponadto, podmiot dominujący Grupy – spółka PBG w 2010 roku wyemitowała kolejną transzę obligacji serii D w kwocie 450 ml zł, spłacając jednocześnie 69 mln zł obligacji serii B. Na koniec 2010 roku wartość zadłużenia z tytułu obligacji wynosi ogółem 825 mln zł, z czego 375 mln zł zapada w 2012 roku, natomiast 450 mln zł zapada w roku 2013.

WYKRES 14: KREDYTY I POŻYCZKI GRUPY PBG W LATACH 2009 - 2010 (W MLN ZŁ)

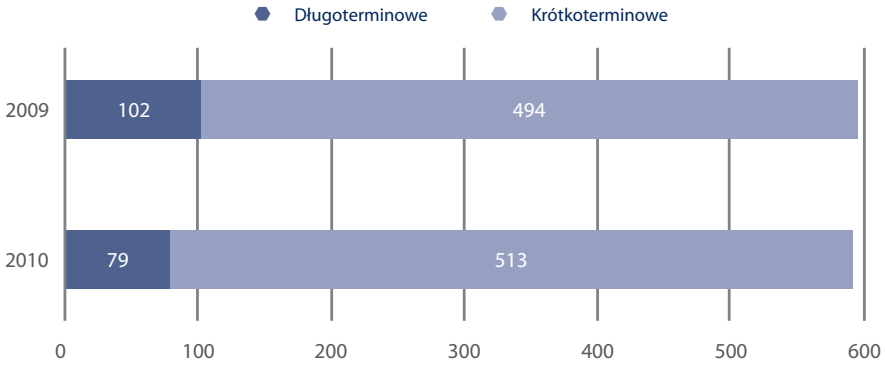

WYKRES 15: WARTOŚĆ OBLIGACJI GRUPY PBG (W MLN ZŁ)

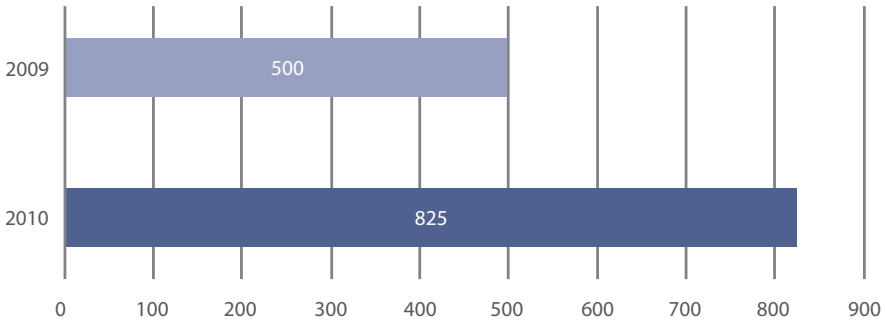

INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH

W 2010 roku spółki z Grupy PBG udzieliły w sumie 225 mln zł pożyczek do podmiotów pozostałych i otrzymały w tym samym czasie spłatę pożyczek o wartości 191 mln zł.

Na koniec 2010 roku wartość udzielonych pożyczek przez spółki z Grupy PBG (głównie udzielonych przez PBG SA) wyniosły razem 270 mln zł, z czego 60 mln zł to pożyczki długoterminowe a 210 mln zł to pożyczki krótkoterminowe.

WYKRES 16: STRUKTURA WIEKOWA POŻYCZEK W GRUPIE PBG (W MLN ZŁ)

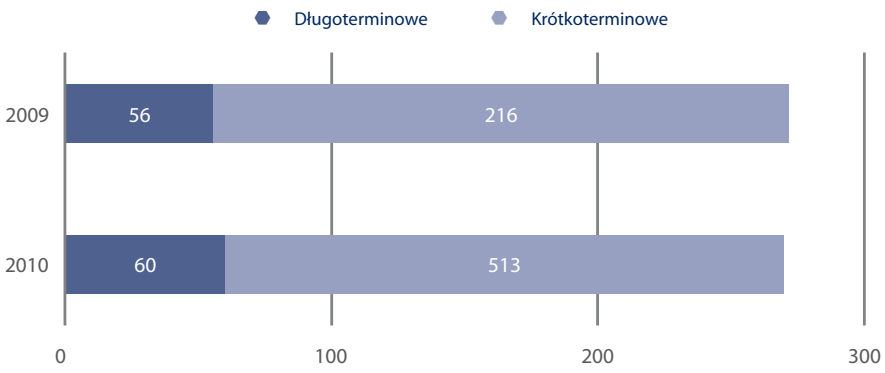

TABELA 10: DŁUG NETTO

	2010	2009	Zmiana % r/r
Kredyty i pożyczki długoterminowe	78 894	101 876	-22
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	513 073	493 868	+4
Obligacje	825 000	500 000	+65
Środki pieniężne netto	708 509	660 281	+7
Dług netto (tys. zł)	**708 458**	**435 464**	**+63**

Dług netto na dzień 31 grudnia 2010 roku wyniósł 708,5 mln zł i odnotował 63-procentowy wzrost w porównaniu do jego wartości z końca 2009 roku. Na wynik ten złożyła się suma zadłużenia odsetkowego, tj. 79 mln zł kredytów i pożyczek długoterminowych, 513 mln zł kredytów i pożyczek krótkoterminowych oraz 825 mln zł obligacji (wyemitowanych przez spółkę PBG SA w dwóch transzach: 375 mln zł w roku 2009 oraz 450 mln zł w roku 2010). Od powyższych kwot odjęto środki pieniężne netto, które na koniec 2010 roku wynosiły blisko 709 mln zł. Dług netto Grupy PBG jest efektem pozyskania znaczących środków pieniężnych w wyniku przeprowadzenia kolejnej emisji obligacji i tylko częściowego zaangażowania tych środków do finansowania działalności operacyjnej Grupy. Jest również efektem wygenerowania dodatnich przepływów operacyjnych na poziomie blisko 434 mln zł.

TABELA 11: WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI

NAZWA	FORMUŁA OBLICZENIOWA	rok 2010	rok 2009
ROA	(zysk netto/ aktywa ogółem)*100%	4,7%	5,2%
ROE	(zysk netto/ kapitał własny) *100%	14,0%	15,0%

Na koniec 2010 roku wskaźnik rentowności aktywów ROA zmniejszył się w porównaniu do wartości tego wskaźnika z końca 2009 roku o 0,5 punktu procentowego, z 5,2% do 4,7%. Na spadek tego wskaźnika wpływ miał głównie wzrost zysku netto, który wynosił 6% i był niższy, niż przyrost aktywów ogółem, który wynosił 18%.

Na koniec 2010 roku wskaźnik rentowności kapitału własnego ROE osiągnął poziom równy 14%, tj. o 1 punkt procentowy mniej niż na koniec 2009 roku. Oznacza to, że w 2010 roku z każdej zainwestowanej złotówki kapitału własnego udało się wypracować Grupie 14 groszy czystego zysku, co jest wartością gorszą od notowanej w ubiegłym roku o 1 grosz.

INWESTYCJE

Inwestycje kapitałowe

W 2010 roku podmiot dominujący Grupy – spółka PBG w wyniku akwizycji nabyła 25% + 1 akcja w spółce Energomontaż Południe SA, za kwotę 64,4 mln zł. Była to największa dokonana inwestycja kapitałowa Grupy w roku ubiegłym (przejęcie zrealizowane zgodnie z celami emisji przeprowadzonej w 2009 roku oraz założoną strategią). Ponadto, spółka PBG dokonała podwyższenia kapitału spółki zależnej PBG Dom w kwocie 42,6 mln zł. Transakcja ta miała na celu zabezpieczenie wystarczających środków na realizacje planów inwestycyjnych tej Spółki związanych z zakupem ciekawych projektów i gruntów pod budowę osiedli mieszkaniowych oraz budynków przeznaczonych do komercjalizacji. Trzecim co do wartości wydatkiem kapitałowym PBG było nabycie pakietu 81,69% akcji spółki AQUA SA za kwotę 22,8 mln zł. Jest to firma specjalizująca się w projektowaniu ujęć i stacji uzdatniania wody, oczyszczalni ścieków, sieci i przepompowni kanalizacyjnych, wodociągowych, obiektów i infrastruktury związanej z drogownictwem oraz budownictwem energetycznym. Zakresem swoich usług wypełnia wachlarz prac, które Grupa PBG jest w stanie przygotowywać we własnym zakresie.

Poza tym, PBG zwiększyło swoje zaangażowanie kapitałowe w spółce Hydrobudowa Polska poprzez nabycie dodatkowych akcji od dotychczasowych menedżerów tej Spółki za kwotę 2,4 mln zł. W związku z tą transakcją udział PBG w ogólnej liczbie głosów na WZA wzrósł z 62,74% do 63,05%.

Pozostałe spółki z Grupy PBG w roku 2010 przeprowadziły następujące inwestycje kapitałowe. Spółka APRIVIA dokonała zwiększenia swojego zaangażowania kapitałowego w spółce Dromost poprzez nabycie dodatkowych udziałów za kwotę 3,5 mln zł. W związku z transakcją udział APRIVIA w ogólnej liczbie głosów na WZA wzrósł z 87,40% do 99,99%.

Spółka PBG Dom w ramach realizacji swojej strategii powoływała spółki celowe do realizacji projektów deweloperskich oraz przejmowała podmioty już istniejące. W sumie w 2010 roku spółka PBG Dom przeznaczyła kwotę 45,8 mln zł na inwestycje kapitałowe.

Inwestycje rzeczowe

W 2010 roku Grupa Kapitałowa PBG inwestowała głównie w rozbudowę parku maszynowego oraz warsztatów i magazynów. Część środków przeznaczona została również na modernizację posiadanych oraz rozbudowę nowych budynków. Inwestycje wyniosły razem 138 mln zł.

WYKRES 17: ŚRODKI PRZEZNACZONE NA INWESTYCJE W LATACH 2009 - 2010 W TYS. ZŁ

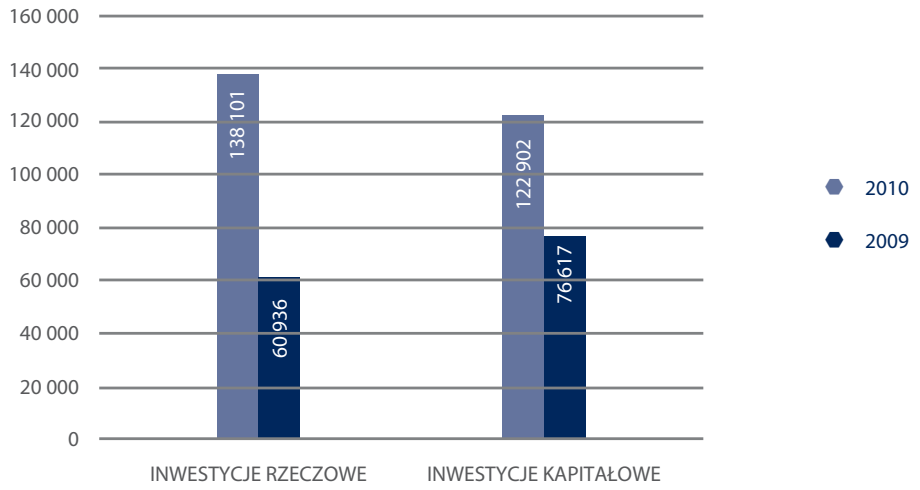

Ocena realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Posiadane przez spółkę Grupę PBG środki pieniężne, emisja obligacji przeprowadzona w roku 2010 przez jej podmiot dominujący oraz podpisane umowy kredytowe w pełni zabezpieczają planowane wydatki związane z realizacją aktualnie prowadzonych zadań inwestycyjnych i inwestycji kapitałowych. W roku 2011 wydatki na inwestycje rzeczowe planowane są na poziomie odtworzeniowym wynoszącym około 50 mln zł.

TABELA 12: PROGNOZA SKONSOLIDOWANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH NA 2011 ROK

Wielkość prognozowana	Prognoza (w tys. zł)
Przychody netto ze sprzedaży	2 300 000
Zysk z działalności operacyjnej	230 000
Zysk netto	200 000

Szczegółowe założenia dotyczące prognozy finansowej na 2011 rok dostępne są na stronie internetowej Spółki w raporcie bieżącym nr 27/ 2011 pod adresem:

http://www.pbg-sa.pl/relacje-inwestorskie/raporty-biezace/27-2011-prognoza-wynikow-finansowych-grupy-kapitalowej-pbg-na-rok-2011.html

5. WYWIAD Z PRZEMYSŁAWEM SZKUDLARCZYKIEM – WICEPREZESEM ZARZĄDU DS. EKONOMII I FINANSÓW

1. Panie Presie, jak podsumuje Pan wyniki wypracowane przez Grupę PBG w ubiegłym roku? W jaki sposób udało się funkcjonować w trudnym dla branży roku?

Podsumowując miniony rok należy przede wszystkim podkreślić trudny pierwszy kwartał. Nadzwyczaj dotkliwa zima wpłynęła na osiągniecie gorszych niż zwykle wyników finansowych, co więcej wymusiła nawet kilkumiesięczne przestoje na budowach lub konieczność stosowania znacznie droższych rozwiązań tam, gdzie zatrzymanie budowy nie było możliwe. Poza tym, wpływ na funkcjonowanie spółek budowlanych miało otoczenie rynkowe, a w tym zaostrzająca się konkurencja w segmentach związanych z budownictwem ogólnym i szeroko pojętą infrastrukturą. Uważam jednak, że wyniki finansowe Grupy PBG za 2010 rok można uznać za zadowalające. Za pozytyw można uznąć silny portfel zamówień, który na 1 stycznia 2011 roku wynosił aż 5,2 mld zł, wypracowanie wysokich przepływów z działalności operacyjnej w kwocie blisko 434 mln zł oraz wysoki stan środków pieniężnych na koniec roku w kwocie ponad 708 mln zł, znaczący spadek należności z tytułu umów o usługę budowlaną o kwotę blisko 329 mln zł, wzrost wypracowanego zysku na akcję o 5% do 15,69 zł oraz historycznie najlepsze wyniki jednostkowe PBG. Za negatywny należy uznać spadek rentowności w segmencie budownictwa przemysłowego oraz drogowego, przychody 2,740 mln zł oraz zysk operacyjny 272 mln zł odpowiednio 8,7% i 9,1% poniżej zakładanych prognoz a także wzrost długu netto o 63% do kwoty 708,5 mln zł (przy zachowaniu jednak bezpiecznej wartości wskaźnika długu netto do EBITDA na poziomie 2,2).

2. Wspomniał Pan o znaczącym wzroście długu netto na koniec 2010 roku? Czy w obliczu zawieszenia negocjacji z hiszpańskim koncernem OHL nie będzie problemu z pozyskaniem finansowania na dalszy rozwój Grupy PBG? Z transakcji wpłynąć miało ponad 500 mln zł, to spora suma. Jaki był powód zawieszenia negocjacji?

Problemem towarzyszącym negocjacjom na ostatnim etapie były ciągle spadające notowania spółek budowlanych, w tym Hydrobudowy Polska. Od lipca ubiegłego roku, czyli od momentu złożenia oferty, kurs akcji naszej Hydrobudowy spadł o ponad 34%. Przy uzgodnionej cenie nabycia, tj. 4,01 zł za akcję wartość transakcji przekroczyłaby o 82% wycenę spółki na GPW, co w zasadzie czyni ją niemożliwą do przeprowadzenia. Strony poszukiwały innych rozwiązań, ale ostatecznie zdecydowały o zawieszeniu negocjacji do czasu, aż kurs akcji Hydrobudowy wróci do poziomu z początku rozmów. Co do zapewnienia dostępu do finansowania działalności Grupy PBG, to muszę przyznać, że zawsze było to naszą troską i nigdy nie mieliśmy z tym problemów. Od wielu lat współpracujemy z największymi instytucjami finansowymi w Polsce, dla których jesteśmy klientem wiarygodnym i sprawdzonym. To fakt, że dług netto wzrósł znacząco na koniec 2010 roku, ale ciągle mamy możliwość jego zwiększenia w razie takiej potrzeby.

3. Jakie największe wyzywania stoją przed Grupą PBG w 2011 roku? Czy obawy analityków dotyczące niewywiązania się z zakładanych prognoz finansowych mają swoje uzasadnienie?

Zawsze istnieje takie ryzyko, że coś nie zadziała, że nie uda się zrealizować wszystkich planów, że coś może niespodziewanie nas zaskoczyć. Myślę, że potrafimy takie ryzyko kontrolować, a zakładane prognozy finansowe na rok 2011 zostały przygotowane w sposób konserwatywny, inaczej mówiąc możliwy do zrealizowania. Przypomnę tylko, że w bieżącym roku prognozowaliśmy około 2,3 mld zł przychodów ze sprzedaży przy zysku operacyjnym na poziomie 230 mln zł oraz zysku netto na poziomie około 200 mln zł. Uważam, że wywiążemy się z danego słowa i osiągniemy zakładane cele finansowe. Co do wyzwań na 2011 rok to będą one przede wszystkim związane z rozwojem w naszym nowym segmencie działalności, jakim jest segment energetyczny. Aktualnie ubiegamy się w nim o kontrakty o wartości około 30 mld zł. Pozyskanie któregokolwiek z tych wielomiliardowych kontraktów zupełnie zmienia rzeczywistość, w jakiej w chwili obecnej znajduje się Grupa PBG.

Całkowita waga stali konstrukcji zadaszenia to 7 140 ton.

HERKULES
KOMATSU

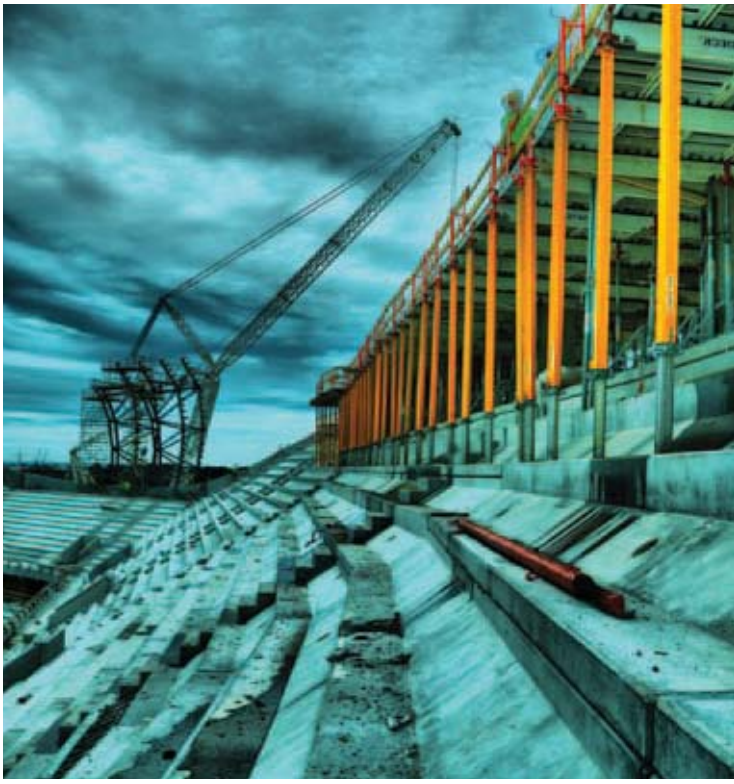

Łączna waga konstrukcji dachu to 7 611 ton.

Długość kratownicy północnej to 175,169 m.

Długość kratownicy południowej to 159,581m.

135 m to długości kratownic wschodniej i zachodniej.

Około 14 000 pali różnego typu.

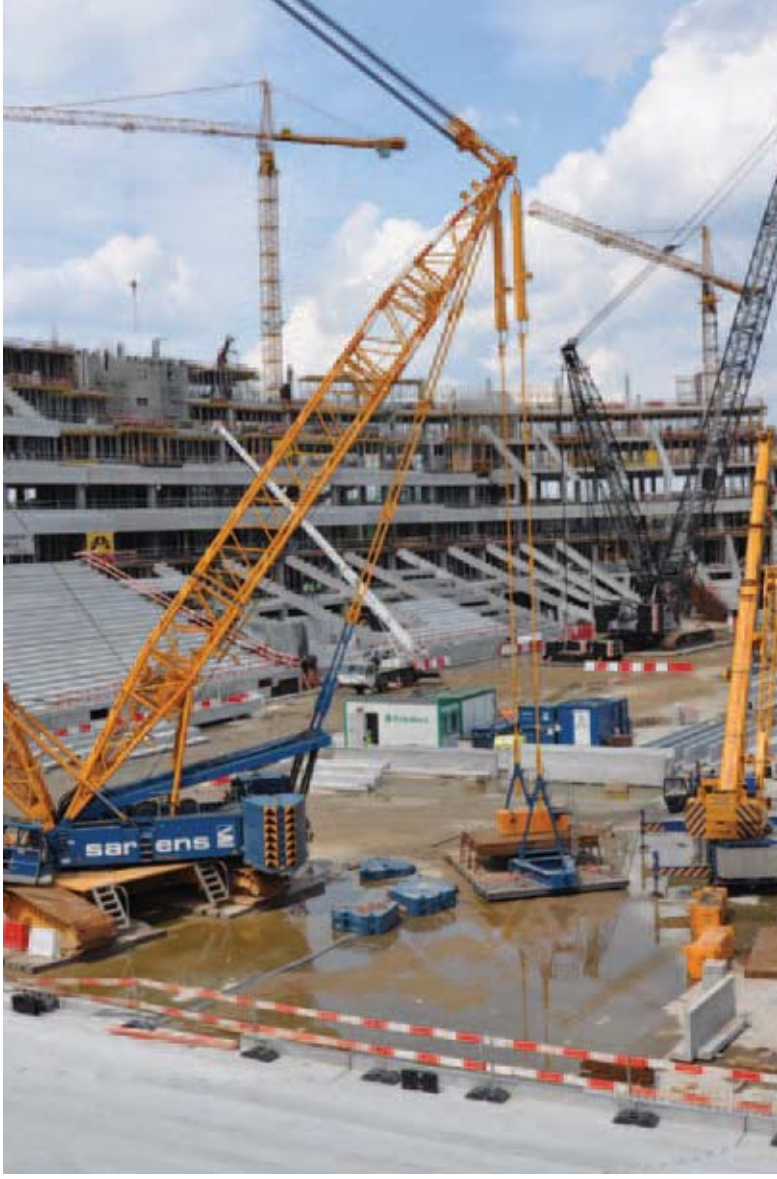

Długość lin stalowych dachu wynosi 71 km, długość lin kolejki na Kasprowy Wierch to 17 km.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PBG

Frąckowiak
Grant Thornton

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o.
pl. Wiosny Ludów 2
61-831 Poznań
Polska

tel.: +48 61 85 09 200
fax: +48 61 85 09 201
www.gtfr.pl

Dla Akcjonariuszy PBG Spółka Akcyjna

1. Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, w której jednostką dominującą jest PBG Spółka Akcyjna (Spółka Dominująca) z siedzibą w Wysogotowie, ul. Skórzewska 35, na które składa się skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku, skonsolidowany rachunek zysków i strat, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym, skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku, informacje dodatkowe o przyjętych zasadach rachunkowości oraz inne informacje objaśniające.

2. Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej odpowiedzialny jest Zarząd Spółki Dominującej. Zarząd oraz Członkowie Rady Nadzorczej Spółki Dominującej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami) (Ustawa). Obowiązki z tym związane obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i zapewnienie działania kontroli wewnętrznej związanej ze sporządzaniem i rzetelną prezentacją skonsolidowanych sprawozdań finansowych, dobór i zastosowanie odpowiedniej polityki rachunkowości oraz dokonywanie, uzasadnionych w danych okolicznościach, szacunków księgowych.

3. Naszym zadaniem było zbadanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego i wyrażenie opinii, na podstawie badania, czy sprawozdanie to jest prawidłowe, to znaczy zgodne z zastosowanymi zasadami (polityką) rachunkowości, czy przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Grupy Kapitałowej.

Badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- rozdziału 7 Ustawy,
- krajowych standardów rewizji finansowej wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.

Badanie to zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność, że zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych nieprawidłowości. Badanie polegało na sprawdzeniu – w dużym stopniu w sposób wyrywkowy – dowodów i zapisów potwierdzających kwoty i informacje zawarte w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało też ocenę zastosowanych przez jednostki powiązane zasad (po-

lityki) rachunkowości, znaczących szacunków przeprowadzonych przez Zarząd Spółki Dominującej, jak również ocenę ogólnej prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Uważamy, że przeprowadzone przez nas badanie dostarczyło wystarczających podstaw do wyrażenia opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

4. Naszym zdaniem, zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe, obejmujące dane liczbowe i objaśnienia słowne, we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2010 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku,
- sporządzone zostało prawidłowo, to jest zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości, wynikającymi z Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz związanych z nimi interpretacji ogłoszonych w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a zakresie nieuregulowanym z tych Standardach – stosownie do wymogów Ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- prezentuje dane zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 roku Nr 33, poz. 259 z późniejszymi zmianami),
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi przepisami prawa.

5. Zapoznaliśmy się ze sporządzonym przez Zarząd Spółki Dominującej sprawozdaniem z działalności Grupy Kapitałowej za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku. Naszym zdaniem, sprawozdanie to jest kompletne, spełnia w istotnych aspektach wymogi art. 49 ust. 2 – Ustawy o rachunkowości oraz przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przpisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Zawarte w tym sprawozdaniu z działalności kwoty i informacje pochodzące ze zbadanego przez nas skonsolidowanego sprawozdania finansowego są z nim zgodne.

Jan Letkiewicz

Biegły Rewident nr 9530

Kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie w imieniu
Grant Thornton Frąckowiak Sp. z o.o.

Poznań, pl. Wiosny Ludów 2, podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, numer ewidencyjny 238

Poznań, dnia 17 marca 2011 roku.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 31.12.2010	za okres od 01.01.do 31.12.2009
Przychody ze sprzedaży	**2 740 311**	**2 572 509**
Przychody ze sprzedaży produktów	28 404	20 767
Przychody ze sprzedaży usług	2 698 793	2 541 514
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	13 114	10 228
Koszt własny sprzedaży	**(2 393 075)**	**(2 182 566)**
Koszt sprzedanych produktów	(24 883)	(23 379)
Koszt sprzedanych usług	(2 355 754)	(2 149 549)
Koszt sprzedanych towarów i materiałów	(12 438)	(9 638)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	**347 236**	**389 943**
Koszty sprzedaży	(73)	–
Koszty ogólnego zarządu	(109 096)	(109 764)
Pozostałe przychody operacyjne	66 863	31 143
Pozostałe koszty operacyjne	(33 603)	(27 006)
Udział w zyskach jednostek rozliczanych metodą praw własności	1 383	–
Koszty restrukturyzacji	–	–
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	**272 710**	**284 316**
Przychody finansowe	64 015	30 717
Koszty finansowe	(71 324)	(58 850)
Wycena udziałów we wspólnych przedsięwzięciach	–	–
Pozostałe zyski (straty) z inwestycji	2 209	4 265
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	**267 610**	**260 448**
Podatek dochodowy	(49 051)	(40 588)
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	**218 559**	**219 860**
Strata netto z działalności zaniechanej	–	–
Zysk (strata) netto	**218 559**	**219 860**
Zysk (strata) netto przypadający:	**218 559**	**219 860**
akcjonariuszom podmiotu dominującego	224 315	209 094
akcjonariuszom mniejszościowym	(5 756)	10 766

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2010	na dzień 31.12.2009	na dzień 31.12.2008
Aktywa trwałe	**1 599 128**	**1 017 651**	**901 603**
Wartość firmy	346 882	321 423	315 609
Wartości niematerialne	41 640	32 966	14 820
Rzeczowe aktywa trwałe	665 388	368 264	401 739
Nieodnawialne zasoby naturalne	36 772	12 290	11 999
Nieruchomości inwestycyjne	293 757	147 838	23 672
Inwestycje w jednostkach zależnych	10 000	10 000	27 000
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	65 769	–	–
Inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach	–	–	–
Należności	15 831	14 618	20 593
Pożyczki udzielone	60 112	56 035	3 350
Pochodne instrumenty finansowe	171	8 746	12 916
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	38 643	35 575	33 268
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	–	–	23 070
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	24 163	9 896	13 567
Aktywa obrotowe	**3 155 834**	**2 997 795**	**1 939 362**
Zapasy	293 500	238 386	69 360
Należności z tytułu umów o usługę budowlaną	393 583	721 878	783 930
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 327 224	1 112 173	728 117
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	7 748	3 388	978
Pożyczki udzielone	210 492	216 446	37 428
Pochodne instrumenty finansowe	4 873	20 215	1 280
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	155 265	862	13 059
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	708 509	660 281	288 750
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	54 640	24 166	16 460
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	–	–	–
Aktywa razem	**4 754 962**	**4 015 446**	**2 840 965**

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CD.)

Wyszczególnienie	na dzień 31.12.2010	na dzień 31.12.2009	na dzień 31.12.2008
Kapitał własny	**1 831 446**	**1 618 822**	**1 096 074**
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	**1 605 151**	**1 393 687**	**927 504**
Kapitał podstawowy	14 295	14 295	13 430
Akcje/ udziały własne	–	–	–
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	733 348	733 348	551 178
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających oraz różnice kursowe z konsolidacji	(15 289)	(30 349)	(101 444)
Pozostałe kapitały	523 339	374 142	276 057
Zyski zatrzymane	349 458	302 251	188 283
zysk (strata) z lat ubiegłych	125 143	93 157	31 952
zysk (strata) netto bieżącego roku przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	224 315	209 094	156 331
Udziały niesprawujące kontroli	**226 295**	**225 135**	**168 570**
Zobowiązania	**2 923 516**	**2 396 624**	**1 744 891**
Zobowiązania długoterminowe	**985 574**	**569 192**	**410 022**
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	904 894	476 878	312 850
Leasing finansowy	9 122	16 177	10 387
Pochodne instrumenty finansowe	412	553	46 610
Pozostałe zobowiązania	37 914	40 110	17 115
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	5 284	7 558	–
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	5 520	6 405	5 229
Pozostałe rezerwy długoterminowe	15 623	14 191	9 606
Dotacje rządowe	–	–	–
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	6 805	7 320	8 226
Zobowiązania krótkoterminowe	1 937 942	1 827 432	1 334 869
Kredyty, pożyczki, inne instrumenty dłużne	523 985	625 308	476 284
Leasing finansowy	10 723	16 507	5 786
Pochodne instrumenty finansowe	11 265	59 256	188 279
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 193 845	973 042	522 210
Zobowiązania z tytułu umowy o usługę budowlaną	89 593	60 450	14 989

Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	28 616	25 871	21 219
Zobowiązania i rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	29 728	24 504	24 358
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	32 293	39 027	78 926
Dotacje rządowe	–	–	–
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	17 894	3 467	2 817
Zobowiązania związane z aktywami trwałymi przeznaczonymi do sprzedaży	–	–	–
Pasywa razem	**4 754 962**	**4 015 446**	**2 840 965**

ZYSK (STRATA) NETTO NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 31.12.2010 1/ akcję	za okres od 01.01.do 31.12.2009 1/ akcję
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	224 315	209 094
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej	224 315	209 094
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	14 295 000	13 935 000
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	14 295 000	13 935 000
z działalności kontynuowanej		
podstawowy	15,69	15,00
rozwodniony	15,69	15,00
z działalności kontynuowanej i zaniechanej		
podstawowy	15,69	15,00
rozwodniony	15,69	15,00

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 31.12.2010	za okres od 01.01.do 31.12.2009
Zysk (strata) netto	**218 559**	**219 860**
Inne całkowite dochody		
Przeszacowanie rzeczowych aktywów trwałych	(5 404)	7 503
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:	–	
dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych	–	–
kwoty przeniesione do wyniku finansowego	–	–
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych:		
dochody (straty) ujęte w okresie w innych dochodach całkowitych	20 985	5 664
kwoty przeniesione do wyniku finansowego	7 491	114 765
kwoty ujęte w wartości początkowej pozycji zabezpieczanych	–	–
Różnice kursowe z wyceny jednostek działających za granicą	3 252	(10 131)

Różnice kursowe przeniesione do wyniku finansowego – sprzedaż jednostek zagranicznych	–	–
Udział w innych dochodach całkowitych jednostek wycenianych metodą praw własności	–	–
Podatek dochodowy odnoszący się do składników innych dochodów całkowitych	(5 790)	(21 761)
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu	20 534	96 040
Całkowite dochody	**239 093**	**315 900**
Całkowite dochody przypadające:		
akcjonariuszom podmiotu dominującego	**234 770**	**288 504**
akcjonariuszom mniejszościowym	**4 323**	**27 396**

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Wyszczególnienie	za okres od 01.01. do 31.12.2010	za okres od 01.01.do 31.12.2009
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk netto przed opodatkowaniem	**267 610**	**260 448**
Korekty		
Amortyzacja i odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe	40 733	42 035
Amortyzacja i odpisy aktualizujące wartości niematerialne	5 980	5 221
Zmiana wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych	(25 685)	(9 671)
Zmiana wartości godziwej aktywów (zobowiązań) finansowych wycenianych przez rachunek zysków i strat	(5 882)	(14 878)
Instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych przeniesione z kapitału	7 357	122 955
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	13	133
(Zysk) strata ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	(4 778)	(137)
(Zysk) strata ze sprzedaży aktywów finansowych (innych niż instrumenty pochodne)	(2 192)	–
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	(434)	(1 922)
Koszty odsetek	70 057	54 366
Przychody z odsetek	(36 458)	(26 274)
Otrzymane dywidendy	(5)	(2)
Udział w zyskach (stratach) jednostek stowarzyszonych	(1 384)	–
Inne korekty	(6 507)	11 771
Korekty razem	**40 815**	**183 597**
Zmiana stanu zapasów	(45 014)	(24 233)

Zmiana stanu należności	(110 932)	(428 842)
Zmiana stanu zobowiązań	106 319	472 429
Zmiana stanu rezerw i rozliczeń międzyokresowych	(33 660)	(38 304)
Zmiana stanu z tytułu umów budowlanych	265 483	103 800
Inne korekty		
Zmiany w kapitale obrotowym	**182 196**	**84 850**
Wpływy (wydatki) z rozliczenia instrumentów pochodnych	(2 790)	(168 578)
Zapłacone odsetki z działalności operacyjnej	(160)	(187)
Zapłacony podatek dochodowy	(54 089)	(55 070)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	**433 582**	**305 060**
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wydatki na nabycie wartości niematerialnych	(6 007)	(8 896)
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych	75	10
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(138 101)	(60 936)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	686	28 741
Wydatki na nabycie nieruchomości inwestycyjnych	(125 856)	(58 164)
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	900	–
Wydatki netto na nabycie jednostek zależnych	(122 902)	(46 800)
Wpływy netto na nabycie jednostek zależnych	1 071	1 762
Otrzymane spłaty pożyczek udzielonych	191 190	14 466
Pożyczki udzielone	(225 432)	(235 999)
Wydatki na nabycie pozostałych aktywów finansowych	(291 000)	(11 659)
Wpływy ze sprzedaży pozostałych aktywów finansowych	186 400	26 129
Wpływy z otrzymanych dotacji rządowych	–	–
Otrzymane odsetki	6 319	8 402
Inne wpływy	1 166	50
Inne wydatki inwestycyjne	(8 465)	(7 674)
Otrzymane dywidendy	5	2
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej	(529 951)	(350 566)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy netto z tytułu emisji akcji	–	181 790

Nabycie akcji własnych	(300)	–
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	450 000	375 000
Wykup dłużnych papierów wartościowych	(125 000)	(75 000)
Odsetki zapłacone od dłużnych papierów wartościowych	(39 677)	(15 601)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	117 848	231 144
Spłaty kredytów i pożyczek	(205 899)	(239 749)
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(10 024)	(12 901)
Odsetki zapłacone	(35 054)	(39 002)
Odsetki od lokat	13 024	12 430
Inne wpływy/ wydatki	(39)	(1 191)
Dywidendy wypłacone	(20 013)	–
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	**144 866**	**416 920**
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	**48 497**	**371 414**
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	**660 281**	**288 750**
Zmiana stanu z tytułu różnic kursowych	(269)	117
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	**708 509**	**660 281**

SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM W OKRESIE OD 01.01. DO 31.12.2010 ROKU

Wyszczególnienie	Kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej									
	Kapitał podstawowy	Akcje własne (-)	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających przepływy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zależnych	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	Razem	Udziały niedające kontroli	Kapitał własny razem
Saldo na dzień 01.01.2010 roku	**14 295**	**–**	**733 348**	**(27 806)**	**(2 543)**	**374 229**	**303 782**	**1 395 305**	**228 181**	**1 623 486**
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Korekta błędu podstawowego	–	–	–	–	–	(87)	(1 531)	(1 618)	(3 046)	(4 664)
Saldo po zmianach	14 295	–	**733 348**	**(27 806)**	**(2 543)**	**374 142**	**302 251**	**1 393 687**	**225 135**	**1 618 822**
Zmiany w kapitale własnym w okresie od 01.01 do 31.12.2010 roku										
Emisja akcji	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Wycena opcji (program płatności akcjami)	–	–	–	–	–	1 285	–	1 285	753	2 038
Zmiana struktury grupy kapitałowej (transakcje z podmiotami niekontrolującymi)	–	–	–	(136)	–	(4 048)	690	(3 494)	2 558	(936)
Inne korekty	–	–	–	363	–	11 732	(5 331)	6 764	(6 068)	696
Dywidendy	–	–	–	–	–	–	(20 013)	(20 013)	–	(20 013)
Przekazanie wyniku finansowego na kapitał	–	–	–	–	–	146 260	(152 454)	(6 194)	(406)	(6 600)
Razem transakcje z właścicielami	–	–	–	227	–	155 229	(177 108)	(21 652)	(3 163)	(24 815)
Zysk netto za okres od 01.01 do 31.12.2010 roku	–	–	–	–	–	–	224 315	224 315	(5 756)	218 559
Inne całkowite dochody po opodatkowaniu za okres od 01.01 do 31.12.2010 roku	–	–	–	13 793	1 040	(6 032)	–	8 801	10 079	18 880
Razem całkowite dochody	–	–	–	13 793	1 040	(6 032)	224 315	233 116	4 323	237 439
Przeniesienie do zysków zatrzymanych (sprzedaż przeszacowanych środków trwałych)								–		–
Saldo na dzień 31.12.2010 roku	**14 295**	**–**	**733 348**	**(13 786)**	**(1 503)**	**523 339**	**349 458**	**1 605 151**	**226 295**	**1 831 446**

ZATWIERDZENIE DO PUBLIKACJI

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone za rok zakończony 31 grudnia 2010 (wraz z danymi porównawczymi) zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu17 marca 2011 roku.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Data	Imię i Nazwisko	Funkcja	Podpis
2011.03.17	Jerzy Wiśniewski	Prezes Zarządu	
2011.03.17	Tomasz Woroch	Wiceprezes Zarządu	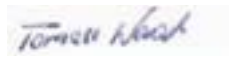
2011.03.17	Przemysław Szkudlarczyk	Wiceprezes Zarządu	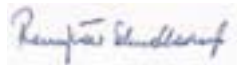
2011.03.17	Tomasz Tomczak	Wiceprezes Zarządu	
2011.03.17	Mariusz Łożyński	Wiceprezes Zarządu	

PODPISY OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA SPORZĄDZENIE SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Data	Imię i Nazwisko	Funkcja	Podpis
2011.03.17	Eugenia Bachorz	Prokurent Dyrektor ds. Koordynacji Księgowej Grupy Kapitałowej	

Pełne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej PBG za rok 2010 dostępne jest na naszej stronie internetowej pod adresem:

http://www.pbg-sa.pl/relacje-inwestorskie/raporty-okresowe/skonsolidowany-raport-roczny-za-2010-r.html

Konstrukcja z profili aluminiowych epoksydowanych na kolor srebny.

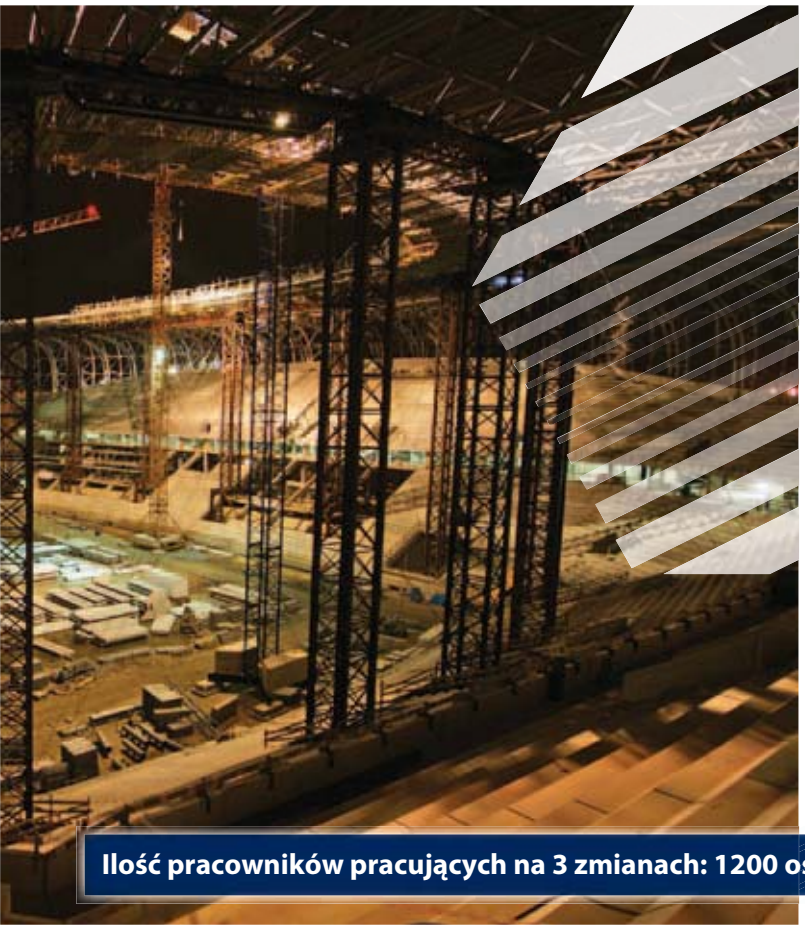

Ilość pracowników pracujących na 3 zmianach: 1200 osób.

Łączna powierzchnia membrany to 40 000 m^2.

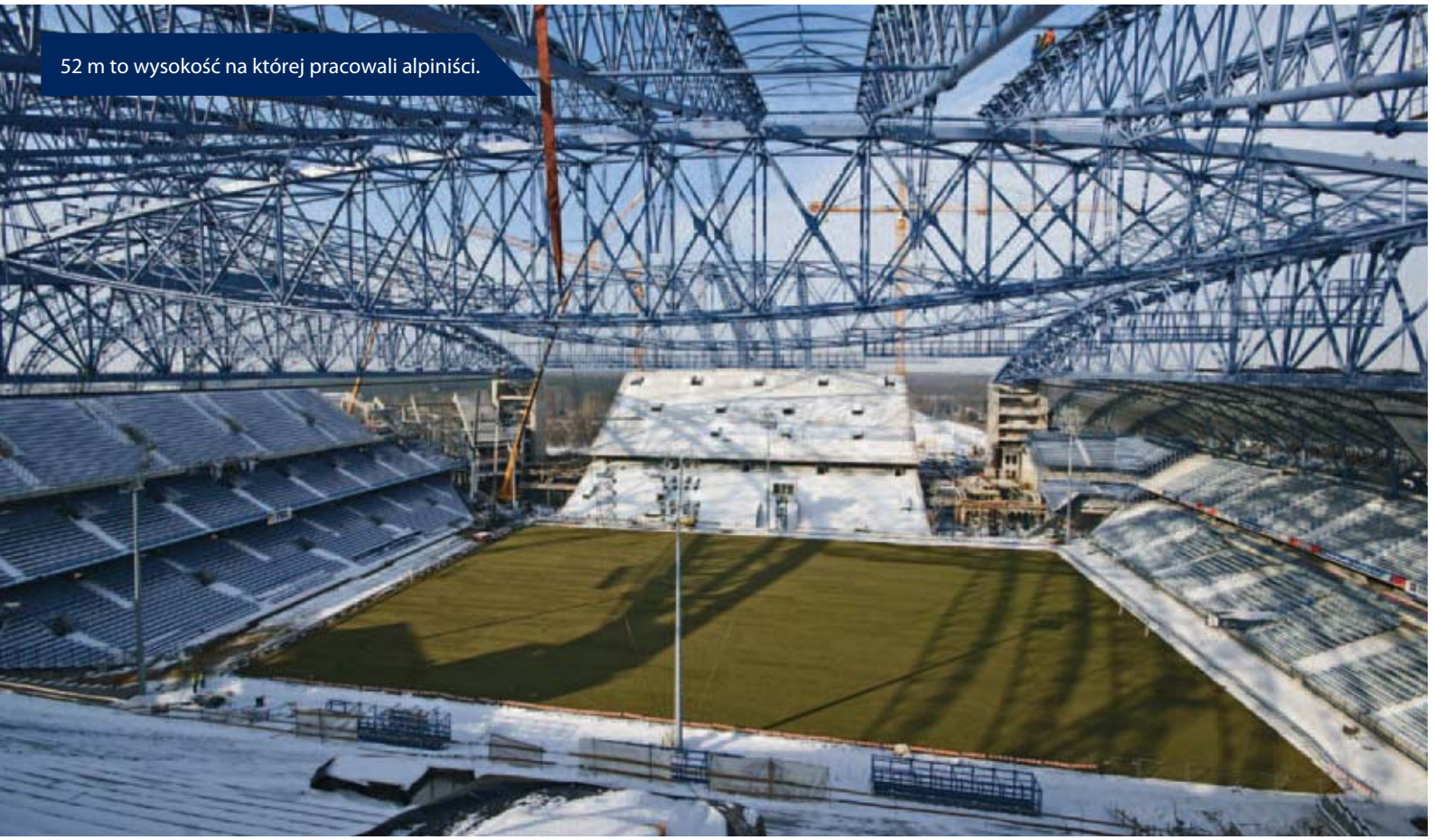

52 m to wysokość na której pracowali alpiniści.

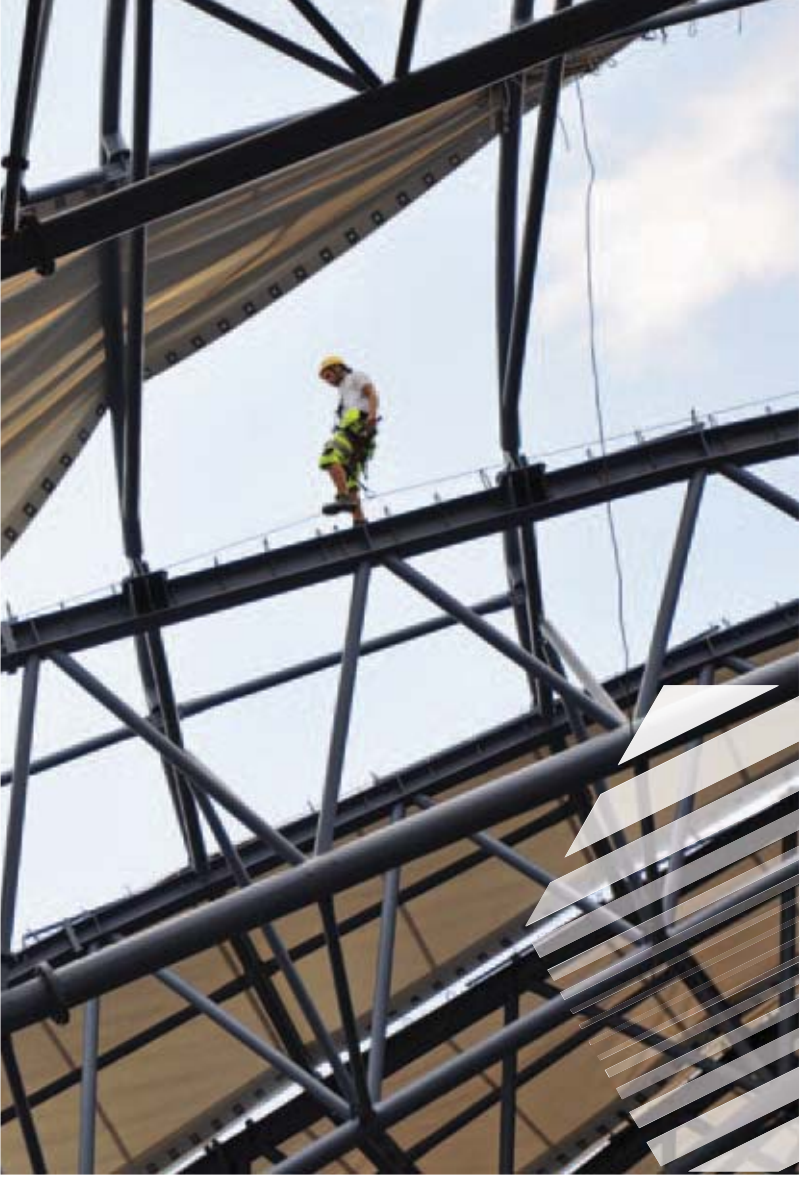

450 ton i 135 m to waga i długość kratownicy wschodniej.

2 000 pracowników na budowie.

Ciężar konstrukcji stalowej wynosi 14 500 ton, czyli tyle ile ważą 64 jumbojety.

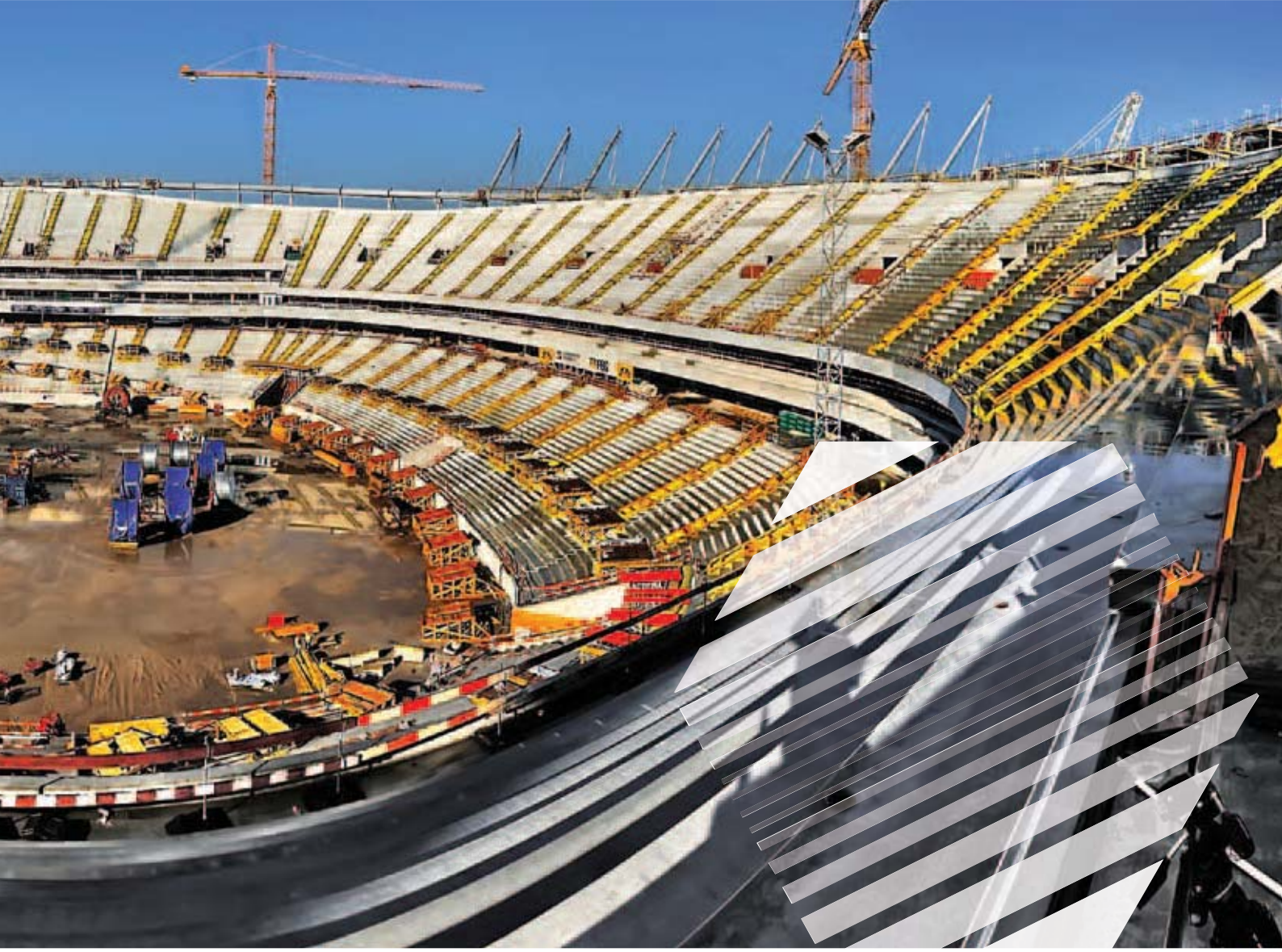

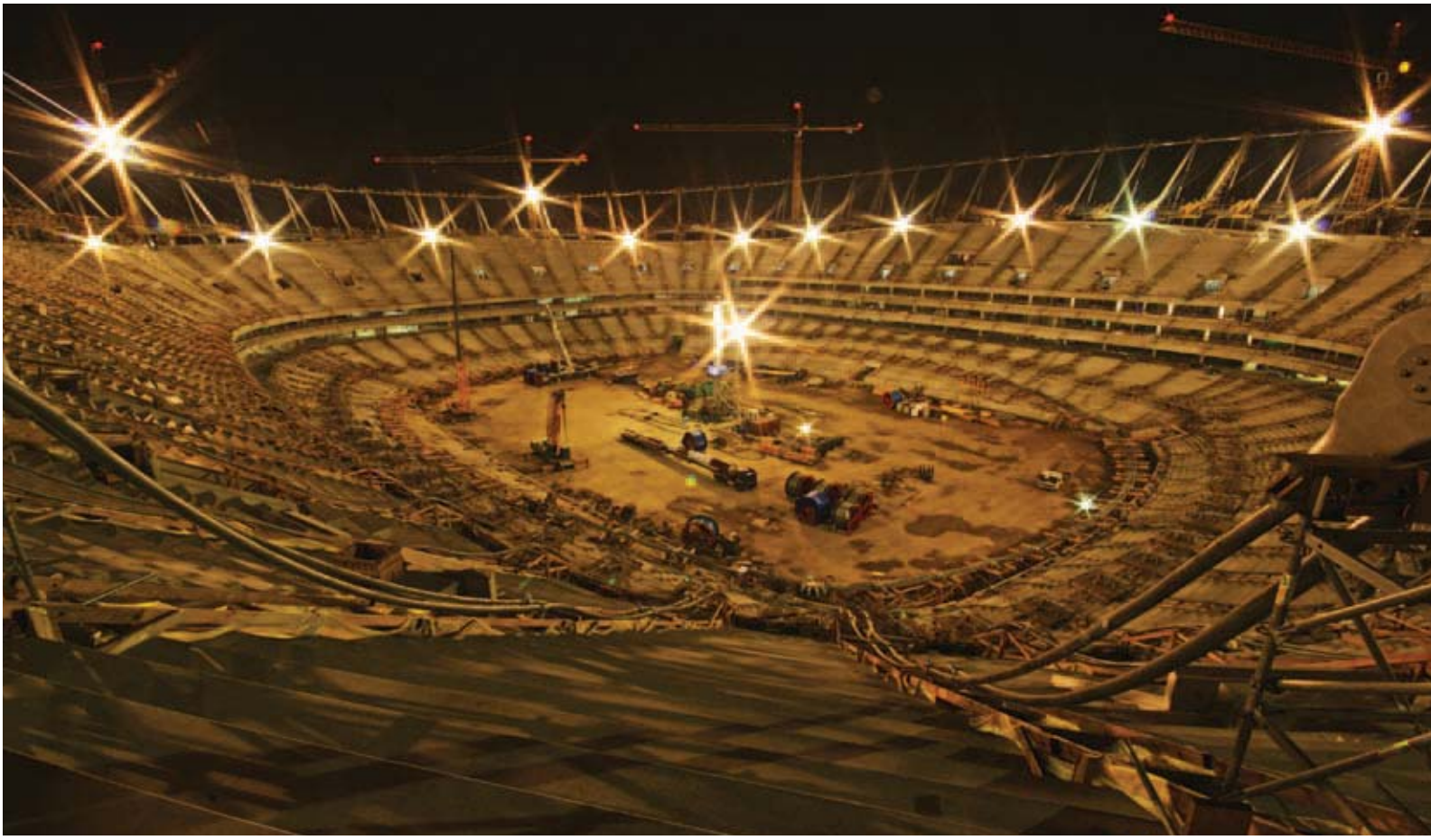

STADION NARODOWY W WARSZAWIE

POZOSTAŁE INFORMACJE

1. DANE KONTAKTOWE SPÓŁEK Z GK PBG

TABELA 1: PODMIOT DOMINUJĄCY GRUPY KAPITAŁOWEJ PBG

Spółka	Adres	Tel./ Fax	WWW	e-mail
PBG SA	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 665 17 00 61 665 17 01	www.pbg-sa.pl	polska@pbg-sa.pl

TABELA 2: SPÓŁKI BEZPOŚREDNIO ZALEŻNE

Spółka	Adres	Tel./ Fax	WWW	e-mail
Hydrobudowa Polska SA	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 664 19 50 61 664 19 51	www.hbp-sa.pl	polska@hbp-sa.pl
Metorex Sp. z o.o.	ul. Żwirki i Wigury 17A, 87-100 Toruń	56 654 40 63 56 659 66 47	www.metorex.pl	metorex@metorex.pl
KWG SA	ul. Wojska Polskiego 129, 70-490 Szczecin	91 432 11 30 91 469 24 24	www.kwg.com.pl	biuro@kwg.com.pl
PBG DOM Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 66 72 022 61 66 41 960	www.pbgdom.pl	biuro@pbgdom.pl
Gas Oil Eneginerring AS	ul. Tatranska 742, Spisska Teplica 059 34, Słowacja	+421 91 5969 927 +421 52 7144 140	www.gasoil.sk	gasoil@gasoil.sk
Excan Oil and Gas Engineering Ltd.	9637-45 Avenue, Edmonton Ab T6E 5Z8, Kanada	+1 780 701 7501 +1 780 430 1133	www.excan.ca	info@excan.ca
Brokam Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	691 470 133 61 66 41 981	www.grupapbg.pl	pawel.dolinski@pbg-sa.pl
Avatia Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 66 46 440 61 66 46 441	www.avatia.pl	biuro@avatia.pl
Aprivia SA	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 66 46 426 61 66 46 427	www.aprivia-sa.pl	biuro@aprivia-sa.pl
PBG Technologia Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	32 779 10 32 32 779 10 23	www.grupapbg.pl	sekretariat@pbg-t.pl
PBG Energia	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 665 17 00 61 665 17 01	www.grupapbg.pl	polska@pbgenergia.pl
PBG Ukraina	ul. Kondratiuka 1, 04-201 Kijów	61 665 17 00 61 665 17 01	www.grupapbg.pl	Brak
Wschodni Invest Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 665 17 00 61 665 17 01	www.grupapbg.pl	Brak
AQUA S.A.	ul. Kanclerska 28, 60-327 Poznań	61 665 45 00 61 665 45 01	www.aua.poznan.pl	biuro@aqua.poznan.pl
BATHINEX	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 66 46 00 61 66 46 427	www.grupapbg.pl	Brak
STRATEG CAPITAL Sp. z o.o.	ul. Ratajczaka 19, 60-814 Poznań	61 664 88 20 61 664 88 24	www.strateg.pl	biuro@strateg.pl
HBP Drogi	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 664 19 50 61 664 19 51	www.hbp-sa.pl	polska@hbp-sa.pl
PBG Operator Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 665 17 00 61 665 17 01	www.pbg-sa.pl	polska@pbg-sa.pl
PBG Bułgaria	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 665 17 00 61 665 17 01	www.pbg-sa.pl	polska@pbg-sa.pl

TABELA 3: SPÓŁKI POŚREDNIO ZALEŻNE

Spółka	Adres	Tel./ Fax	WWW	e-mail
Hydrobudowa 9 SA	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 846 97 00 61 847 56 23	www.hb9.pl	sekretariat@hbp.pl
Dromost Sp. z o.o.	ul. Trójpole 3B, 61-693 Poznań	61 827-76-70 61 827 76 71	www.dromost.pl	biuro@dromost.pl
PRiD SA	ul. Poznańska 42, 64-300 Nowy Tomyśl	61 442 23 10 61 442 22 08	www.prid.pl	sekretariat@prid.pl
Betpol SA	ul. Inwalidów 49, 85-749 Bydgoszcz	52 518 20 00 52 518 20 01	www.betpol.com.pl	betpol@betpol.com.pl
Gdyńska Projekt Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 846 97 00 61 847 56 23	www.grupapbg.pl	sekretariat@hbp.pl
P.R.G. Metro Sp. z o.o.	ul. Wólczyńska 163, 01-919 Warszawa	22 864 57 50 22 864 57 52	www.prgmetro.pl	info@prgmetro.pl
Górecka Projekt Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
Energopol Ukraina	01001, vul. Kondratyuka1, Kijów, Ukraina	61 665 17 00 61 665 17 01	www.pbg-sa.pl	polska@pbg-sa.pl
PBG DOM Invest I Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
PBG DOM Invest II Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
PBG DOM Invest III Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
PBG DOM Invest IV Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
PBG DOM Invest V Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
PBG DOM Invest VI Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
PBG DOM Invest VII Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
PBG DOM Invest VIII Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
PBG DOM Invest IX Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
PBG DOM Invest X Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
PBG DOM Invest III Sp. z o.o. sp. k.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
Złotowska 51 Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
Quadro House Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
City Development Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
KINO Development Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl
Villa Poznań Sp. z o.o.	ul. Skórzewska 35, 62-081 Wysogotowo k. Poznania	61 661 41 986 61 661 41 960	www.grupapbg.pl	biuro@pbgdom.pl

TABELA 4: SPÓŁKA STOWARZYSZONA

Spółka	Adres	Tel./ Fax	WWW	e-mail
Energomontaż Południe SA	ul. Mickiewicza 15, 40-951 Katowice	32 200 82 34 32 258 65 22	www.energomontaz.pl	info@energomontaz.pl

Oddziały spółek zależnych:

Oddziały Hydrobudowy Polska SA:

Oddział Włocławek: ul. Płocka 164, 87-800 Włocławek

Oddział Śląsk: ul. Żwirki i Wigury 58, 43-190 Mikołów

2. SŁOWNIK POJĘĆ

Amortyzacja – służy przypisaniu ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej do całego okresu ekonomicznej użyteczności tych aktywów. Suma odpisów amortyzacyjnych stanowi umorzenie.

Akwizycja – wydatek na nabycie firmy lub jej udziałów.

Akcje na okaziciela – akcje, które nie są przypisane do konkretnej osoby; prawa do tych papierów wartościowych przypadają osobie, która jest w ich posiadaniu.

CSR (Corporate Social Responsibility) – społeczna odpowiedzialność biznesu.

Dług netto – suma kredytów i pożyczek długoterminowych, kredytów i pożyczek krótkoterminowych, wyemitowanych obligacji minus środki pieniężne netto na koniec okresu.

EBIT – zysk operacyjny.

EBITDA – EBIT + Amortyzacja.

EBITDA marża – EBITDA podzielone przez przychody.

EPS (Earnings Per Share) – zysk netto przypadający na jedną akcję.

Free float (akcjonariat rozproszony) – przedsiębiorstwa publicznego ustala się jako stosunek liczby akcji znajdujących się poza posiadaniem dużych inwestorów, nie będących także akcjami zastrzeżonymi (ang. restricted stock) oraz liczby akcji ogółem. Inaczej – wszystkie wolno dostępne akcje znajdujące się w obrocie publicznym.

Konsorcjum – porozumienie dwóch lub więcej firm w sprawie przeprowadzenia wspólnie przedsięwzięcia.

Ład korporacyjny – zasady odpowiedzialnego zarządzania i kontroli przedsiębiorstwa wydane przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie zawarte w dokumencie „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW". Stosowanie tych zasad jest dobrowolne.

MSR – międzynarodowe standardy rachunkowości.

MSSR – międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej.

Opcje na akcje – forma nagrody, która daje kluczowym pracownikom przedsiębiorstwa prawo do nabycia akcji ich firmy na pewnych specjalnych prawach.

P/E Wskaźnik – cena akcji przez EPS.

ROA (Return on Assets) – wskaźnik rentowności aktywów – zysk netto przez aktywa ogółem.

ROE (Return on Equity) – zwrot z kapitału własnego – zysk netto przez kapitał własny.

ROK 2011

PBG

I kwartał 2011

Skonsolidowane raporty kwartalne – zawierające skrócone, jednostkowe, kwartalne sprawozdania finansowe:

12 MAJA

III kwartał 2011

Skonsolidowane raporty kwartalne – zawierające skrócone, jednostkowe, kwartalne sprawozdania finansowe:

14 LISTOPADA

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy:

28 CZERWCA

I półrocze 2011

Skonsolidowany raport półroczny – zawierający skrócone, jednostkowe, półroczne sprawozdanie finansowe:

31 SIERPNIA

4. PRZEGLĄD 5-LETNI

TABELA 5: GRUPA KAPITAŁOWA PBG

LATA		2005	2006	2007	2008	2009	2010
Przychody	w tys. zł	498,539	674,337	1,406,976	2,091,425	2,572 ,509	2,740,311
EBITDA[1]	**w tys. zł**	**50,165**	**88,525**	**166,056**	**268,718**	**331,572**	**319,423**
Marża EBITDA	w %	10%	13%	12%	13%	13%	12%
EBIT	w tys. zł	41,331	71,957	139,335	223,573	260,448	272,710
Marża EBIT	**w %**	**8%**	**11%**	**10%**	**11%**	**10%**	**10%**
Zysk przed opodatkowaniem	w tys. zł	45,337	69,919	146,376	213,877	260,448	267,610
Zysk netto:	w tys. zł	36,947	54,912	119,679	187,254	219,860	218,559
jednostki dominującej	w tys. zł	36,076	52,181	104,308	156,331	209,094	224,315
akcjonariuszy mniejszościowych	w tys. zł	871	2,731	15,371	30,923	10 766	-5 756
Dług netto[2]	w tys. zł	133,483	222,337	190,130	499,247	435,463	708,458
ROE[3]	w %	20.31%	14.21%	13.90%	16,85%	15,00%	14,00%
ROA[4]	w %	5.41%	4.99%	4.62%	5,50%	5,20%	4,70%
Zatrudnienie		1 084	2 265	3 570	3 908	3 722	3 302

TABELA 6: GIEŁDA

LATA		2005	2006	2007	2008	2009	2010
EPS	w zł	3.43	4.34	7.77	11.64	15,00	15,69
Kapitał własny jednostki dominującej na akcję	w zł	16.87	30.52	55.90	69.06	97,49	112,29
Cena akcji na koniec roku	w zł	73,62	255,38	286,10	196,00	203,20	213,00
Liczba akcji na koniec roku	w tys.	10 530	12 030	13 430	13 430	14 295	14 295
Kapitalizacja na koniec roku	w tys. zł	775,219	3,072,221	3,842,323	2,632,280	2,904,744	3,044,835

TABELA 7: BILANS

LATA		2005	2006	2007	2008	2009	2010
Aktywa trwałe	w tys. zł	201,200	373 649	717 926	901 603	1 017 651	1 599 128
Aktywa obrotowe	w tys. zł	465 070	671 402	1 540 909	1 939 362	2 997 795	3 155 834
Kapitał własny jednostki dominującej	w tys. zł	177 637	367 173	750 670	927 504	1 393 687	1 605 151
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	w tys. zł	79 352	70 330	50 033	112 850	101 876	78 894
Kredyty i pożyczki długoterminowe	w tys. zł	135 948	203 317	350 402	475 147	493 868	513 073
Suma bilansowa	w tys. zł	666 270	1 045 051	2 258 835	2 840 965	4 015 446	4 754 962

[1] EBIT + Amortyzacja.

[2] Kredyty i pożyczki długo- i krótkoterminowe + obligacje – środki pieniężne netto.

[3] Zysk netto/ Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej.

[4] Zysk netto/ Aktywa ogółem.

Całkowita powierzchnia płyt poliwęglanowych pokrywających elewację stadionu to 48 600 m^2.

44 839 miejsc na widowni stadionu.

HERKULES

43 596 to ilość siedzisk stadionowych na wszystkich trybunach.

1500 kg to waga jednego z 60 pasów, które pokrywają cały stadion.

Iglica znajdująca się nad środkiem boiska ma wysokość ok. 70 m,
a najwyższy jej punkt będzie się znajdował 113 m nad poziomem Wisły.

72 słupy o ø1000 mm, wysokości 34 m i wadze 39 ton każdy.

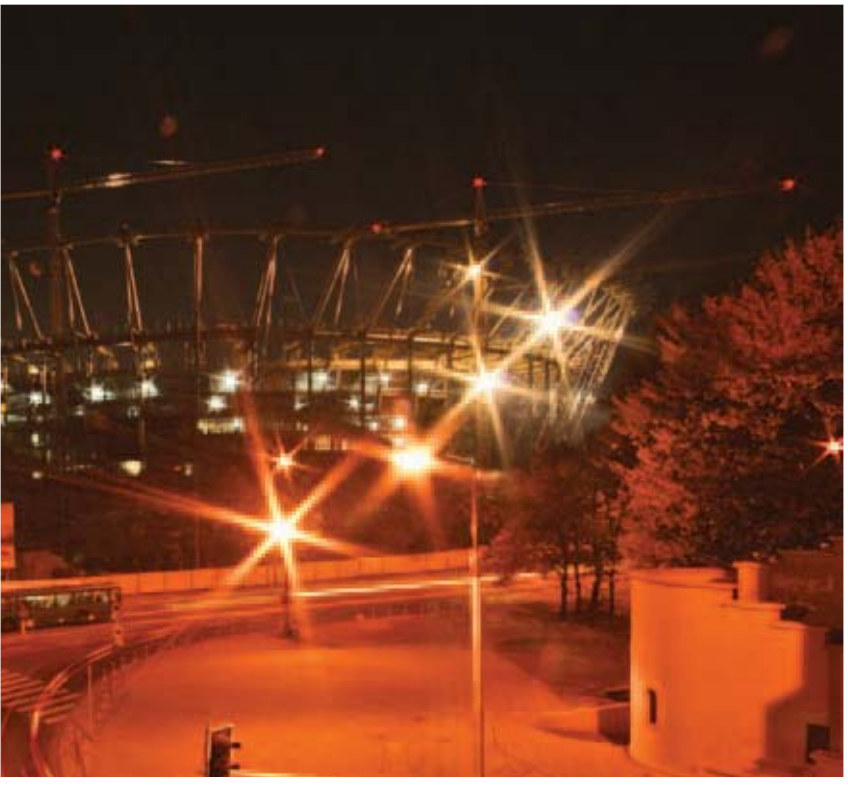

Powierzchnia elewacji to 23 700 m², czyli tyle ile powierzchnia Pl. Konstytucji.

Projekt i skład graficzny:
Agencja Reklamowa Maciaszczyk

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o PBG SA możesz poprosić o raport roczny lub kwartalny, lub też dodać swoje imię i nazwisko do listy mailingowej poprzez skontaktowanie się z nami:

tel.: +48 61 66 46 423 lub

e-mail: kinga.banaszak@pbg-sa.pl

Raport Roczny oraz Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej PBG są także dostępne na naszej stronie internetowej:

www.pbg-sa.pl

PBG SA
ul. Skórzewska 35, Wysogotowo k. Poznania, 62-081 Przeźmierowo
tel.: +48 61 66 51 700
faks: +48 61 66 51 701
www.pbgsa.pl
e-mail: polska@pbg-sa.pl

RELACJE INWESTORSKIE, RZECZNIK PRASOWY
Kinga Banaszak-Filipiak
tel.: + 48 61 66 46 423
tel. kom.: +48 691 470 491
e-mail: kinga.banaszak@pbg-sa.pl

CSR
Magdalena Kaniewska
tel.: +48 61 63 98 753
tel. kom.: +48 781 440 106
e-mail: magdalena.kaniewska@fundacjapbg.pl

REKRUTACJA I SZKOLENIA
tel.: + 48 61 66 41 995
tel.: +48 22 31 95 704
e-mail: rekrutacja@pbg-sa.pl
e-mail: szkolenia@pbg-sa.pl

BIURO WARSZAWA
Al. Ujazdowskie 41, 00-540 Warszawa

Merytoryczne przygotowanie raportu oraz projekt: Kinga Banaszak-Filipiak, Hanna Kaczorowska, Michał Maćkowiak, Błażej Wolniewicz.
Zdjęcia użyte w raporcie pochodzą z archiwum Grupy PBG. Autorami zdjęć są: Wiesław Bober, Danuta Ciborowska, Robert Jatczak, Łukasz Kaczor, Jakub Michalak, Piotr Mierzwa, Konrad Mruk, Marlena Rynowiecka, Adam Rynowiecki, Tomasz Sobczak, Błażej Wolniewicz.

PBG